زنجیرەی زانستی بەسوود 1

سەرەتایەک لە

زانستی سەربازی

Military sciences

ئامادە و کۆکردنەوەی:
محمد عبدالکریم جاف

پرۆژەیەکی تەواو سەربەخۆی ئیسلامیە لە پێناو بەرز ڕاگرتنی شەریعەت و بەرنامەی خوای گەورە دژی هەموو ڕێچکە خوار و فیکرە سەرلێشێواوەکان دەوەستێتەوە کتێبخانەی تویشوو بە بەڵگەی قورئان و سوننەت بانگەوازی خوای دەکات

بە هیوای سود بینین لە بڵاو کراوەکانمان

پێشەکی

بسم الله والصلاة والسلام علي خير خلق الله سيدنا محمد قائد الغر المحجلين وهازم جيوش الكفار والمشركين صلي الله عليه وسلم.

خودای گەورە لە کتێبە بەڕێزەکەیدا فەرموویەتی ﴿وأعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخيل ترهبون به عدو الله وعدوكم وآخرين من دونهم لا تعلمونهم الله يعلمهم وما تنفقوا من شيء في سبيل الله يوف إليكم وأنتم لا تظلمون﴾

خودای گەورە فەرمانی پێکردووین تا دەتوانین ئامادەکاری بکەین لەوانەش ئامادەکاری جەستەیی و سەربازی و سواری کە هاوتای ئێستای تانک و فڕۆکە و ئۆتۆمبێل و ئالەتەکانی تری سەربازیە ، وەبۆیە ئامادەکاری فەرمانی خوای گەورەیە ، وە شێخ ئیسلام ئیبن تەیمیە دەفەرموێت ئامادەکاری پێویستە بۆ جیهاد وە هەر واجبێک بەدی نەیەت بەهۆی شتێکەوە ، ئەوا کردنی ئەو شتە دەبێتە واجب ، وە بۆیە پێویستە لەسەرمان هەموو ئەو شتانە فێرببین کە دەچێتە ناو ئامادەکاری بۆ بەگژداچونی دوژمنانی الله و تورەکردنیان .

پاشان ... زانستی سەربازی ئامرازێکی گرنگە نەک تەنها هونەرێکی توندوتیژی ، گومانێکی خراپە کە زانستی سەربازی تەنها وەک لێکۆڵینەوە لە توندوتیژی و وێرانکاری سەیر بکەین کە هونەرێکی تاریکی بەکارهێنانی هێزە ، بەڵام زۆر جێی بایەخە گرنگیە قوڵەکەی وەک دیسیپلینێکی زانستی چارەنوسساز بناسین کە

کاریگەریە بەرجەستەکانی لەسەر دەرئەنجامی جەنگ هەیە ، زانستی سەربازی تەنها بانگەشە بۆ هێزی توندوتیژی ناکات ، بەڵکو بەدوای کارایی و باشکردندا دەگەڕێت ، بنەماکانی فیزیا و ئەندازیاری و بیرکاری و لۆجستیکی بەکاردەهێنێت بۆ ئەوەی زۆرترین کاریگەریی لە سەرچاوەکان [هێزی مرۆیی و چەک و تەکنەلۆژیا] بکات ، جوڵەی سەربازەکان و زنجیرەکانی دابینکردن کە بە وردی حیساب کراوە ، دەتوانێت تەرازووی جەنگ بگۆڕێت .

زانستی سەربازی لە ژێر فشاردا قووڵ دەبێتەوە لە ستراتیژی و تاکتیک و بڕیاردان ، شیکاری شەڕە مێژوویەکان دەکات و لێکۆڵینەوە لە زەوی و شێوازی کەشوهەوا و پێشبینی ڕەفتاری دوژمن دەکات، ئەم دووربینی و پلاندانانە سوودێکی چارەنووسساز دەبەخشێت ، ڕێگە بە فەرماندە و ئەمیرەکان دەدات لاوازیەکانی دوژمن بقۆزنەوە و مانۆڕ (هێرش)بکەن بۆ پێگەی گونجاو،

شەڕ هەمیشە پێشکەوتنی تەکنەلۆژی لەگەڵ بووە و زانستی سەربازی بەردەوام سنوورەکانی ئەندازیاری فراوان دەکات ئەمەش دەبێتە هۆی پێشکەوتنی وەک فڕۆکەی بێفڕۆکەوان و ئامرازەکانی شەڕی ئەلیکترۆنی و تەنانەت پێشکەوتنی پزیشکی کە لە چاودێریکردنی زەبر و زەنگی سەنگەرەکانەوە لەدایک دەبن ، ئەم داهێنانانە نەک هەر بەرەکانی شەڕ لە قاڵب دەدەن بەڵکو دەڕژێنە ناو ژیانی مەدەنیەوە و بەشدارن لە پێشکەوتنی زانستی فراوانتر .

زانستی سەربازی هەرچەندە زۆرجار وەک لۆژیکیەکی سارد وێنا دەکرێت بەڵام دان بە توخمە مرۆیەکاندا دەنێت و لێکۆڵینەوە لە پاڵنەر و مۆڕاڵ و سەرکردایەتی دەکات و ڕۆڵی گرینگیان لە ئەدای سەنگەرەکاندا دەناسێنێت ، تێگەیشتن لە

دەروونناسی سەرباز و پەروەردەکردنی سەرکردایەتی بەتوانا دەتوانێت کاریگەریەکی گەورەی لەسەر یەکگرتویی سەربازەکان و ڕۆحی شەڕکردن هەبێت، لە کاتێکدا جەنگ لە بنەڕەتدا مەترسی و زیان لەخۆدەگرێت بەڵام زانستی سەربازی هەوڵدەدات کەمترین زیانی گیانی لێبکەوێتەوە ، لە ڕێگەی پلاندانانی ستراتیژی و ڕاهێنانی دیسپلینکراو و پەرەپێدانی تەکنەلۆژیای سەلامەتترەوە ، وە هەوڵدەدات هەم هێزەکانی خۆی بپارێزێت و هەم دانیشتوانی مەدەنی کە لە جەنگدا بەئامانج گیراون .

کاریگەری زانستی سەربازی لەسەر سەرکەوتن حاشا هەڵنەگرە و مێژوو پڕە لە نموونەی ئەو شەڕانەی کە نەک بە ماسولکەی تەواو بەڵکو بە ستراتیژی و تاکتیک و لێهاتووی تەکنەلۆژی باڵا بەدەستیان هێناوە ، ڕوونە کە زانستی سەربازی تەنها دەرئەنجامی شەڕ نیە بەڵکو زۆرجار بزوێنەرێکی سەرەکی سەرکەوتنە، گرنگە لەبیرمان بێت کە لە کاتێکدا زانستی سەربازی ڕۆڵێکی چارەنوسساز دەگێڕێت ، بەڵام فۆرمۆلەیەکی سیحراوی نییە بۆ گەرەنتیکردنی سەرکەوتن، واقیعە (بەرچاوە) سیاسیەکان و هۆکارە ئابوریەکان و تەنانەت هەلەکان هێشتا دەتوانن دەستێوەردان بکەن ، بەڵام تێگەیشتن و جێبەجێکردنی بنەماکانی ئەم دیسیپلینە ئاڵۆزە ئەگەری سەرکەوتن لە شانۆی تاریکی شەڕدا بە شێوەیەکی بەرچاو زیاد دەکات .

لە دەرەوەی تەنها بردنەوەی شەڕەکان زانستی سەربازی تێڕوانینێکی بەنرخ پێشکەش دەکات سەبارەت بە سەرکردایەتی و لۆجستی و بەڕێوەبردنی مەترسی کە دەتوانرێت بۆ لایەنە جیاوازەکانی کۆمەڵگا بەکاربهێنرێت ، لێکۆڵینەوە لێی

ڕێگەمان پێدەدات بەشداریەکانی هەم لە شەڕ و هەم لە ئەزموونی فراوانتری مرۆڤایەتیدا بەرز نرخێنین .

لە کایەی ئاڵۆزی زانستی سەربازیدا شارەزایی ستراتیژی و وردبینی تاکتیکی کۆدەبنەوە بۆ داڕشتنی هونەری شەڕ ، لە بەرەکانی شەڕی کۆنەوە تا شانۆی ململانێی مۆدێرن ، لێکۆڵینەوە لە زانستی سەربازی تێگەیشتنی فرەلایەنەی هێزی چەکدار و چەک و تاکتیک لەخۆدەگرێت .

زانستی سەربازی وەک بنەمایەکی چارەنووسساز وەستاوە کە بوارە جیاوازەکانی زانیاری تێکەڵ دەکات بۆ تێگەیشتن و پلاندانان و جێبەجێکردنی شەڕە چەکداریەکان بە شێوەیەکی کاریگەر ، گرنگیەکەی لەوەدایە کە دەتوانێت کاریگەری قووڵی لەسەر دەرئەنجامی شەڕەکان هەبێت ، زانستی سەربازی بە تێکەڵکردنی ستراتیژی توخمەکانی وەک تاکتیک و لۆجستی و هەواڵگری و تەکنەلۆژیا ئامانجی زۆرترین کاریگەریە لەسەر هێزە چەکدارەکان .

کاریگەریەکانی زانستی سەربازی لە بردنەوە لە شەڕەکاندا قوڵن تێگەیشتنێکی باش لە زانستی سەربازیدا ڕێگە بە فەرماندە و ئەمیرەکان دەدات ستراتیژی هەمەلایەنە دابڕێژن و خۆیان لەگەڵ دۆخە دینامیکیەکان بگونجێن و لاوازیەکانی دوژمن بقۆزنەوە ، پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان کە بەهۆی لێکۆڵینەوە سەربازیەکانەوە پەرەدەستێنن بەشدارن لە چەک و سیستەمی پەیوەندیکردن و توانا لۆجستیە باڵاکان کە لێوارێکی یەکلاکەرەوە لە بەرەکانی شەڕدا دابین دەکەن.

جگە لەوەش زانستی سەربازی جەخت لەسەر لێکۆڵینەوە لە شەڕ و هەڵمەتە مێژوویەکان دەکاتەوە ، ئەمەش وا دەکات سەرکردە سەربازیەکان وانەی بەنرخ

دەربهێنن و خۆیان لە دووبارە بوونەوەی هەڵە بەدوور بگرن ، لە بنەڕەتدا بەکارهێنانی زانستی سەربازی توانای گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان و کەمکردنەوەی قوربانیەکان و دەستەبەرکردنی سەرکەوتن لە شانۆی ئاڵۆز و دینامیکی جەنگدا بەرز دەکاتەوە .

زانستی سەربازی ڕوانگەیەکی سیستماتیکی پێشکەش بە تەحەدیاتی شەڕ دەکات، تێگەیشتنێکی گشتگیر لە توخمەکان سەرکردە سەربازیەکان بەهێز دەکات بۆ ئەوەی بە وردی ئاڵۆزیەکانی ململانێکان بەڕێوەببەن ، بیرکردنەوەی ستراتیژی کە بەردی بناغەی زانستی سەربازیە بریتیە لە پلاندانانی درێژخایەن و تەرخانکردنی سەرچاوەکان بۆ گەیشتن بە ئامانجە سەرتاسەریەکان ، ئەمەش لە دەرەوەی مەیدانی شەڕ درێژ دەبێتەوە و ڕەهەندە سیاسی و ئابووری و کۆمەڵایەتیەکان دەگرێتەوە ، لە بەرامبەردا شارەزای تاکتیکی سەرنج دەخاتە سەر بڕیار و کردەوە دەستبەجێیەکان کە لە گەرمەی شەڕدا ئەنجامدەدرێن کە مانۆڕ و بەشداریکردن و گونجاندن لەگەڵ بارودۆخە هەمیشە گۆڕاوەکانی شەڕدا دەگرێتەوە.

کاریگەری زانستی سەربازی بە تایبەتی لە بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای پێشکەوتودا دەردەکەوێت ، داهێنانەکان لە بواری چەک و چاودێری و سیستەمی پەیوەندیکردندا سودێکی بەرچاو دەبەخشن ، کە سەنگەرەکان لە قاڵب دەدەن و کاریگەریان لەسەر ڕەوتی تەواوی هەڵمەتەکان هەیە ، یەکخستنی زانیاریە هەواڵگریەکان کە لە ڕێگەی جۆراوجۆرەوە کۆدەکرێنەوە لە سەرچاوە مرۆیەکانەوە تا تەکنەلۆژیای چاودێریکردنی ئاڵۆز پرۆسەکانی بڕیاردان زیاتر وردتر دەکاتەوە ،

لە ڕووی مێژووییەوە سەرکردە سەربازیە سەرکەوتوەکان کەسانی لێهاتو بوون لە زانستی سەربازیدا ، تێڕوانینەکانیان لە ململانێکانی ڕابردوو وەرگرتووە بۆ بۆ پێشخستنی ستراتیژیەکانیان و لێکۆڵینەوەی ورد لە شەڕەکان چ سەرکەوتن و چ شکستەکان ، کۆگایەکی زانستی بەرهەم دێنێت کە بەشدارە لە پەرەسەندنی بیری سەربازی .

لە بنەڕەتدا زانستی سەربازی تەنیا چوارچێوەیەکی تیۆری نیە بەڵکو دیسیپلینێکی دینامیکی و گونجاوە ، بەکارهێنانی لە جیهانی ڕاستەقینەدا پێویستی بە هەڵسەنگاندنێکی بەردەوامی دوکتۆرین و تاکتیکەکان هەیە لە مەیدانی شەڕدا ، شارەزایی لە زانستی سەربازیدا دەبێتە هێزێکی بەهێز .

زانستی سەربازی ستراتیژیە دیپلۆماسیەکان ئاگادار دەکاتەوە بە هەڵسەنگاندنی توانا و لاوازیەکانی نەیارانی ، زانیاریەکانی لەبارەی پێشبینیکردنی هێز و هەڵسەنگاندنی هەڕەشەکان دەتوانێت ڕێگری لە ململانێکان بکات یان ڕێگری لە پەرەسەندن بکات لە کاتی وەستانی گرژیەکاندا ، هەرچەندە گرنگی بە شەڕکردن دەدات بەڵام زانستی سەربازی بەشدارە لە ئاشتیپارێزی و چارەسەرکردنی ململانێکان ، شارەزایی لە بواری لۆجستی و پەیوەندی و تێگەیشتنی کولتوریدا زۆر گرنگە بۆ سەقامگیرکردنی ژینگەکانی دوای ململانێ و ڕێگریکردن لە توندوتیژی زیاتر ، لە سەردەمی شەڕی ئەلیکترۆنیدا زانستی سەربازی خۆی لەگەڵ هەڕەشە نوێیەکانی وەک پێشێلکردنی داتا و هەڵمەتی زانیاری ناڕاستدا دەگونجێنێت ، تێگەیشتنی لە تەکنەلۆژیا و بەڕێوەبردنی مەترسی یارمەتی وڵاتان دەدات بەرگری لە ژێرخانی گرنگ بکەن و ئاسایشی نیشتمانی لە دۆمەینی

دیجیتاڵیدا مسۆگەر بکەن لە دەرەوەی شەڕە فیزیایەکان ، ئێستا زانستی سەربازی ستراتیژیەکانی کۆنترۆڵکردنی ڕەوتی زانیاری و دەستکاریکردنی تێڕوانینی گشتی لەخۆدەگرێت ، شیکردنەوەی ڕەوتی سۆشیال میدیا و بەکارهێنانی تەکنیکەکانی دژە پڕوپاگەندە و پاراستنی تۆڕەکانی داتا تادێت هۆکاری گرنگن لە شەڕی مۆدێرندا.

تێگەیشتن لە مۆراڵی دوژمن و ئیستغلالکردنی خاڵە لاوازەکانی دۆخی دەروونی دەتوانێت ڕۆڵێکی سەرەکی بگێڕێت لە داماڵینی ورەی سەربازەکان و تێکدانی ئیرادەی دوژمن ، ئەمە دەتوانێت هەڵمەتە دەروونیە ئامانجدارەکان و تێگەیشتنی کولتووری و ئیستغلالکردنی لاوازیەکانی سەرکردایەتی لەخۆبگرێت، سەنگەرەکان بەردەوام لە پەرەسەندندایە و داوای گونجاندن و داهێنانی بەردەوام دەکات ، زانستی سەربازی لەسەر فێربوون لە هەڵەکانی ڕابردوو و شیکردنەوەی تەکنەلۆژیای نوێ و پەرەپێدانی تاکتیکی نوێ بۆ بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشە سەرهەڵدراوەکان گەشە دەکات ، زانستی سەربازی دەبێت لەگەڵ دووڕیانی ئەخلاقی زیانەکانی بارمتەدا بجەنگێت، پێشکەوتنەکان لە تەکنەلۆژیای بە ئامانجگرتن و تەقەمەنی ورد یارمەتیدەرە بۆ کەمکردنەوەی قوربانیانی مەدەنی ، بەڵام مەترسیەکان وەک سروشتی خۆیان دەمێننەوە و دەبێت بەردەوام ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لەبەرچاو بگیرێت .

کاریگەریە دەروونیەکانی شەڕ نیگەرانیەکی لەبەرچاوە ، زانستی سەربازی زیاتر سەرنجی لەسەر تێگەیشتن و کەمکردنەوەی کاریگەرییەکانی (PTSD) و کێشەکانی تری تەندروستی دەروونیە کە تێکۆشەرە دێرینەکان ڕووبەڕوویان

دەبنەوە ، لەگەڵ لێکۆڵینەوە لە تەکنیکەکانی چاکسازی و میکانیزمەکانی پشتگیری تەندروستی دەروونی ، لەبیرت بێت زانستی سەربازی تەنها دیسیپلینێکی سارد و تیۆری نیە ، هەوڵێکی ئاڵۆزی مرۆڤە و بەردەوام لە پەرەسەندندایە و لەگەڵ دووڕیانەکانی ئەخلاقیدا دەجەنگێت ، بە تێگەیشتن لە سروشتی فرەلایەنەیی و کاریگەریە بەرچاوەکانی لەسەر هەردوو شەڕ و ئاشتی، دەتوانین قەدرزانیەکی قووڵتر بۆ ڕۆڵی لە دارِشتنی جیهانەکەماندا بەدەستبهێنین .

پێدەچێت لەنێوەڕۆکدا هەندێک ووشە و دەستەواژە و خاڵ ببینن کە دووبارە دەبنەوە ، ئەوا لەبەر گرنگی و مانا گەیاندنیەتی بە تەواوی و جەختکردنە لەسەر ئەوەی گرنگی خۆی هەیە لەبواری سەربازیدا .

٢٣/١٢/٢٠٢٣

محمد عبدالكريم جاف

هێڵە گشتیەکانی زانستی سەربازی

هێڵە گشتیەکانی زانستی سەربازی لایەنی جۆراوجۆر لەخۆدەگرێت لەوانە [ڕێکخستن، ستراتیژی ، تاکتیک ، تەکنەلۆژیا ، سەرکردایەتی ، لۆجستی ، جیۆپۆلەتیک ، جۆرەکانی جەنگ ، دوکتۆرینی سەربازی ، مێژووی سەربازی ، هەواڵگری و سیخوڕی ، جەنگی ئەلیکترۆنی ، ئۆپەراسیۆنە هاوبەشەکان ، پەیوەندی مەدەنی و سەربازی ، ژیاننامەی سەرکردە سەربازەکان ، شیکردنەوەی شکستە سەربازیەکان] .....هید

- ڕێکخستن -

لە بواری زانستی سەربازیدا ڕێکخستن لایەنێکی ڕەخنەگرانەیە کە پێکهاتە و پلەبەندی فەرماندەی و ڕێکخستنی هێزە سەربازیەکان بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژی و تاکتیکیەکان لەخۆدەگرێت ، توخمە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ڕێکخستنی سەربازی :

یەکەم : پلەبەندی و زنجیرەی فەرماندەیی

ڕێکخراوە سەربازیەکان پلەبەندی و زنجیرەی فەرماندەییان بە ڕوونی دیاری کراوە، ئەم پێکهاتەیە ئاستەکانی دەسەڵات دادەمەزرێنێت ، لە ئەفسەرانی پلە باڵاکانەوە تا کارمەندانی ئاسایی ، کە هێڵێکی ڕوونی پەیوەندی و لێپرسینەوە مسۆگەر دەکات .

دووەم : یەکە و پێکهاتەکان

هێزە سەربازیەکان بە یەکە و پێکهاتە ڕێکدەخرێن ، هەریەکەیان ئەرک و توانای تایبەتیان هەیە ، نموونە لەوانە فەوج ، کەتیبە و فیرقە ، قەبارە و پێکهاتەی ئەم یەکانە بەپێی ڕۆڵی مەبەستداریان دەگۆڕێت .

سێیەم : لقەکانی سەربازی

ڕێکخراوە سەربازیەکان زۆرجار لقە جیاوازەکان پێکدێن ، وەک سوپا ، هێزی دەریای ، هێزی ئاسمانی ...هید ، هەر لقێک تایبەتمەندە بە لایەنە جیاوازەکانی شەڕ و بۆ چارەسەرکردنی پێداویستیە تایبەتەکانی ئۆپەراسیۆن ڕێکخراوە .

چوارەم : یەکە تایبەتمەندەکان

یەکە تایبەتمەندەکان وەک هێزی تایبەت ، تۆپخانە ، ئەندازیار و یەکەکانی هەواڵگری ...هید ، ڕۆڵی ناوازە لەناو ڕێکخراوی سەربازیدا دەگێڕن ، ئەم یەکانە مەشقی تایبەتمەندیان پێدەکرێت و بۆ ئەرکی تایبەت جێگیر دەکرێن .

پێنجەم : لۆجستی و پشتگیری

توخمەکانی لۆجستی و پشتیوانی زۆر گرنگن بۆ بەردەوامبوونی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان ، ئەمەش ئەو یەکانە دەگرێتەوە کە بەرپرسیارن لە گواستنەوە و زنجیرەی دابینکردن و پشتگیری پزیشکی و خزمەتگوزاریەکانی دیکە کە پێویستن بۆ پاراستنی هێزەکانی شەڕکەر .

شەشەم : بنەما (ڕێچکە) و تاکتیک

ڕێکخراوە سەربازیەکان پابەندن بە بنەما و تاکتیکە دامەزراوەکان کە ڕێنمای لە شەڕدا دەکەن ، بنەما و ڕێچکە چوارچێوەیەک بۆ بڕیاردان دابین دەکات و ڕێکارەکان ستاندارد دەکات ، لە کاتێکدا تاکتیکەکان بریتین لە جێبەجێکردنی بنەما سەربازیەکان لە بارودۆخە تایبەتەکاندا .

حەوتەم : ئاستی ستراتیژی و ئۆپەراسیۆن و تاکتیکی

ڕێکخستنی سەربازی لە ئاستی جیاوازدا کاردەکات ، هەر ئاستێک پێویستی بە پێکهاتە و ڕەچاوکردنی ڕێکخراوەیی تایبەت هەیە .

هەشتەم : قۆڵی تێکەڵاو

چەمکی قۆڵی تێکەڵاو بریتیە لە یەکخستنی توانا سەربازیە جیاوازەکان ، وەکو هێزی پیادە ، زرێپۆش ، تۆپخانە و پشتیوانی ئاسمانی ، بۆ بەدەستهێنانی هاوکاری لە بەرەکانی شەڕدا ، ئۆپەراسیۆنەکانی چەکی تێکەڵاو پێویستی بە هەماهەنگی و ڕێکخستنی کاریگەر هەیە .

نۆیەم : دامەزراوە سەربازیەکان

ڕێکخراوە سەربازیەکان دامەزراوەکانی وەک بنکە و کەمپ و وێستگەکان دەپارێزن بۆ پشتگیریکردن لە مەشق و ئۆپەراسیۆن و کارگێڕی ، ئەم دامەزراوانە بۆ دابینکردنی پێداویستیە تایبەتەکانی ئەو هێزە سەربازیانەی کە خزمەتیان دەکەن ڕێکخراون .

دەیەم : ئامادەیی و کۆکردنەوە

ڕێکخراوە سەربازیەکان ئامادەی لە پێشینە دادەنێن ، دڵنیا دەبن لەوەی کە هێزەکان بە باشی ڕاهێنراون و ئامێری پێویستیان بۆ دانراوە و ئامادەکراون بۆ جێگیرکردن ، پلانەکانی کۆکردنەوە پرۆسەی فراوانبوونی خێرای هێزەکان وەڵامی پێشهاتە نەخوازراوەکان دەخاتە ڕوو .

یانزەیەم : فەرمان و کۆنترۆڵ (C٢)

پێکهاتەی فەرماندەی و کۆنترۆڵی کاریگەر بۆ هەماهەنگی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان زۆر پێویستە ، ئەمەش پرۆسەی بڕیاردان و سیستەمی پەیوەندیکردن و توانای گونجاندن لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخەکاندا دەگرێتەوە .

دوازدەیەم : بەڕێوەبردنی کارمەندان

ڕێکخراوە سەربازیەکان کارمەندانی وەرگیراو بەڕێوەدەبەن ، لەوانە دامەزراندنی کارمەند و ڕاهێنان و ئەرک و بەرزکردنەوەی پلە ، سەرچاوە مرۆیەکان ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە پاراستنی هێزێکی شەڕکەری بەتوانا و ڕێکخراو .

سیانزەیەم : هاوکاری نێودەوڵەتی

زۆرجار ڕێکخراوە سەربازیەکان بەشداری هاوکاری نێودەوڵەتی دەکەن ، بەشداری لە یەکگرتن و هاوپەیمانیەکاندا دەکەن ، ئەمەش پێویستی بە هەماهەنگی هێزەکانی نەتەوە جیاوازەکان و پابەندبوون بە پێکهاتە سەربازیە هاوبەشەکان هەیە .

چواردەیەم : پەرەسەندنی بنەماکان (دوکتورین)

ڕێکخراوە سەربازیەکان لەسەر بنەمای ئەو وانانەی کە لە ململانێکانی ڕابردوو و پێشکەوتنی تەکنەلۆژی و گۆڕانکاری لە دیمەنە جیۆپۆلیتیکیەکان فێری بوون پەرە بە بنەما (ڕێچکە)کانیان دەدەن ، خۆگونجاندنێکی بەردەوام بۆ مانەوە بە کاریگەری و پەیوەندیدار زۆر گرنگە .

پانزەیەم : کاردانەوەی قەیرانەکان و پلاندانان بۆ ڕووداوەکان

ڕێکخراوە سەربازیەکان پلانی تۆکمە دادەڕێژن و ڕێکخراون بۆ وەڵامدانەوەی خێرای قەیرانەکان ، ئەمەش لەوانەیە هێزەکانی پێش جێگیرکردن و دامەزراندنی یەکەکانی کاردانەوەی خێرا و هەماهەنگی لەگەڵ دەزگاکانی تری حکومەت لەخۆبگرێت .

شانزەیەم : تایبەتمەندی دوکتورینەکان

زۆرجار ڕێکخراوە سەربازیەکان بە پشتبەستن بە سروشتی ئەو هەڕەشانەی کە پێشبینیان دەکەن دوکتورینەکانیان تایبەتمەند دەکەن ، بۆ نموونە ؛ دۆکتۆرینەکانی شەڕی نارێک ، شەڕی ئاسایی ، دژە یاخیبوون و ئاشتیپارێزی ڕەنگە جیاواز بن بۆ چارەسەرکردنی سیناریۆی ئۆپەراسیۆنی جیاواز .

حەفدەیەم : پێکهاتەی هێز

پێکهاتەی هێز ئاماژەیە بۆ پێکهاتە و ڕێکخستنی یەکە سەربازیەکان ، بریتیە لە دیاریکردنی تێکەڵەی پیادە و زرێپۆش و تۆپخانە و یەکەکانی پشتیوانی لەناو هێزێکی دیاریکراودا، پێکهاتەی هێزەکە بەگوێرەی ئامانجە ستراتیژیەکانی سەربازی و پێداویستیە ئۆپەراسیۆنیەکان دەگونجێنرێت .

هەژدەیەم : ئۆپەراسیۆنە هاوبەشەکان

زۆرجار هێزە سەربازیەکانی لقە جیاوازەکان لە ئۆپەراسیۆنە هاوبەشەکاندا هاوکاری یەکدی دەکەن ، فەرماندەیی و پێکهاتە هاوبەشەکان هەماهەنگی بێ کێشە لە نێوان سوپا و هێزی دەریای و هێزی ئاسمانی و لقەکانی دیکەدا ئاسان دەکەن ، ئەمەش ڕێبازێکی یەکگرتوو بۆ ئەرکە ئاڵۆزەکان مسۆگەر دەکات .

نۆزدەیەم : یەکەکانی شەڕی ئەلیکترۆنی

لەگەڵ پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا ڕێکخراوە سەربازیەکان یەکەکانی تایبەت بە شەڕی ئەلیکترۆنی و ئۆپەراسیۆنە ئەلیکترۆنیەکان لەخۆدەگرن ، ئەم یەکانە سەرنجیان لەسەر تێکدانی پەیوەندیەکانی دوژمن و پاراستنی تۆڕە دۆستانەکان و ئەنجامدانی چالاکیە ئەلیکترۆنیەکانە بۆ پشتیوانیکردن لە ئامانجە سەربازیەکان .

بیستەم : ئۆپەراسیۆنەکانی دوورخراوە

هەندێک لە ڕێکخراوە سەربازیەکان بەتایبەت هێزە دەریایەکان تواناکانی بۆ ئۆپەراسیۆنی دوورخراوە دەپارێزێت ، ئەمانەش بریتین لە هەماهەنگی هێزی وشکانی و دەریای و ئاسمانی بۆ ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆن لە ناوچە کەناریەکان .

بیست و یەک : هەواڵگری سەربازی

ڕێکخراوە هەواڵگریە سەربازیەکان بەرپرسیارن لە کۆکردنەوە و شیکردنەوە و بڵاوکردنەوەی زانیاری هەواڵگری گرنگ بۆ بڕیاردانی سەربازی ، ئەمەش بریتیە لە زیرەکی مرۆڤ و زیرەکی سیگناڵەکان و شیکاری وێنە و جۆرەکانی تری کۆکردنەوەی زانیاری .

بیست و دوو : هاوکاری مەدەنی - سەربازی (CIMIC)

لە ژینگەکانی ململانێ و دوای شەڕدا ڕێکخراوە سەربازیەکان بەشداری هاوکاری مەدەنی - سەربازی دەکەن بۆ کارکردن لەگەڵ دەسەڵاتدارانی مەدەنی و ڕێکخراوە ناحکومیەکان و دانیشتوانی ناوخۆی، یەکەکانی سیمیک بۆ ئاسانکاری هەماهەنگی و هاوکاری لەگەڵ قەوارە مەدەنیەکان ڕێکخراون .

بیست و سێ : ستراتیژیەکانی خۆپاراستن

ڕێکخراوە سەربازیەکان بەشداری دەکەن لە ستراتیژیەکانی ڕێگریکردن بە ئامانجی دوورخستنەوەی نەیارانی ئەگەری لە کردەوەی دوژمنکارانە ، ڕێکخستنی هێزەکان و دۆخی ستراتیژی ڕۆڵ دەگێڕن لە نیشاندانی توانا و ئیرادەی وەڵامدانەوەی کاریگەرانە بەرامبەر بە شەڕانگێزان .

بیست و چوار : فەیلەقی پزیشکی و چۆڵکردن

ڕێکخراوەکە فەیلەقی پزیشکی لەخۆدەگرێت کە بەرپرسیارن لە دابینکردنی چاودێری تەندروستی بۆ کارمەندانی سەربازی ، پلانەکانی چۆڵکردنی پزیشکی و نەخۆشخانە مەیدانیەکان بەشێکی دانەبڕاون بۆ دڵنیابوون لە تەندروستی و خۆشگوزەرانی هێزە سەربازیەکان لە کاتی ئۆپەراسیۆنەکاندا .

بیست و پێنج : یەدەگی ستراتیژی

ڕێکخراوە سەربازیەکان یەدەگی ستراتیژی هێزەکان دەپارێزن کە دەتوانرێت بە خێرای لە حاڵەتە نائاسایەکاندا جێگیر بکرێن ، ئەم یەدەگانە وەک توانایەکی وەڵامدانەوەی خێرا بۆ چارەسەرکردنی هەڕەشە یان ڕووداوە پێشبینینەکراوەکان کاردەکەن .

بیست و شەش : دوکتورین بۆ شەڕی ناهاوسەنگ

دوکتورینی شەڕی ناهاوسەنگ باس لەو سیناریۆیانە دەکەن کە هێزێک بە شێوەیەکی بەرچاو لە نەیارەکەی لاوازترە ، ڕێکخراوە سەربازیەکان تاکتیک و ستراتیژی تایبەتمەند دادەڕێژن بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئەو هەڕەشە ناتەقلیدیانەی کە لەلایەن ئەکتەرە نادەوڵەتیەکان یان یاخیبووەکانەوە دروست دەبن .

بیست و حەوت : ئۆپەراسیۆنەکانی ئاشتیپارێزی

ڕێکخراوە سەربازیەکان بەشداری لە ئەرکەکانی ئاشتیپارێزیدا دەکەن کە لەلایەن ئۆرگانەکانی نێودەوڵەتیەوە ڕێکدەخرێن ، ئەم ئەرکانە بریتین لە جێگیرکردنی هێزەکان بۆ پاراستنی ئارامی و سەقامگیری لە ناوچە جێناکۆکەکاندا ، ئەمەش پێویستی بە ڕێبازێکی ڕێکخراوەی تایبەت هەیە کە تیشک بخاتە سەر دیپلۆماسی و پاراستنی مەدەنی .

بیست و هەشت : فەرمانەکانی ڕاهێنان و دوکتورین

ڕێکخراوە سەربازیەکان فەرماندەی ڕاهێنان و دوکتورین دادەمەزرێنن بۆ پەرەپێدان و بڵاوکردنەوەی پرۆتۆکۆڵی ڕاهێنانی ستاندارد ، ئەم فەرماندەیانە ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە دڵنیابوون لەوەی کە کارمەندان بە شێوەیەکی گونجاو ئامادەکاریان هەیە بۆ ئەو تەحەدایانەی کە لەوانەیە لە مەیدانەکەدا ڕووبەڕوویان ببنەوە .

بیست و نۆ : هێزەکانی کاردانەوەی خێرا

هەندێک لە ڕێکخراوە سەربازیەکان هێزی کاردانەوەی خێرا دەپارێزن کە دەتوانرێت بە خێرای جێگیر بکرێن لە وەڵامی هەڕەشە سەرهەڵداوەکاندا ، ئەم هێزانە بۆ کۆکردنەوە و جێگیرکردنی خێرا ڕێکخراون و ڕاهێنانیان پێدەکرێت .

ڕێکخستن لە زانستی سەربازیدا دینامیکی و فرەلایەنەیە، خۆی لەگەڵ گۆڕانکاریە جیۆپۆلەتیکیەکان و پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان و سروشتی پەرەسەندنی شەڕدا دەگونجێنێت ، کاریگەری ڕێکخراوە سەربازیەکان پشت بە توانای ئەوان دەبەستێت بۆ هاوسەنگکردنی نەرمی و گونجاندن و ئامادەی بۆ بەرەنگاربوونەوەی کۆمەڵێک تەحەدای بەرفراوان ، ڕێکخراوەکە لە زانستی سەربازیدا بۆ باشترکردنی توانا سەربازیەکان و ئاسانکاریکردنی فەرماندەی و کۆنترۆڵکردنی کارا و دڵنیابوون لە کاریگەری هێزە سەربازیەکان لە جێبەجێکردنی ئەرکە دیاریکراوەکانیان دارێژراوە ، سیستەمێکی دینامیکی و گونجاوە کە پەرەدەستێنێت بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئاستەنگەکانی شەڕی مۆدێرن .

فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردن (C٢)

فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردن لە زانستی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ بەکارهێنانی دەسەڵات و ئاراستەکردن بەسەر هێزە دیاریکراوەکاندا لە ژینگەی ئۆپەراسیۆندا ، بڕیاردان و هەماهەنگی و پەیوەندیکردن و ڕێکخستنی یەکە سەربازیەکان بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانی ئەرکەکە دەگرێتەوە ، لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە فەرمان و کۆنترۆڵ :

١- ئاستەکانی فەرماندەی : لە ئاستی جیاوازدا کاردەکات ، لەوانە ستراتیژی و ئۆپەراسیۆنی و تاکتیکی ، ستراتیژی (C٢) بڕیاردانی ئاستی بەرز لەخۆدەگرێت ، وەک پێناسەکردنی ئامانجە سەربازیە نیشتمانیەکان ، ئۆپەراسیۆنی (C٢) گرنگی بە هەماهەنگی هەڵمەتەکان و پەیوەندیە گەورەکان دەدات ، لە کاتێکدا (C٢)ی تاکتیکی مامەڵە لەگەڵ ئاراستەی شەڕ یان شەڕە تایبەتەکان دەکات .

٢- مەبەستی ئۆپەراسیۆنی فەرماندەیی : مەبەستی فەرماندەیی پێکهاتەیەکی سەرەکی (C٢)ە ، ئامانجی ئۆپەراسیۆنەکە دۆخی کۆتای خوازراو و دیدگای گشتی فەرماندەیی دەخاتە ڕوو ، ڕێنمای دەدات بە ڕاسپێردراوەکان و دڵنیای دەدات لە تێگەیشتنێکی هاوبەش لە ئامانجەکانی ئەرکەکە .

٣- پرۆسەی بڕیاردان : پرۆسەی بڕیاردان لە (C٢) بریتیە لە کۆکردنەوەی زانیاری و شیکردنەوەی بژاردەکان و دەرکردنی فەرمان ، پێویستی بە هاوسەنگی هەیە لە نێوان شیکاری ورد و بڕیاردان لە کاتی خۆیدا ، بە تایبەت لە ژینگەکانی کارکردنی داینامیکی و خێرادا .

٤- یەکێتی فەرماندەیی : یەکێتی فەرماندەی پرەنسیپێکە کە جەخت لەسەر گرنگی ئاراستەکردنی ئۆپەراسیۆنێکی یەک فەرماندەیی دەکاتەوە بۆ دوورکەوتنەوە لە سەرلێشێواوی و فەرمانە ناکۆکەکان ، زنجیرەیەکی ڕوونی فەرماندەیی مسۆگەر دەکات و بڕیاردانی کارا بەرەوپێش دەبات .

٥- هەماهەنگی و هاوکاری : بریتیە لە هەماهەنگی هەوڵەکانی یەکەکان و لقە جیاوازەکانی ناو سەربازی ، هاوکاری کاریگەر دڵنیای دەدات لەوەی کە توخمە جیاوازەکان بە شێوەیەکی یەکگرتوو پێکەوە کاردەکەن بۆ گەیشتن بە ئامانجە هاوبەشەکان .

٦- سیستەمی پەیوەندی : سیستەمی پەیوەندی بەهێز بۆ (C٢) زۆر گرنگە ، ئەمەش شێوازی پارێزراو و متمانەپێکراو بۆ گواستنەوەی فەرمان و ڕاپۆرت و زانیاری لە نێوان فەرماندە و یەکەکاندا دەگرێتەوە ، زۆرجار (C٢)ی مۆدێرن تەکنەلۆژیای پەیوەندیە ئاڵۆزەکانی تێدایە .

٧- یەکخستنی هەواڵگری : ئەو زانیاریە هەواڵگریانەی لە سەرچاوە جیاوازەکانەوە کۆکراونەتەوە یەکدەخات بۆ بەرزکردنەوەی هۆشیاری بارودۆخ ، فەرماندە بۆ بڕیاردانی ئاگادارانە پشت بە هەواڵگری لە کاتی خۆیدا و ورد دەبەستێت .

٨- فەرمان و ڕێنمایەکان : فەرماندەکان فەرمان و ڕێنمایی دەردەکەن بۆ گەیاندنی بڕیار و مەبەستەکانیان ، ئەم فەرمانانە ڕێنمای تایبەت دەدەن بە پلەخوارەکان ، ئەرکەکان و ئامانجەکان و پلانی گشتی دەخەنە ڕوو .

٩- گونجاندن و نەرمی : سیستەمی (C٢) دەبێت گونجاو بێت و نەرم و نیان بێت بۆ وەڵامدانەوەی گۆڕانی بارودۆخ و ئاستەنگە پێشبینینەکراوەکان ، توانای ڕێکخستنی پلان و ستراتیژیەکان بۆ سەرکەوتن لە ژینگە کارگێڕیە دینامیکیەکاندا زۆر گرنگە .

١٠- وەفدی دەسەڵات : فەرماندەکان دەتوانن دەسەڵات بدەنە پلەخوارەکان بۆ بڕیاردان لە چوارچێوەی پارامێتەرەکانی دیاریکراودا ، ئەمەش ڕێگە بە بڕیاردانی لامەرکەزی دەدات ، بەتایبەتی لە ئۆپەراسیۆنە گەورە و ئاڵۆزەکاندا .

١١- تەکنەلۆژیا و سیستەمی (C٢) : پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا ڕۆڵێکی بەرچاو دەگێڕێت لە (C٢) مۆدێرن ، فەرماندەکان سیستەمی ئاڵۆز بۆ هۆشیاری کاتی ڕاستەقینە و شیکاری داتا و پەیوەندیکردن بەکاردەهێنن ، ئەمەش توانای بڕیاردانی ئاگادارانەیان بەرز دەکاتەوە .

١٢- ڕاهێنانەکان : کارمەندانی سەربازی مەشق و ڕاهێنان دەکەن و بەشداری مەشقەکان دەکەن بۆ بەرزکردنەوەی تواناکانی (C٢) ، سیناریۆی هاوشێوەکراو و ڕاهێنانی واقیعی بەشدارن لە پەرەپێدانی بڕیاردەرانی کاریگەر لەناو پێکهاتەی فەرماندەیدا .

١٣- بەڕێوەبردنی مەترسی: بریتیە لە هەڵسەنگاندن و بەڕێوەبردنی مەترسیەکانی پەیوەست بە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان ، فەرماندەکان دەبێ مەترسیە ئەگەریەکان لە بەرامبەر ئامانجەکانی ئەرکەکەدا بسەنگێنن و بڕیارێک بدەن کە سەلامەتی و سەرکەوتنی هێزەکانیان لە پێشینەدا بێت .

١٤- فیدباک و پێداچوونەوەی دوای کردار : دوای ئۆپەراسیۆنەکان فەرماندەکان دانیشتنی فیدباک و پێداچوونەوەی دوای کردار ئەنجام دەدەن ، ئەم هەڵسەنگاندنانە یارمەتی دیاریکردنی وانە فێربووەکان و خاڵە بەهێزەکان و بوارەکانی باشترکردن دەدەن کە بەشدارن لە فێربوون و گونجانی بەردەوام .

١٥- هەماهەنگی نێوان دەزگاكان : لە ئۆپەراسیۆنە ئاڵۆزەكاندا (C٢) لە دەرەوەی سەربازی درێژدەبێتەوە و هەماهەنگی لەگەڵ دەزگا حكومیەكانی دیكە و هاوبەشە نێودەوڵەتیەكان دەگرێتەوە ، هەماهەنگی نێوان دەزگاكان كاریگەری گشتی ئۆپەراسیۆنەكان بەرز دەكاتەوە .

فەرماندەیی و كۆنترۆڵی كاریگەر بنەڕەتیە بۆ سەركەوتنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەكان ، پێویستی بە سەركردایەتیەكی لێهاتوو و پەیوەندیەكی ڕوون هەیە و توانای گونجاندنی لەگەڵ بارودۆخی دینامیكی و نادیار هەیە ، بنەماكانی (C٢) لە سەرانسەری لقە سەربازیە جیاوازەكان و چوارچێوەی ئۆپەراسیۆنەكاندا كارپێكراون .

- ستراتیژی -

گرنگی بە پلاندانان و بڕیاردانی درێژخایەن دەدات بۆ گەیشتن بە ئامانجە گشتیەکان .

ڕەچاوکردنی هۆکارە جیۆپۆلیتیکیەکان و تەرخانکردنی سەرچاوەکان و ڕەچاوکردنی سیاسی لەخۆدەگرێت ، ستراتیژی لە زانستی سەربازیدا پلان و ڕێبازی سەرتاسەری بۆ گەیشتن بە ئامانجە درێژخایەنەکان لەخۆدەگرێت ، لێرەدا پێکهاتە سەرەکیەکانی ستراتیژی سەربازی دەخەینەڕوو :

یەکەم : ئامانجەکان

لە ستراتیژی سەربازیدا ئامانجەکان ئەو ئامانجانەن کە بە ڕوونی دیاریکراون کە ئامانجی ئۆپەراسیۆنێکی سەربازییە ، ئەم ئامانجانە لە ڕێنمایکردن و دارشتنی ستراتیژی گشتیدا زۆر گرنگن ، ئامانجەکان دەتوانن لە ڕووی پانتایەوە جیاواز بن و دەتوانن بریتی بن لە:

١- ئامانجی درێژخایەن / ئامانجە درێژخایەنەکان کە هاوتەریین لەگەڵ ئامانجە نیشتمانی یان سیاسیەکان .

٢- ئامانجەکانی کارکردن / ئامانجە مامناوەندەکان کە تیشکیان خستۆتە سەر شانۆ یان کەمپینی تایبەت .

٣- ئامانجی تاکتیکی / ئامانجی دەستبەجێ و تایبەت و پەیوەست بە شەڕکردنەکان لە بەرەکانی شەڕدایە .

ئامانجە ڕوون و باش دیاریکراوەکان چوارچێوەیەک بۆ پلاندانان و تەرخانکردنی سەرچاوە و بڕیاردان بە درێژایی هەڵمەتێکی سەربازی دابین دەکەن ، ئەوان یارمەتیدەرن بۆ دڵنیابوون لەوەی کە کردەوە سەربازیەکان بەشدارن لە سەرکەوتنی گشتی ئەرکێک یان هەڵمەتێک .

دووەم : هەڵسەنگاندنی مەترسی

لە ستراتیژی سەربازیدا بریتیە لە هەڵسەنگاندنی مەترسی و نادڵنیایە ئەگەریەکان کە پەیوەندیان بە ڕێبازێکی دیاریکراوی کارکردنەوە هەیە .

خاڵە سەرەکیەکانی پەیوەست بە هەڵسەنگاندنی مەترسیەکان :

١- شیکاری هەڕەشەکان / دەستنیشانکردنی هەڕەشە ئەگەریەکان لەلایەن نەیارەکانەوە ، لەوانەش تواناکانیان و مەبەستەکانیان و ڕێڕەوی کارکردنیان .

٢- هۆکارەکانی زەوی و ژینگە / بە لەبەرچاوگرتنی کاریگەری جوگرافیا و کەشوهەوا و هۆکارە ژینگەیەکانی تر لەسەر ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان .

٣- تەحەددیاتی لۆجستی / هەڵسەنگاندنی توانای لۆجستیکی بڵاوەپێکردن و بەردەوامکردنی هێزە سەربازیەکانە لەوانەش هێڵەکانی دابینکردن و گواستنەوە .

٤- مەترسی سیاسی و دیپلۆماسی / دانان بە دەرئەنجام و تەحەددیاتی ئەگەری لە بواری سیاسی و دیپلۆماسی چ لە ئاستی ناوخۆ و چ لە ئاستی نێودەوڵەتیدا .

٥- مەترسی تەکنەلۆژی / هەڵسەنگاندنی متمانەپێکراوی و لاوازیەکانی تەکنەلۆژیای سەربازی ، لەوانەش تواناکانی نەیارانی ئەگەری لە شەڕی ئەلیکترۆنیدا .

٦- هۆکارە مرۆیەکان / لەبەرچاوگرتنی مەعنەوی و ڕاهێنان و تەندروستی کارمەندانی سەربازی ، هەروەها کاریگەریە ئەگەریە مەدەنیەکان .

٧- ڕەچاوکردنی ئابووری / تێگەیشتن لە توانای ئابووری بۆ بەردەوام بوونی هەوڵە سەربازیەکان و مەترسیە ئابووریە ئەگەریەکانی پەیوەست بە ململانێ .
بە هەڵسەنگاندنی وردی ئەم هۆکارانە ، پلاندانەرانی سەربازی دەتوانن باشتر پێشبینی تەحەددیاتەکان بکەن ، مەترسیەکان کەم بکەنەوە و ستراتیژیەکان دابڕێژن کە سروشتی ئاڵۆز و دینامیکی شەڕ لەبەرچاو بگرن ، هەڵسەنگاندنی مەترسی کاریگەر زۆر گرنگە بۆ بڕیاردانی ئاگادارانە و گونجاندنی ستراتیژیەکان لەگەڵ پەرەسەندنی بارودۆخەکان .

سێیەم : ڕەچاوکردنی جیۆپۆلەتیکی

ڕەچاوکردنی جیۆپۆلەتیکی لە ستراتیژی سەربازیدا بریتییە لە تێگەیشتن و لەبەرچاوگرتنی دیمەنی سیاسی فراوانتر لە کاتی پلاندانان و جێبەجێکردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ڕەچاوکردنی جیۆپۆلەتیکی :

١- داینامیکی ناوچەیی و جیهانی / شیکردنەوەی پەیوەندی و داینامیکی دەسەڵات لە نێوان گەلان لەسەر ئاستی ناوچەیی و جیهانی .

٢- هاوپەیمانی و هاوبەشی / دەستنیشانکردنی هاوپەیمانی و هاوبەشی کە دەتوانن کاریگەریان هەبێت لەسەر ئەنجامی کردەوە سەربازیەکان و گەڕان بەدوای دەرفەتەکاندا بۆ پێکهێنانی هاوپەیمانی نوێ .

٣- ئامانجی سیاسی / هاوئاهەنگی کردەوە سەربازیەکان لەگەڵ ئامانجە سیاسیەکان بۆ دڵنیابوون لەوەی هەوڵە سەربازیەکان بەشدارن لە ئامانجە جیهادیەکان یان سیاسیە فراوانەکان .

٤- بۆچوون و تێڕوانینی گشتی / دانان بە کاریگەریی کردەوە سەربازیەکان لەسەر ڕای گشتی ، چ لە ئاستی ناوخۆ و چ لە ئاستی نێودەوڵەتیدا ، و

لەبەرچاوگرتنی ئەوەی کە چۆن تێڕوانینەکان دەتوانن کاریگەریان لەسەر دەرئەنجامی ململانێکان هەبێت .

٥- ڕەچاوکردنی مرۆیی / بە لەبەرچاوگرتنی نیگەرانیە مرۆیەکان و دەرئەنجامە ئەگەریەکان بۆ دانیشتوانی مەدەنی لەناوچە جێناکۆکەکاندا .

٦- هەوڵە دیپلۆماسیەکان / هەماهەنگی کردەوە سەربازیەکان لەگەڵ دەستپێشخەریە دیپلۆماسیەکان بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان لە ڕێگەی تێکەڵەیەک لە سەربازی و سیاسیەوە دەبێت .

بە لەبەرچاوگرتنی ئەم هۆکارە جیۆپۆلەتیکیانە ، ستراتیژیستەکانی سەربازی دەتوانن پلانی نوانستر و کاریگەرتر دابڕێژن کە نەک تەنها ئامانجە سەربازیەکان بخەنە ڕوو بەڵکو لەگەڵ چوارچێوەی جیۆپۆلەتیکی فراوانتردا هاوتەریب بن ، ئەم تێگەیشتنە یارمەتی بەدەستهێنانی سەرکەوتنی ستراتیژی دەدات .

چوارەم : هونەری ئۆپەراسیۆن

لە ستراتیژی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ پلاندانان و جێبەجێکردنی هەڵمەتە سەربازییەکان لە چوارچێوەی شانۆیەکی دیاریکراوی ئۆپەراسیۆنەکاندا ، پلاندانان و جێبەجێکردنی هەڵمەتە سەربازییەکان کە بریتین لە هەماهەنگی تاکتیک و لۆجستی و سەرچاوە بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان .

توخمە سەرەکیەکانی پەیوەست بە هونەری ئۆپەراسیۆن :

١- پلاندانانی هەڵمەت / پەرەپێدانی پلانی گشتگیر کە ڕێکوپێکی ئۆپەراسیۆنە گەورەکان بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان دەخاتە ڕوو .

٢- شانۆی ئۆپەراسیۆنەکان / پێناسەکردنی ئەو ناوچەیە جوگرافیەی کە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان تێیدا ئەنجام دەدرێن ، بە لەبەرچاوگرتنی هۆکارەکانی وەک زەوی و کەشوهەوا و ژێرخانی سروشتی .

٣- هەماهەنگی هێزەکان / یەکخستن و هەماهەنگی هەوڵەکانی لقە سەربازیە جیاوازەکان (سوپا ، هێزی دەریایی ، هێزی ئاسمانی) و یەکەکان بۆ بەدەستهێنانی کاریگەریە هاوبەشەکان .

٤- کاتی گونجاو / دیاریکردنی کاتی گونجاو بۆ هەڵمەتبردن و قۆستنەوەی لاوازیەکانی دوژمن و بەدەستهێنانی سەرسوڕمان .

٥- پلاندانانی لۆجستی / دڵنیابوون لە بەردەستبوونی سەرچاوە و پێداویستی و پشتگیری پێویست بۆ هەڵمەتە سەربازیە بەردەوامەکان .

٦- نەرمی / بنیاتنانی نەرمی لە پلانەکاندا بۆ گونجاندن لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخ و پێشهاتە پێشبینینەکراوەکان لە ماوەی هەڵمەتەکاندا .

٧- فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردن / دامەزراندنی پێکهاتەی فەرماندەیی و کۆنترۆڵی کاریگەر بۆ ئاسانکاری پەیوەندی و بڕیاردان و هەماهەنگی نێوان هێزە سەربازیەکان .

٨- ئاڕاستەکراوی ئامانج / گرنگیدان بە گەیشتن بە ئامانجە تایبەتەکانی کارکردن کە بەشدارن لە ئامانجە ستراتیژیە گشتیەکان .

هونەری ئۆپەراسیۆن پردێکە لە نێوان ستراتیژی (پلاندانانی دوورخایەنی) سەربازی و تاکتیکدا (فرت و فێڵ) ، ڕێنمایە ستراتیژیەکان دەگۆڕێت بۆ پلانی کرداری بۆ فەرماندە سەربازیەکان لە مەیدانەکەدا ، ڕێبازێکی گشتگیر لەخۆدەگرێت بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان لە ڕێگەی ڕێکخستنی لێهاتوی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لەناو شانۆیەکی دیاریکراودا .

پێنجەم : ڕەچاوكردنی ئابووری

لە ستراتیژی سەربازیدا بریتیە لە هەڵسەنگاندنی توانای ئابووری بۆ بەردەوامبوونی هەوڵە سەربازیەكان و تێگەیشتن لە كاریگەری ئابووری ململانێ.

لایەنە سەرەكیەكانی پەیوەست بە ڕەچاوكردنی ئابووری :

١- تەرخانكردنی سەرچاوە / تەرخانكردنی سەرچاوە دارایەكان و هێزی مرۆیی و توانای پیشەسازی بۆ پشتگیریكردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەكان .

٢- پارەداركردنی جەنگ / پەرەپێدانی ستراتیژیەكان بۆ دابینكردنی بودجە بۆ هەڵمەتە سەربازیەكان ، لەوانە باجدان و قەرزكردن و بەڕێوەبردنی باری ئابووری جەنگ .

٣- توانای پیشەسازی / هەڵسەنگاندنی توانا پیشەسازیەكانی میللەت بۆ بەرهەمهێنانی چەك و ئامێر و پێداویستی پێویست بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەكان.

٤- كاریگەری لەسەر ئابووری نیشتمانی / تێگەیشتن لە دەرئەنجامە ئابووریە ئەگەریەكانی ململانێ ، وەك پەككەوتنی بازرگانی و هەڵاوسان و گۆڕانكاری لە بەرهەمی ئابووریدا .

٥- ئاسایشی وزە / دڵنیابوون لە دەستڕاگەیشتن بە سەرچاوە سەرەکیەکانی وزە ، چونکە وزە ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕێت لە پشتیوانیکردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان.

٦- ئاوەدانکردنەوەی دوای جەنگ / بە لەبەرچاوگرتنی ئاستەنگە ئابووریەکان و پێداویستیەکانی ئاوەدانکردنەوە دوای کۆتایهاتنی ململانێکان .

٧- گەمارۆ و شەڕی ئابووری / کەڵک وەرگرتن لە ڕێوشوێنە ئابووریەکان ، وەک گەمارۆکان ، بۆ کاریگەری لەسەر ڕەفتاری نەیاران و سنووردارکردنی توانا ئابووریەکانیان .

٨- وابەستەیی ئابووری جیهانی بەیەکەوە / دانان بە پەیوەندی ئابووری جیهانی و تێگەیشتن لەوەی کە چۆن کردەوە سەربازیەکان دەتوانن کاریگەریان هەبێت لەسەر بازرگانی نێودەوڵەتی و پەیوەندیە ئابووریەکان .

بەڕێوەبردنی کاریگەرانەی ڕەچاوکردنی ئابووری زۆر گرنگە بۆ بەردەوامبوونی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لە جەنگە درێژخایەنەکاندا و کەمکردنەوەی کاریگەریە نەرێنیە ئابووریەکان لەسەر بەرەی ناوخۆ ، پێویستی بە هاوسەنگی لە نێوان پێداویستیە سەربازیەکان و پاراستنی سەقامگیری و خۆڕاگری ئابووری نیشتمانی هەیە .

شەشەم : دۆخی هێز

دۆخی هێز لە ستراتیژی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ قەبارە و پێکهاتە و پێگەی هێزە سەربازیەکان بۆ گەیشتن بە باشترین ئامانجی ستراتیژی .

توخمە سەرەکیەکانی پەیوەست بە دۆخی هێز :

١- قەبارە و پێکهاتەی هێز / دیاریکردنی قەبارە و پێکهاتەی گشتی هێزە سەربازیەکان ، لەوانە هێزی پیادە ، تۆپخانە ، هێزی ئاسمانی ، هێزی دەریایی و یەکە تایبەتمەندەکان .

٢- دانانی ستراتیژی / جێگیرکردنی هێزەکان لەو شوێنانەی کە سوودێکی ستراتیژی دابین دەکەن ، بە لەبەرچاوگرتنی هۆکارەکانی وەک نزیکی لە هەڕەشە ئەگەریەکان ، دەستڕاگەیشتن بە ناوچە سەرەکیەکان و توانای پرۆژەکردنی دەسەڵات .

٣- ئاستی ئامادەی / دڵنیابوون لەوەی کە هێزە سەربازیەکان بە شێوەیەکی گونجاو مەشق و ئامێر و ئامادەکاریان بۆ کراوە بۆ وەڵامدانەوەی هەڕەشە یان ململانێ ئەگەریەکان .

٤- ڕێگریکردن / بەکارهێنانی دۆخی هێز وەکو ڕێگریکردن لە نەیارانی ئەگەری، نیشاندانی توانا سەربازیەکان و ئاماژەدان بە ئامادەی بۆ وەڵامدانەوەی دەستدرێژی.

٥- گونجاندن / دیزاینکردنی دۆخی هێز بۆ ئەوەی بگونجێت و نەرم بێت ، توانای وەڵامدانەوەی کۆمەڵێک سیناریۆ و خۆگونجاندنی لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخی جیۆپۆلەتیکی هەبێت .

٦- یەدەگی ستراتیژی / پاراستنی هێزی یەدەگ کە دەتوانرێت بە خێرای جێگیر بکرێن بۆ چارەسەرکردنی هەڕەشە سەرهەڵداوەکان یان بەهێزکردنی ئۆپەراسیۆنە بەردەوامەکان .

٧- ئۆپەراسیۆنی هاوبەش و یەکگرتوو / ئاسانکاری بۆ هەماهەنگی و کارکردنی هاوبەش لە نێوان لقە جیاوازەکانی سەربازی و هاوکاریکردنی هێزەکانی دی لە ئۆپەراسیۆنە هاوبەشەکاندا .

٨- جووڵەی ستراتیژی / دڵنیابوون لە توانای جوڵەی خێرا و جێگیرکردنەوەی هێزەکان بەپێی پێویست ، جا چ لە ڕێگەی وشکانی یان ئاسمانی یان دەریاوە .

ڕێکخستنی ستراتیژی هێزە سەربازیەکان زۆر گرنگە بۆ باشکردنی کاریگەریەکانیان لە گەیشتن بە ئامانجەکانی ئاسایشی نیشتمانی ، زۆرجار دۆخی هێز لایەنێکی دینامیکی پلاندانانی سەربازیە ، لە وەڵامی گۆڕانی هەڕەشەکان و پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان و پێشکەوتنە جیۆپۆلەتیکیەکان پەرەدەستێنێت .

حەوتەم : نەرمی

نەرمی لە ستراتیژی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ توانای هێزە چەکدارەکان بۆ گونجاندن و وەڵامدانەوەی کاریگەرانە لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخەکان و تەحەددای پێشبینینەکراو و بارودۆخە دینامیکیەکان .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە نەرمی لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکاندا :

١- پلاندانانی گونجاو / پەرەپێدانی پلانەکان کە دەتوانرێت ڕێکبخرێن و دەستکاری بکرێن لە وەڵامی زانیاری نوێ ، گۆڕانکاری لە ژینگەی کارکردن یان گۆڕانکاری لە کردارەکانی نەیاردا .

٢- چالاکی فەرمان و کۆنترۆڵ / دروستکردنی پێکهاتەی فەرمان و کۆنترۆڵی وەڵامدەرەوە کە بڕیاردان و پەیوەندی خێرا دەکات ، ڕێگە دەدات بە ڕێکخستنی لە کاتی خۆیدا بۆ دۆخی کرانەوە .

٣- هێزە فرەکارەکان / ڕاهێنان و تەیارکردنی یەکە سەربازیەکان بۆ ئەنجامدانی چەندین ئەرک ، بەرزکردنەوەی گشتگیری و توانای مامەڵەکردنیان لەگەڵ پێداویستیە جۆراوجۆرەکانی ئەرک .

٤- جێگیرکردنی خێرا / توانای بڵاوکردنەوەی خێرا و جێگیرکردنەوەی هێزەکان بۆ چارەسەرکردنی هەڕەشە سەرهەڵداوەکان یان ئیستغلالکردنی دەرفەتەکان لە بەرەکانی شەڕدا .

٥- کارپێکردنی یەکتر / دڵنیابوون لەوەی کە لقە جیاوازەکانی هێزە سەربازی و هاوپەیمانەکان دەتوانن بە شێوەیەکی بێ کێشە پێکەوە کار بکەن ، ئەمەش ئاسانکاری دەکات بۆ وەڵامدانەوەی هاوبەش و هەماهەنگ .

٦- گونجاندنی تەکنەلۆژی / یەکخستنی تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکان و بەردەوام بوون لە پێشکەوتنەکان بۆ بەرزکردنەوەی تواناکانی کارکردن و پاراستنی پێشەنگی تەکنەلۆژی .

٧- ڕاهێنان بۆ نارِوونی / ئەنجامدانی مەشقی ڕاهێنان کە سیناریۆی نارِوون و نادیار هاوشێوە دەکات ، ئامادەکردنی کارمەندانی سەربازی بۆ بڕیاردانی کاریگەر لە دۆخە پێشبینینەکراوەکاندا .

٨- خۆڕاگری لۆجستی / دروستکردنی سیستەمی پشتگیری لۆجستیکی خۆڕاگر کە دەتوانێت بە خێرای خۆی لەگەڵ گۆڕانکاریەکانی پێداویستیەکانی کارکردندا بگونجێنێت و هێزەکان لە ژینگە دینامیکیەکاندا بپارێزێت .

٩- یەدەگی ستراتیژی / پاراستنی یەدەگی ستراتیژی هێزەکان کە دەتوانرێت بە خێرای بڵاوبکرێنەوە بۆ چارەسەرکردنی ڕووداوە پێشبینینەکراوەکان یان بەهێزکردنی ئۆپەراسیۆنە بەردەوامەکان .

نەرمی لە بەرامبەر پێشبینینەکردنی شەڕدا زۆر گرنگە ، ڕێگە بە هێزە سەربازیەکان دەدات بە شێوەیەکی کاریگەر وەڵامی تەحەددای چاوەڕواننەکراو بدەنەوە و سوود لە دەرفەتە سەرهەڵداوەکان وەربگرن ، پێکهاتەیەکی سەرەکیە لە پلاندانانی ستراتیژی بۆ دڵنیابوون لە گونجاندن و سەرکەوتن لە ژینگە ئاڵۆز و دینامیکیەکانی کارکردندا .

هەشتەم : ڕێگریکردن

لە ستراتیژی سەربازیدا بریتیە لە دروستکردنی هەڕەشەیەکی باوەڕپێکراوی تۆڵەسەندنەوە لە سزادان بۆ ڕێگریکردن لە نەیارانی ئەگەری لە گرتنەبەری کردەوەی دوژمنکارانە .

توخمە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ڕێگریکردن :

١- نیشاندانی توانا / بە ڕوونی پیشاندانی توانا سەربازیەکان بۆ گەیاندنی توانای وەڵامدانەوەی یەکلاکەرەوە بۆ شەڕانگێزان .

٢- متمانە / دڵنیابوون لەوەی کە هەڕەشەی ڕێگریکردن وەک باوەڕپێکراو هەست پێدەکرێت و نەیارانی ئەگەری باوەڕیان بە ئامادەیی و توانای میللەت هەیە بۆ بەدواداچوون بۆ هەڵوێستی ڕێگریکردنەکە .

٣- ڕێگری ئەتۆمی / بەکارهێنانی توانا ئەتۆمیەکان بۆ بێهیواکردنی نەیاران لە بەدواداچوونی ئەو کارانەی کە دەتوانێت ببێتە هۆی ململانێ .

٤- ڕێگری ئاسایی / نیشاندانی هێزی سەربازی ئاسای بۆ بێهیواکردنی دەستدرێژی بەبێ پەنابردنە بەر بژاردەی ئەتۆمی .

٥- درێژکراوەی ڕێگریکردن / دابینکردنی دڵنیای ئەمنی بۆ هاوپەیمانان و درێژکردنەوەی چەتری ڕێگریکردن بۆ داپۆشینی ئەوان و ڕێگریکردن لە هەڕەشە ئەگەریەکان لە ناوچەکانیان .

٦- پەیوەندی ستراتیژی / بە ڕوونی گەیاندنی بەرژەوەندیە نیشتمانیەکان ، هێڵە سوورەکان ، و دەرئەنجامەکانی بەزاندنی ئەو هێڵانە بۆ نەیارانی ئەگەری .

٧- هاوسەنگی مەترسی و پاداشتەکان / حیسابکردن و گەیاندنی مەترسی و تێچوونەکانی پەیوەست بە کردەوە شەڕانگێزیەکان ، جەختکردنەوە لەوەی کە دەستکەوتە ئەگەریەکان لە دەرئەنجامە ئەگەریەکان زیاترن .

٨- پلەبەندیەکانی ڕێگریکردن / بەکارهێنانی سپێکتریمی ستراتیژیەکانی ڕێگریکردن ، لە ڕێگریکردن لە پەرەسەندنی ململانێکان تا ڕێگریکردن لە جۆرە تایبەتەکانی دەستدرێژی .

ئامانجی ڕێگریکردن ، ڕێگریکردنە لە ململانێ لە ڕێگەی کاریگەریکردن لەسەر حیسابات و بڕیاردانی نەیارانی ئەگەری ، ستراتیژیەکی ئاڵۆزە کە هەم توانای سەربازی و هەم پەیوەندی دیپلۆماسی لەخۆدەگرێت بۆ داڕشتنی تێڕوانینەکانی ئەوانی دیکە سەبارەت بە تێچوون و مەترسیەکانی پەیوەست بە کردەوەی دوژمنکارانە .

نۆیەم : دروستکردنی هاوپەیمانی

لە ستراتیژی سەربازیدا بریتیە لە دروستکردنی پەیوەندی هاوبەش لەگەڵ گەلانی دیکە بۆ بەرزکردنەوەی ئاسایشی بەکۆمەڵ و گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژییە هاوبەشەکان ، و فراوانکردنی کاریگەریی ستراتیژی .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە دروستکردنی هاوپەیمانی :

١- ئامانجی ئەمنی هاوبەش / پێکهێنانی هاوپەیمانی لەسەر بنەمای بەرژەوەندی ئەمنی هاوبەش و ئامانجی ستراتیژی هاوبەش .

٢- بەرگری بەکۆمەڵ / دامەزراندنی ڕێککەوتنێک کە تێیدا وڵاتانی ئەندام پابەند دەبن بە بەرگریکردن لە یەکتر لە ئەگەری هێرشکردنە سەر هەر ئەندامێک .

٣- هاوکاری سەربازی / هاوکاریکردن لە مەشقە سەربازیە هاوبەشەکان و بەرنامەکانی ڕاهێنان و پەرەپێدانی توانا هاوبەشەکان بۆ بەرزکردنەوەی کاریگەریە سەربازیە هاوبەشەکان .

٤- ڕێگریکردن لە ڕێگەی هاوپەیمانەکانەوە / بەهێزکردنی ڕێگریکردن لە ڕێگەی نیشاندانی بەرەیەکی یەکگرتوو و هێزی سەربازی بەکۆمەڵی گەلانی هاوپەیمان .

٥- هاوبەشی ستراتیژی / پێکهێنانی هاوبەشی ستراتیژی لەگەڵ ئەو گەلانەی کە بەها هاوبەشەکان و بەرژەوەندی ئابووری یان نیگەرانی جیۆپۆلەتیکی هاوبەشیان هەیە .

٦- هەماهەنگی دیپلۆماسی / یەکخستنی هەوڵە دیپلۆماسیەکان و هەماهەنگی هەڵوێستەکانی سیاسەتی دەرەوە لە نێوان ئەندامانی هاوپەیمانیدا بۆ چارەسەرکردنی ئاستەنگە هاوبەشەکان .

٧- هاوبەشکردنی هەواڵگری / بەرزکردنەوەی هاوکاری هەواڵگری بۆ باشترکردنی هۆشیاری بارودۆخ و بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشە هاوبەشەکان .

٨- هاوکاری ئابووری / پەرەپێدانی پەیوەندی ئابووری و پەیوەندی بازرگانی لە نێوان ئەندامانی هاوپەیمانیدا بۆ بەرەوپێشبردنی سەقامگیری و خۆشگوزەرانی .

٩- چارەسەرکردنی ناکۆکی / بەکارهێنانی پێکهاتەکانی هاوپەیمانی وەک میکانیزم بۆ گفتوگۆی دیپلۆماسی و چارەسەرکردنی ناکۆکی بۆ ڕێگریکردن و بەڕێوەبردنی قەیرانەکان .

هاوپەیمانیەکان توانای بەرفراوانتر و زیادکردنی توانای ڕێگریکردن و سوکردنی بارگرانی هاوبەش لە چارەسەرکردنی ئاستەنگە ئەمنیەکانی هاوبەشدا بە گەلان دەبەخشن ، دروستکردنی هاوپەیمانی کاریگەر پێویستی بە متمانە و پەیوەندی و پابەندبوون بە بەها و ئامانجە هاوبەشەکان هەیە لە نێوان وڵاتانی ئەندامدا .

دەیەم : جەنگی زانیاری

لە ستراتیژی سەربازیدا بریتیە لە تێکەڵکردنی زانیاری و ئۆپەراسیۆنە دەروونیەکان بۆ دارشتنی تێروانینەکان و کاریگەریکردن لەسەر بریاردان و بەدەستهێنانی سوودێکی ستراتیژی .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە شەری زانیاری :

١- ئۆپەراسیۆنە دەروونیەکان (PSYOP) / کاریگەریکردن لەسەر بیروباوەڕ و هەست و رەفتاری نەیاران و هاوپەیمانان و لایەنە بێلایەنەکان لە رێگەی پروپاگەندە و زانیاری ناراست و تاکتیکی دەروونی ترەوە .

٢- جەنگی ئەلیکترۆنی (EW) / بەکارهێنانی توانا ئەلیکترۆنیەکان بۆ تێکدان یان دەستکاریکردنی سیستەمی زانیاری نەیاران ، لەوانەش هێرشکردنە سەر تۆرەکانی کۆمپیوتەر و ژێرخان و کەناڵەکانی پەیوەندیکردن و کۆنترۆڵکردنی سپێکتریمی کارۆموگناتیسی بۆ رەتکردنەوە یان تێکدانی بەکارهێنانی سیستەمی ئەلیکترۆنی لەلایەن دوژمنەوە ، وەک رادارەکان .

٣- پەیامی ستراتیژی / دارِشتن و بڵاوکردنەوەی پەیامەکان بۆ دارِشتنی رِای گشتی و کۆنترۆڵکردنی گێرِانەوە و کاریگەری لەسەر تێرِوانینەکان چ لە ئاستی ناوخۆ و چ لە ئاستی نێودەوڵەتیدا .

٤- ئینکاری و فریودان / بەکارهێنانی تاکتیک بۆ رِەتکردنەوەی زانیاری دروست بۆ نەیار و فریودانی سەبارەت بە نیەت یان توانا یان پلانی ئۆپەراسیۆن .

٥- کاریگەری سۆشیال میدیا / بەکارهێنانی پلاتفۆرمی سۆشیال میدیا و کەناڵە ئۆنلاینەکان بۆ بڵاوکردنەوەی گێرِانەوەکان ، کاریگەری سۆشیال میدیا لە چوارچێوەی شەرِی زانیاریدا ئاماژەیە بۆ بەکارهێنانی ستراتیژی پلاتفۆرمی سۆشیال میدیا بۆ دارِشتنی رِای گشتی و کاریگەری لەسەر تێرِوانینەکان و پێشخستنی گێرِانەوەی تایبەت .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە کاریگەری سۆشیال میدیا لە ستراتیژی سەربازیدا :

١ - بڵاوکردنەوەی پرِوپاگەندە : بەکارهێنانی سۆشیال میدیا بۆ بڵاوکردنەوەی پرِوپاگەندە و دەستکاریکردنی زانیاری بۆ بەرژەوەندی دیدگا یان ئەجێندایەکی دیاریکراو .

٢ - دارِشتنی گێڕانەوە : دارِشتن و پێشخستنی گێڕانەوەیەک کە لەگەڵ ئامانجە ستراتیژیەکاندا بگونجێت یان بۆ پشتیوانی لە کردەوە سەربازیەکان یان بۆ تێکدانی متمانەی نەیاران .

٣ - ئۆپەراسیۆنە دەروونیەکان (PSYOP) : ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی دەروونی لەسەر پلاتفۆرمی سۆشیال میدیا بۆ کاریگەریکردن لەسەر هەڵوێست و بیروباوەڕ و ڕەفتاری ئامانجەکان (نەیاران) .

٤ - ئامانجکردنی ئامادەبووانی تایبەت : گونجاندنی پەیامەکان بۆ گروپە دیمۆگرافیە تایبەتەکان یان ناوچە جوگرافیەکان بۆ ئەوەی زۆرترین کاریگەری لەسەر ئامانجەکان هەبێت .

٥ - گەورەکردنی ناوەڕۆک : بەکارهێنانی ئەلگۆریتمەکانی سۆشیال میدیا بۆ گەورەکردنی ناوەڕۆکی تایبەت و دڵنیابوون لە بڵاوبوونەوەی فراوانتر .

٦ - گەورەکردنی ساختە : دروستکردنی دڵەڕاوکێی دەستکرد ، وەک ئەکاونتی ساختە و لایک و شەیر ، بۆ ئەوەی وەهمی پشتیوانی یان دژایەتیەکی بەرفراوان بدرێت .

٧ - ترۆلکردن و تێکدان : بەشداریکردن لە چالاکیەکانی ئۆنلاین بۆ وروژاندن و تێکدان ، دروستکردنی ناتەبای و سەرلێشێواوی لە نێوان کۆمەڵگە ئۆنلاینەکاندا .

٨ - جەنگی زانیاری لە کاتی ڕاستەقینەدا : وەڵامدانەوەی خێرا بۆ ڕووداوە پەرەسەندووەکان بە بڵاوکردنەوەی زانیاری یان زانیاری هەڵە بۆ ئەوەی کاریگەری لەسەر گێڕانەوەکە لە کاتی ڕاستەقینەدا هەبێت .

٩ - کاریگەریکردن لەسەر هەڵمەتەکان : هەوڵە هەماهەنگەکان بۆ کاریگەریکردن لەسەر ڕای گشتی بۆ ماوەیەکی درێژخایەن ، زۆرجار تاکتیکی جۆراوجۆری سۆشیال میدیا تێکەڵ دەکات .

١٠ - ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوە و خۆڕاگری: پەرەپێدانی ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوە و ستراتیژی خۆڕاگری بۆ بەرەنگاربوونەوەی زانیاری هەڵە و دەستکاریکردنی لە پلاتفۆرمی سۆشیال میدیا .

کاریگەری سۆشیال میدیا ئامرازێکی بەهێزە لە بواری زانیاریدا و بە بەکارهێنانی ستراتیژی دەتوانێت کاریگەریەکی بەرچاوی لەسەر تێڕوانینی گشتی و گوتاری سیاسی و تەنانەت دەرئەنجامە سەربازیەکانیش هەبێت ، حکومەتەکان و ڕێکخراوە سەربازیەکان و ئەکتەرەکانی دیکە گرنگی تێگەیشتن و بەکارهێنانی سۆشیال میدیا بۆ پەیوەندی ستراتیژی لە سەردەمی مۆدێرن دا دەناسن .

٦- دژە هەواڵگری (CI) / کۆمەڵێک چالاکی و ڕێوشوێنە کە بۆ دەستنیشانکردن و ڕێگریکردن و بەرپەرچدانەوەی سیخوڕی و تێکدانی چالاکیە هەواڵگریەکانی دیکە دارێژراون کە لەلایەن نەیارانی بیانی یان لایەنی دیکەوە ئەنجام دەدرێن .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە دژە هەواڵگری :

١ - ناسینەوەی مەترسیەکان : هەڵسەنگاندن و دەستنیشانکردنی هەڕەشە ئەگەریەکان ، لەوانەش دەزگا هەواڵگریە بیانیەکان و هەڕەشە ناوخۆیەکان و لایەنەکانی دیکە کە هەوڵی کۆکردنەوەی زانیاری هەستیار دەدەن .

٢ - لێکۆڵینەوە و چاودێری : ئەنجامدانی لێکۆڵینەوە و ئۆپەراسیۆنی چاودێری بۆ ئاشکراکردن و چاودێریکردنی ئەو چالاکیانەی کە مەترسی لەسەر ئاسایشی نیشتمانی دروست دەکەن .

٣ - کەمکردنەوەی هەڕەشەی ناوخۆی : جێبەجێکردنی ڕێوشوێنی ڕێگریکردن و دەستنیشانکردنی هەڕەشە ناوخۆیەکان ، وەک تاکەکانی ناو ڕێکخراوێک کە ڕەنگە سازش لەسەر زانیاریە هەستیارەکان بکەن .

٤ - پاراستنی زانیاریە نهێنیەکان : پاراستنی زانیاریە نهێنی و هەستیارەکان لە ڕێگەی پراکتیزە پارێزراوەکان و کۆنترۆڵی دەستڕاگەیشتن و کۆدکردنەوەوە .

٥ - دژی سیخوڕی : بەرەنگاربوونەوەی چالاکیەکانی سیخوڕی لەلایەن دەزگا هەواڵگریە بیانیەکانەوە ، لەوانەش ناسینەوە و بێهیواکردنی بەڕێوەبەرانیان .

٦ - فریودان و زانیاری ناڕاست : بەکارهێنانی تاکتیکی فریودان و زانیاری ناڕاست بۆ چەواشەکردن و سەرلێشێواندنی نەیارانی ئەگەری یان کۆکەرەوەی هەواڵگری .

٧ - پرۆسەی پاککردنەوەی ئاسایش : پشکنینی توند و چاودێریکردنی ئەو کەسانەی کە دەستیان بە زانیاریە نهێنیەکان گەیشتوە ، دڵنیابوون لە متمانەپێکراوی و دڵسۆزیان .

٨ - پەروەردە و ڕاهێنانی ئاسایشی : پێشکەشکردنی پەروەردە و ڕاهێنان بۆ کارمەندان بۆ هۆشیارکردنەوەی خەڵک لە هەڕەشە ئەگەریەکان و بەرزکردنەوەی تواناکانیان بۆ ناسینەوە و ڕاپۆرتکردنی چالاکیە گوماناویەکان .

٩ - پاراستنی تەکنەلۆژیا : جێبەجێکردنی ڕێوشوێنی پاراستن لە هەڕەشە تەکنەلۆژیەکان ، لەوانە سیخوڕی ئەلیکترۆنی و وریابوونی پێشهاتە هەستیارەکانی تەکنەلۆژی .

١٠ - هاوكاری نێودەوڵەتی : هاوكاریكردن لەگەڵ دەزگا هەواڵگری و ئەمنیەكانی گەلانی هاوپەیمان بۆ هاوبەشكردنی زانیاری و هەماهەنگی هەوڵەكان لە دژی هەڕەشە هاوبەشەكان .

دژە هەواڵگری ڕۆڵێكی گرنگ دەگێڕێت لە ئاسایشی نیشتمانیدا بە پاراستنی نهێنی و زانیاریە هەستیارەكان و پووچەڵكردنەوەی هەوڵەكانی نەیاران بۆ بەدەستهێنانی سوودێكی ستراتیژی لە ڕێگەی چالاكیە هەواڵگریەكانەوە ، تێكەڵەیەك لە ڕێوشوێنی پێشوەختە و لێكۆڵینەوە و ستراتیژی بەرگری لەخۆدەگرێت بۆ پاراستنی بەرژەوەندیە ئەمنیەكانی نەتەوەیەك .

٧- ئاسایشی زانیاری / پاراستنی سیستەمی زانیاری و پەیوەندی گرنگ بۆ ڕێگریكردن لە چوونە ژوورەوەی بێ مۆڵەت و پاراستن لە هەڕەشە ئەلیكترۆنیەكان.

٨- جەنگی تێكەڵاو / تێكەڵكردنی تاكتیكە سەربازیە ئاسایەكان لەگەڵ ستراتیژیەكانی شەڕی زانیاری بۆ دروستكردنی تەحەدای فرەلایەنە بۆ نەیاران .
هێزی زانیاری و توانای داڕشتنی تێڕوانینەكان وەك پێكهاتەی گرینگی ململانێی مۆدێرن دەناسرێت ، بەكارهێنانی ستراتیژی ئامراز و تەكنەلۆژیای پەیوەندیكردن لەخۆدەگرێت بۆ گەیشتن بە ئامانجە سەربازی و سیاسیەكان لە بواری زانیاریدا .

یانزەیەم : ئاستەکانی ستراتیژی

١- ستراتیژی گەورە / پەیوەندی بە ئامانجە نیشتمانیە سەرتاسەریەکانەوە هەیە و بەکارهێنانی هەموو سەرچاوە نیشتمانیەکان دەگرێتەوە ، نەک تەنها سەربازی .

٢- ستراتیژی سەربازی / بە تایبەتی گرنگی بە بەکارهێنانی هێزی سەربازی دەدات بۆ گەیشتن بە ئامانجە نیشتمانیەکان .

٣- ستراتیژی ئۆپەراسیۆن / پلاندانان و جێبەجێکردنی هەڵمەتەکان لە شانۆیەکی دیاریکراوی ئۆپەراسیۆنەکاندا دەگرێتەوە .

٤- ستراتیژی تاکتیکی / مامەڵە لەگەڵ بەشداریکردنی ڕاستەقینەی هێزەکان دەکات لە شەڕدا .

دوانزەیەم : هونەری جەنگی سون تزو

ڕیسالەتێکی سەربازی چینی کۆنە و دەگەڕێتە وە بۆ (سون تزو) ستراتیژیست و فەیلەسوفی سەربازی ، دەقەکە لە دەوروبەری سەدەی پێنجەمی پێش زایین پێکهاتووە و بە بەرهەمێکی کلاسیکی ستراتیژی و تاکتیک دادەنرێت ، جەخت لە ستراتیژ و فێڵ و تێگەیشتن لە دوژمن و کلیلی سەرکەوتن دەکاتەوە .

بنەما سەرەکیەکانی هونەری سون تزو :

١- فەلسەفەی سون تزو / جەخت لەسەر گرنگی تێگەیشتن لە سروشتی ململانێ و پێویستی بیرکردنەوەی ستراتیژی لەهەردوو هەوڵی سەربازی و ناسەربازیدا دەکاتەوە .

٢- گرنگی پلاندانان / هەموو شەڕێک لەسەر بنەمای فێڵکردنە". سون تزو جەخت لەسەر گرنگی پلاندانانی ورد دەکاتەوە ، لەوانەش بەکارهێنانی فێڵ بۆ بەدەستهێنانی سوود بەسەر نەیاراندا .

٣- ناسینی دوژمن و خۆت / " ئەگەر دوژمن بناسیت و خۆت بناسیت ، پێویست ناکات لە ئەنجامی سەد شەڕ بترسیت " سون تزو جەخت لەسەر گرنگی خۆئاگابوون و تێگەیشتن لە خاڵە بەهێز و لاوازەکانی هەم خود و هەم نەیار دەکاتەوە .

٤- نەرمی و گونجاندن / " لە شەڕدا ڕێگا ئەوەیە کە خۆت بەدوور بگریت لەوەی کە بەهێزە و لێدانی لاوازە " سون تزو بانگەشە بۆ گونجاندن دەکات ، پێشنیاری ئەوە دەکات کە ستراتیژیە سەرکەوتووەکان بریتین لە ئیستغلالکردنی لاوازیەکانی بەرامبەر .

٥- هونەری جەنگ و دیپلۆماسی / لە دەرەوەی ستراتیژی سەربازی سون تزو باس لە گرنگی دیپلۆماسی و دانوستان دەکات لە چارەسەرکردنی ململانێکان بەبێ پەنابردن بۆ شەڕ .

٦- زەو و ژینگە / " گەورەترین سەرکەوتن ئەوەیە کە پێویستی بە هیچ شەڕێک نیە " سون تزو جەخت لەسەر سوودی ستراتیژی هەڵبژاردنی زەویە گونجاوەکان و تێگەیشتن لە هۆکارە ژینگەیەکان دەکاتەوە بۆ کەمکردنەوەی پێویستی ململانێی ڕاستەوخۆ .

٧- هەڵسەنگاندنی مەترسی / " دەرفەتەکان چەند هێندە دەبن لەگەڵ دەستبەسەرداگرتنیان " سون تزو دان بە گرنگی مەترسی وەرگرتنی حیسابکراو و دەستبەسەرداگرتنی دەرفەتەکان دەنێت کاتێک سەرهەڵدەدەن .

٨- سەرکردایەتی و دیسیپلین / " سەربازەکانتان وەک منداڵەکانتان سەیر بکەن ، ئەوانیش بەدوای ئێوەدا دەڕۆن بۆ قووڵترین دۆڵەکان ، وەک کوڕە

خۆشەویستەکانی خۆتان سەیریان بکەن ، تا مردنیش لە تەنیشتان دەوەستن " سون تزو جەخت لەسەر گرنگی سەرکردایەتی و دیسیپلین و پەیوەندی نێوان فەرماندەکان و سەربازەکانیان دەکاتەوە .

هونەری جەنگی سون تزو نەک تەنها لە ستراتیژی سەربازیدا بەڵکو لە بوارە جۆراوجۆرەکانی وەک بازرگانی و سەرکردایەتی و ... کاریگەریەکی قووڵی هەبووە، بنەما بێ کاتەکانی بەردەوامن لە لێکۆڵینەوە و جێبەجێکردن لە چوارچێوەی جۆراوجۆردا لە سەرانسەری جیهاندا .

سیانزەیەم : ڕێگری ئەتۆمی

بریتیە لە پاراستنی توانای ئەتۆمی باوەڕپێکراو بۆ ڕێگریکردن لە نەیارانی ئەگەری لە بەکارهێنانی چەکی ئەتۆمی .

چواردەیەم : بەڕێوەبردنی قەیرانەکان

پەرەپێدانی ستراتیژیەکان بۆ بەڕێوەبردن و چارەسەرکردنی قەیرانەکان ، لەوانە پێکهاتە دیپلۆماسی و ئابووری و سەربازیەکان .

پانزەیەم : دژە یاخیبوون (COIN)

دژە یاخیبوون (COIN) ئاماژەیە بۆ کۆمەڵێ هەوڵی گشتگیری سەربازی و سیاسی و ئابووری و مەدەنی کە حکومەتێک بۆ شکستهێنان یان بێلایەنکردنی یاخیبوونێک ئەنجامی دەدات ، یاخیبوون بریتیە لە ململانێیەکی درێژخایەن و نارێک و پێک کە بە بەکارهێنانی چەوساندنەوە و شەڕی گەریلا و تاکتیکی ناتەقلیدی دیکە لەلایەن ئەکتەرە نادەوڵەتیەکانەوە لە دژی حکومەتێک یان هێزێکی داگیرکەر تایبەتمەندە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون :

١- تێگەیشتن لە دانیشتووان / ستراتیژیەکانی (COIN) زۆرجار سەرنج دەخاتە سەر بەدەستهێنانی پشتیوانی دانیشتوانی ناوچەکە ، تێگەیشتن لە نارەزایەتی و پێداویستی و نیگەرانیەکانیان بۆ سەرکەوتن زۆر گرنگە .

٢- دڵ و دەروون / بردنەوەی "دڵ و دەروون"ی دانیشتوان ئامانجێکی ناوەندیە ، ئەمەش بریتیە لە بەدەستهێنانی متمانە و پشتیوانی ئەوان بۆ دابڕانی یاخیبووان لە کۆمەڵگا .

٣- کارەکانی ئاسایش و سەقامگیری / دابینکردنی ئاسایش بۆ دانیشتووان لە پێشینەی کارەکانە ، لەوانەیە ئەمەش بریتی بێت لە دامەزراندنی ئامادەییەکی سەربازی دیار و کاریگەر بۆ پاراستنی هاوڵاتیانی مەدەنی لە هەڕەشەکانی یاخیبووان .

٤- هاوکاری مەدەنی- سەربازی / هەماهەنگی نێوان قەوارە سەربازی و مەدەنیەکان زۆر پێویستە ، دەزگا مەدەنیەکان ڕۆڵیان هەیە لە حوکمڕانی و گەشەپێدان و پێشکەشکردنی خزمەتگوزاریە سەرەکیەکان .

٥- ژیری و زانیاری / کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری ورد بۆ دەستنیشانکردنی تۆڕەکانی یاخیبووان و تێگەیشتن لە دیمەنی کۆمەڵایەتی-سیاسی زۆر گرنگە ، هەروەها بڵاوکردنەوەی زانیاری بۆ خەڵک گرنگە بۆ بەرەنگاربوونەوەی پڕوپاگەندەی یاخیبووان .

٦- کردەوەی مەدەنی و گەشەپێدان / چارەسەرکردنی ڕەگ و ڕیشەی یاخیبوونەکە لە ڕێگەی دەستپێشخەریەکانی گەشەپێدان ، پڕۆژەی ژێرخانی و باشترکردنی دەرفەتە ئابووریەکان لە ناوچە زیانلێکەوتووەکاندا .

٧- سەروەری یاسا و حوکمڕانی / بەهێزکردنی پێکهاتەکانی حوکمڕانی و چارەسەرکردنی گەندەڵی و دەستەبەرکردنی سەروەری یاسا بۆ دروستکردنی متمانەی گشتی بە دام و دەزگاکانی حکومەت .

٨- مەشقی هێزی ئەمنی / ڕاهێنان و پیشەیکردنی هێزە ئەمنیە ناوخۆیەکان بۆ مامەڵەکردن لەگەڵ یاخیبوون بە شێوەیەکی کاریگەر .

٩- گونجاندن و فێربوون/ یاخیبوونەکان دینامیکن، دژە یاخیبوونێکی سەرکەوتوو پێویستی بە گونجاندن و فێربوونی بەردەوام هەیە لە هەردوو سەرکەوتن و شکست .

١٠- سەبرێکی ستراتیژی / ئۆپەراسیۆنەکانی (COIN) بە شێوەیەکی گشتی هەوڵێکی درێژخایەنن و سەرکەوتن زۆرجار پێویستی بە سەبرێکی ستراتیژی هەیە کە وردە وردە بنکەی پشتیوانی یاخیبووان تێکبدات .

ستراتیژیەکانی (COIN) بەپێی زەمینەی تایبەتی یاخیبوونەکە دەگۆڕێت ، لەوانە هۆکارەکانی سروشتی ململانێکان و داینامیکی کولتووری و سیاسی ناوچەی زیانلێکەوتوو ، هەوڵە سەرکەوتووەکانی دژە یاخیبوون ڕێبازێکی گشتگیر و فرەڕەهەندی لەخۆدەگرێت کە هەردوو لایەنی سەربازی و ناسەربازی ململانێکە دەخاتە ڕوو .

دڵ و دەروون

چەمکێکە کە جەخت لەسەر بەدەستهێنانی پشتیوانی و دڵسۆزی دانیشتوانی ناوچەکە دەکاتەوە لە ناوچەیەکی ململانێدا ، بەتایبەتی لە ئۆپەراسیۆنەکانی دژە یاخیبوون (COIN). ئەم زاراوەیە ئەو بیرۆکەیە لەخۆدەگرێت کە سەرکەوتنی سەربازی و سیاسی لەم جۆرە ئۆپەراسیۆنانەدا بەندە بە بەدەستهێنانی متمانە و ڕێز و هاوکاری ئەو کەسانەی کە لە ناوچە زیانلێکەوتووەکاندا دەژین ،

توخمە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ستراتیژی "دڵ و دەروون" :

١- دروستکردنی متمانە : دامەزراندنی متمانە لە نێوان هێزە سەربازیەکان یان دەسەڵاتدارانی حکومەت و دانیشتوانی ناوچەکە زۆر گرنگە ، متمانە بناغەی هاوکاری و یارمەتیدانەکانە .

٢- چارەسەرکردنی سکاڵاکان : تێگەیشتن و چارەسەرکردنی نارەزایەتیەکانی دانیشتوانی ناوچەکە زۆر گرنگە ، ئەمەش بریتیە لە چارەسەرکردنی پرسە ئابووری ، سیاسی ، کۆمەڵایەتی ، کولتووریەکان کە ڕەنگە بەشداربن لە پشتیوانیکردن لە یاخیبووان .

٣- بەشداری کۆمەڵگا : پەیوەندی چالاکانە لەگەڵ کۆمەڵگا لە ڕێگەی جۆراوجۆرەوە ، لەوانە کۆبوونەوەی کۆمەڵگا ، پڕۆژەی گەشەپێدان و هاوکاری مرۆیی بۆ نیشاندانی پابەندبوون و خەمی باشیان .

٤- پاراستنی هاوڵاتیانی مەدەنی : دەستەبەرکردنی سەلامەتی و ئاسایشی خەڵکی سڤیل لە پێشینەی کارە ، کەمکردنەوەی زیان بە کەسانی غەیرە شەڕکەر و دابینکردنی پاراستن لە بەرامبەر هەڕەشەکانی یاخیبووان بەشدارە لە بەدەستهێنانی پشتیوانی ناوخۆی .

٥- هەستیاری کولتووری : دانان و ڕێزگرتن لە کولتوور و نەریت و داب و نەریتی ناوخۆی یارمەتیدەرە بۆ دروستکردنی پەیوەندی لەگەڵ دانیشتووان بەمەرجێ کولتورێکی پێچەوانەی بنەماکانی ئاینی ئیسلام نەبێت ، هەستیاری کولتووری بۆ پەیوەندی و تێگەیشتنێکی کاریگەر زۆر گرنگە .

٦-یارمەتی مرۆیی : پێشکەشکردنی یارمەتیە مرۆیەکان ، وەک هاوکاری پزیشکی و خۆراک و پەرەپێدانی ژێرخان بەشدارە لە باشترکردنی بارودۆخی ژیانی دانیشتوانی ناوچەکە .

٧- پەیوەندی و زانیاری : پەیوەندی کاریگەرانە لەگەڵ دانیشتووان و ڕوونکردنەوەی ئامانجەکانی هەوڵەکانی دژە یاخیبوون و بەرەنگاربوونەوەی پڕوپاگەندەی یاخیبووان پێکهاتەی جەوهەرین .

٨- پۆلیسی کۆمەڵایەتی : جێبەجێکردنی ستراتیژیەکانی پۆلیسی کۆمەڵایەتی بۆ دروستکردنی پەیوەندی ئەرێنی لە نێوان هێزە ئەمنیەکان و کۆمەڵگەی ناوخۆی.

٩- هەوڵەکانی ئاشتەوای : هاندانی ئاشتەوای و گفتوگۆ لە نێوان گروپە نەتەوەی یان ئاینی یان سیاسیە جیاوازەکان بۆ بەرەوپێشبردنی یەکگرتوی کۆمەڵایەی و کەمکردنەوەی گرژیەکان .

١٠- بەهێزکردنی سەرکردە ناوخۆیەکان : بەهێزکردنی سەرکردە ناوخۆیەکان و بەشداریکردنیان لە پرۆسەکانی بڕیاردان دەتوانێت شەرعیەتی کردەوەکانی حکومەت بەرز بکاتەوە و هەستی خاوەندارێتی لەنێو دانیشتوواندا پەروەردە بکات .

"دڵ و عەقڵ" دان بەوەدا دەنێت کە سەرکەوتنی سەربازی بە تەنیا لە ئۆپەراسیۆنەکانی بەرەنگاربوونەوەی یاخیبووندا بەس نیە ، بەدەستهێنانی پشتیوانی و بەیعەتی دانیشتوانی ناوچەکە پێویستیەکی ستراتیژیە بۆ بەدەستهێنانی سەقامگیری و ئاشتی درێژخایەن لە ناوچە زیانلێکەوتووەکانی ململانێدا .

شانزەیەم : پەیوەندیە ستراتیژیەکان

دارِشتن و بڵاوکردنەوەی پەیام بۆ دارِشتنی ڕای گشتی و کاریگەری لەسەر هاوپەیمانان و نەیاران و پاراستنی سوودی زانیاری .

حەفدەیەم : جەنگی پەرتکردن و بلیتزکریگ

أ- جەنگی پەرتکردن : ماندووکردنی دوژمن لە ڕێگەی ململانێی درێژخایەن .

ب- بلیتزکریگ : کردەوەی سەربازی خێرا و یەکلاکەرەوە بە ئامانجی بێتواناکردنی خێرای نەیار .

جەنگی پەرتکردن و بلیتزکریگ:

١ _ جەنگی پەرتکردن :

أ- پێناسە : شەڕی پەرتبوون بریتیە لە ململانێیەکی درێژخایەن کە تێیدا هەر لایەنێک ئامانجی ئەوەیە کە وردە وردە سەرچاوە و هێزی مرۆی و ئیرادەی ئەوی دیکە بۆ بەردەوامبوون لە شەڕکردن لەناو ببات .

ب- تاکتیکەکان : بریتیە لە شەڕی بەردەوام و زۆرجار دووبارەبووەوە ، بە ئامانجی گەیاندنی زیانێکی وردە وردە بەڵام کەڵەکەبوو بەسەر دوژمن لە ماوەی درێژخایەندا .

ج- تایبەتمەندیەکان : [بەرزبوونەوەی ڕێژەی قوربانیان بە تێپەڕبوونی کات] [جەختکردنەوە لەسەر کەمکردنەوەی هێزی بەرامبەر] [شەڕی خەندەق لە جەنگی جیهانی یەکەمدا نموونەی شەڕی پەرتبوونە] .

د- ستراتیجیەت : زۆرجار پەیوەستە بە ستراتیژی بەرگەگرتن و درێژەدان نەک بەدوای سەرکەوتنی خێرا و یەکلاکەرەوە .

٢ _ بلیتزکریگ :

أ- پێناسە : بلیتزکریگ بە واتای "جەنگی ڕەشەبا" لە زمانی ئەڵمانیدا، ستراتیژێکی سەربازیە کە بە هێرشی خێرا و زۆر هەماهەنگ تایبەتمەندە کە بۆ ئەوە دانراوە کە دوژمن بە خێرای بێتوانا بکات پێش ئەوەی بتوانێت وەڵامی کاریگەر بداتەوە .

ب- تاکتیک : بریتیە لە بەکارهێنانی سەرسوڕمان و خێرای و هێزی سەرکوتکەر بۆ چوونە ناو هێڵەکانی دوژمن و گەمارۆدانی هێزە دژبەرەکان و تێکدانی هێڵەکانی پەیوەندی و دابینکردن .

ج- تایبەتمەندیەکان : پێشکەوتنی خێرا بە بەکارهێنانی یەکەی میکانیکی و ماتۆڕ ، ئامانج لێی دروستکردنی شڵەژان و ڕێگریکردنە لە دوژمن لە ڕێکخستنی بەرگریەکی کاریگەر ، بەکارهێنانی هەماهەنگی پاڵپشتی ئاسمانی و هێزی زەمینی.

د- ستراتیجیەت : بلیتزکریگ ئامانجی سەرکەوتنی خێرا و یەکلاکەرەوەیە، زۆرجار هەوڵدەدات لەو پێگە بەرگریە قورسانە بدات و لە دڵی ژێرخانی ستراتیژی و لۆجستیکی نەیاران بدات .

٣ _ جیاوازیە سەرەکیەکان :

أ- خێرای و ماوەیی :

- شەڕی پەرتکردن ململانێیەکی خاو و درێژخایەنە .

- بلیتزکریگ بە مانۆڕی خێرا و دینامیکی ، تایبەتمەندە بە ئامانجی بەدەستهێنانی سەرکەوتنی خێرا .

ب- ئامانجی :

- جەنگی پەرتکردن هەوڵدەدات بە تێپەڕبوونی کات دوژمن ماندو بکات .

- بلیتزکریگ ئامانجی پێشکەوتنێکی خێرا و یەکلاکەرەوەیە ، زۆرجار توانای شەڕکردنێکی کاریگەرانەی دوژمن تێکدەدات .

ج- نموونە مێژوویەکان :

- جەنگی جیهانی یەکەم لە بەرەی ڕۆژئاوا نموونەی شەڕی پەرتبوونە .

- ستراتیژی سەربازی ئەڵمانیا لە قۆناغە سەرەتایەکانی جەنگی جیهانی دووەمدا، بەتایبەتی لە داگیرکردنی پۆڵەندا و فەرەنسا ، نموونەی تاکتیکەکانی بلیتزکریگ .

هەردوو چەمکەکە نوێنەرایەتی ڕێبازی جیاواز دەکەن بۆ شەڕ ، کە ڕەنگدانەوەی ستراتیژی و شێوازی ئۆپەراسیۆنی جیاوازن ، شەڕی پەرتبوون پشت بە بەردەوامی دەبەستێت ، لە کاتێکدا بلیتزکریگ جەخت لەسەر خێرای و شۆک دەکاتەوە بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان بە خێرای .

هەژدەیەم : یەکخستنی تەکنەلۆژیا

یەکخستنی تەکنەلۆژیا لە ستراتیژی سەربازیدا بریتیە لە جێگیرکردنی تەکنەلۆژیای پێشکەوتوو لە لایەنە جیاوازەکانی پلاندانانی بەرگری ، وەک فڕۆکەی بێفڕۆکەوان و توانا ئەلیکترۆنیەکان و زیرەکی دەستکرد ، ئۆپەراسیۆنەکان و تواناکان بۆ بەدەستهێنانی سوودێکی ستراتیژی ،

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە یەکخستنی تەکنەلۆژیا :

١- هەواڵگری سەربازی / بەکارهێنانی هەستەوەری پێشکەوتوو و سیستەمی چاودێری و شیکاری داتا بۆ کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری لە کاتی خۆیدا و ورد بۆ بڕیاردانی ئاگادارانە .

٢- فەرماندەیی و کۆنترۆڵ و پەیوەندیەکان (C٣) / جێبەجێکردنی سیستەمی پەیوەندی ئاڵۆز کە پەیوەندیەکی بێ کێشە لە نێوان یەکە سەربازیەکان و ناوەندەکانی فەرماندەیدا دەکات ، ئاسانکاری دەکات بۆ ئاڵوگۆڕی زانیاری لە کاتی ڕاستەقینەدا ، چەمکێکی سەربازیە کە ئاماژەیە بۆ پێکهاتە و پرۆسەکانی ڕێکخراوەیی و تەکنەلۆژی کە فەرماندە سەربازیەکان بۆ بەکارهێنانی دەسەڵات و بڕیاردان و پەیوەندیکردن لەگەڵ هێزەکانی ژێر فەرماندەیی خۆیان بەکاریدەهێنن .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە C۳ :

١- فەرمان : ئەو دەسەڵاتەی کە بە فەرماندەیەک دراوە بۆ ئاراستەکردن و کۆنترۆڵکردنی هێزە سەربازیەکان ، وە بەرپرسە لە بەرپرسیارێتی ، بڕیاردان ، پلاندانان ، ڕێکخستن ، هەماهەنگی و سەرپەرشتیکردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان .

٢- کۆنترۆڵ : مومارەسەی دەسەڵات و ئاراستەکردن لەلایەن فەرماندەیەکی دیاریکراوی دروستەوە بەسەر هێزە ڕاسپێردراو و لکێنراوەکاندا بۆ بەجێگەیاندنی ئەرکەکە ، وە بەرپرسە لە دڵنیابوون لەوەی کە پلانەکان بە شێوەیەکی کاریگەر جێبەجێ دەکرێن ، ڕێکخستنی ستراتیژیەکان بەپێی پێویست ، و پاراستنی هۆشیاری بارودۆخ .

٣- پەیوەندیەکان : پرۆسەی گواستنەوەی زانیاری و فەرمان لە نێوان فەرماندەکان و سەربازەکان و هەروەها لە نێوان یەکەکان و توخمە جیاوازەکانی ناو سەربازیدا .

٤- پلەبەندی فەرماندەیی : دامەزراندنی زنجیرەی فەرماندەیی ڕوون بە ئاستەکانی دەسەڵاتەوە ، لە فەرماندەی ئاست بەرزەوە تا فەرماندەی مەیدانی و دابەزین بۆ یەکەیەکی تاکەکەسی .

٥- پرۆسەی بڕیاردان : جێبەجێکردنی پرۆسەی بڕیاردانی ستراکتۆرکراو کە بریتیە لە کۆکردنەوەی زانیاری ، شیکردنەوەی بژاردەکان و هەڵبژاردنی ئاگادارانە .

٦- فەرمان و ڕێنمایەکان : دەرکردنی فەرمان و ڕێنمایی ڕوون و پوخت بۆ گەیاندنی ئامانج و ئەرک و ئەولەویەتەکانی ئەرک بە سەربازەکان .

٧- هەماهەنگی : دەستەبەرکردنی هەماهەنگی کاریگەر لە نێوان یەکە جیاوازەکان و لقەکان و هێزە هاوپەیمانەکان بۆ گەیشتن بە هەوڵێکی یەکگرتوو و هاوکات .

٨- هاوبەشکردنی زانیاری : دانانی سیستەم بۆ ئاڵوگۆڕی زانیاری لە کاتی خۆیدا و پارێزراو لە نێوان یەکە سەربازیەکان و دەزگاکانی هەواڵگری و لایەنە پەیوەندیدارەکانی تر .

٩- یەکخستنی تەکنەلۆژیا : بەکارهێنانی تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکان ، لەوانەش سیستەمی پەیوەندی پارێزراو ، تۆڕەکانی داتا ، و ئامرازەکانی بەڕێوەبردنی زانیاری ، بۆ بەرزکردنەوەی تواناکانی C٣ .

١٠-هۆشیاری بارودۆخ : پاراستنی تێگەیشتنێکی هەمەلایەنە لە ژینگەی ئۆپەراسیۆن ، لەوانەش شوێن و دۆخی هێزەکانی دۆست و دوژمن .

١١-گونجاندن : توانای گونجاندنی پێکهاتە و پرۆسەکانی C٣ لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخ و پێشهاتە چاوەڕواننەکراوەکان و هەڕەشە پەرەسەندووەکان .

کۆنترۆڵی پەیوەندی کاریگەر پێویستە بۆ دڵنیابوون لە یەکێتی هەوڵەکان ، کەمکردنەوەی تێنەگەیشتنەکان و وەڵامدانەوەی خێرا بۆ دۆخە دینامیک و ئاڵۆزەکان ، ڕۆڵێکی گرینگ دەگێڕێت لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان بە دابینکردنی ئامراز و سیستەمی پێویست بۆ فەرماندەکان بۆ سەرکردایەتیکردن و کۆنترۆڵکردنی هێزەکانیان بە شێوەیەکی کارا .

٣- جەنگی ئەلیکترۆنی / یەکخستنی توانا ئەلیکترۆنیەکان بۆ پاراستن لە هەڕەشە ئەلیکترۆنیەکان و ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی ئەلیکترۆنی و ئیستغلالکردنی لاوازیەکان لە تۆڕەکانی دوژمناندا .

٤- سیستەمی بێ سەرنشین (درۆن و ڕۆبۆتیک) / جێگیرکردنی فڕۆکەی بێ سەرنشین (UAV) و ڕۆبۆتی زەمینی و ژێر ئاوی بێ سەرنیشین بۆ سیخوڕی و چاودێری و ئەرکی جۆراوجۆری ئۆپەراسیۆن .

٥- تەقەمەنی ڕێنمایی ورد / پەرەپێدان و جێگیرکردنی مووشەک و بۆمبی ڕێنمایی کراو بە وردبینیەکی بەرز و کەمکردنەوەی زیانەکانی بارمتە و زیادکردنی کاریگەری لێدانەکان .

٦- زیرەکی دەستکرد (AI) و فێربوونی ئامێر / بەکارهێنانی ئەلگۆریتمەکانی ژیری دەستکرد (AI) و فێربوونی ئامێر بۆ شیکاری داتا ، مۆدێلکردنی پێشبینیکراو و پشتگیری بڕیاردان لە بوارەکانی وەک دۆزینەوەی هەڕەشە و پلاندانانی ستراتیژی .

٧- جەنگی ئەلیکترۆنی (EW) / یەکخستنی سیستەمی جەنگی ئەلیکترۆنی بۆ کۆنترۆڵکردنی سپێکتریمی کارۆموگناتیسی و تێکدانی پەیوەندیەکانی دوژمن و پاراستنی سیستەمی ئەلیکترۆنی دۆستانە .

٨- تەکنەلۆجیای پێشکەوتووی فڕۆکە و دزێوی / تێکەڵکردنی فڕۆکەی پێشکەوتوو بە توانای دزێوی بۆ بەدەستهێنانی باڵادەستی ئاسمانی و ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی ئاسمانی ستراتیژی و تاکتیکی .

٩- تەکنەلۆژیای مانگی دەستکرد / بەکارهێنانی سیستەمی بنچینەیی مانگی دەستکرد بۆ گەشتکردن ، پەیوەندیکردن ، چاودێریکردن و سیخوڕیکردن بۆ بەرزکردنەوەی هۆشیاری دۆخی جیهانی .

١٠- پێشکەوتنی بایۆتەکنەلۆژیا و پزیشکی / بەکارهێنانی پێشکەوتنەکانی بایۆتەکنەلۆژیا بۆ پشتگیری پزیشکی ، بەرزکردنەوەی ئەدای سەرباز و پەرەپێدانی ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی هەڕەشە بایۆلۆژیەکان .

١١- زانیاری و شەڕی تۆڕ / بەشداریکردن لە شەڕی زانیاری و بەکارهێنانی توانای تۆڕ-سەنتەریەکان بۆ تێکدانی پەیوەندیەکانی نەیار و پاراستنی سیستەمی زانیاری دۆستانە .

١٢- چەکی وزەی ئاراستەکراو / گەڕان و یەکخستنی تەکنەلۆژیای وزەی ئاراستەکراو ، وەک لەیزەر و چەکی کارۆموگناتیسی ، بۆ ئامانجکردنی ورد و بەرگری .

یەکخستنی تەکنەلۆژیا توانا سەربازیەکان بەرز دەکاتەوە ، کاریگەری ئۆپەراسیۆنەکان باشتر دەکات و پێشەنگی کێبرکێ لە شەڕی مۆدێرن دابین دەکات، پێویستی بە لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان و گونجانی بەردەوام هەیە بۆ ئەوەی هاوسەنگ بێت لەگەڵ پەرەسەندنی ڕەوتە تەکنەلۆژیەکان و گۆڕانی سروشتی ململانێکان .

نۆزدەیەم : دەستێوەردانی مرۆیی

ستراتیژیەکانی دەستێوەردانی سەربازی بۆ پێشگرتن یان ڕاگرتنی تورەی جەماوەری و قەیرانە مرۆیەکان .

بیستەم : پاشکەوتنی ستراتیژی

زانینی کاتی کشانەوەی ستراتیجی بۆ پاراستنی هێزەکان و دووبارە گروپکردنەوە بۆ پێگەیەکی قازانجتر .

بیست و یەک : ئۆپەراسیۆنە نهێنیەکان :

چالاکیە شاراوەکان ، وەک کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری و تێکدان و ئۆپەراسیۆنی تایبەت ، کە بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان ئەنجام دەدرێن بەبێ ئەوەی بە ئاشکرا شەڕ رابگەیەنن .

بیست و دوو : فریودانی ستراتیژی

بەکارهێنانی زانیاری هەڵە و خۆدزینەوە بۆ چەواشەکردنی دوژمن سەبارەت بە نیەت یان توانا یان شوێنی هێزەکان .

بیست و سێ : کۆتایی هێنانی جەنگ

دارشتنی ستراتیژی بۆ کۆتایهێنان بە ململانێکان بە مەرجی لەبار ، لەوانە دانوستاندن و ئاگربەست و ئاوەدانکردنەوەی دوای جەنگ .

بیست و چوار : گونجاندن لەگەڵ بنەماکان

توانای گونجاندنی دوکتورینی سەربازی بە پشتبەستن بەو وانانەی لە ململانێکانی ڕابردوو و گۆڕانکاریەکانی ژینگەی ئەمنی جیهانی فێربووین .

بیست و پێنج : ستراتیژی بۆشایی ئاسمان و ئەلیکترۆنی

دانان بە گرنگی فەزای ئەلیکترۆنی لە شەڕی مۆدێرن و پەرەپێدانی ستراتیژیەکان بۆ دەستەبەرکردن و بەکارهێنانی ئەم دۆمەینانە بە شێوەیەکی کاریگەر .

بیست و شەش : کەمین گرتنی پێشوەختە

لەبەرچاوگرتنی بژاردەی لێدانی دوژمن پێش هێرشێکی پێشبینیکراو بۆ بەدەستهێنانی دەستپێشخەری و تێکدانی پلانەکانی نەیار .

بیست و حەوت : جەنگی هاوپەیمانان

پێکهێنانی هاوپەیمانی و هەماهەنگی هەوڵە سەربازیەکان لەگەڵ چەند نەتەوەیەک بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیە هاوبەشەکان .

بیست و هەشت : جەنگی تێکەڵاو

تێکەڵکردنی تاکتیکی ئاسای و نارێک و شەڕی ئەلیکترۆنی بۆ دروستکردنی تەحەدای ئاڵۆز بۆ نەیار .

بیست و نۆ : ڕەچاوکردنی ژینگە

هەڵسەنگاندنی کاریگەری جوگرافیا و کەش و هەوا و هۆکارە ژینگەیەکان لەسەر ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان و پلاندانان .

سییەم : کلتووری ستراتیژی

تێگەیشتن لە بەستێنی کولتووری ڕێبازی نەتەوەیەک بۆ شەڕ و ستراتیژی ، کە دەتوانێت کاریگەری لەسەر بڕیاردان هەبێت .

ستراتیژی سەربازی بریتیە لە دیسیپلینێکی فرەلایەنە کە پێویستی بە تێگەیشتنێکی هەمەلایەنە هەیە لە هۆکارە سیاسی و ئابووری و کۆمەلایەتی و تەکنەلۆژیەکان ، تواناى پێشبینیکردن و گونجاندن لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخەکاندا زۆر گرنگە بۆ پلاندانانی ستراتیژی سەرکەوتوو ، ستراتیژی سەربازی بوارێکی دینامیکیە کە لەگەڵ دیمەنی جیۆپۆلەتیکی و پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان پەرەدەستێنێت ، هاوسەنگیەکی ناسکی ڕەچاوکردنی سیاسی و ئابووری و سەربازی لەخۆدەگرێت بۆ گەیشتن بە ئامانجە نیشتمانیەکان .

- تـاکـتـیـک -

تاکتیک لە زاراوەی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ ئەو کردار و مانۆڕ و شێوازە تایبەتانەی کە یەکە سەربازیەکان و تاکەکان بۆ گەیشتن بە ئامانجە کورتخایەنەکان و دەستبەجێ و تایبەتەکان لە بەرەکانی شەڕدا بەکاریان دەهێنن ، لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە تاکتیکەکان :

یەکەم : مەودای کارکردن

تاکتیکەکان سەرنجیان لەسەر ئەو کردارە بچووکانە و دەستبەجێیانە دەبێت کە یەکەکان یان تاکەکان لە کاتی شەڕکردن لەگەڵ دوژمندا ئەنجامی دەدەن .

دووەم : گونجاندن

بڕیارە تاکتیکیەکان گونجاون و وەڵامدەرەوەن بۆ گۆڕانی بارودۆخەکان لە بەرەکانی شەڕدا وە پێویستی بە بیرکردنەوەی خێرا و نەرم هەیە .

سێیەم : بەکارهێنانی زەوی

تاکتیکی کاریگەر ڕەچاوی زەوی دەکات و بە سوود بەکاری دەهێنێت ، جا چ لە ڕێگەی پێگەی بەرگری یان بۆسە یان مانۆڕکردنەوە بێت .

چوارەم : ئاگر و مانۆڕ

تێکەڵکردنی بەکارهێنانی هێزی ئاگر لەگەڵ جوڵەی هاوئاهەنگ بۆ بەدەستهێنانی سوودی پێگەیی بەسەر دوژمن .

پێنجەم : سەرکوتکردن

بەکارهێنانی ئاگر بۆ سەرکوتکردن یان سنووردارکردنی توانای دوژمن بۆ جوڵە یان چاودێریکردن یان بەشداریکردنی کاریگەر .

شەشەم : فلانکینگ (Flanking)

تاکتیکێکی سەربازیە کە بریتیە لە مانۆڕکردن بە دەوری لاکانی هێزێکی دوژمن بۆ بەدەستهێنانی سوودێکی پێگەیی و هێرشکردن لە پێگەیەکی قازانجەوە، ئامانجی فلانککردن بریتیە لە هێرشکردنە سەر دوژمن لە شوێنێکی لاواز یان بەرچاوەوە، زۆرجار سەرلێشێواوی دروست دەکات و پێکهاتەیان تێکدەدات و ئەگەری سەرکەوتن لە شەڕدا زیاد دەکات .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە فلانککردن :

١- سودی : فلانککردن ئامانجی ئیستغلالکردنی لاوازیەکانی پێکهاتەی بەرگری دوژمنە بە هێرشکردن لە لایەکانی یان دواوە ، کە لەوانەیە کەمتر پارێزراو بن .

٢- سەرسوڕمان و تێکدان : توخمە سەرسوڕمانەکان لە مانۆڕەکانی لایەنگریدا زۆر گرنگە ، بە هێرشکردن لە ئاراستەیەکی چاوەڕوان نەکراوەوە ، فلانککردن دەتوانێت دوژمن بە شێوەیەکی بێئاگا بگرێت و پلانەکانیان تێکبدات و سەرلێشێواوی دروست بکات .

٣- گەمارۆدان : سەرکەوتوویی فلانککردن لەوانەیە ببێتە هۆی گەمارۆدان ، کە دوژمن لە چەند لایەکەوە دەورە دەدات ، ئەمەش گۆشەگیریان دەکات و توانای مانۆڕکردن یان پاشەکشەکردنیان سنووردار دەکات .

٤- هێرشی لادان : لاگیری دەتوانێت بەشێک بێت لە ستراتیژیەکی گەورەتر کە هێرشی لادان لەخۆدەگرێت بۆ ڕاکێشانی سەرنجی دوژمن بۆ بەرەیەک لە کاتێکدا هێزێکی لاگیری دەچێتە شوێنێکی بەسوودتر .

٥- چاککردنی دوژمن : هێرشکردنە سەر دوژمن بە هێرشی پێشەوە (جێگیرکردنیان لە شوێنی خۆیان) لەکاتێکدا هێزێکی لاگیری مانۆڕ دەکات بۆ هێرشکردن لە لاکانەوە ، ڕێگەیەکی تاکتیکی باو و ئاساییە .!

٦- بەکارهێنانی کەڤەر و شاردنەوە : هێزەکانی لاگیری زۆرجار تایبەتمەندیەکانی زەوی وەک گرد یان دارستان یان بینا بەکاردەهێنن بۆ داپۆشین و شاردنەوە کاتێک دەچنە شوێنی خۆیان .

٧- زیادبوونی هێزی ئاگر : فلانککردن ڕێگە بە هێزێک دەدات هێزی ئاگری زیاتر بهێنێت بۆ ئەوەی بەرگەی دوژمن بگرێت ، ڕەنگە لاکانی یان دواوەی پێکهاتەی دوژمن کەمتر بەهێز بێت و زیاتر ئامادە بێت بۆ تەقەی کاریگەر .

٨- نموونە مێژوویەکان : شەڕی کانا لە کاتی جەنگی دووەمی پونیکدا نموونەیەکی مێژووی بەناوبانگە لە مانۆڕێکی سەرکەوتووی دوو جەمسەر لە لایەن هانیباڵ لە دژی سوپای ڕۆم .

٩- بەکارهێنانی مۆدێرن : تاکتیکی لایەنگری هێشتا لە شەڕی مۆدێرن پەیوەندیدارە ، گونجاوە بۆ ئەوەی تواناکانی یەکە میکانیک و زرێپۆشەکان لەخۆبگرێت .

فلانککردن پێویستی بە هەماهەنگی کاریگەر و خێرایی و توانای پاراستنی پەیوەندی و کۆنترۆڵکردن هەیە لە کاتی مانۆڕکردندا ، بەدرێژایی مێژوو پێکهاتەیەکی بنەڕەتی ستراتیژی سەربازی بووە ، گرنگی تێپەڕاندنی مانۆڕ و دەرچوون لە بەرامبەرێک بۆ بەدەستهێنانی دەستی باڵا لە شەڕدا نیشان دەدات .

حەوتەم : بۆسە هێرشی لەناکاو لە شوێنی شاراوە بۆ گرتنی دوژمن بە شێوەیەکی بێئاگا .

هەشتەم : گەمارۆدان

گەمارۆدانی دوژمن بۆ بڕینی ڕێگاکانی هەڵهاتن و بەزۆر تەسلیمبوون یان شکست.

نۆیەم : دزەکردن

تاکتیکێکی سەربازیە کە بریتیە لە جوڵەکردن بە دزیەوە بەناو هێڵەکانی دوژمن یان لە پشتەوە بۆ بەدەستهێنانی پێگەی ستراتیژی ، کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری یان تێکدانی چالاکیەکانی دوژمن یان ئەنجامدانی هێرشی لەناکاو ، زۆرجار لەو بارودۆخانەدا بەکاردەهێنرێت کە ڕووبەڕووبوونەوەی ڕاستەوخۆیە یان هێرشی بەرەیی کە ڕەنگە نەتوانرێت خەملاندنی بۆ بکرێت .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە دزەکردن :

١- دزەکردن و شاردنەوە / دزەکردن پشت بە دوورکەوتنەوە لە دەستنیشانکردن دەبەستێت بە جوڵەی شاراوە و سوودوەرگرتن لە داپۆشین و شاردنەوە و زەویە سروشتیەکان .

٢- ئامانجەکان / دزەکردن دەتوانێت ئامانجی جۆراوجۆری هەبێت ، لەوانە سیخوڕی و تێکدان و گرتنی پێگە سەرەکیەکان و تێکدانی پەیوەندیەکان یان ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی نهێنی .

٣- یەکە تایبەتمەندەکان / هێزە تایبەتەکان و یەکەکانی سیخوڕی و تیمەکانی کۆماندۆ زۆرجار بەهۆی لێهاتوویی تایبەتمەندیان لە ئۆپەراسیۆنە نهێنیەکاندا بۆ ئەرکەکانی دزەکردن ڕاهێنانیان پێدەکرێت .

٤- ئۆپەراسیۆنی شەوانە / زۆرجار دزەکردن لە کاتی داپۆشینی تاریکیدا ئەنجام دەدرێت بۆ ئەوەی توخمە سەرسوڕهێنەرەکە زۆرترین بێت و مەترسی دەستنیشانکردن کەم بکاتەوە .

٥- کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری / دزەکاران لەوانەیە زانیاری گرینگ سەبارەت بە پێگە و خاڵە بەهێزەکان و خاڵە لاوازەکان و مەبەستەکانی دوژمن کۆبکەنەوە ، ئەمەش زانیاری هەواڵگری بەنرخ بۆ ئۆپەراسیۆنەکانی داهاتوو دابین بکات .

٦- تێکدان / دزەکاران لەوانەیە بەشداری تێکدان بکەن بە تێکدانی ژێرخانی دوژمن ، پەیوەندییەکان یان هێڵەکانی دابینکردن بۆ ڕێگریکردن لە تواناکانی کارکردنیان .

٧- هێرشی ئامانجدار / دزەکردن دەتوانرێت بۆ ئەنجامدانی هێرشی ئامانجدار بۆ سەر کارمەندە سەرەکیەکانی دوژمن ، دامەزراوەکان یان سەروەت و سامانەکان بەکاربهێنرێت .

٨- کارەکانی پشت هێڵەکان / دزەکردن بریتیە لە چوونە قووڵای خاکی دوژمن ، زۆرجار لە پشت هێڵی پێشەوەیان ، بۆ ئیستغلالکردنی لاوازیەکان و دروستکردنی ئاژاوە .

٩- خۆدزینەوە و خۆقوتارکردن / دزەکاران لەوانەیە خۆدزینەوە و پۆشینی جلوبەرگ بەکاربهێنن بۆ تێکەڵبوون لەگەڵ ژینگەی ناوخۆیی یان هێزەکانی دوژمن، ئەمەش ئەگەری دەستنیشانکردن کەمدەکاتەوە .

١٠- دەرهێنان / زۆرجار دزەکردنی سەرکەوتوو بەدوایدا دزەکردن دێت ، کە هێزی دزەکەر بە سەلامەتی لە ناوچەی ئامانج دەکشێتەوە بۆ گەڕانەوە بۆ هێڵە دۆستانەکان .

١١- جەنگی ناهاوسەنگ / دزەکردن تاکتیکێکی باوە لە شەڕی ناهاوسەنگدا ، کە هێزێکی بچووکتر و کەمتر ئاسایی هەوڵدەدات لاوازیەکانی نەیارێکی گەورەتر و ئاسایتر بقۆزێتەوە .

١٢- نموونە مێژوویەکان / لە جەنگی جیهانی دووەمدا یەکە جیاوازەکانی کۆماندۆ ئەرکی دزەکردنیان ئەنجامدا ، وەکو خزمەتگوزاری ئاسمانی تایبەتی بەریتانیا (SAS) لە پشت هێڵەکانی ئەڵمانیاوە .

دزەکردن پێویستی بە پلانی ورد و جێبەجێکردنی ورد و پلەیەکی بەرزی ڕاهێنان و دیسیپلین هەیە ، ڕۆڵێکی بەرچاو دەگێڕێت لە ئۆپەراسیۆنە ناتەقلیدی و تایبەتەکاندا ، ئامرازێکە بۆ گەیشتن بە ئامانجەکان بەبێ بەشداریکردن لە ڕووبەڕووبوونەوەی ڕاستەوخۆ و بەرفراوان دابین دەکات .

دەیەم : کشانەوە

لە زاراوەی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ دوورخستنەوەی پلان و ڕێکوپێکی هێزی سەربازی لە ناوچەیەکی دیاریکراو یان سەنگەر یان پێگەیەکی بەرگری ، بڕیارێکی ستراتیژیە کە فەرماندە سەربازیەکان لەسەر بنەمای هۆکاری جۆراوجۆر ، لەوانە پەرەسەندنی دۆخی تاکتیکی و پاراستنی هێزەکان و ئامانجە ستراتیژیە گشتیەکان دەیدەن ، جێبەجێکردنی پاشەکشەیەکی پلان بۆ داڕێژراو و ڕێکوپێک لە کاتی پێویستدا بۆ پاراستنی هێزەکان یان دووبارە گرووپکردنەوە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە کشانەوە :

١- ڕەچاوکردنی ستراتیژی / کشانەوە بە شێوەیەکی گشتی بڕیارێکی ستراتیژیە کە بە لەبەرچاوگرتنی ئامانجە فراوانەکانی هەڵمەتی هەڵبژاردنەکان دەدرێت ، لەوانەیە بریتی بێت لە دووبارە جێگیرکردنەوەی هێزەکان ، چەسپاندنی سەرچاوەکان یان دوورکەوتنەوە لە دۆخێکی نەپارێزراو .

٢- مانۆری تاکتیکی / کشانەوە مانۆڕێکی تاکتیکیە کە بریتیە لە جیابوونەوە لە دوژمن لە هەمان کاتدا کەمترین قوربانی و پاراستنی یەکگرتوویی یەکەکان .

٣- پاراستنی هێزەکان / زۆرجار ئامانجی سەرەکی کشانەوە پاراستنی توانای شەڕکردنی هێزە سەربازیەکانە بۆ ئۆپەراسیۆنەکانی داهاتوو ، ئەمەش لەوانەیە دوورکەوتنەوە لە قوربانیە ناپێویستەکان یان ڕێگریکردن لە گەمارۆدان لەخۆبگرێت .

٤- دانانی شوێن / هێزەکان دەتوانن بکشێنەوە بۆ ئەوەی خۆیان جێگیر بکەنەوە بۆ دۆخی بەرگری یان هێرشی سوودبەخشتر ، ئەمەش دەتوانێت بریتی بێت لە جێگۆڕکێ بۆ هێڵێکی بەرگریکارانەتر یان دووبارە گروپکردنەوە وەک ئامادەکاریەک بۆ هێرشی پێچەوانە .

٥- کشانەوەی ڕێکوپێک / کشانەوەیەکی ڕێکوپێک بریتیە لە پاراستنی دیسپلین و ڕێکخستن بۆ دوورکەوتنەوە لە ئاژاوە یان دۆڕان ، ڕەنگە یەکەکان بە قۆناغ قۆناغ بکشێنەوە ، یەکتر داپۆشن بۆ دڵنیابوون لە پاشەکشەیەکی نەرم و هەماهەنگ .

٦- کردەوەکانی داپۆشین / لە کاتی کشانەوەدا ، دەکرێت کردارەکانی داپۆشین بەکاربهێنرێت بۆ خاوکردنەوەی شوێنپێهەڵگرتنی هێزەکانی دوژمن یان دابینکردنی پاراستن بۆ یەکەکانی پاشەکشە .

٧- قوڵایی ستراتیژی / ڕەنگە کشانەوە بەشێک بێت لە ستراتیژیەکی گەورەتر بۆ دروستکردنی قووڵی ستراتیژی ، ڕێگە بە بەرگریەکی نەرمتر و کەمکردنەوەی لاوازی بەرامبەر پێشڕەویەکانی دوژمن دەدات .

٨- جەنگی ناهاوسەنگ / لە شەڕی ناهاوسەنگدا ، ڕەنگە کشانەوە ستراتیژیەتێکی بە ئەنقەست بێت بۆ دوورکەوتنەوە لە ڕووبەڕووبوونەوەی ڕاستەوخۆ لەگەڵ بەرامبەرێکی بەهێزتر ، لەبری ئەوە گرنگی بە تاکتیکی لێدان و ڕاکردن بدرێت .

٩- پاشەکشێ یان شکست / کشانەوە بریتیە لە جوڵەیەکی پلان بۆ داڕێژراو و کۆنترۆڵکراو ، جیاوازە لە دۆڕان ، کە پاشەکشەیەکی نارێک و شڵەژاویە کە زۆرجار لە ئەنجامی لەدەستدانی کۆنترۆڵ یان مۆراڵەوە دروست دەبێت .

١٠- تاکتیکەکانی زەوی سووتاو / لە هەندێک حاڵەتدا هێزەکان لەوانەیە کشانەوەیەک ئەنجام بدەن لەکاتێکدا تاکتیکی زەوی سووتاو بەکاردەهێنن ، سەرچاوە بەکارنەهێنراوەکان لەناوببەن یان بەکار بێنن کە ناتوانرێت لەگەڵ خۆیان ببیەن .

١١- نموونە مێژوویەکان / چۆڵکردنی شاری دانکیرک لە کاتی جەنگی جیهانی دووەمدا نموونەیەکی مێژوویی دیارە لە کشانەوەی سەرکەوتووانەی هێزەکانی هاوپەیمانان لە کەناراوەکانی دانکیرک لە فەرەنسا .

کشانەوە مانۆڕێکی سەربازی ئاڵۆزە کە پێویستی بە پلانی ورد و هەماهەنگی و فەرماندەیی و کۆنترۆڵی کاریگەر هەیە ، ئامرازێکی ستراتیژیە کە بەکاردێت بۆ خۆگونجاندن لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخەکان لە بەرەکانی شەڕدا و لە هەمان کاتدا توانای شەڕکردنی هێزە سەربازیەکان دەپارێزرێت .

یانزەیەم : فریودان

هەڵخەڵەتاندن لە زاراوەی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ چەواشەکاری یان دەستکاریکردنی بە مەبەست بۆ دروستکردنی تێڕوانینێکی ناڕاست و تێکدانی بڕیارەکانیان و بەدەستهێنانی سوودێکی ستراتیژی یان تاکتیکی ، فریودان دەتوانێت شێوەی جۆراوجۆری هەبێت و زۆرجار بۆ سەرلێشێواندن یان بەلارێدابردن یان پۆشینی نیازی سەربازی بەکاردەهێنرێت ، بەکارهێنانی تاکتیک بۆ فریودانی دوژمنە سەبارەت بە نیاز یان هەڵوێست یان خاڵە بەهێزەکان .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە فێڵکردن :

١- ئامانج / مەبەستی سەرەکی لە فریودان چەواشەکردنی دوژمنە ، ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە گریمانەیەکی نادروست سەبارەت بە مەبەست یان توانا یان جوڵەی هێزە دۆستەکان بکەن .

٢- جۆرەکانی فریودان /

١- فریودان (Feints) : جوڵە یان هێرشی هاوشێوەیە کە مەبەست لێی چەواشەکردنی دوژمنە سەبارەت بە شوێنی ڕاستەقینە یان سروشتی ئۆپەراسیۆنێکی سەربازی .

٢- کامۆفلاج : شاردنەوە یان پۆشینی سەروەت و سامانی سەربازی بۆ ئەوەی جیاواز دەربکەون لە واقیع .

٣- زانیاری ناڕاست : بڵاوکردنەوەی زانیاری ناڕاست یان چەواشەکارانە لە ڕێگەی کەناڵە جیاوازەکانەوە بۆ بەلاڕێدابردنی دوژمن سەبارەت بە پلان یان توانا یان مەبەست .

٤- فێڵ : دانانی ئامێری ساختە یان هێز بە شێوەیەک کە دوژمن فریو بدات سەبارەت بە بڵاوەپێکردنی ڕاستەقینە یان هێزی یەکە سەربازیەکان .

٥- جەنگی ئەلیکترۆنی (EW) : جامکردن یان دەستکاریکردنی سیستەمی پەیوەندی و ڕاداری دوژمن بۆ دروستکردنی سەرلێشێواوی.

٦- پەخشکردنی سیگناڵی ساختە (False Signals) : بۆ بەلاڕێدابردنی دوژمن سەبارەت بە شوێن یان سروشتی چالاکیە سەربازیەکان .

٣- ئاسایشی ئۆپەراسیۆن (OPSEC) / زۆرجار فێڵکردن پەیوەندیەکی نزیکی بە ئاسایشی ئۆپەراسیۆنەوە هەیە و لەوانەیە ئەو دوو چەمکە پێکەوە بەکاربهێنرێن بۆ پاراستنی زانیاریە هەستیارەکان و چەواشەکردنی نەیاران .

٤- ئۆپەراسیۆنە دەروونیەکان (PSYOP) / تێکەڵکردنی ئۆپەراسیۆنی دەروونی بۆ کاریگەری لەسەر تێڕوانین و ڕەفتاری دوژمن لە ڕێگەی بڵاوکردنەوەی پڕوپاگەندە یان تاکتیکی دەروونی تر .

٥- ئاستی ستراتیژی و تاکتیکی / فێڵکردن دەتوانرێت لە هەردوو ئاستی ستراتیژی و تاکتیکی شەڕدا بەکاربهێنرێت ، لە ستراتیژیەکانی هەڵمەتی گشتیەوە تا مانۆڕی تایبەتی مەیدانی شەڕ .

٦- هونەری جەنگی سون تزو / سون تزو جەختی لە گرنگی فێڵکردن لە شەڕدا کردەوە و ڕایگەیاند "هەموو شەڕێک لەسەر بنەمای فێڵکردنە" .

٧- بریکاری دووانە / بەکارهێنانی بریکار دووسەرە یان زانیاری هەڵە بۆ دزەکردنە ناو تۆڕەکانی هەواڵگری دوژمن و پێدانی زانیاری ناڕاست .

٨- ماسکیرۆڤکا (بنەمای سەربازی ڕووسیا) / دوکتورینی سەربازی ڕوسیا چەمکی ماسکیرۆڤکای تێدایە کە بریتیە لە تێکەڵەیەک لە خۆدزینەوە و فریودان و شاردنەوە .

٩- نموونە مێژوویەکان / فێڵەکەی ڕۆژی D لە جەنگی جیهانی دووەمدا کە بە ئۆپەراسیۆنی پاسەوانی ناسرابوو ، کۆمەڵێک پلانی وردی تێدابوو بۆ بەلاڕێدابردنی ئەڵمانیەکان سەبارەت بە شوێنی لەشکرکێشی هاوپەیمانان .

فریودان پێکهاتەیەکی دینامیکی و دانەبڕاوی ستراتیژی سەربازیە ، پێویستی بە داهێنان و گونجاندن و تێگەیشتنێکی قووڵ لە بیرکردنەوە و پرۆسەی بڕیاردانی نەیار هەیە ، سەرکەوتنی پەیوەستە بە توانای دروستکردن و بەردەوامبوونی گێڕانەوەی درۆ کە دوژمن بەلاڕێدا دەبات بەبێ ئەوەی مەبەستی ڕاستەقینەی هێزە دۆستەکان ئاشکرا بکات .

دوانزەیەم : قۆڵی تێکەڵاو

چەکی تێکەڵاو چەمکێکی سەربازیە کە بەکارهێنانی هەماهەنگ و هاوکاتی چەندین لقی هێزە چەکدارەکان لەخۆدەگرێت وەک پیادە ، زرێپۆش ، تۆپخانە ، پشتیوانی ئاسمانی و یەکە تایبەتمەندەکانی تر ، بۆ بەدەستهێنانی کاریگەریەکی هاوبەش لە بەرەکانی شەڕدا ، ئامانجی باڵی تێکەڵاو بریتیە لە بەکارهێنانی خاڵە بەهێزەکانی هەر لقێک و قەرەبووکردنەوەی خاڵە لاوازەکانیان و دروستکردنی هێزێکی شەڕکەری گشتگیرتر و کاریگەرتر .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە چەکی تێکەڵاو :

١- یەکخستنی هێزەکان / چەکی تێکەڵاو جەخت لەسەر یەکخستنی بێ کێشەی لقە سەربازیە جیاوازەکان دەکاتەوە ، پێکەوە وەک هێزێکی یەکگرتوو کاردەکەن نەک بە گۆشەگیری کاربکەن .

٢- پیادە / هێزی زەمینی کە لە سەربازی پیادە پێکهاتووە ، زۆرجار بە چەکی سووک و چەکی پاڵپشت تەیار دەکرێن ، بڕبڕەی پشتی ئۆپەراسیۆنەکانی چەکی تێکەڵاو پێکدەهێنن .

٣٣- زرێپۆش (یەکەکانی میکانیکی و زرێپۆش) / یەکە زرێپۆشەکان ، لەوانەش تانک و ئۆتۆمبێلی میکانیزمی تر ، جوڵە و پاراستن و هێزی ئاگرین دابین دەکەن بۆ پشتگیریکردنی هێزی پیادە و شکاندنی بەرگریەکانی دوژمن .

٤- تۆپخانە / یەکەکانی تۆپخانە پشتگیری ناڕاستەوخۆی تەقەکردن دەکەن ، لەوانەش بۆردومانی دوور مەودا و پشتیوانی نزیک بۆ هێزە زەمینیەکان .

٥- پشتیوانی ئاسمانی / فڕۆکەی شەڕکەر و هێلیکۆپتەر و فڕۆکەی بێ سەرنشین (UAV) بەشداری لە پشتیوانی ئاسمانی و ئەنجامدانی سیخوڕی و هێرشی ئاسمانی و پێشکەشکردنی هۆشیاری دۆخەکە دەکەن .

٦- هێزە تایبەتەکان / یەکە تایبەتمەندەکان ، وەک کۆماندۆ یان هێزەکانی ئۆپەراسیۆنی تایبەت ، دەتوانرێت یەکبخرێن بۆ ئەنجامدانی ئەرکی تایبەت ، کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری یان ئەنجامدانی شەڕی ناتەقلیدی .

٧- هێزی دەریای / لە شانۆ دەریایەکاندا هێزی دەریای و دوورمەوداکان دەتوانن بەشێک بن لە ئۆپەراسیۆنی چەکی تێکەڵاو ، پاڵپشتی هێزە وشکانیەکان دەکەن بە ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی دەریای .

٨- فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردن (C٢) / چەکی تێکەڵاوی کاریگەر پێویستی بە پێکهاتەی فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردنی بەهێز هەیە بۆ هەماهەنگکردنی کردارەکانی یەکە جۆراوجۆرەکان و دڵنیابوون لە یەکێتی هەوڵەکان .

٩- نەرمی و گونجاندن / هێزی چەکداری یەکگرتوو بە شێوەیەک دارێژراون کە نەرم و نیان و گونجاو بن ، توانای وەڵامدانەوەی تەحەددای جۆراوجۆر و دینامیکیان هەبێت لە بەرەکانی شەڕدا .

١٠- هاوکاری / بەکارهێنانی یەکگرتووی لقە جیاوازەکان هاوکاری دروست دەکات ، کە کۆی گشتی زیاترە لە کۆی بەشەکانی ، ئەمەش کاریگەری شەڕی گشتی هێزەکە بەرز دەکاتەوە .

١١- گرنگی مێژووی / تاکتیکی چەکی تێکەڵاو بە درێژایی مێژوو بەکارهێنراوە، لەگەڵ پێشکەوتنی تەکنەلۆژیادا پەرەی سەندووە ، نموونەی بەرچاو بریتین لە یەکخستنی تانک و پیادە و پشتیوانی ئاسمانی لە کاتی جەنگی جیهانی دووەمدا .

١٢- بەکارهێنانی مۆدێرن / چەکی تێکەڵاو وەک چەمکێکی بنەڕەتی لە دوکتۆرینی سەربازی مۆدێرن دەمێنێتەوە ، کە ڕەنگدانەوەی پێویستی هێزی یەکگرتوو و هەمەلایەنەیە لە ململانێ هاوچەرخەکاندا .

ئۆپەراسیۆنە چەکداریە تێکەڵەکان بەردێکی بناغەی ستراتیژی سەربازی مۆدێرن ، دان بە سروشتی تەواوکەری لقە سەربازیە جیاوازەکاندا دەنێت ، چەمکەکە دینامیکە کە لەگەڵ پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا و گۆڕانکاری لە سروشتی شەڕدا پەرەدەسێنێت .

سیانزەیەم : جەنگی ناو شار

تاکتیکی گونجاو بۆ شەڕکردن لە ژینگە شاریەکان ، بە لەبەرچاوگرتنی ئاستەنگەکانی شەڕی نزیک و بەکارهێنانی داپۆشین و شاردنەوە ، جەنگی شار جۆرێکە لە ململانێی سەربازی کە لە ناوچە شاریەکان ڕوودەدات ، ئۆپەراسیۆنی سەربازی لە ناو شار و شارۆچکە و ژینگە چڕەکانی دیکەی دانیشتووانی تێدایە ، ئەم فۆرمەی شەڕ بەهۆی نزیکی خەڵکی مەدەنی و شێوازی ئاڵۆزی ژێرخانی شارەکان و ئەگەری زیانگەیاندن بە بارمتە و تەحەدا و ئاڵۆزی ناوازە دەخاتە ڕوو .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە شەڕی شارەکان :

١- تەحەدیاتەکان / شەڕی شارەکان تەحەددای وەک سنووردارکردنی جووڵە ، سنووردارکردنی هێڵەکانی بینین و ئەگەری بۆسەدان دروست دەکات ، ئەمەش وایکردووە ئاڵۆزتر بێت لە ئۆپەراسیۆنەکان لە زەویە کراوەکاندا .

٢- ئامادەی مەدەنی / بوونی هاوڵاتیانی مەدەنی لە ناوچە شاریەکان پێویستی بە ڕەچاوکردنی ورد هەیە بۆ کەمکردنەوەی زیان بە کەسانی غەیرە شەڕکەر و پاراستنی ژێرخانی مەدەنی .

٣- شەڕی چارەکی نزیک (CQC) / شەڕی شارەکان زۆرجار شەڕی نزیک لە خۆدەگرێت، کە هێزەکان لەناو شوێنە داخراوەکانی باڵەخانە و شەقام و کۆڵانەکاندا بەشداری شەڕ دەکەن .

٤- شەڕی بینا بۆ بینا / هێزەکان دەتوانن لە بینایەکەوە بۆ بینایەکی تر شوێن گۆڕکێ بکەن و شەڕ بکەن ، ئەمەش پێویستی بە تاکتیکی تایبەتمەند هەیە بۆ پاککردنەوەی ژوورەکان و شوێنپێ ونکردن و پاراستنی پێکهاتەکان .

٥- هەڕەشەی قەناس بەدەست / ژینگەی شارەکان دەرفەتی فراوان بۆ قەناس بەدەستەکان دەڕەخسێنێت بۆ ئەوەی خۆیان بشارنەوە ، ئەمەش مەترسیەکی بەرچاو بۆ هەردوو هێزی سەربازی و مەدەنی دروست دەکات.

٦- سیستەمی تونێل / ڕەنگە هەندێک لە ناوچە شاریەکان سیستەمی تونێل یان تۆڕی ژێر زەویان هەبێت کە دەتوانرێت بۆ مەبەستی جوڵە یان بەرگری بەکاربهێنرێت .

٧- ئامێری تەقەمەنی ئیمپرۆڤیز (IEDs) / ڕەنگە هێزەکانی یاخیبوو یان چەتەکان بە شێوەیەکی ستراتیژی لە ژینگە شاریەکان بۆمبی چێندراو بەکاربهێنن، ئەمەش چینێکی دیکەی مەترسی بۆ پێشڕەوی هێزە سەربازیەکان زیاد دەکات .

٨- قەیرانی ناسینەوەی دۆست یان دوژمن / ناسینەوەی تێکۆشەران لە غەیرە شەڕکەرەکان لە شوێنە شاریەکان دەتوانێت چالاک بێت ، کە دەبێتە هۆی مەترسی ڕووداوی ئاگرکەوتنەوەی دۆستانە .

٩- نیگەرانی مرۆی / شەڕی شارەکان نیگەرانی مرۆی بەرچاو دەوروژێنێت ، لەگەڵ ئەگەری ئاوارەبوونی خەڵکی مەدەنی و پەکخستنی خزمەتگوزاریە سەرەکیەکان و زیانگەیاندن بە ژێرخانی گرنگ .

١٠- ڕاهێنانی تایبەتمەند / زۆرجار ئەو هێزە سەربازیانەی خەریکی شەڕی شارەکانن ، مەشقی تایبەتمەندیان بۆ دەکرێت بۆ چارەسەرکردنی ئەو تەحەدایە ناوازانەی کە ژینگەی شارەکان دروستی دەکەن .

١١- بەکارهێنانی تەکنەلۆژیا / تەکنەلۆژیا لەوانەش فڕۆکەی بێفڕۆکەوان و سیستەمی چاودێری و چەکی پێشکەوتوو بەکاردەهێنرێت بۆ بەرزکردنەوەی هۆشیاری دۆخ و وردبینی لە ئۆپەراسیۆنەکانی شارەکاندا .

١٢- نموونە مێژوویەکان / نموونەی شەڕی شارەکان بریتین لە شەڕی ستالینگراد لە کاتی جەنگی جیهانی دووەم ، شەڕی شاری هیو لە کاتی جەنگی ڤێتنام و شەڕی موسڵ لە جەنگی عێراقدا .

شەڕی شارەکان پێویستی بە تێکەڵەیەک لە ڕێبازی ستراتیژی و تاکتیکی و تەکنەلۆژی هەیە بۆ تێپەڕبوون بە ئاڵۆزیەکانی ناوچە چڕەکانی دانیشتووان ، ئۆپەراسیۆنە سەرکەوتووەکان لە ژینگە شاریەکان پێویستی بە گونجاندن و وردبینی و هۆشیاریەکی توند هەیە سەبارەت بە کاریگەریە ئەگەریەکان لەسەر هاوڵاتیانی مەدەنی و ژێرخان .

چواردەیەم : تاکتیکەکانی بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون

ستراتیژی و شێوازی بەکارهێنراو بۆ بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون ، لەوانە بەدەستهێنانی پشتیوانی دانیشتوانی ناوچەکە و گۆشەگیرکردنی یاخیبووان ، تاکتیکەکان دینامیکی و تایبەتن بە چوارچێوە ، پێویستە فەرماندە و سەربازەکان دۆخەکە هەڵسەنگێنن و بڕیاری خێرا بدەن و کردارەکان بە شێوەیەکی کاریگەر جێبەجێ بکەن بۆ گەیشتن بە ئامانجە دەستبەجێیەکان لە بەرەکانی شەڕدا .

شـــەڕی نـــزیـــک (CQC)

شەڕی نزیک (CQC) کە بە شەڕی نزیکی (CQB) یان شەڕی نزیکی (CQE) ناسراوە ، زاراوەیەکی سەربازی کە ئاماژەیە بۆ شەڕکردن لە مەودای زۆر کورتدا ، بە شێوەیەکی گشتی لە شوێنی داخراودا ، (CQC) بەشداریکردنی چڕ و خێرا و زۆرجار پشێوی لەخۆدەگرێت کە تاکەکان یان یەکەکان نەیارەکانیان لە نزیکەوە بەشداری دەکەن ، وەک لە ژوورەوە یان لە ژینگە شاریەکان .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە شەڕی چارەکی نزیک :

١- پێناسە : شەڕی چارەکی نزیک بریتیە لە شەڕکردن کە مەودای نێوان هێزە دژبەرەکان ئەوەندە نزیکە کە چەکی مەودای تەقلیدی وەک تفەنگ ڕەنگە کەمتر کاریگەر بێت و چەکی دەست یان مەودای کورت زیاتر دیار بێت .

٢- ژینگە : دەتوانێت لە ژینگە جیاوازەکاندا ڕووبدات ، لەوانە بینا ، ژوور ، باڵەخانەکان ، شەقام و شوێنە داخراوەکانی تر ، لە شەڕی شارەکاندا و لە کاتی پاککردنەوەی ناو شارەکاندا باوە .

٣- چەکی بەکارهێنراو : چەکی ئاگرین کە گونجاوە بۆ (CQC) زۆرجار بریتین لە دەمانچە و چەکی ژێر دۆشکە و دەمانچەی کاتم ، سەرەڕای ئەوەش ڕەنگە چەکی لێواردار وەک چەقۆ یان بایۆنێت و تەکنیکەکانی شەڕی دەست بە بەکاربهێنرێت .

٤- تاکتیک و تەکنیکەکان : تاکتیک (CQC) و تەکنیکە تایبەتمەندەکان لەخۆدەگرێت بۆ پاککردنەوەی ژوورەکان ، شکاندنی دەرگاکان ، مامەڵەکردن لەگەڵ گۆشەکان و بەشداریکردنی نەیاران لە شوێنە داخراوەکاندا ، پێویستی بە بڕیاردانی خێرا و گونجاندن هەیە .

٥- ڕاهێنان : کارمەندانی سەربازی و جێبەجێکردنی یاسا لە (CQC) ڕاهێنانی بەرفراوان دەکەن بۆ پەرەپێدانی لێهاتوویەکان لە تەقەکردن ، مانۆڕکردن ، پەیوەندیکردن و کاری تیمی تایبەت بە سیناریۆکانی نزیک .

٦- داینامیکی هاتنە ژوورەوە : هاتنە ژوورەوەی داینامیکی بریتیە لە چوونە ژوورەوەی خێرا بۆ ژوورێک یان بینایەک بۆ بەدەستهێنانی کۆنترۆڵ ، بەکارهێنانی سەرسوڕمان و خێرای و هێزی سەرسەخت بۆ کۆنترۆڵکردنی هەڕەشە ئەگەریەکان.

٧- پاککردنەوەی ژوور : تیمەکان بە شێوەیەکی سیستماتیکی ژوورەکان پاکدەکەنەوە ، گۆشە و شوێنە ئەگەریەکانی حەشاردان دەپشکنن لە هەمان کاتدا هۆشیاری دۆخەکە دەپارێزن .

٨- بەکارهێنانی کەڤەر و شاردنەوە : ئۆپەراسیۆنەکان بە شێوەیەکی ستراتیژی داپۆشین و شاردنەوە بەکاردەهێنن ، سوود لە پێکهاتە و شتە بەردەستەکان وەردەگرن بۆ ئەوەی خۆیان لە ئاگری دوژمن بپارێزن .

٩- پەیوەندیەکان : پەیوەندی کاریگەر لە (CQC) دا زۆر گرنگە بۆ هەماهەنگی جوڵەکان ، گواستنەوەی زانیاری سەبارەت بە هەڕەشەکان ، و پاراستنی هۆشیاری دۆخ لە نێوان ئەندامانی تیمدا .

١٠- بژاردەی ناکوشندە : لە هەندێک بارودۆخدا ڕەنگە بژاردەی ناکوشندە وەک تاسەر ، بیبەر سپرا ، یان چەکی کاریگەر بەکاربهێنرێت بۆ ملکەچکردنی نەیارەکان بەبێ ئەوەی ببنە هۆی برینداربوونی کوشندە .

١١- فشاری دەروونی : شەڕی نزیک (CQC) لە ڕووی دەروونی و جەستەیەوە داواکاری زۆری لەسەرە و فشاری کارکردن لە نزیکەوە لە نەیارەکان پێکهاتەیەکی دەروونی زیاد دەکات بۆ ئەو تەحەددایانەی کە ڕووبەڕووی ئەو تاکانە دەبنەوە کە بەشداری لەو جۆرە شەڕانەدا دەکەن .

١٢- یەکە تایبەتمەندەکان : یەکە سەربازیە تایبەتمەندەکان و تیمەکانی سوات و یەکە تایبەتمەندەکانی تری جێبەجێکردنی یاسا ڕاهێنراون بۆ ئەوەی لە شەڕی نزیکدا سەرکەوتوو بن بەهۆی سروشتی ئەرکەکانیانەوە .

شەڕی نزیک (CQC) پێویستی بە ئاستێکی بەرزی ڕاهێنان و دیسیپلین و هەماهەنگی لە نێوان ئەندامانی تیمەکان هەیە ، لە سیناریۆی جۆراوجۆردا بەکاردەهێنرێت ، لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لە ژینگە شاریەکان تا وەڵامدانەوەی جێبەجێکردنی یاسا بۆ دۆخە مەترسیدارەکان .

شـــەڕی بـــینـــا بـــۆ بـــیـــنـــا

شەڕی بینا بۆ بینا چەمکێکی سەربازی و تاکتیکیە کە بریتیە لە بەشداریکردن لە ئۆپەراسیۆنی شەڕکردن لەناو ژینگەیەکی شاردا ، گواستنەوە لە بینایەکەوە بۆ بینایەکی دیکە ، ئەم جۆرە شەڕە بەشێکە لە شەڕی شارەکان و سیناریۆی شەڕی نزیک ، تەحەدای ناوازە دەخاتە ڕوو و پێویستی بە تاکتیکی تایبەتمەند هەیە بۆ ڕێکردن بەناو پێکهاتەکاندا و کەمەرکێش کردنی نەیاران بۆ شوێنە داخراوەکان .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە شەڕی بینا بۆ بینا :

١- ژینگەی شار : شەڕی بینا بۆ بینا لە ناوچە شاریەکان ڕوودەدات ، لەوانە شار و شارۆچکەکان ، کە هێزە سەربازیەکان یان ئەمنیەکان پێویستیان بە پاککردنەوەی خانوبەرەکان هەیە بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان .

٢- ئاراستەکراوی ئامانج : ئەو هێزانەی سەرقاڵی شەڕی بینا بۆ بینان ئامانجی تایبەتیان هەیە ، وەک پاککردنەوەی ناوچەی دوژمن ، پاراستنی بینا سەرەکیەکان ، یان دوورخستنەوەی هەڕەشەکان لەناوچە شاریەکان .

٣- پاککردنەوەی ژوور : پێکهاتەیەکی بەرچاوی شەڕی بینا بە بینا بریتیە لە پاککردنەوەی ژوورەکان بە شێوەیەکی سیستماتیکی لەناو پێکهاتەکاندا ، ئەمەش پێویستی بە تەکنیکە تایبەتمەندەکان هەیە بۆ چارەسەرکردنی هەڕەشە ئەگەریەکان لە هەر ژوورێکدا .

٤- ستاککردن و چوونە ژوورەوە : تیمەکان لە دەرەوەی بینایەک کۆدەبنەوە ، خۆیان بە شێوەیەک ڕێکدەخەن کە ڕێگە بە چوونە ژوورەوەی خێرا و هەماهەنگ بدات ، کاتێک دەچنە ژوورەوە خەریکی پاککردنەوەی ژوور بە ژوورن .

٥- تەکنیکەکانی پێشێلکردن : تەکنیکە تایبەتەکانی پێشێلکردن بەکاردەهێنرێت بۆ چوونە ژوورەوەی بیناکان ، لەوانە بەکارهێنانی تەقەمەنی ، ڕامی لێدان ، یان ئامرازەکانی تر بۆ شکاندنی دەرگاکان و دەستەبەرکردنی چوونە ژوورەوە .

٦- شەڕی چارەکی نزیک (CQC) : شەڕی بینا بۆ بینا زۆرجار شەڕی نزیک (CQC) لەخۆدەگرێت ، کە تێیدا شەڕکردنەکان لە مەودای زۆر کورتدا ڕوودەدەن ، پێویستی بە ڕاهێنان و تاکتیکی تایبەتمەند هەیە .

٧- بەرگ و شاردنەوە : هێزەکان داپۆشین و شاردنەوەی بەردەست لەناو بیناکاندا بەکاردەهێنن بۆ پاراستنی خۆیان لە ئاگری دوژمن و مانۆڕێکی کاریگەر لەڕێگەی پێکهاتەکانەوە .

٨- جوڵەی ڕاست : بەشداریکردن لە شەڕی بینایەک بۆ بینایەک ڕەنگە پێویستی بە جوڵەی ڕاست هەبێت ، وەک پاککردنەوەی چەند نهۆمێکی بینایەک ، پلیکانە و بەرزکەرەوە و ئامرازەکانی تر بۆ جوڵە بەکاردەهێنرێت .

٩- پەیوەندی : پەیوەندی کاریگەر بۆ هەماهەنگی جوڵەکان ، هاوبەشکردنی زانیاری سەبارەت بە هەڕەشەکان و پاراستنی هۆشیاری بارودۆخ لە نێوان ئەندامانی تیمەکەدا زۆر گرنگە .

١٠- گونجاندن : شەڕی بینا بۆ بینا داوای گونجاندن دەکات چونکە هێزەکان ڕووبەڕووی شێوازی تەلارسازی جیاواز و تەڵەی ئەگەری و جۆرە جیاوازەکانی بەرگری دوژمن دەبنەوە .

١١- هەڕەشەی قەناس بەدەست : ژینگەی شارەکان دەرفەت بۆ قەناس بەدەستەکان دەڕەخسێنێت کە ئەو هێزانە بکەنە ئامانج کە لە نێوان بیناکاندا دەجوڵێن ، ئەمەش چینێکی تری ئاڵۆزی و مەترسی زیاد دەکات .

١٢- یەکەکانی ڕاهێنان و تایبەتمەند : یەکە سەربازیە تایبەتمەندەکان و تیمەکانی جێبەجێکردنی یاسا مەشقی بەرفراوان بۆ سیناریۆی شەڕکردن لە بینایەکەوە بۆ بینایەک وەردەگرن ، ئەم ڕاهێنانە تەقەکردن و تاکتیکی پاککردنەوەی ژوورەکان و کاری تیمی لەخۆدەگرێت .

شەڕی بینا بۆ بینا فۆرمێکی ئاڵۆز و دینامیکی شەڕە ، پێویستی بە وردبینی و هەماهەنگی و تێگەیشتنێکی ورد لە زەوی شارەکان هەیە ، زۆرجار سەرکەوتن لەم سیناریۆیانەدا بەندە بە توانای هێزەکانەوە بۆ بەڕێوەبردنی کاریگەرانە و کۆنترۆڵکردنی ژینگەی بیناکراو لە هەمان کاتدا کەمکردنەوەی مەترسیەکانی هێزەکانی دوژمن .

قــەنــاســـەكــان

هەرِەشەی قەناس بەدەست ئاماژەیە بۆ ئەو مەترسیەی کە نیشانەچیە لێهاتووەکان کە بە قەناس بەدەست ناسراون بەئامانجیان گرتوە ، قەناس بەدەست کەسانی ڕاهێنراوی بەرزن و پسپۆڕن لە تەقەکردنی ورد لە مەودای دووردا ، ئەوان بە تفەنگی بەهێزی بەرز و ئۆپتیک تەیارکراون ، ئەمەش ڕێگەیان پێدەدات لە شوێنی شاراوە یان دوورەوە بە وردی ئامانجەکان دەستنیشان کەن ، هەرِەشەی قەناس بەدەستەکان لە چوارچێوەی جۆراوجۆری سەربازی و ئاسایشدا گرنگە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە هەرِەشەی قەناس بەدەستەکان :

١- وێنەگرتنی ورد : قەناس بەدەستەکان ڕاهێنراون بۆ گەیاندنی تەقەی ورد و کوشندە لە مەودای دوور ، لێهاتووی تەقەکردنیان لەگەڵ ئامێری تایبەتمەند وایان لێدەکات بە وردی ئامانجەکان دەستنیشانبکەن .

٢- شوێنە شاراوەکان : زۆرجار قەناس بەدەستەکان لە شوێنی شاراوە یان باش خۆدزینەوە کاردەکەن، ئەمەش وایکردووە کە دەستنیشان کردنیان لەلایەن نەیارانەوە قورس بێت ، ئەم توخمە سەرسوڕهێنەرە کاریگەری هێرشەکانیان بەرز دەکاتەوە .

٣- مەودای درێژی دەستنیشانکراوەکان : قەناس بەدەستەکان دەتوانن ئامانجەکان لە مەودای دەرەوەی مەودای کاریگەری چەکی ستانداردی پیادەدا بە ئامانج بگرن، ئەمەش ڕێگەیان پێدەدات لە پێگەیەکی سەلامەتی ڕێژەیەوە کاریگەریان لەسەر مەیدانی شەڕ هەبێت .

٤- ئامانجکردنی ستراتیژی : قەناس بەدەستەکان بە شێوەیەکی ستراتیژی کەسانی سەرەکی یان فەرماندەکانی دوژمن یان کارمەندانی بەڕێوەبردنی ئامێری تایبەتمەند دەکەنە ئامانج ، ئەمەش کاریگەری لەسەر توانا و مۆڕاڵی نەیارەکە دەبێت .

٥- کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری : هەروەها ڕەنگە قەناس بەدەستەکان وەک سەروەت و سامانی سیخوڕی کار دەکەن ، بە چاودێریکردنی جوڵە و چالاکیەکانی دوژمن لە شوێنی شاراوەوە زانیاری هەواڵگری بەنرخ دابین دەکەن .

٦- هەراسانکردن و قەدەغەکردن : قەناس بەدەستەکان دەتوانن هێزەکانی دوژمن هەراسان بکەن بە تێکدانی چالاکیەکانیان و سەرلێشێواندنیان و ڕێگریکردن لە توانای مانۆڕکردنیان ، زۆرجار ئەمە بە قەدەغەکردن ناودەبرێت .

٧- جەنگی شار: لە سیناریۆکانی شەڕی شارەکاندا قەناس بەدەستەکان مەترسیەکی بەرچاو دروست دەکەن چونکە دەتوانن ئەو زەویە ئاڵۆزە بقۆزنەوە بۆ ئەوەی لە شوێنە بەرزەکانەوە ئامانجەکان بگرن ، وەک سەربانەکان .

٨- کارەکانی دژە قەناس بەدەستەکان : ڕێکخراوە سەربازیەکان ئۆپەراسیۆنی دژە قەناس بەدەستەکان ئەنجام دەدەن بۆ بێلایەنکردنی قەناس بەدەستەکانی دوژمن و پاراستنی هێزە دۆستەکان ، ئەمەش بریتیە لە دەستنیشانکردن و نەهێشتنی هەڕەشەکانی قەناس بەدەستەکان .

٩- کامۆفلاج و بەدلەی گیلی : قەناس بەدەستەکان تەکنیکەکانی کامۆفلاج و بەدلەی گیلی بەکاردەهێنن بۆ ئەوەی تێکەڵ بە دەوروبەرەکەیان ببن ، ئەمەش وا دەکات بە شێوەیەکی بینراو نەیاران نەتوانن دەستنیشانیان بکەن .

١٠- ئاگری سەرکوتکەر : هەڕەشەی قەناس بەدەست دەتوانێت کاریگەری سەرکوتکەری لەسەر هێزەکانی دوژمن هەبێت و جوڵەکانیان سنووردار بکات و ناچاریان بکات کە خۆیان بشارنەوە .

١١- کاریگەری دەروونی : ترس لە هەڕەشەی قەناس بەدەست دەتوانێت کاریگەری دەروونی لەسەر هێزە دژبەرەکان دروست بکات و کاریگەری لەسەر مۆڕاڵ و بڕیاردانیان هەبێت .

١٢- ئامێری دژە قەناس بەدەست : یەکەکانی سەربازی و جێبەجێکردنی یاسا کەرەستەی تایبەتمەند بەکاردەهێنن ، وەک سیستەمی دیاریکردنی قەناس بەدەست و تفەنگی دژە قەناس بەدەست، بۆ کەمکردنەوەی ئەو مەترسیانەی قەناس بەدەستەکانی دوژمن دروستی دەکەن .

چارەسەرکردنی هەڕەشەی قەناس بەدەستەکان پێویستی بە تێکەڵەیەک لە وریایی و هەواڵگری کاریگەر و تاکتیکی دژە قەناس بەدەستەکان و ئامێرەکان هەیە کە بۆ دیاریکردن و بێلایەنکردنی قەناس بەدەستەکان داڕێژراون ، ئۆپەراسیۆنی قەناس بەدەستەکان توخمێکی دینامیکی شەڕی مۆدێرن و کاریگەری لەسەر دیمەنی ستراتیژی و تاکتیکی ململانێکان هەیە .

کــارەکــانــی دژە قــەنــاس بــەدەســتــەکــان

ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکان بە تایبەتی بۆ دیاریکردن یان بێلایەنکردن یان کەمکردنەوەی ئەو هەڕەشەیە دارێژراون کە قەناس بەدەستەکانی دوژمن دروستی دەکەن ، بە لەبەرچاوگرتنی وردبینی و دزێوی قەناس بەدەستەکان، ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکان پێویستی بە ڕاهێنان و ئامێر و تاکتیکی تایبەتمەند هەیە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بە دەستەکان :

١- چاودێری و هەواڵگری : ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکان بە کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری دەست پێدەکات بۆ دەستنیشانکردنی هەڕەشە ئەگەریەکانی قەناس بەدەستەکان ، هەوڵەکانی چاودێریکردن لەسەر چاودێریکردنی ئەو جێگایانەی گرنگی ستراتیژیان هەیە .

٢- سیستەمی دیاریکردن : سیستەمی تایبەتمەند بۆ دیاریکردن لەوانەش هەستەوەری دەنگی و وێنەگرتنی گەرمی و ڕادار ، دەتوانرێت بەکاربهێنرێت بۆ دیاریکردنی قەناس بەدەستەکان و دیاریکردنی شوێنەکانیان .

٣- تیمەکانی دژە قەناس بەدەست : زۆرجار ڕێکخراوە سەربازیەکان تیمی تایبەت بە دژە قەناس بەدەستیان هەیە کە بە تفەنگی قەناس و ئۆپتیک و ئامێری دیکە تەیارکراون بۆ بەشداریکردن و دوورخستنەوەی زیانەکانی قەناس بەدەستەکانی دوژمن .

٤- پەیوەندی و هەماهەنگی : پەیوەندی و هەماهەنگی کاریگەر لە نێوان یەکەکاندا لە ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکاندا زۆر گرنگە بۆ دڵنیابوون لە وەڵامدانەوەی خێرا و هەماهەنگ بۆ هەڕەشە دەستنیشانکراوەکان .

٥- سکاوت (گەڕان) و سیخوڕی : ڕەنگە تیمەکانی دژە قەناس بەدەستەکان ئەرکی سکاوت و سیخوڕی ئەنجام بدەن بۆ کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر پێگە و تاکتیکەکانی قەناس بەدەستەکانی دوژمن .

٦- کامۆفلاج و شاردنەوە : هاوشێوەی قەناس بەدەستەکان تیمەکانی دژە قەناس بەدەستەکان تەکنیکەکانی خۆدزینەوە و شاردنەوە بەکاردەهێنن بۆ ئەوەی لەکاتی چاودێریکردن و شەڕکردن لەگەڵ قەناس بەدەستەکانی دوژمندا بەئامانج نەگیرێن .

٧- تفەنگی دژە قەناس بەدەست : تیمەکانی دژە قەناس بەدەستەکان دەتوانن تفەنگی تایبەتمەند بەکاربهێنن کە ئاستی بینینی بەرزکراوەتەوە ، ئەمەش ڕێگەیان پێدەدات بە وردی لە دوورەوە قەناس بەدەستەکانی دوژمن بەئامانج بگرن و زیانیان دووربخەنەوە .

٨- ڕەچاوکردنی ژینگەی شارەکان : لە شەڕی شارەکاندا کە مەترسی قەناس بەدەستەکان زۆرە ، ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکان لەوانەیە بریتی بن لە پاککردنەوەی بیناکان و پاراستنی سەربانەکان و بەکارهێنانی تەکنەلۆژیا بۆ چاودێریکردنی ناوچە مەترسیدارەکان .

٩- جەنگی دەروونی : هۆشیاری لە توانای کاریگەریانەی دژە قەناس بەدەست دەتوانێت کاریگەری دەروونی لەسەر قەناس بەدەستەکانی دوژمن هەبێت ، کە ئەگەری هەیە چالاکیەکانیان ڕابگرێت .

١٠- ڕاهێنان و هاوشێوەکردن : ڕاهێنانی بەردەوام لەوانەش هاوشێوەکردنی واقیعی سیناریۆی قەناس بەدەستەکان ، زۆر گرنگە بۆ تیمەکانی دژە قەناس بەدەست بۆ ئەوەی تواناکانیان وردتر بکەنەوە و توانای وەڵامدانەوە کاریگەرەکانیان بەرز بکەنەوە .

١١- بەکارهێنانی فڕۆکەی بێ سەرنشین (UAV) : ڕەنگە فڕۆکە بێفڕۆکەوانەکان کە بە تەکنەلۆژیای چاودێری تەیارکراون بەکاربهێنرێن بۆ گەڕان و چاودێریکردنی ئەو ناوچانەی کە تووشی هەڕەشەی قەناس بەدەستەکان دەبن ، ئەمەش زانیاری لە کاتی ڕاستەقینەدا دەدات بە تیمەکانی دژە قەناس بەدەستەکان .

١٢- پاراستنی ئامانجە بەها بەرزەکان : زۆرجار ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکان بریتین لە پاراستنی ئامانجە بەنرخەکان ، وەک فەرماندەی سەربازی یان کەسایەتیە سیاسیەکان ، لە هەڕەشەی قەناس بەدەستەکان .

١٣- توانای کاردانەوەی خێرا : تیمەکانی دژە قەناس بەدەستەکان بە شێوەیەک داڕێژراون کە توانای کاردانەوەی خێرایان هەبێت ، بە خێرای وەڵامی هەڕەشە سەرهەڵداوەکان بدەنەوە و ڕێگری بکەن لە زیانگەیاندن بە قەناس بەدەستەکان .

١٤- ئامێری جامکردن : ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی ئەلیکترۆنی ، لەوانەش جامکەری فریکوێنسی ڕادیۆیی ، دەتوانێت پەیوەندی نێوان قەناس بەدەستەکان و توخمە پاڵپشتەکانیان تێکبدات و کاریگەریەکانیان سنووردار بکات .

١٥- مایکرۆفۆنی ئاراستەیی : مایکرۆفۆنی ئاراستەیی بە پرۆسێسی دەنگی پێشکەوتوو دەتوانێت یارمەتیدەر بێت لە دیاریکردنی سەرچاوەی تەقەی قەناس بەدەستەکان بە شیکردنەوەی شەپۆلی دەنگ و حیسابکردنی شوێنی تەقەکەر .

١٦- ئۆتۆمبێلی زرێپۆش : ئۆتۆمبێلی زرێپۆش کە هەستەوەر و ئۆپتیکی پێشکەوتوویان تێدایە دەتوانرێت بەکاربهێنرێت بۆ گواستنەوەی تیمەکانی دژە قەناس بەدەست و دابینکردنی خاڵێکی پارێزراوی بینین .

١٧- سەرکوتکردنی بە چەکی دۆشکە : دەتوانرێت دۆشکە قورسەکان یان چەکی ئۆتۆماتیکی کە توانای تەقەی بەردەوامیان هەبێت بەکاربهێنرێت بۆ سەرکوتکردنی شوێنی قەناس بەدەستەکان ، ئەمەش توانای سنووردارکردنی هەیە بۆ هێرشکردنە سەر ئامانجەکان بە شێوەیەکی کاریگەر .

ئۆپەراسیۆنەکانی دژە قەناس بەدەستەکان بەشێکی دانەبڕاون لە ستراتیژیەکانی پاراستنی هێز ، بە تایبەت لەو بارودۆخانەدا کە هەڕەشەی قەناس بەدەستەکانی دوژمن دەتوانێت کاریگەریەکی بەرچاوی هەبێت لەسەر سەرکەوتنی ئەرکە سەربازیەکان یان جێبەجێکردنی یاسا ، ئەم ئۆپەراسیۆنانە پێویستیان بە تێکەڵەیەک لە تەکنەلۆژیای پێشکەوتوو و کارمەندانی لێهاتوو ، پلاندانانی ستراتیژی هەیە بۆ ئەوەی بە شێوەیەکی کاریگەر هەڕەشەی قەناس بەدەستەکان بێلایەن بکەن .

کــامــۆفــلاج و بــەدلــەی گـــیــلــی

کامۆفلاج و بەدلەی گیلی توخمە سەرەکیەکانی ئامێری سەربازی و تاکتیکین کە بۆ یارمەتیدانی تاکەکان بۆ تێکەڵبوون لەگەڵ دەوروبەرەکەیان دیزاین کراون ، کە شاردنەوەی کاریگەر لە ژینگە جیاوازەکاندا دابین دەکەن ، ئەم شتە تایبەتمەندانەی جلوبەرگ ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە کەمکردنەوەی بینین و بەرزکردنەوەی توخمە سەرسوڕهێنەرەکان بۆ کارمەندانی سەربازی و قەناس بەدەستەکان و کەسانی دیکە کە لە شوێنی شاراوەدا کاردەکەن .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە بەدلەی کامۆفلاج و گیلی :

١- نەخشی خۆدزینەوە (کامۆفلاج) : جل و بەرگی کامۆفلاج تایبەتمەندی نەخشی هەیە کە بە شێوەیەک دیزاین کراوە کە ڕەنگ و پێکهاتەی ژینگەی دەوروبەری وەربگرێت ، ئەمەش وا دەکات لەبەرکەرەکەی کەمتر لە چاوی مرۆڤەوە دیار بێت .

٢- دیزاینی تایبەت بە زەوی : شێوازی خۆدزینەوەکان جیاوازن بۆ ئەوەی لەگەڵ ژینگە جیاوازەکاندا بگونجێت ، وەک دارستان ، بیابان ، بەفر ، یان شوێنی شار ، ئامانج لێی هاوتاکردنیەتی لەگەڵ دەوروبەری سروشتی بۆ شاردنەوەی گونجاو .

٣- بەدلەی گیلی : بەدلەی گیلی جۆرێکە لە جل و بەرگی خۆدزینەوە ، بە شێوەیەکی گشتی لە شریتی شل لە قوماش یان تۆڕ پێکهاتووە کە بە جلێکی بنەڕەتیەوە دەبەسترێتەوە ، ئەم شریتانە بۆ هاوشێوەکردنی گەڵاکانە ، کە شاردنەوەی زیاتریان بۆ دابین دەکات .

٤- لکاندنی گەڵا : بەدلەی گیلی ڕێگە بە بەکارهێنەران دەدات ڕووەکی سروشتی وەک گەڵا و لق و پۆپ بە بەدلەکەوە ببەستنەوە ، ئەمەش توانای تێکەڵبوونی لەگەڵ ژینگەدا زیاتر بەرز دەکاتەوە .

٥- تەکنیکی خۆدزینەوەی سێ دووری (D٣) : بەدلەی گیلی کاریگەری سێ ڕەهەندی دروست دەکات بە شکاندنی هێڵکاری لەبەرکەرەکە ، ئەمەش وایکردووە گرانبێت بۆ چاودێران جیاوازی بکەن لە نێوان جلەکە و دەوروبەری سروشتیدا .

٦- بەکارهێنانی قەناس بەدەست و سیخوڕی : بەدلەی گیلی بە تایبەتی لەنێو قەناس بەدەستەکان و کارمەندانی سیخوڕیدا بەناوبانگە کە پێویستیان بە شاردنەوەی ماوەیەکی درێژخایەن هەیە لە شوێنی ئامانج گرتندا .

٧- بە خواستی خۆت : زۆرجار بەکارهێنەران بەدلەی گیلی بەپێی ئەو ژینگە تایبەتەی کە پێشبینی دەکەن تێیدا کاربکەن بە خواستی خۆیان دەگۆڕن ، ئەم خۆکارکردنە کاریگەریەکانیان لە ناوچە جۆراوجۆرەکاندا بەرز دەکاتەوە .

٨- هەڵبژاردنی مادده : کامۆفلاج و بەدلەی گیلی لە کەرەستەیەک دروستکراوە و بە شێوەیەک دیزاین کراوە کە کێشی سووکە و ئاسانە بۆ هەناسەدان و بەرگری لە دڕان دەکات ، زۆرجار وەک چارەسەر بەکاردێت بۆ کەمکردنەوەی تیشکی ژێر سوور .

٩- داواکاری سەربازی و پارێزەرانی یاسا : کامۆفلاج بە شێوەیەکی بەرفراوان لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان و پارێزەرانی یاسا بەکاردەهێنرێت بۆ کەمکردنەوەی بینینی کارمەندان لە دۆخی شەڕکردن یان تاکتیکیدا .

١٠- ڕاوکردن و چاودێریکردنی گیانلەبەرە کێویەکان : جل و بەرگی خۆدزینەوە لەنێویاندا بەدلەی گیلی ، لەنێو ڕاوچی و ئارەزومەندانی گیانلەبەرە کێویەکاندا بەناوبانگە کە هەوڵدەدەن تێکەڵ بە دەوروبەرە سروشتیەکانیان ببن بۆ مەبەستی چاودێریکردن یان ڕاوکردن .

١١- کامۆفلاجی شار : نەخشی خۆدزینەوە کە بۆ ژینگە شاریەکان گونجاوە یارمەتی کارمەندانی سەربازی و پارێزەرانی یاسا دەدات کە بە وریایەوە لە شوێنی شارەکاندا کاربکەن .

١٢- بۆیاخی دەموچاوی کامۆفلاج : جگە لە جلوبەرگ ڕەنگە تاکەکان بۆیەی دەموچاوی کامۆفلاج بەکاربهێنن بۆ زیاتر شاردنەوەی پێستی بەدەرەوەبوو و کەمکردنەوەی ئەگەری بەئامانجگرتن .

١٣- کامۆفلاجی ئەلیکترۆنی : تەکنەلۆژیا سەرهەڵداوەکان بەدوای کامۆفلاجی ئەلیکترۆنیدا دەگەڕێن ، کە بریتیە لە بەکارهێنانی ماددە گونجاوەکان بۆ گۆڕینی سیمای بینراوی شتەکان یان تاکەکان .

کامۆفلاج و بەدلەی گیلی پێکهاتەیەکی گرنگن بۆ بەدەستهێنانی ئامانجەکان و کەمکردنەوەی مەترسی دۆزینەوە لە سیناریۆ جیاوازەکانی کارکردندا ، کاریگەریان لە دابینکردنی پۆشاکێکی بینراودایە کە یارمەتی تاکەکان دەدات بە شێوەیەکی بێ کێشە تێکەڵ بە دەوروبەرەکەیان بن ، توانای کارکردنیان بە نهێنی بەرز دەکاتەوە.

کـــاریـــگـــەری دەروونـــی

کاریگەری دەروونی ئاماژەیە بۆ ئەو گرنگی و کاریگەریانەی کە هۆکارە جیاوازەکان یان ڕووداوەکان یان هاندەرەکان دەتوانن لەسەر بیرکردنەوە و هەست و ڕەفتار و باشبوونی دەروونی گشتی تاک هەیانبێت ، لە چوارچێوەی جیاوازدا کاریگەری دەروونی دەتوانێت بە شێوازی جۆراوجۆر دەربکەوێت و لەوانەیە بە مەبەست یان بێ مەبەست بێت .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە کاریگەریە دەروونیەکان :

١- وەڵامی سۆزداری : کاریگەری دەروونی دەتوانێت کۆمەڵێک وەڵامی سۆزداری بوروژێنێت ، لەوانە ترس ، خۆشی ، دڵەڕاوکێ ، وروژاندن ، یان دڵتەنگی ، بەپێی سروشتی هاندەرەکە یان دۆخەکە دەگۆڕێت .

٢- گۆڕانکاری ڕەفتار : ڕووداو یان ئەزموونە دەروونیە گرنگەکان دەتوانن ببنە هۆی گۆڕانکاری لە ڕەفتار یان خوو یان بڕیاردان ، ئەمەش لەوانەیە وەرگرتنی میکانیزمی نوێی ڕووبەڕووبوونەوە یان گۆڕینی کارلێکە کۆمەڵایەتیەکان لە خۆبگرێت .

٣- کاریگەریە مەعریفیەکان : ئەو هاندەرانەی کە کاریگەری دەروونیان هەیە دەتوانن کاریگەریان هەبێت لەسەر پرۆسەی مەعریفی ، وەک تێگەیشتن و یادەوەری و سەرنجدان ، لەوانەیە تێگەیشتنی تاکێک بۆ دۆخێک یان چەمکێک لە قاڵب بدات .

٤- فشار و ڕووبەڕووبوونەوە : ڕووداوە سترێسیەکان دەتوانن کاریگەریەکی قووڵی دەروونیان هەبێت ، کە دەبێتە هۆی بەرزبوونەوەی ئاستی فشار ، لەوانەیە تاکەکان میکانیزمی ڕووبەڕووبوونەوە پەرەپێبدەن بۆ مامەڵەکردن لەگەڵ فشار ، لە ستراتیژیەکانی گونجاندنەوە تا ڕەفتارە ناگونجاوەکا .

٥- زەبر و فشاری دوای زەبر : ڕووداوە زەبربەخشەکان دەتوانن ببێتە هۆی کاریگەری دەروونی بەردەوام ، کە ئەگەری هەیە ببێتە هۆی تێکچوونی فشاری دەروونی دوای زەبر (PTSD) یان حاڵەتەکانی تری نەخۆشی دەروونی .

٦- پاڵنەر و دانانی ئامانج : کاریگەریە دەروونیە ئەرێنیەکان وەک هاندان یان دەستکەوت ، دەتوانن پاڵنەر بن بۆ تاکەکان بۆ دانان و بەدواداچوون بۆ ئامانج ، بە پێچەوانەوە کاریگەریە نەرێنیەکان ڕەنگە ڕێگری لە پاڵنەرەکان بکەن .

٧- دایناميکی کۆمەڵایەتی : کاریگەری دەروونی درێژدەبێتەوە بۆ کارلێکە کۆمەڵایەتیەکان ، کاریگەری لەسەر پەیوەندیەکان و دایناميکی گروپ و شێوازەکانی پەیوەندیکردن دەبێت .

٨- هەڕەشە هەستپێکراوەکان : هەڕەشە هەستپێکراوەکان جا ڕاستەقینە بێت یان خەیاڵی ، دەتوانێت کاریگەریەکی دەروونی قووڵی هەبێت ، وەڵامەکانی شەڕکردن یان هەڵاتن دەستپێبکات و کاریگەری لەسەر بڕیاردان هەبێت .

سیستەمی تونێل

سیستەمی تونێل ئاماژەیە بۆ ڕێڕەوی ژێرزەوی یان پێکهاتەکان کە بۆ مەبەستی جۆراوجۆر دیزاین کراون ، لەوانە گواستنەوە و ئۆپەراسیۆنی سەربازی و ژێرخانی مەدەنی، تونێلەکان دەتوانن سروشتی بن ، وەک ئەشکەوت یان دروستکراوی مرۆڤ بن وەک ڕێڕەوی شاراوە بۆ چالاکیە جیاوازەکان، هێزە سەربازیەکان دەتوانن تونێل بۆ مەبەستی ستراتیژی دروست بکەن ، وەک جوڵەی شاراوەی سەربازەکان یان پێداویستییەکان یان چەک، ئەم تونێلانە دەتوانن پارێزگاری لە چاودێری ئاسمانی و هێرشی ڕاستەوخۆ دابین بکەن ، تونێلەکان پێکهاتەی دانەبڕاون لە پڕۆژە جۆراوجۆرەکانی ژێرخانی مەدەنی، لەوانە گواستنەوە و خزمەتگوزاریەکان وەک (دابینکردنی ئاو، ئاوەڕۆ) ، تونێلەکان دەتوانن وەک پێکهاتەی بنکەر یان پەناگەی ژێر زەوی کاربکەن ، پارێزگاری لە هێرشە ئاسمانیەکان یان هەڕەشە ئەتۆمیەکان یان حاڵەتە لەناکاوەکانی دیکە دابین بکەن ، بە درێژایی مێژوو هێزە سەربازیەکان تونێلەکانیان بەکارهێناوە بۆ سوودی تاکتیکی وەک هێرشی لەناکاو و جوڵەی نهێنی و دوورکەوتنەوە لە دۆزینەوەی دوژمن دەربازبوون لە کۆنترۆڵکردنی سنوورەکان.

١- تەکنیکەکانی تونێلکردن : تەکنیکە جۆراوجۆرەکانی تونێلکردن ، لەوانەش ئامێری کونکردن و تەقینەوە و ئامێری بۆنێلکردنی تونێل (TBM) بەکاردەهێنرێن، بە پشتبەستن بە بارودۆخی جیۆلۆجی و ئامانجی تونێلەکە .

٢- هەواگۆڕکێی تونێل : سیستەمی هەواگۆڕکێی دروست پێویستە بۆ تونێلەکان بۆ پاراستنی کوالێتی هەوا و ڕێگریکردن لە کۆبوونەوەی گازە مەترسیدارەکان ، ئەمەش هەم بۆ هۆکاری سەلامەتی و هەم بۆ هۆکاری کارکردن زۆر گرنگە .

٣- ژێرخانی پەیوەندی : تونێلەکان لەوانەیە ژێرخانی پەیوەندیەکان لەخۆ بگرن ، لەوانە کێبڵ و بۆری بۆ هێڵەکانی تەلەفۆن، فایبەر ئۆپتیک و سیستەمی گواستنەوەی داتاکانی تر .

٤- ڕەچاوکردنی ئاسایش : دەزگا سەربازی و پارێزەرانی یاسا تەکنەلۆژیای تایبەتمەند بەکاردەهێنن بۆ دۆزینەوە و پاراستنی سیستەمی تونێلەکان، ڕێگریکردن لە چالاکیە نایاسایەکان و مەترسیە ئەمنیەکانی ئەگەری .

٥- کارەکانی بەرپەرچدانەوەی تونێل : هەوڵەکانی بەرپەرچدانەوەی تونێلەکان بریتین لە ڕێوشوێنی دۆزینەوە و بێلایەنکردنی ئەو تونێلانەی کە بۆ مەبەستی نایاسای یان گەیاندن دروستکراون ، وەک قاچاخچێتی یان دزەکردنی سەربازی بەکاردەهێنرێن .

٦- تەحەددیاتی جیۆلۆجی : دروستکردن و پاراستنی سیستەمی تونێلەکان دەبێت چارەسەری ئاستەنگە جیۆلۆجیەکان بکات ، لەوانە سەقامگیری خاک و دزەکردنی ئاو و ئەگەری دارِمان .

سیستەمی تونێلەکان بە بەکارهێنانی جۆراوجۆری خۆیانەوە نوێنەرایەی لایەنێکی ئاڵۆزی ژێرخانی و ستراتیژی سەربازی دەکەن ، گرنگیان کەرتە جیاوازەکان دەگرێتەوە ، لە گواستنەوە و کانگاکانەوە تا بەرگری و ئاسایش ، هەریەکەیان تەحەددا و ڕەچاوکردنی ناوازە دەخەنە ڕوو .

ئـــامـــێـــری تـــەقـــەمـــەنـــی چـــێـــنـــدراو (IEDs)

ئامێری تەقەمەنی چێندراو (IEDs) ئامێرێکی تەقەمەنیە کە بە شێوەیەکی چەسپاو دروست دەکرێن و بڵاودەکرێنەوە ، ئەم ئامێرانە بە شێوەیەک دروستکراون کە ببنە هۆی زیان گەیاندن و وێرانکاری و زیانی گیانی ، بۆمبی چێندراو دەتوانێت شێوەی جۆراوجۆر بگرێتەبەر و بە شێوەیەکی گشتی وەک چەک لە شەڕی ناهاوسەنگدا بەکاردەهێنرێت .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ئامێرە تەقەمەنیە تایبەتەکان :

١- دروستکردن : زۆرجار بۆمبی چێنراو لە کەرەستەی بەردەست لە ناوخۆدا دروست دەکرێت ، دەتوانرێت بۆ مەبەستی جۆراوجۆر بەکاربهێندرێ و لە شتە رۆژانەکاندا بشاردرێنەوە .

٢- شێوازەکانی چالاککردن : دەتوانرێت (IED) بە بەکارهێنانی رێگەی جیاواز چالاک بکرێت ، لەوانە کۆنترۆڵی دوور، تایمەر وایەری ترایپ ، پلێتی پەستان سیگناڵی فریکوێنسی رادیۆیی (RF) سیگناڵی ژێر سوور (IR) ، یان وایەری فەرمان .

٣- ئامانجەکان : بۆمبی چێندراو دەتوانێت لایەنە جیاوازەکان بکاتە ئامانج ، لەوانە کارمەندانی سەربازی یان بەرپرسانی حکومەت یان پارێزەرانی یاسا یان ژێرخان ، هەڵبژاردنی ئامانج بەندە بە ئامانجی ئەو کەسانە یان گروپانەی کە ئامێرەکان بڵاودەکەنەوە .

٤- تاکتیکی تیرۆریستان : زۆرجار گرووپە تیرۆریستیەکان بۆمبی چێندراو وەک بەشێک لە تاکتیکەکانیان بەکاردەهێنن بۆ چاندنی ترس و تێکدانی ئاسایش و تێکدانی دەسەڵاتی حکومەتەکان یان دامەزراوەکان .

٥- بۆمبی چێنراوی ئۆتۆمبێل (VBIEDs) : جۆرێکی دیاریکراوی بۆمبی چێنراوی ئۆتۆمبیل کە تێیدا ئامێری تەقەمەنی لەناو ئۆتۆمبێل یان لەسەر ئۆتۆمبێل دادەنرێت ، ئەمانە دەتوانن زیانێکی زۆر بە پێکهاتەکان و ئۆتۆمبێل و کارمەندان بگەیەنن .

٦- ئامێری شاراوە و خۆدزینەوە : زۆرجار بۆمبی چێنراو لە شتە ڕۆژانەیەکان وەک پاشماوەی کەناری ڕێگا ، ئۆتۆمبێل ، یان پێداویستیەکاندا دەشاردرێتەوە ، تەکنیکەکانی شاردنەوە دۆزینەوەیان قورستر دەکات .

٧- ڕێوشوێنەکانی دژە (IED) : ڕێکخراوە سەربازیەکان و پارێزەرانی یاسا ڕێوشوێنی بەرەنگاربوونەوەی (IED) دەگرنەبەر ، لەوانە چارەسەری تەکنەلۆژی و کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری و ڕاهێنانی تایبەتمەند و بەکارهێنانی یەکەکانی فڕێدانی بۆمب .

٨- کاریگەری لەسەر دانیشتوانی مەدەنی : هێرشی بۆمبی چێندراو دەتوانێت کاریگەریەکی توندی لەسەر دانیشتوانی مەدەنی هەبێت و ببێتە هۆی قوربانی و ئاوارەبوون و زەبر و زەنگی دەروونی ، زۆرجار خەڵکی مەدەنی دەبنە قوربانی نەخوازراوی ئەم هێرشانە .

٩- ئۆتۆمبێل و کاروانی سەربازی : ئۆتۆمبێل و کاروانی سەربازی ئامانجی باوی هێرشی بۆمبی چێندراون ، بەتایبەتی لە ناوچە جێناکۆکەکاندا ، ئامانج لێی پەکخستنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان و توشبوونە بە زیانی گیانی .

١٠- پێکهاتەکانی (IED) : پێکهاتەکانی (IED) لەوانەیە بریتی بن لە بارگەی تەقینەوە ، کەیس (دەفر) ، تەقێنەر ، چالاک کار و سەرچاوەی کارەبا ، هەروەها ڕەنگە تەقەمەنی یان تەقەمەنی لاوەکی زیاد بکرێت بۆ زیادکردنی کوشندەیی .

١١- تەقەمەنی ماڵەوە (HME) : زۆرێک لە بۆمبی چێندراو بە بەکارهێنانی پێداویستیەکانی ماڵەوە دروست دەکرێن ، کە دەتوانرێت بە بەکارهێنانی مادده کیمیایە تاڕادەیەک باوەکان بەرهەمبهێنرێت ، دەستڕاگەیشتن بەم ماددانە وا دەکات بۆمبی چێنراو مەترسیەکی بەردەوام بێت .

١٢- لێکۆڵینەوەکانی دوای تەقینەوەکە : دوای تەقینەوەی بۆمبی چێندراو لێکۆڵەران شیکاری شوێنی ڕووداوەکە دەکەن بۆ کۆکردنەوەی بەڵگە و دیاریکردنی جۆری ئامێری بەکارهێنراو و دیاریکردنی ئەگەری ئەنجامدەرانی .

١٣- مەترسی جیهانی : بۆمبی چێندراو مەترسیەکی جیهانی دروست دەکات ، ڕووداوەکان لە ناوچە و چوارچێوەی جۆراوجۆر ڕوودەدەن ، لەوانە ململانێکان و کردەوەی تیرۆریستی و چالاکیە تاوانکاریەکان .

بەرەنگاربوونەوەی ئەو مەترسیەی کە بۆمبی چێنراو دروستی دەکات ، ڕێبازێکی فرەلایەنە لەخۆدەگرێت ، لەوانە کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری و پەرەپێدانی تەکنەلۆژیا و ڕاهێنان بۆ کارمەندانی سەربازی و پارێزەرانی یاسا بۆ چارەسەرکردنی هۆکارە بنەڕەتیەکانی بەکارهێنانیان .

پـــێـــکــــهـــاتـــەی (IED)

ئامێری تەقینەوەی خۆماڵی (IEDs) : بە شێوەیەکی گشتی لە چەند پێکهاتەیەک پێکدێت کە کۆدەکرێنەوە بۆ دروستکردنی ئامێرێکی تەقەمەنی کارا ، زۆرجار ئەم پێکهاتانە بە پشتبەستن بە بەردەستبوونی کەرەستە و ئامانجی مەبەستدار بۆ (IED) هەڵدەبژێردرێن .

پێکهاتە باوەکانی بۆمبی چێنراو :

١- بارگەی تەقینەوە : بارگەی تەقینەوە پێکهاتەی سەرەکی بۆمبی چێندراوە ، بەرپرسە لە دروستکردنی کاریگەری تەقینەوەکە ، ئەو تەقەمەنیە باوانەی کە بەکاردەهێنرێن بریتین لە نیتراتی ئەمۆنیۆم ، دینامیت ، TNT ، یان تەقەمەنی دروستکراوی ماڵەوە .

٢- دەفر یان کیس : زۆرجار بارگەی تەقینەوەکە لەناو دەفرێک یان کیسێکدا دادەنرێت ، کە دەتوانێت هەر شتێک بێت لە بۆری یان دەبە تا دەگاتە پەستانی کولاو ، کەیسینگەکە (بەرگ و پاکەت) خزمەت بە ئاراستەکردنی هێزی تەقینەوەکە دەکات و لەوانەیە شراپنێل (پارچەبوون و پژان) لەخۆبگرێت بۆ زیادکردنی کوشندەیی .

٣- تەقێنەرەوە : تەقێنەر ئامێرێکە کە کاردانەوەی تەقینەوەکە دەستپێدەکات ، دەتوانێت ئامێرێکی کارەبای بێت یان تریگەرێکی میکانیکی یان فیوزێکی کیمیای بێت ، هەڵبژاردنی تەقێنەرەوە بەندە بە وردبینی و وردەکاری بۆمبەکە .

٤- بەکارخەر : دەستپێکەر ئەو پێکهاتەیەیە کە وزەی سەرەتایی کە پێویستە بۆ چالاککردنی تەقێنەرەکە بەرهەم دەهێنێت ، دەتوانێت سوورێکی کارەبای بێت یان کاپێکی (کڵاوێک)ی تەقینەوە یان تێکەڵەیەکی کیمیای بێت کە کاتێک تووشی بارودۆخی تایبەت دەبێت کارلێککەر دەبێت .

٥- سەرچاوەی هێز : بۆمبە چێندراوەکان پێویستیان بە سەرچاوەیەکی کارەبا هەیە بۆ چالاککردنی دەستپێشخەرەکە و دواتر تەقێنەرەکە یان ڕەنگە پاتری یان وایەری کارەبای یان سەرچاوەی وزەی تر بەکاربهێنرێت بەپێی دیزاینەکە .

٦- میکانیزمی گۆڕین : میکانیزمی سویچکردن کۆنترۆڵی دەکات کەی (IED) چالاک دەبێت ، دەتوانین سویچێکی میکانیکی سادە بێت یان پلێتێکی هەستیاری پەستان یان وایەری ترایپ یان ئامێرێکی کۆنترۆڵی دوور بێت .

٧- کاتژمێر : هەندێک لە بۆمبە چێندراوەکان تایمەریان بۆ دانراوە بۆ دواخستنی تەقینەوەکە ، تایمەرەکان دەتوانن میکانیکی یان ئەلیکترۆنی یان کیمیایی بن و بەکاردەهێنرێن بۆ دانانی کاتێکی دیاریکراو پێش چالاککردن .

٨- تەڵەی بووبی : ڕەنگە تەڵەی بووبی بۆ (IED) زیاد بکرێت بۆ ڕێگریکردن لە دەستکاریکردن یان هەوڵی فڕێدان ، ئەم تەڵانە دەتوانن ئامێری تەقەمەنی لاوەکی یان میکانیزمی دەستپێکردنی زیادە لەخۆ بگرن .

٩- شراپنێل یان پارچەبوون : بۆ زیادکردنی کوشندەی تەقینەوەکە ، دەکرێت شراپنێل یان پارچە پارچەبوون بۆ کیسەکە زیاد بکرێت ، ئەمەش دەتوانێت بزمار یان بیرینگی تۆپ یان ساچمە یان پارچە کانزاکانی تر لەخۆبگرێت .

١٠- پێکهاتەکانی جێگیرکردن و ئاراستەکردن : ڕەنگە هەندێک لە بۆمبەکان جێگیرکەر یان پێکهاتەی ئاراستەیی لەخۆ بگرن بۆ کۆنترۆڵکردنی ئاراستەی تەقینەوەکە ، ئەمەش کاریگەری ئامێرەکە لە بەرامبەر ئامانجە تایبەتەکاندا بەرز دەکاتەوە .

١١- مادەی کەپسولکردن : ڕەنگە مادەی کەپسولکردن بەکاربهێنرێت بۆ داپۆشینی پێکهاتەی تەقینەوەکان ، کە پلەیەک لە خۆگرتن دابین دەکات ، ئەمەش دەتوانێت هێزی تەقینەوەکە بەرز بکاتەوە و بە شێوەیەکی کاریگەرتر ئاراستەی بکات .

١٢- تایبەتمەندی دژە دەستکاریکردن : ڕەنگە بۆمبەکانی پێشکەوتوو تایبەتمەندی دژە دەستکاریکردن لەخۆبگرێت ، ئەمەش وا دەکات یەکەکانی فڕێدانی بۆمب قورستر بێت بۆ بێلایەنکردن یان لەکارخستنی بۆمبەکە بە شێوەیەکی سەلامەت .

تـــەقـــەمـــەنـــی مـــاڵـــەوە (HMEs)

تەقەمەنی ماڵەوە (HME) ئاماژەیە بۆ ئەو ماددە تەقەمەنیانەی کە بە بەکارهێنانی ماددە کیمیایە ئاسانەکان یان بە ئاسانی دەستدەکەون بەرهەم دەهێنرێن ، زۆرجار ئەم کەرەستانە لەلایەن کەسانێک یان گروپێکەوە دروست دەکرێن کە دەستیان بە تەقەمەنی بازرگانی یان سەربازیی نەگات ، دروستکردنی (HME) نیگەرانی جددی سەلامەتی و پرسە یاسایەکان و هەڕەشەی ئەمنی دەوروژێنێت .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە تەقەمەنی دروستکراوی ماڵەوە:

١- پێکهاتەکانی (HMEs) : بە شێوەیەکی گشتی لە ماددە کیمیایە باوەکانی ماڵەوە یان پیشەسازی پێکهاتوون ، پێکهاتەکانی لەوانەیە بریتی بن لە نیتراتی ئەمۆنیۆم (NH_4NO_3) ، هایدرۆجین پەرۆکساید (H٢O٢) ، ئەسیتۆن ($_3H_6O$)، نایترۆمیتان (CH٣NO٢) ، ترشی سولفوریک (H_2SO_4) و ماددە کیمیایە پێشەنگەکانی تر .

٢- ئامۆنیا (NH٣) بێ ئاو : کە پێوانەی کشتوکاڵی باوە ، زۆرجار وەک پێکهاتەیەکی سەرەکی لە بەرهەمهێنانی (HME) بەکاردەهێنرێت بەهۆی توانای بەرزکردنەوەی تایبەتمەندی تەقینەوەی تێکەڵەکان .

٣- بەرهەمهێنانی ئیمپرۆڤیز (سەربەخۆی) : تاکەکان دەتوانن ڕێگەی خۆبەخشی بەکاربهێنن بۆ دروستکردنی (HME) ، تێکەڵکردنی مادده کیمیایەکان بە ڕێژەیەکی دیاریکراو بۆ دروستکردنی تێکەڵەیەکی ناجێگیر و تەقینەوە .

٤- تێکەڵکردن و دروستکردن : پرۆسەی دروستکردن بریتیە لە تێکەڵکردن و کارلێکککردنی مادده کیمیایەکان بۆ دروستکردنی پێکهاتەی تەقینەوە ، ڕێچکەی ورد و شێوازەکانی بەرهەمهێنان دەتوانێت جیاواز بێت بە پشتبەستن بە تایبەتمەندی تەقینەوە خوازراوەکان .

٥- مەترسی سەلامەتی : بەرهەمهێنانی (HME) مەترسی سەلامەتی بەرچاو دروست دەکات ، لەوانەش مەترسی تەقینەوەی بەڕێکەوت لە کاتی پرۆسەی بەرهەمهێناندا ، کارلێکی کیمیای دەتوانێت پێشبینی نەکراو بێت و ببێتە هۆی تەقینەوە .

٦- تەحەددیاتی دیاریکردن : بەرهەمهێنانی (HME) دەتوانێت دۆزینەوەی چالاک بێت چونکە زۆرجار مادده کیمیایە پێشەکیەکان یاساین و بە شێوەیەکی بەرفراوان بۆ مەبەستی یاسای بەردەستن ، ئەمەش تەحەدایەکی بەرچاو بۆ جێبەجێکردنی یاسا و دەزگا ئەمنیەکان دروست دەکات .

قەیرانـــی نـــاسینەوەی دۆســـت یـــان دوژمـــن (IFF)

قەیرانی ناسینەوەی دۆست یان دوژمن (IFF) ئاماژەیە بۆ ئەو بارودۆخانەی کە لە کاتی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان یان چالاکیەکانی دیکەی پەیوەست بە ئەمنیەوە ڕوودەدەن ، جیاوازیکردن لە نێوان هێزە دۆست و دوژمنکارەکاندا قورسە ، ئەم تەحەددایە مەترسیەکی بەرچاوی هەیە ، چونکە نەناسینەوەی هێزە دۆستانەکان دەتوانێت ببێتە هۆی براکوژی (ڕووداوەکانی ئاگرکەوتنەوەی دۆستانە) و سازش لەسەر کاریگەری ئەرکەکان بکات .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە قەیرانی ناسینەوەی دۆست یان دوژمن:

١- گرنگی (IFF): زۆر گرنگە لە ڕێگریکردن لە پێکداداانی بەرێکەوت لە نێوان هێزەکانی هاوپەیمانان وکەمکردنەوەی مەترسی تەقەی دۆستانە، هۆشیاری بارودۆخ بەرز دەکاتەوە و ڕێگە بە هەماهەنگی کاریگەرتر دەدات لە بەرەکانی شەڕدا .

٢- چارەسەری تەکنەلۆژی : چارەسەرە تەکنەلۆژیە پێشکەوتووەکان وەک سیستەم بەکاردەهێنرێن بۆ دابینکردنی ناسینەوەی هێزە دۆستانەکان لە کاتی ڕاستەقینەدا ، ئەم سیستەمانە زۆرجار واژۆی ئەلیکترۆنی یان ترانسپۆندەر (وەڵام دەرەوەی چالاک) یان کۆدی کۆدکراو بەکاردەهێنن بۆ جیاکردنەوەی هاوڕێ و دوژمن .

٣- ترانسپۆندەر (وەڵام دەرەوە) و بیکۆن (هەڵهاتن) : ئۆتۆمبێلی سەربازی و فڕۆکە و کارمەندان دەتوانن بە ترانسپۆندەر یان بیکۆن تەیار بکرێن کە سیگناڵی ئەلیکترۆنی ناوازە دەردەکەن ، ئەم سیگناڵانە دەتوانرێت لە ڕێگەی سیستەمی (IFF) ەوە تەیار بکرێن ، کە یارمەتیدەرە لە پرۆسەی ناسینەوە .

٤- کۆدکردن و ڕەسەنایەتی : زۆرجار سیستەمی (IFF) ڕێوشوێنی کۆدکردن و ڕەسەنایەتی لەخۆدەگرێت بۆ دڵنیابوون لەوەی کە سیگناڵەکانی ناسینەوە ناتوانرێت بە ئاسانی لەلایەن نەیارەکانەوە ساختە بکرێن یان ڕێگریان لێبکرێت .

٥- تەحەددیاتەکان لە ژینگە ئاڵۆزەکاندا : ناسینەوەی دۆست یان دوژمن لە ژینگەی ئۆپەراسیۆنە ئاڵۆز و دینامیکیەکاندا ، وەک شەڕی شارەکان یان ئەو دۆخانەی کە چەندین هێزی هاوپەیمانی نەتەوە جیاوازەکان تێیدا بەشدارن چالاکتر دەبێت ،، مەترسی بە ئامانجگرتنی بێ ئاگاداری هاوڵاتیانی مەدەنی یان کەسانی غەیرە شەڕکەر کەمدەکاتەوە .

٦- ڕاهێنان و ڕێکارەکان : ڕاهێنانی دروستی کارمەندانی سەربازی لەسەر ڕێکارەکانی (IFF) زۆر گرنگە ، ئەمەش پرۆتۆکۆڵەکانی ناسینەوەی بینراوی هێزە دۆستانەکان و بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای (IFF) و پەیوەندیکردنی کاریگەر بۆ ڕێگریکردن لە هەڵە لێکتێگەیشتن لەخۆدەگرێت .

٧- پرۆتۆکۆڵەکانی (ڕەشنوس) پەیوەندی : پرۆتۆکۆڵی پەیوەندی ڕوون لەوانەش ڕێکارەکانی ڕادیۆیی ستاندارد و کەناڵە پارێزراوەکان ، یارمەتیدەرن بۆ کەمکردنەوەی مەترسی پەیوەندی هەڵە و سەرلێشێواوی لە کاتی کارکردندا .

٨- هۆکارە مرۆیەکان : ماندوێتی و سترێس و بارودۆخی فشاری زۆر دەتوانێت بەشداربێت لە هەڵەی مرۆڤ لە ناسینەوەی دۆست یان دوژمن ، ڕاهێنان و ئامادەکاری دەروونی ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕێت لە کەمکردنەوەی ئەم هۆکارانە .

٩- هەماهەنگی نێوان هێزەکانی هاوپەیمانان : لە ئۆپەراسیۆنە فرەنەتەوەیەکاند دڵنیابوون لە هەماهەنگی و پەیوەندی کاریگەر لە نێوان هێزە هاوپەیمانەکاندا زۆر گرنگە بۆ دوورکەوتنەوە لە ئاستەنگەکانی (IFF) ، سیستەم و ڕێکارە ستانداردەکانی (IFF) بەشدارن لە کارکردن لەگەڵ یەکتر .

١٠- بڕیاردانی خێرا : لە دۆخە خێرا و دینامیکیەکاندا بڕیاردانی خێرا زۆر گرنگە، دواکەوتن یان ناسینەوەی بەهەڵە دەتوانێت دەرئەنجامی توندی هەبێت ، کە پێویستی بە وەڵامدانەوەی خێرا و وردی (IFF) هەیە .

١١- پێشکەوتنی تەکنەلۆژی : پێشکەوتنە بەردەوامەکان لە بواری تەکنەلۆژیادا لەوانەش یەکخستنی زیرەکی دەستکرد و فێربوونی ئامێر کە ئامانجیان بەرزکردنەوەی تواناکانی (IFF)ە ، کە ناسینەوە زیاتر متمانەپێکراو و کارا دەکات.

١٢- سیستەمی (IFF) گونجاو : سیستەمی (IFF)ی گونجاو دەتوانێت خۆی لەگەڵ گۆڕانی سیناریۆ و بارودۆخی ژینگەدا بگونجێنێت ، ئەم سیستەمانە بە شێوەیەک داڕێژراون کە نەرم و نیان و وەڵامدەرەوە بن بۆ سروشتی پەرەسەندنی شەڕی مۆدێرن .

١٣- ڕێگری لە دزەکردن : لە بارودۆخێکدا کە شەڕی ناهاوسەنگ کە چەتەکان ، یان گروپە یاخیبووەکان دەگرێتەوە ، (IFF) یارمەتیدەرە لە ڕێگریکردن لە دزەکردنی دوژمن یان شەڕکەرانی پۆشراو کە هەوڵی تێکەڵبوون لەگەڵ هێزە دۆستانەکان دەدەن .

قەیرانی ناسینەوەی دۆست یان دوژمن جەخت لەسەر پێویستی ڕێبازێکی گشتگیر دەکاتەوە کە چارەسەری تەکنەلۆژی و ڕاهێنان و پرۆتۆکۆڵی پەیوەندیکردن و هاوکاری نێودەوڵەتی تێکەڵ بکات ، تەحەدایەکی بەردەوامە لە ئۆپەراسیۆنە سەربازی و ئەمنیەکاندا و چارەسەرکردنی پێویستی بە ستراتیژیەکی فرەلایەنە هەیە بۆ بەرزکردنەوەی وردی و متمانەپێکراوی سیستەمەکانی (IFF) .

تــــەکنەلۆجیا

تێگەیشتن و بەکارهێنانی کاریگەرانەی پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان بەشێکی دانەبڕاوەن بۆ پاراستنی باڵادەستی سەربازی و بەرزکردنەوەی تواناکانی ئۆپەراسیۆن و دڵنیابوون لە سەلامەتی و سەرکەوتنی کارمەندانی سەربازی لە ململانێ هاوچەرخەکاندا، پەرەسەندنی بەردەوامی تەکنەلۆژیا دیمەنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لە قاڵب دەدات ، توانا و تەحەدای نوێ دابین دەکات ، یەکخستنی ئەم تەکنەلۆژیایانە پێویستی بە ڕەچاوکردنی وردی کاریگەریە ئەخلاقی و ستراتیژیەکان هەیە بۆ دڵنیابوون لە بەکارهێنانی بەرپرسیارانە و کاریگەر لە سروشتی ئاڵۆز و هەمیشە گۆڕاوی شەڕدا .

یەکەم : تەکنەلۆجیای چەک

پێشکەوتن لە بواری چەکدا لەوانە چەکی ئاگرین و تۆپخانە و مووشەک و تەقەمەنی ڕێنمای ورد ، توانای هێرشبردن و بەرگری سەربازی بەرز دەکاتەوە ، پەرەپێدانی چەکی زیرەک بە وردبینی زیاتر کەمترین زیانەکانی بارمتە و ڕێژەی سەرکەوتنی ئەرکەکان باشتر دەکات .

دووەم : چاودێری و سیخوڕی

فڕۆکەی بێ سەرنشین (UAV) و تەکنەلۆژیاکانی تری سیخوڕی توانای هەواڵگری و چاودێری و سیخوڕی لە کاتی ڕاستەقینەدا (ISR - هەواڵگری و چاودێری و سیخوڕی) دابین دەکەن ، ئەم سیستەمانە هۆشیاری بارودۆخ بەرز دەکەنەوە و یارمەتی ناسینەوەی ئامانج دەدەن لە پێش و لە کاتی ئۆپەراسیۆنەکاندا.

سێیەم : سیستەمی پەیوەندی

سیستەمی پەیوەندی پارێزراو و متمانەپێکراو بۆ فەرماندەی و کۆنترۆڵکردن زۆر گرنگە ، تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکان پەیوەندی کۆدکراو ، گواستنەوەی زانیاری پارێزراو و کارکردن لەگەڵ یەکتر لە نێوان لقە جیاوازەکان و هێزە هاوپەیمانەکاندا چالاک دەکەن .

چوارەم : جەنگی ئەلیکترۆنی

توانا ئەلیکترۆنیەکان تادێت ڕۆڵێکی بەرچاو دەگێڕن لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان، شەڕی ئەلیکترۆنی بریتیە لە ئیستغلالکردن و بەرگریکردن لە لاوازیە دیجیتاڵیەکان ، تێکدانی تۆڕی پەیوەندیەکانی دوژمن و پاراستنی ژێرخانی گرنگ لە هەڕەشە ئەلیکترۆنیەکان .

پێنجەم : جەنگی ئەلیکترۆنی (EW)

تەکنەلۆژیاکانی (EW) بەکاردەهێنرێن بۆ کۆنترۆڵکردنی سپێکتریمی (مەودا) کارۆموگناتیسی ، لەوانە جامکردنی پەیوەندیەکانی دوژمن و ڕادار و چاودێری ئەلیکترۆنی ، تواناکانی (EW) بەشدارن لە تێکدانی سیستەمی فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردنی نەیار .

شەشەم : جەنگی زانیاری

تەکنەلۆژیا بۆ شەڕی زانیاری و کاریگەری لەسەر ڕای گشتی و تێکدانی کەناڵەکانی پەیوەندی دوژمن و بەرپەرچدانەوەی پڕوپاگەندە بەکاردەهێنرێت ، سۆشیال میدیا ، پلاتفۆرمی ئۆنلاین و پەیوەندی دیجیتاڵی پێکهاتەی دانەبڕاوەی شەڕی زانیارین .

حەوتەم : هاوشێوەی ڕاهێنانی پێشکەوتوو

تەکنەلۆژیا واقیعی مەجازی زیادکراو هاوشێوەی ڕاهێنانی واقیعی بۆ کارمەندانی سەربازی دابین دەکات ، ئەم هاوشێوەکردنانە سیناریۆ ئاڵۆزەکان دووبارە دەکەنەوە کە ڕێگە بە سەربازەکان دەدەن لە ژینگەیەکی کۆنترۆڵکراودا لێهاتوویەکانیان و بڕیاردانیان وردتر بکەنەوە .

هەشتەم : ڕۆبۆتیک و سیستەمی ئۆتۆنۆم

ئۆتۆمبێلی زەمینی بێ سەرنشین (UGV) و فڕۆکەی بێفڕۆکەوان و سیستەمی ئۆتۆنۆم (خۆبەخۆ) بەشدارن لە سیخوڕی و چاودێری و لۆجستی ئەم تەکنەلۆژیایانە دەتوانن ئەرکەکان لە ژینگە مەترسیدارەکاندا ئەنجام بدەن بەبێ ئەوەی ژیانی مرۆڤ بخەنە مەترسیەوە .

نۆیەم : جووڵەی ستراتیژی

تەکنەلۆژیای گواستنەوە لەوانەش توانای گواستنەوەی ئاسمانی و گواستنەوەی دەریایی، ڕێگە بە جێگیرکردنی خێرای هێزە سەربازیەکان دەدات ، جووڵەی ستراتیژی زۆر گرنگە بۆ وەڵامدانەوەی خێرا بۆ هەڕەشە سەرهەڵداوەکان و بڵاوکردنەوەی هێزەکان بۆ شانۆ جیاوازەکانی ئۆپەراسیۆن .

دەیەم : پێشکەوتنی بایۆتەکنەلۆژیا و پزیشکی

تەکنەلۆژیا پزیشکیەکان بەشدارن لە باشترکردنی چاودێری تەندروستی سەنگەرەکان، داهێنانەکانی پزیشکی توانای مانەوەی کارمەندانی بریندار بەرز دەکەنەوە .

یانزەیەم : تەکنەلۆژیای بۆشای ئاسمان

تەکنەلۆژیای مانگی دەستکرد توانای ڕێکردن و پەیوەندیکردن و هەواڵگری دابین دەکات ، دەستکەوتەکانی بۆشای ئاسمان بەشدارن لە سیستەمی جیهانی (GPS)، پەیوەندیە پارێزراوەکان و وێنەی مانگی دەستکرد بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان دابین دەکەن .

دوانزەیەم : بە وردی ڕێکردن و ئامانجگرتن

تەکنەلۆژیای جی پی ئێس ئاسانکاری دەکات بۆ ڕێکرن و ئامانجگرتنی ورد ، ئەمەش ڕێگە بە هێزە سەربازیەکان دەدات بە وردبینیەکی بەرز کاربکەن ، ئەم توانایە بۆ ڕێنمایکردنی چەک و هەماهەنگی جوڵەکان لە ناوچەی شەڕدا زۆر گرنگە.

سیانزەیەم : تەکنەلۆژیای دزێو

تەکنەلۆجیای دزێو توانای بینینی خاڵە گرنگ و هەستیارەکانی سەربازی کەمدەکاتەوە بۆ ڕادار و سیستەمەکانی تری دیاریکردن ، فڕۆکە و ئۆتۆمبێلە دزێوەکان توخمە سەرسوڕهێنەرەکان بەرز دەکەنەوە و کاریگەری ئۆپەراسیۆنە ئاسانیەکان زیاد دەکەن .

چواردەیەم : بایۆمەتری و سیستەمی ناسینەوە

تەکنەلۆژیای بایۆمەتری بۆ ناسینەوە و ڕەسەنایەتی کارمەندان بەکاردەهێنرێت ، ئەمەش ڕێوشوێنە ئەمنیەکان بەرز دەکاتەوە و یارمەتیدەرە بۆ ڕێگریکردن لە دەستڕاگەیشتن بە ناوچە هەستیارەکان یان زانیاریە بێ مۆڵەتەکان لەلایەن نەیارانەوە .

پانزەیەم : پرۆتۆتایپی(نمونەی) خێرا و داهێنان

ڕێکخراوە سەربازیەکان سوود لە نموونەسازی خێرا و داهێنان وەردەگرن بۆ ئەوەی بە خێرای خۆیان لەگەڵ هەڕەشە پەرەسەندوەکاندا بگونجێنن ، توانای پەرەپێدان و جێگیرکردنی تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکان دڵنیای دەدات لەوەی کە هێزەکان لە پێشەنگی توانا سەربازیەکاندا دەمێننەوە .

شانزەیەم : زیرەکی دەستکرد (AI)

زیاتر لە سیستەمی سەربازیدا یەکدەخرێت بۆ شیکاری داتا و پشتگیری بڕیار و توانا سەربەخۆکان (AI) خێرای و کارای پرۆسێسی (ڕێکار و پرۆسە)ی زانیاری بەرز دەکاتەوە، کە کاتەکانی وەڵامدانەوەی خێراتر لە ژینگە داینامیکیەکاندا چالاک دەکات .

حەفدەیەم : تەکنەلۆژیای کوانتەم

گەڕان بەدوای تەکنەلۆژیای کوانتەمدا توانای پەیوەندی پارێزراو و کۆدکردنی پێشکەوتوو و باشترکردنی تواناکانی کۆمپیوتەری هەیە ، ڕەنگە کۆدکردنی بەرگری کوانتەم ببێتە شتێکی گرنگ بۆ پاراستنی پەیوەندیە سەربازیەکان لە هەڕەشە سەرهەڵداوەکان .

هەژدەیەم : دیاریکردنی بایۆلۆژی و کیمیای

تەکنەلۆژیاکانی دیاریکردنی هەڕەشە بایۆلۆژی و کیمیایەکان بەشدارن لە پاراستنی هێز و هەستەوەرەکان ، سیستەمی چاودێریکردن یارمەتی ناسینەوە و وەڵامدانەوەی ماددە مەترسیدارەکان دەدەن، ئەمەش سەلامەتی کارمەندانی سەربازی بەرز دەکاتەوە .

نۆزدەیەم : ژێر ئاوی بێ سەرنشین (UUVs)

توانای سیخوڕی و چاودێری ژێر ئاو دابین دەکات ، ئەوان بۆ دۆزینەوەی مین و شوێنپێهەڵگرتنی ژێردەریای و چاودێریکردنی ژینگەکانی ژێر ئاو بۆ پشتگیریکردن لە ئۆپەراسیۆنە دەریایەکان دامەزراون .

بیستەم : چاپکردنی سێ ڕەهەندی/بەرهەمهێنانی زیادە

چاپی سێ ڕەهەندی ڕێگە بە بەرهەمهێنانی پارچەی یەدەگ و ئامێرەکان دەدات لە شوێنی خۆیدا، کەمکردنەوەی ئاستەنگە لۆجستیەکان و بەرزکردنەوەی بەردەوامی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان، بەرهەمهێنانی زیادە بەشدارە لە نموونە سازی خێرا و چارەسەری تایبەتمەند .

بیست و یەکەم : چەکی وزەی ئاراستەکراو (DEWs)

وەک لەیزەر و مایکرۆوەیڤی بەهێز ، ئامرازی بەدیل بۆ بەشداریکردنی ورد پێشکەش دەکەن ، ئەوان توانای دابینکردنی چارەسەری کارا و کاریگەریان هەیە بۆ بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشەکانی وەک سیستەمی ئاسمانی بێ سەرنشین .

بیست و دووەم : زیادکردنی توانای سەربازەکان

تەکنەلۆژیاکانی زیادکردنی مرۆڤ لەوانەش ئێسکەپەیکەری دەرەکی و ئامێرە هەستیارەکانی ئاست بەرز ، ئامانجیان باشترکردنی تواناکانی سەربازە ، ئەم پێشکەوتنانە هێز و بەرگەگرتن و هۆشیاری بارودۆخ لە بەرەکانی شەڕدا بەرز دەکەنەوە .

بیست و سێیەم : چەکی هایپەرسۆنیک

چەکی هایپەرسۆنیک بە خێرای زیاتر لە ٥ ماک ڕێدەکات ، ئەمەش تەحەددا بۆ سیستەمی بەرگری تەقلیدی دەخاتە ڕوو ، توێژینەوەکان لە بواری هایپەرسۆنیکدا لەسەر پەرەپێدانی تواناکانی هێرشبردن و بەرگریە کە دەتوانن بەم خێرایە زۆر بەرزانە کاربکەن .

بیسە و چوارەم : سیستەمی دژە فڕۆکەی بێ فڕۆکەوان

لەگەڵ بڵاوبوونەوەی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ، هێزە سەربازیەکان سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان جێگیر دەکەن بۆ دۆزینەوە و بەدواداچوون و بێلایەنکردنی فڕۆکە بێفڕۆکەوانە دوژمنکارەکان ، ئەم سیستەمانە ڕۆڵێکی چارەنووسساز دەگێڕن لە پاراستنی دامەزراوە سەربازیەکان و ئۆپەراسیۆنەکان .

بیست و پێنجەم : ڕۆبۆتیکی پەلهاوێژ (مەلە)

ڕۆبۆتیکی سوارم بریتیە لە هەماهەنگی چەندین سیستەمی ڕۆبۆتی سەربەخۆ لە چوارچێوەی سەربازیدا ، دەتوانرێت ڕۆبۆتەکان بۆ سیخوڕی و چاودێریکردن و بە ئەگەرێکی زۆرەوە وەک هێزێکی بەکۆمەڵ بۆ سەرکوتکردنی نەیارەکان بەکاربهێنرێت .

بیست و شەشەم : چاودێریکردنی ژینگە

تەکنەلۆژیاکانی چاودێریکردنی ژینگە وەک مانگە دەستکردەکانی کەشوهەوا و هەستەوەرەکان ، بەشدارن لە پلاندانانی کارکردن تێگەیشتن لە بارودۆخی ژینگەی بۆ سەرکەوتنی ئەرکەکان زۆر گرنگە بە تایبەت لە شانۆ ئاڵۆز و دینامیکیەکانی کارکردندا .

بیست و حەوتەم : کارایی وزە و بەردەوامی

ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان زیاتر سەرنجیان لەسەر کارای وزە و بەردەوامی دەبێت، تەکنەلۆژیاکانی وەک سوودبینین لە وزەی خۆر و ئامێری کارامەیی وزە و پراکتیزەکردنی بەردەوام بەشدارن لە کەمکردنەوەی بارگرانی لۆجستی و کاریگەری ژینگەی چالاکیە سەربازیەکان .

بیست و هەشتەم : بلۆکچەین بۆ لۆجستی

تەکنەلۆژیای بلۆکچەین دەگەڕێتەوە بۆ باشترکردنی شەفافیەت و ئاسایشی لۆجستیکی سەربازی ، دەتوانێت بەڕێوەبردنی زنجیرەی دابینکردن بەرز بکاتەوە ، دڵنیابێت لە شوێنپێهەڵگرتن و ڕەسەنایەتی سەرچاوە گرنگەکان .

بیست و نۆیەم : دیزاینی ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی

بە وەرگرتنی ئیلهام لە سروشت دیزاینی ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی بەشدارە لە پەرەپێدانی ئەو تەکنەلۆژیایانەی کە سیستەمی بایۆلۆژی تەقلید دەکەن ، ئەمەش فڕۆکەی بێفڕۆکەوان دەگرێتەوە کە لە باڵندەکانەوە ئیلهامیان وەرگرتووە یان سیستەمی چاودێری کە مۆدێلیان لە ڕەفتاری مێرووەکانەوە وەرگرتووە .

سییەم : بەرزکردنەوەی سیستەمی جیهانی جێ پێ هەڵگرتن (GPS)

هەوڵە بەردەوامەکان بۆ بەرزکردنەوەی تواناکانی (GPS) بریتین لە باشترکردنی وردبینی و متمانەپێکردن و بەرگری لە جامبوون ، ڕێکردن بە وردی بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان زۆر گرنگە و پێشکەوتنەکانی جی پی ئێس بەشدارن لە بە دەستهێنانی ئەم وردبینیە .

سـیـســـتـــەمـــی پـــەیـــوەنـــدی

سیستەمی پەیوەندی لە چوارچێوەی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکاندا ئەو تۆڕ و تەکنەلۆژیا و پرۆتۆکۆڵانە دەگرێتەوە کە بۆ گواستنەوەی زانیاری لەناو یەکە سەربازیەکان بەکاردەهێنرێن ، پەیوەندی کارا بۆ فەرماندەیی و کۆنترۆڵی کاریگەر و هۆشیاری بارودۆخ و هەماهەنگی لە بەرەکانی شەڕدا زۆر پێویستە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە سیستەمی پەیوەندی سەربازی:

١- پەیوەندی پارێزراو / سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان بە ئاسایشی لە پێشینە دادەنێرێت بۆ پاراستنی زانیاریە هەستیارەکان لە ڕێگریکردن یان دەستکاریکردن، تەکنەلۆژیاکانی کۆدکردن بەکاردەهێنرێن بۆ پاراستنی گواستنەوەی دەنگ و داتا و پەیامەکان و دڵنیابوون لە نهێنی .

٢- پەیوەندی ڕادیۆی / ڕادیۆ ئامرازێکی بنەڕەتیە بۆ پەیوەندی سەربازی ، گواستنەوەی دەنگ و داتا لە ڕێگەی فرێکوێنسی جۆراوجۆرەوە چالاک دەکات ، ڕادیۆ سەربازیەکان بۆ مانەوە و متمانەپێکردن و کارکردنی لەگەڵ یەکتر لە نێوان لقە جیاوازەکان و هێزە هاوپەیمانەکاندا دیزاین کراون .

٣- پەیوەندی مانگی دەستکرد/ پەیوەندی مانگی دەستکرد ئامرازێکی متمانە پێکراو بۆ پەیوەندی دوور و جیهانی دابین دەکات ، مانگە دەستکردە سەربازیەکان ئاسانکاری بۆ گواستنەوەی زانیاری پارێزراو و (باند ویت - bandwidth)ی بەرز دەکەن، پشتگیری لە ئەرکەکانی فەرماندەیی و کۆنترۆڵکردن و کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری دەکەن .

٤- لینکی داتا تاکتیکیەکان / پەیوەندی داتا تاکتیکیەکان ڕێگە بە ئاڵوگۆڕی زانیاری دیجیتاڵی لە نێوان پلاتفۆرمە سەربازیەکان دەدات ، وەک فڕۆکە و کەشتی و یەکە زەمینیەکان ، ئەم بەستەرانە هەماهەنگی بەرز دەکەنەوە بە هاوبەشکردنی داتای دۆخی کاتی ڕاستەقینە .

٥- سیستەمی فەرمان و کۆنترۆڵ (C٢) / سیستەمی (C٢) تەکنەلۆژیای پەیوەندی جۆراوجۆر تێکەڵ دەکات بۆ ئاسانکاری لە بڕیاردان و هەماهەنگی ، ئەم سیستەمانە ڕێگە بە فەرماندەکان دەدەن ڕێنمایەکان بگەیەنن ، ڕاپۆرتەکان وەربگرن و هۆشیاری دۆخەکە لە ئاستە جیاوازەکانی فەرماندەیدا بپارێزن .

٦- تۆڕەکانی فایبەر ئۆپتیک / لە دامەزراوە جێگیرەکان و هەندێک ئۆتۆمبێلی سەربازیدا ، تۆڕەکانی فایبەر ئۆپتیک پەیوەندی خێرا و متمانەپێکراو دابین دەکەن، فایبەر ئۆپتیک سوودەکانی وەک زیادکردنی باند و بەرگری لە بەرامبەر تێکەڵاوی کارۆموگناتیسی پێشکەش دەکات .

٧- تۆڕەکانی پەیوەندی / تۆڕەکان پەیوەندی لامەرکەزی چالاک دەکەن ، ڕێگە بە یەکە سەربازیەکان دەدات پەیوەندیەکان بپارێزن تەنانەت ئەگەر هەندێک گرێش بخرێنە مەترسیەوە ، ئەم خۆڕاگریە لە ژینگە دینامیک و کێبڕکێکارەکاندا بەنرخە .

٨- تەکنەلۆژیا داهێنراوەکانی G٥ / یەکخستنی تەکنەلۆژیاکانی (G٥) خێرایی گواستنەوەی زانیاری بەرزتر و شاراوەی پێشکەش دەکات ، کە بەرنامەکانی وەک واقیعی زیادکراو و سیستەمی سەربەخۆ و شیکاری کاتی ڕاستەقینە لە بەرەکانی شەڕدا چالاک دەکات .

٩- سیستەمی ئەنتێنەی دابەشکراو (DAS) / تواناکانی پەیوەندیکردن لەو ناوچانەی کە زەویەکانیان ناچالاکە یان ژێرخانی سنووردارە بەرز دەکاتەوە بە دابەشکردنی ئەنتێنەکان بە شێوەیەکی ستراتیژی ، (DAS) هێزی سیگناڵ و ڕووپۆشکردن باشتر دەکات .

١٠- یەکەکانی پەیوەندی مۆبایل / یەکەکانی پەیوەندی مۆبایل وەک ئۆتۆمبێلی فەرماندەی و ناوەندەکانی پەیوەندی جێگیرکراو ، پەیوەندی لە کاتی جوڵەدا توانای فەرماندەی بەرز دەکەنەوە ، ئەم یەکانە بۆ پاراستنی پەیوەندیەکان لە سیناریۆ گۆڕاوەکانی خێرادا زۆر گرنگن .

١١- ستانداردەکانی کارکردنی یەکتر / ستانداردەکانی کارکردنی هاوبەش دڵنیای دەدەن لەوەی کە سیستەمی پەیوەندیکردن لە لقە سەربازیە جیاوازەکان و هاوبەشەکانی هاوپەیمانانەوە دەتوانن بە شێوەیەکی بێ کێشە پێکەوە کاربکەن ، ستانداردکردن هاوکاری لە ئۆپەراسیۆنە هاوبەش و فرەنەتەوەیەکان ئاسان دەکات .

١٢- ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی ئەلیکترۆنی (ECCM) / تەکنەلۆژیاکانی (ECCM) بەکاردەهێنرێن بۆ بەرپەرچدانەوەی هەوڵە دژبەرەکان بۆ تێکدان یان جامکردنی سیستەمی پەیوەندیەکان ، ئەم ڕێوشوێنانە خۆڕاگری پەیوەندیە سەربازیەکان لە ژینگە کێبڕکێکارەکاندا بەرز دەکەنەوە .

١٣- بەڕێوەبردنی سپێکترۆم / بەڕێوەبردنی سپێکترۆم بریتیە لە تەرخانکردن و هەماهەنگی بەکارهێنانی فرێکوێنسی ڕادیۆی بۆ کەمکردنەوەی دەستێوەردان و باشکردنی پەیوەندیکردن ، بەڕێوەبردنی کاریگەرانەی سپێکترۆم زۆر گرنگە بۆ پاراستنی پەیوەندی جێی متمانە لە ژینگە کارۆموگناتیسیە قەرەباڵغ و کێبڕکێکارەکاندا .

١٤- ڕێوشوێنی ئاسایشی ئەلیکترۆنی / ئاسایشی ئەلیکترۆنی لە سیستەمی پەیوەندیکردندا یەکخراوە بۆ پاراستن لە هەڕەشە و هێرشی ئەلیکترۆنی ڕێوشوێنەکان بریتین لە دیواری ئاگر سیستەمی دیاریکردنی دزەکردن و چاودێریکردنی بەردەوام بۆ دڵنیابوون لە یەکپارچەی و بەردەستبوونی کەناڵەکانی پەیوەندیکردن .

١٥- تۆڕە تایبەتەکانی مۆبایل (MANETs) / تۆڕی داینامیکی و خۆدروستکەر چالاک دەکات ، ڕێگە بە یەکە سەربازیەکان دەدات پەیوەندی لە دۆخێکدا دابمەزرێنن کە ژێرخانی جێگیر لەبەردەستدا نیە یان سازش لەسەر کراوە.

١٦- زیادەڕۆی و خۆڕاگری / سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان زۆرجار زیادەڕەوی لەخۆدەگرن بۆ دڵنیابوون لە متمانەپێکردن ، ڕێڕەوی زیادە و سیستەمی پاشەکەوت جێبەجێ دەکرێن بۆ پاراستنی پەیوەندی تەنانەت لە بەرامبەر لەکارکەوتنی ئامێرەکان یان پچڕانی بە ئەنقەست .

١٧- پەیوەندی فریاگوزاری / پەیوەندیەکی فریاگوزاریە لە کاتی بارودۆخی ناجێگیردا ، کەناڵە یەکەمایەتیەکان و فرێکوێنسی فریاگوزاری بۆ دڵنیابوون لە پەیوەندی لە کاتی خۆیدا و کارا لە سیناریۆی گرەوێکی بەرزدا دیاریکراون .

١٨- دەنگ و داتا یەکگرتووەکان / سیستەمی پەیوەندیە سەربازیە مۆدێرنەکان بە شێوەیەکی بێ کێشە گواستنەوەی دەنگ و داتا یەکدەخەن ، ئەم یەکگرتنە ڕێگە بە ئاڵوگۆڕی زانیاری لە کاتی ڕاستەقینەدا دەدات لەوانەش نەخشە و وێنە و داتای هەواڵگری ، کە هۆشیاری دۆخی گشتی بەرز دەکاتەوە .

١٩- پەیوەندی دزێو / لە هەندێک ئۆپەراسیۆنی سەربازیدا دەتوانرێت شێوازی پەیوەندی دزێو بەکاربهێنرێت بۆ کەمکردنەوەی مەترسی دۆزینەوەی لەلایەن نەیارەکانەوە ، ئەمەش دەتوانێت گواستنەوەی کارەبای کەم و مشەخۆرەکانی فرێکوێنسی و تەکنیکەکانی تر لەخۆبگرێت بۆ ئەوەی ڕێگری لێ نەکرێت .

٢٠- ئەپی مۆبایل بۆ پەیوەندی / ئەپلیکەیشنە مۆبایلەکان کە بۆ پەیوەندیە سەربازیە پارێزراوەکان داڕێژراون زیاتر بەکاردەهێنرێن ، ئەم ئەپانە ڕەنگە تایبەتمەندی بۆ ناردنی پەیامی کۆدکراو و پەیوەندی دەنگی پارێزراو و تەنانەت ڤیدیۆ کۆنفرانس لەخۆبگرن ، ئەمەش نەرمی و گونجاندن لە پەیوەندیکردندا دابین دەکات .

٢١- دەستگەیشتن بە سپێکتریمی داینامیکی / تەکنەلۆژیاکانی دەستگەیشتن بە سپێکترۆمی داینامیکی (DSA) ڕێگە بە سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان دەدەن کە خۆیان لەگەڵ گۆڕانکاریەکانی ژینگەی کارۆموگناتیسیدا بگونجێنن ، ئەم توانایە بە تایبەتی لە ناوچە کێبڕکێکارەکان یان قەرەباڵغەکاندا بەنرخە کە ڕەنگە بارودۆخی سپێکترۆم بە خێرای بگۆڕێت .

٢٢- پەیوەندی فرە دۆمەین / سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان لە دۆمەینە تەقلیدیەکانەوە درێژدەبنەوە و فەزای ئەلیکترۆنی لەخۆدەگرێت ، یەکگرتن لە چەندین دۆمەیندا تواناکانی پەیوەندی گشتگیر و بەیەکەوە بەستراو بۆ ئۆپەراسیۆنە هاوبەشەکان و هاوپەیمانیەکان مسۆگەر دەکات .

٢٣- زیرەکی دەستکرد لە پەیوەندیکردندا / زیرەکی دەستکرد (AI) بەکاردەهێنرێت بۆ باشکردنی سیستەمی پەیوەندیکردن ، لەوانە چاککردنەوەی پێشبینیکراو و چارەسەرکردنی کێشەکانی ئۆتۆماتیکی و تەرخانکردنی دینامیکی سەرچاوەکان لەسەر بنەمای پێداویستیەکانی کارکردن ، (AI) کارایی سیستەم و متمانەپێکراوی بەرز دەکاتەوە .

٢٤- ڕەسەنایەتی بایۆمەتری / ڕەسەنایەتی بایۆمەتری لە هەندێک سیستەمی پەیوەندی سەربازیدا یەکخراوە بۆ بەرزکردنەوەی ئاسایش ، ئەمە دەتوانێت پشتڕاستکردنەوەی بایۆمەتری بۆ دەستڕاگەیشتن بە تۆڕە پارێزراوەکان یان زانیاری هەستیار لەخۆبگرێت .

٢٥- وەرگێڕانی زمانی کاتی ڕاستەقینە / ڕەنگە سیستەمی پەیوەندیکردن توانای وەرگێڕانی زمانی لە کاتی ڕاستەقینەدا هەبێت، ئەمەش ڕێگە بە هێزە فرەنەتەوەیەکان دەدات سەرەڕای جیاوازی زمانەکان بە شێوەیەکی کاریگەر پەیوەندی بکەن ، ئەمەش هاوکاری لە ئۆپەراسیۆنە هاوبەش و هاوپەیمانەکاندا بەرز دەکاتەوە .

٢٦- تۆڕە مۆبایلە پارێزراوەکان / هێزە سەربازیەکان تۆڕی مۆبایلی پارێزراو جێگیر دەکەن کە دەتوانرێت بە خێرای لە مەیدانەکەدا جێگیر بکرێن ، ئەم تۆڕانە پشتگیری لە پەیوەندیەکانی جووڵە دەکەن بۆ یەکە پەرشوبڵاوەکان و پەیوەندیکردن لە ژینگە دوورەکان یان سەختەکاندا چالاک دەکەن .

٢٧- پەیوەندیکردن لە ژینگە شاریەکان / سیستەمی پەیوەندی سەربازی بۆ چارەسەرکردنی ئەو تەحەددایانەی کە ژینگە شاریەکان دروستی دەکەن داڕێژراون ، ئەمەش ڕەچاوکردنی بڵاوبوونەوەی سیگناڵەکان و دەستێوەردان لە بیناکان و پێویستی پەیوەندی گونجاو لە زەویە ئاڵۆزەکاندا لەخۆدەگرێت .

٢٨- جەنگی تۆڕ-سەنتەری : چەمکی (شەڕی تۆڕ-سەنتەری) جەخت لەسەر پەیوەندی هێزە سەربازیەکان دەکاتەوە ، سیستەمی پەیوەندیکردن ڕۆڵێکی سەرەکی دەگێڕێت لە شەڕی تۆڕدا بە ئاسانکاری هاوبەشکردنی زانیاری و هاوکاری لە کاتی ڕاستەقینەدا لە سەرانسەری ناوچەی شەڕدا .

٢٩- ئاسایشی پەیوەندیەکانی نێوان دۆمەینەکان / دڵنیابوون لە پەیوەندی پارێزراو لە سەرانسەری دۆمەینە ئەمنیە جیاوازەکاندا لە پێشینەی کارەکانە ڕێوشوێنی وەک دەروازە و پرۆتۆکۆڵە پارێزراوەکان جێبەجێ دەکرێن بۆ پاراستنی زانیاریە هەستیارەکان لەکاتێکدا ئاستە جیاوازەکانی پۆلێنکردن دەبڕن .

٣٠- ڕووکاری مرۆڤ و ئامێر / ڕووکارە بەکارهێنەرە دۆستانەکان بۆ سیستەمی پەیوەندی سەربازی زۆر گرنگن ، ڕووکارە ئینتێستیڤی (خۆبەخۆ)کان و دیزاینە ئەرگونۆمیکس(ئـەندازیاری مرۆی)ەکان بەکارهێنانی ئامێرەکانی پەیوەندیکردن بەرز دەکەنەوە ، بە تایبەت لە دۆخە هەستیارەکانی پەستانی بەرز و کاتدا.

سیستەمی پەیوەندی سەربازی کاریگەر زۆر گرنگە بۆ دڵنیابوون لە سەرکەوتنی ئۆپەراسیۆنەکان و کەمکردنەوەی تەمی جەنگ و پاراستنی هێزێکی وەڵامدەرەوە و چالاکی، ئەم سیستەمانە پەرەدەسەنن بۆ ئەوەی تەکنەلۆژیا سەرهەڵداوەکان لەخۆبگرن ، چارەسەری ئاستەنگە نوێیەکان بکەن و خۆیان لەگەڵ سروشتی پەرەسەندنی شەڕی مۆدێرن بگونجێنن ، سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان بەردەوام پەرەدەسەنن بۆ چارەسەرکردنی پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان و گۆڕانی سروشتی ململانێکان ، یەکخستنی تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکان و جەختکردنەوە لەسەر گونجاندن بەشدارن لە کاریگەری پەیوەندیە سەربازیەکان لە پشتگیریکردنی ئامانجەکانی ئەرکی هێزە چەکدارەکان .

ڕۆبــۆتــيـــک و ســيـــســـتـــەمـــی ئــۆتــۆنــۆم

ڕۆبۆتیک و سیستەمی ئۆتۆنۆم (سەربەرخۆ) لە کارپێکردنی سەربازیدا بریتیە لە بەکارهێنانی ئامێر و سیستەمی بێ سەرنشین کە توانای ئەنجامدانی ئەرکەکانیان هەیە بە پلەی جیاوازی سەربەخۆیی ، ئەم تەکنەلۆژیایانە ڕۆڵێکی بەرچاو دەگێڕن لە شەڕی مۆدێرن ، سوود لە سیخوڕی و لۆجستی و چاودێری و تەنانەت شەڕیشدا دەرەخسێنن .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ڕۆبۆتیک و سیستەمی ئۆتۆنۆم لە سەربازیدا :

١- فڕۆکەی بێ فڕۆکەوان (UAV) / بە شێوەیەکی گشتی بە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ناسراوە ، بۆ سیخوڕی ئاسمانی و چاودێری و تەنانەت ئۆپەراسیۆنی هێرشبەریش بەکاردەهێنرێت ، ئەوان هۆشیاری دۆخ لە کاتی ڕاستەقینەدا دابین دەکەن و دەتوانرێت بە هەستەوەر یان چەک تەیار بکرێن .

٢- ئۆتۆمبێلی زەمینی بێ سەرنشین (UGVs) / بریتین لە سیستەمی ڕۆبۆتی زەمینی کە دەتوانێت لە ژینگەی جۆراوجۆردا کار بکات ، ئەوان بۆ ئەرکەکانی وەک سیخوڕی ، فڕێدانی تەقەمەنی (EOD) ، و پشتگیری لۆجستی دامەزراون.

٣- ئۆتۆمبێلی ئۆتۆنۆم / ئۆتۆمبێلە زەمینیە ئۆتۆنۆمەکان بە هەردوو سەکۆی تایە و شوێنپێهەڵگرەوە ، بە شێوەیەک دروستکراون کە بەبێ کۆنترۆڵی ڕاستەوخۆی مرۆڤ هاتوچۆ بکەن ، ئەم ئۆتۆمبێلانە بۆ لۆجستی و گواستنەوە و سیخوڕی بەکاردەهێنرێن .

٤- ڕۆبۆتیکی ڕژێن / ڕۆبۆتیکی ڕژێن بریتیە لە هەماهەنگی چەندین سیستەمی ڕۆبۆتی سەربەخۆ بۆ ئەنجامدانی ئەرکەکان بەکۆمەڵ ، لە کارپێکردنی سەربازیدا دەتوانرێت ڕژێنەکان بۆ چاودێریکردن و سیخوڕیکردن و هەستی پەرتبوون بەکاربهێنرێت .

٥- غەواسی (ژێرئاوی) بێ سەرنیشین / بۆ کارەکانی ژێر ئاو بەکاردەهێنرێت ، لەوانە دۆزینەوەی مین و سیخوڕی ژێر ئاو و چاودێریکردنی ژینگە دەریایەکان .

٦- ئێسکەپەیکەری دەرەکی / ئێسکەپەیکەری دەرەوە ئامێرێکی ڕۆبۆتی لەبەر دەکرێت و توانای جەستەی سەربازەکان بەرز دەکاتەوە ، ئەوان هێز و بەرگەگرتن و پشتگیری زیاتر بۆ هەڵگرتنی باری قورس دابین دەکەن .

٧- سیستەمی چەکی ئۆتۆنۆم / سیستەمی چەکی سەربەخۆ لەوانەش پلاتفۆرمی ڕۆبۆتی کە توانای کوشندەیان تێدایە ، ئەم سیستەمە دەتوانن فڕۆکەی بێفڕۆکەوانی چەکدار و چەکی ئۆتۆنۆمی زەمینی لەخۆ بگرن .

٨- ئۆتۆماتیکی لۆجستی و زنجیرەی دابینکردن / لە لۆجستی و کارەکانی زنجیرەی دابینکردندا بەکاردەهێنرێت بۆ ئۆتۆماتیکیکردنی ئەرکەکانی وەک گواستنەوە و بەڕێوەبردنی کۆگا و دابەشکردن ، ئەمەش کارایی بەرز دەکاتەوە و بارگرانی لۆجستی لەسەر کارمەندانی مرۆی کەم دەکاتەوە .

٩- ڕۆبۆتی گەڕان و ڕزگارکردن / ئەو ڕۆبۆتانەی کە بۆ ئۆپەراسیۆنەکانی گەڕان و ڕزگارکردن دیزاین کراون دەتوانن بە ژینگە مەترسیدارەکاندا بگەڕێن و شوێنی ڕزگاربووان بدۆزنەوە و زانیاری گرنگ بدەن بە وەڵامدەرەوەی مرۆڤ لە کاتی باری نائاسایدا .

١٠- ڕۆبۆتیکی پزیشکی / لە بواری پزیشکی سەربازیدا ڕۆبۆتیک ڕۆڵی هەیە لە ڕێکارەکانی نەشتەرگەری پزیشکی لە دوورەوە و پەرەپێدانی دەستکردی ڕۆبۆتی ، ئەم تەکنەلۆژیایانە بەشدارن لە باشترکردنی چاودێری تەندروستی بۆ کارمەندانی سەربازی .

١١- چاودێری و سیخوڕی / سیستەمی ئۆتۆنۆم کە بە هەستەوەر و کامێرا تەیار کراوە بەشدارە لە هەوڵەکانی چاودێری و سیخوڕی ، دەتوانن ڕووبەری فراوان بگرنەوە و زانیاری کۆبکەنەوە و زانیاری بەنرخ بدەن بە فەرماندە سەربازیەکان .

١٢- سیستەمی دەریای بێ سەرنشین / کەشتیە دەریاییە بێ سەرنشینەکان (USV) و ژێر ئاوی بێ سەرنشین بەشداری لە ئۆپەراسیۆنە دەریایەکان دەکەن بە ئەنجامدانی کیومالٚ و ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی مین و کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری .

١٣- یەکخستنی (AI) / زیرەکی دەستکرد (AI) لەگەڵ ڕۆبۆتیکدا یەکخراوە بۆ بەرزکردنەوەی تواناکانی بڕیاردان ، سیستەمی سەربەخۆ ئەلگۆریتمەکانی (AI) بۆ ئەرکەکانی وەک ناسینەوەی وێنە و دۆزینەوەی شتەکان و پلاندانانی وورد بەکاردەهێنن .

١٤- سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان / لەگەڵ زیاتر بڵاوبوونەوەی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ، هێزە سەربازیەکان سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان جێگیر دەکەن کە تەکنەلۆژیای سەربەخۆ بەکاردەهێنن بۆ دیاریکردن و بەدواداچوون و بێلایەنکردنی فڕۆکە بێفڕۆکەوانە دوژمنکارەکان .

١٥- ڕۆبۆتیکی هاوبەش (کۆبۆتس) / ڕۆبۆتە هاوبەشەکان یان کۆبۆتەکان شانبەشانی کارمەندانی مرۆڤ کاردەکەن ، هاوکاری ئەو ئەرکانە دەکەن کە پێویستیان بە وردبینی یان هێز هەیە ، ئەم هاوکاریانە کاریگەری گشتی ئەرکەکە بەرز ودەکەنەوە .

یەکخستنی ڕۆبۆتیک و سیستەمی ئۆتۆنۆم لە دیمەنی سەربازیدا لە ڕووی کارایی و کەمکردنەوەی مەترسی و توانای ئەنجامدانی ئەرکەکان لە ژینگە تەحەددایەکاندا سوود گەلێک پێشکەش دەکات ، بەڵام ڕەچاوکردنی ئەخلاقی و یاسای و ستراتیژیش دەوروژێنێت ، ئەمەش دەبێتە هۆی گفتوگۆی بەردەوام سەبارەت بە بەکارهێنانی بەرپرسیارانەی ئەم تەکنەلۆژیایانە لە شەڕە چەکداریەکاندا .

تــــەكــــنــــەلــــۆژیــــای بــــۆشــــای ئــــاســــمــــان

تەکنەلۆژیاکانی بنەمادار بە بۆشایی ئاسمان لە بەکارهێنانە سەربازیەکاندا دەستکەوتی مەزن لە بۆشای ئاسمان بەرهەم دەهێنن بۆ بەرزکردنەوەی تواناکانی پەیوەندیکردن و چاودێریکردن و گەشتکردن و هەواڵگری ، ئەم تەکنەلۆژیایانە ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیە مۆدێرنەکاندا ، کە سوودێکی ستراتیژی لە هۆشیاری و پەیوەندیە جیهانیەکان دابین دەکەن .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە تەکنەلۆژیای بۆشای ئاسمان لە بواری سەربازیدا:

١- پەیوەندی مانگی دەستکرد / هێزە سەربازیەکان لە مانگە دەستکردەکان کەڵک وەردەگرن بۆ دامەزراندنی پەیوەندی پارێزراو و متمانەپێکراو لەسەر ئاستی جیهانی ، پەیوەندی مانگی دەستکرد گواستنەوەی دەنگ و داتا و ڤیدیۆ چالاک دەکات ، پشتگیری لە ئەرکەکانی فەرمان و کۆنترۆڵ دەکات و پەیوەندی لە ناوچە دوورەکاندا بەرز دەکاتەوە .

٢- سیستەمی جیهانی پێگەیشتن (GPS) / جی پی ئێس کە کۆمەڵەیەکی مانگی دەستکردە و زانیاری وردی ڕێکردن و کات دەدات بە کارمەندان و ئامێرە سەربازیەکان ، جی پی ئێس بەشێکی دانەبڕاوەیە بۆ ئامانجگرتنی وورد و ڕێکردن و هاوکاتکردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان .

٣- سەتەلایتەکانی چاودێری زەوی / سیخوڕی سەربازی پشت بە مانگە دەستکردەکانی چاودێری زەوی دەبەستێت کە توانای وێنەگرتنی وردی بەرز و توانای هەستەوەریان تێدایە ، ئەم مانگە دەستکردانە وێنەی کاتی ڕاستەقینە و ورد بۆ کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری و شیکاری بارودۆخەکان دابین دەکەن .

٤- سیستەمی ئاگادارکردنەوەی پێشوەختە / هەستەوەرەکانی بۆشای ئاسمان بەشدارن لە سیستەمی ئاگادارکردنەوەی پێشوەختە و دیاریکردنی هەڵدانی مووشەک و تاقیکردنەوەی چەکە نەخوازراوەکان و مەترسیە ئەگەریەکانی دیکە، ئەم سیستەمانە ئاگادارکردنەوە لە کاتی خۆیدا دەنێرن بۆ چالاککردنی وەڵامدانەوەی گونجاو .

٥- ڕێکرتن و کاتی کارکردن / جگە لە جی پی ئێس تەکنەلۆژیاکانی بۆشای ئاسمان پشتگیری لە سیستەمی ڕێکردن و کاتی جۆراوجۆر دەکەن ، ئەم سیستەمانە وردبینی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان بەرز دەکەنەوە ، لەوانە ڕێنمایکردنی مووشەک و بەئامانجگرتن و هاوکاتکردنی هێزەکان .

٦- پەیوەندی پارێزراوی مانگی دەستکرد / پەیوەندی سەربازی لە ڕێگەی مانگی دەستکردەوە ڕێوشوێنی دڵنیابوون لە ئاسایش و کۆدکردن لەخۆدەگرێت ، پەیوەندیە پارێزراوەکانی مانگی دەستکرد زۆر گرنگە بۆ پاراستنی زانیاریە هەستیارەکان و پاراستنی ئاسایشی کارکردن .

٧- چاودێریکردنی کەش و هەوا / مانگە دەستکردەکانی کەشوهەوا لەسەر بنەمای بۆشای ئاسمان داتای کەشوهەوای کاتی ڕاستەقینە دابین دەکەن کە گرنگن بۆ پلاندانان و ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان ، زانیاری دروستی کەشوهەوا پشتگیری لە بڕیاردان دەکات لە بوارەکانی وەک ئۆپەراسیۆنە ئاسمانیەکان و هێرشە دوور مەوداکان و پلاندانانی لۆجستی .

٨- تواناکانی دژە مانگی دەستکرد (ASAT) / هەندێک لە هێزە سەربازیەکان توانای دژە مانگی دەستکرد پەرەپێدەدەن بۆ تێکدان یان لەناوبردنی مانگە دەستکردەکانی نەیار ، تەکنەلۆژیاکانی ئاسات بریتین لە مووشەکی زەمینی یان ئامرازی دیکە بۆ بەرەنگاربوونەوەی تواناکانی بۆشای ئاسمان .

٩- ئاگاداری مووشەکی لەسەر بنەمای بۆشای ئاسمان / هەستەوەرەکانی ژێر سووری بۆشایی ئاسمان بەشدارن لە سیستەمی ئاگادارکردنەوەی مووشەکەکان ، کە واژۆی گەرمی هەڵدانی مووشەکەکان دیاری دەکەن ، ئەم توانایە چرکە تا چەند خولەکێکی گرنگی ئاگادارکردنەوە بۆ بەرگری مووشەکی دابین دەکات .

١٠- گواستنەوەی زانیاری پارێزراو / تەكنەلۆژیای بۆشایی ئاسمان ئاسانكاری بۆ گواستنەوەی زانیاری پارێزراو دەكات ، ئەمەش ڕێگە بە هێزە سەربازیەكان دەدات كە زانیاری نهێنی و هەواڵگری بە شێوەیەكی پارێزراو ئاڵوگۆڕ بكەن ئەمەش كەناڵەكانی پەیوەندی كۆدكراو و بەستەری داتا پارێزراوەكان دەگرێتەوە .

١١- چاودێری و بەدواداچوونی جیهانی / تەكنەلۆژیای بۆشایی ئاسمان ڕێگە بە چاودێری و بەدواداچوونی جیهانی فڕۆكە و كەشتی و ئۆتۆمبێلی زەمینی دەدات ، ئەم توانایە گشتگیرەی بەدواداچوون و هۆشیاری سەربازی لە مەترسیە ئەگەریەكان لە شانۆ جیاوازەكانی ئۆپەراسیۆندا بەرز دەكاتەوە .

١٢- زیرەكی ئەلیكترۆنی لەسەر بنەمای بۆشایی ئاسمان (ELINT) / مانگە دەستكردەكانی (ELINT) زانیاری هەواڵگری سیگناڵەكان لە سەرچاوە جیاوازەكانەوە كۆدەكەنەوە ، ئەمەش یارمەتی هێزە سەربازیەكان دەدات لە پەیوەندیەكانی نەیاران و سیستەمی ڕادار و تواناكانی شەڕی ئەلیكترۆنی تێبگەن.

١٣- زیادكردنی ڕێكردن لەسەر بنەمای مانگی دەستكرد / لە دەرەوەی جی پی ئێس سیستەمی زیادكردن لەسەر بنەمای مانگی دەستكرد وردی ڕێكردن باشتر دەكات بە دابینكردنی سیگناڵی زیادە و ڕاستكردنەوە ،

ئەم سیستەمانە متمانەپێكراوی ڕێكردن لە ژینگە چالاكەكاندا بەرز دەكەنەوە .

تەکنەلۆژیاکانی بنەمای بۆشایی ئاسمان بەردەوامن لە پەرەسەندن ، لەگەڵ پێشکەوتنی بەردەوام لە بچووککردنەوە و زیادبوونی تواناکانی مانگی دەستکرد و پێشکەوتن لە هەستکردن لەسەر بنەمای بۆشایی ئاسمان ، یەکخستنی ئەم تەکنەلۆژیایانە بەشدارە لە توانای سەربازی بۆ کارکردنی کاریگەر لە ژینگە ئاڵۆز و دینامیکیەکاندا .

تـــەکـــنـــەلـــۆژیـــای تـــەفـــرەدان (دزێـــو)

تەکنەلۆژیای دزێو لە بەکارهێنانی سەربازیدا بۆ کەمکردنەوەی بینینی ناوچە گرنگ و هەستیارەکانی سەربازی بۆ ڕادار و هەستەوەری ژێر سوور و سیستەمی دیاریکردنی تر داڕێژراوە ، ئامانجی سەرەکی بریتیە لە بەرزکردنەوەی توانای مانەوە و زیادکردنی کاریگەری ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان بە کەمکردنەوەی ئەگەری دۆزینەوە لەلایەن نەیارەکانەوە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە تەکنەلۆژیای دزێو لە بواری سەربازیدا :

١- کەمکردنەوەی بەشی بڕبڕەی ڕادار (RCS) / تەکنەلۆژیای دزێو گرنگی بە کەمکردنەوەی بڕبڕەی ڕاداری فڕۆکە سەربازیەکان و پلاتفۆرمەکانی تر دەدات ، ئەمەش بریتیە لە شێوەدان بە ئۆتۆمبێلەکە بۆ لادان یان هەڵمژینی سیگناڵەکانی ڕادار و کەمکردنەوەی ئەو واژۆیەی کە لەلایەن سیستەمی ڕاداری دوژمنەوە دەستنیشان دەکرێت .

٢- شێوە و دیزاین / فڕۆکە دزێوەکان شێوە و دیزاینی ناوازەیان هەیە کە یارمەتی بڵاوبوونەوە و هەڵمژینی شەپۆلی ڕادار دەدەن ، گۆشە و لێوار و ڕووکارەکان بە وردی دیزاین کراون بۆ کەمکردنەوەی ڕەنگدانەوەی و دروستکردنی پرۆفایلی کاراتر لە ڕووی ئایرۆداینامیکیەوە .

٣- کەرەستەی پێکهاتە / فڕۆکە دزێوەکان زۆرجار مادەی پێشکەوتووی پێکهاتە لە دروستکردنیاندا جێگیر دەکەن ، ئەم ماددانە تایبەتمەندی هەڵمژینی ڕاداریان هەیە ، ئەمەش گەڕانەوەی ڕادار کەمدەکاتەوە و وا دەکات فڕۆکەکە کەمتر دەستنیشان بکرێت .

٤- ڕووپۆش و بۆیاخ / ڕوپۆشی تایبەت و بۆیاخ کە تایبەتمەندی ڕادار هەڵمژینی هەیە دەخرێتە سەر فڕۆکە دزێوەکان ، ئەم پۆشاکانە یارمەتی زیاتر کەمکردنەوەی واژۆی ڕادار دەدەن بە هەڵمژینی و بڕینی شەپۆلە کارۆموگناتیسیەکان .

٥- کەمکردنەوەی واژۆی ژێر سوور / جگە لە دوورکەوتنەوە لە ڕادار تەکنەلۆژیای دزێو ئامانجی کەمکردنەوەی واژۆی ژێر سوورە کە لەلایەن پلاتفۆرمە سەربازیەکانەوە دەردەچێت ، ئەمەش بریتیە لە بەکارهێنانی ئەو کەرەستە و تەکنەلۆژیایانەی کە دەردانی گەرمی کەم دەکەنەوە ، ئەمەش وا دەکات کە پلاتفۆرمەکە کەمتر بەئامان بگیرێت لەلایەن مووشەکی ڕێنمایکراوی ژێر سوور .

٦- دیزاینی بزوێنەری گێت (Get) / دیزاینی بزوێنەری گێت لەسەر فڕۆکە دزێوەکان تایبەتمەندیەکانی تێدایە بۆ کەمکردنەوەی دەردانی ژێر سوور ، ئەمەش بەکارهێنانی نۆزڵی ئیگزۆز دەگرێتەوە کە هەوای فێنک لەگەڵ گازە گەرمەکانی ئیگزۆز تێکەڵ دەکات بۆ کەمکردنەوەی کۆنتراستی (ڕووبەڕووبونەوە)ی پلەی گەرمی .

٧- ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی ئەلیکترۆنی (ECM) / بەکاردەهێنرێت بۆ تێکدان یان گیرکردنی سیستەمی ڕاداری دوژمن . بە دەستوەردان لە سیگناڵەکانی ڕادار ، سیستەمەکانی (ECM) دەتوانن بەشداری بکەن لە کاریگەری گشتی تەکنەلۆژیای دزێو .

٨- کەمکردنەوەی چاودێری لە سەرانسەری سپێکترۆمەکاندا / تەکنەلۆژیای دزێو لە ڕەچاوکردنی ڕادار و ژێر سوور زیاترە بۆ ئەوەی سپێکترۆمەکانی تر بگرێتەوە لەوانەش بینراو و دەنگی ، ئامانج لێی ئەوەیە کە پلاتفۆرمە سەربازیەکان کەمتر چاودێری بکرێن لە سەرانسەری چەندین شێوازی دیاریکردندا.

٩- کەشتی و ژێردەریای دزێو / تەکنەلۆژیای دزێو تەنها لە فڕۆکەدا سنوردار نیە هەروەها بۆ کەشتیە دەریایەکان و ژێردەریایەکان بەکاردەهێنرێت ، ئەو کەشتیانەی کە واژۆی ڕادار و ژێر سووریان کەمکراوەتەوە دەتوانن بە زیادبوونی توانای مانەوە لە ژینگە دەریایە کێبڕکێکارەکاندا کاربکەن .

١٠- بەڕێوەبردنی واژۆ / بەڕێوەبردنی واژۆ ڕێبازێکی یەکگرتوو لەخۆدەگرێت بۆ کەمکردنەوەی واژۆی جۆراوجۆر لەوانە ڕادار ، ژێر سوور ، دەنگی و بینراو ، بەڕێوەبردنی گشتگیری واژۆ تایبەتمەندیە دزێوەکانی گشتی پلاتفۆرمە سەربازیەکان بەرز دەکاتەوە .

١١- دزینی فرە سپێکتراڵ / دزێوی فرە سپێکتراڵ ئاماژەیە بۆ توانای کەمکردنەوەی دۆزینەوە لە سەرانسەری چەندین سپێکترۆمدا لە یەک کاتدا ، تێکەڵکردنی تەکنەلۆژیا جۆراوجۆرەکان و تایبەتمەندیە دیزاینەکان کەمبوونەوەی گشتگیرتر لە چاودێریکردن مسۆگەر دەکات .

١٢- تاکتیکەکانی کارکردن / زۆرجار پلاتفۆرمە دزێوەکان تاکتیکی کارپێکردنی تایبەت بەکاردەهێنن بۆ سوودوەرگرتن لە کەمبوونەوەی چاودێریکردنیان ، ئەم تاکتیکانە لەوانەیە بریتی بن لە بەکارهێنانی زەوی و شەڕی ئەلیکترۆنی و پێگەی ستراتیژی بۆ دوورکەوتنەوە لە دۆزینەوە و بەشداریکردنی نەیارەکان بە شێوەیەکی کاریگەر .

١٣- پلاتفۆرمی دزێوی بێ سەرنشین / پێشکەوتنەکانی فڕۆکەی بێ سەرنشین (UAV) و ژێر ئاوی بێ سەرنشین (UUV) تەکنەلۆژیای دزێو لەخۆدەگرێت ، پلاتفۆرمە دزێوەکانی بێ سەرنشین نەرمی و بژاردەی زیاتر بۆ ئەرکەکانی سیخوڕی و لێدان دابین دەکەن .

١٤- بەردەوامی توێژینەوە و پەرەپێدان / هەوڵە بەردەوامەکانی توێژینەوە و پەرەپێدان سەرنج دەخەنە سەر پێشخستنی تەکنەلۆژیای دزێو ، داهێنانەکان لە کەرەستە و هەستەوەرەکان و تەکنیکەکانی بەڕێوەبردنی واژۆدا بەشدارن لە پاراستنی لێوارێکی تەکنەلۆژی لە تواناکانی دزێودا .

تەکنەلۆژیای دزێو وەک توخمێکی گرنگ لە هەوڵەکانی مۆدێرنیزاسیۆنی سەربازیدا دەمێنێتەوە ، کە سوودێکی ستراتیژی دابین دەکات بە ڕێگەدان بە پلاتفۆرمە سەربازیەکان بۆ کارکردن بە کەمبوونەوەی لاوازی لە ژینگە کێبڕکێکار و مەترسیدارەکاندا .

پــرۆتــۆتــایــپــی خــێــرا و داهــێــنــان

پرۆتۆتایپی (نمونەسازی) خێرا و داهێنان لە بەرنامە سەربازیەکاندا بریتیە لە پەرەپێدان و تاقیکردنەوەی خێرای پرۆتۆتایپەکان بۆ گەڕان بەدوای تەکنەلۆژیای نوێ و وردکردنەوەی دیزاینەکان و خێراکردنی بڵاوکردنەوەی توانا پێشکەوتووەکان، ئەم ڕێبازە چالاکی و گونجاندن و جێگیرکردنی چارەسەری داهێنەرانە لە سیستەمی سەربازیدا پەروەردە دەکات .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە نموونەسازی خێرا و داهێنان لە بواری سەربازیدا :

١- پرۆسەکانی پەرەپێدانی چالاکی / ڕێکخراوە سەربازیەکان میتۆدۆلۆژیای (بەرنامەدۆزی) پەرەپێدانی چالاکی لە باوەش دەگرن بۆ ئەوەی بە خێرای لە قۆناغەکانی دیزاین و پەرەپێدان و تاقیکردنەوەدا دووبارە ببنەوە ، ڕێبازە چالاکیەکان ئاسانکاری دەکات بۆ ڕێکخستنی خێرا لەسەر بنەمای فیدباک و گۆڕانی پێداویستیەکان .

٢- چاپکردنی سێ ڕەهەندی - بەرهەمهێنانی زیادە / تەکنەلۆژیاکانی بەرهەمهێنانی زیادە وەک چاپی سێ ڕەهەندی ڕۆڵێکی سەرەکی دەگێڕن لە نموونەسازی خێرادا ، ئەوان دروستکردنی پرۆتۆتایپ و پێکهاتەکان بە کەمکردنەوەی کاتەکانی پێشکەشکردن چالاک دەکەن ، ئەمەش ڕێگە بە چەسپاندنی دیزاین و دووبارەکردنەوەی خێراتر دەدات .

٣- خولەكانی دیزاینی دووبارەبووەوە / نموونەسازی خێرا جەخت لەسەر خولەكانی دیزاینی دووبارە دەكاتەوە ، پرۆتۆتایپەكان بەردەوام پاڵاوتە دەكرێن لەسەر بنەمای تاقیكردنەوە و هەڵسەنگاندن ئەمەش دڵنیای دەدات لەوەی كە دەتوانرێت داهێنان و باشتركردنەكان بە خێرای بخرێنە ناو پرۆسەی پەرەپێدانەوە .

٤- كەمكردنەوەی كات بۆ یاریگا / ئامانجی پرۆتۆتایپی خێرا كەمكردنەوەی ئەو كاتەیە كە پێویستە بۆ گواستنەوە لە چەمكەوە بۆ بڵاوكردنەوە ، ئەم خێراكردنە بە تایبەتی بەنرخە لە وەڵامدانەوەی هەڕەشە سەرهەڵداوەكان یان پەرەسەندنی پێداویستیەكانی ئەرك یان پێداویستیە بەپەلەكانی ئۆپەراسیۆن .

٥- ناوەند و سەنتەری داهێنان / ڕێكخراوە سەربازیەكان ناوەندی داهێنان دادەمەزرێنن كە تایبەتن بە پەروەردەكردنی داهێنان و هاوكاری ، ئەم ژینگانە تیمە جۆراوجۆرەكان كۆدەكەنەوە لەوانە ئەندازیاران و زانایان و كارمەندانی سەربازی بۆ ئەوەی مێشكیان بخەنە خزمەت و چارەسەری داهێنەرانە پەرەپێبدەن .

٦- هاوكاری نێوان دیسیپلین / نموونەسازی خێرا هاندەری هاوكاریە لە سەرانسەری دیسیپلینە جیاوازەكاندا وەك ئەندازیاری و زانستی داتا و زانستی مادده ، تیمە جیاوازەكان بەشداری شارەزای جۆراوجۆر دەكەن لە پرۆسەی پەرەپێدان .

٧- تاقیکردنەوە و لێکۆڵینەوە / پرۆتۆتایپەکان لێکۆڵینەوە و تاقیکردنەوەیەکی توندیان بۆ دەکرێت بۆ هەڵسەنگاندنی مانەوە و کارایەکانیان ، تاقیکردنەوەکانی جیهانی ڕاستەقینە ڕێگە بە چەسپاندنی چەمکەکان و دەستنیشانکردنی پێشکەوتنە ئەگەریەکان دەدات .

٨- یەکخستنی فیدباکی بەکارهێنەر / بەشداریکردنی بەکارهێنەرانی کۆتای لە سەرەتای پرۆسەی نموونەسازیدا زۆر گرنگە ، فیدباکەکانی بەکارهێنەر چالاکانە بەدوایدا دەگەڕێن و لە دووبارەکردنەوەکانی دیزایندا یەکدەخرێن ، دڵنیا دەبن لەوەی کە بەرهەمی کۆتای پێداویستیە ئۆپەراسیۆنیەکانی کارمەندانی سەربازی دابین دەکات .

٩- چارەسەری گونجاو بۆ پەرەسەندنی هەڕەشەکان / نموونەسازی خێرا ڕێگە بە هێزە سەربازیەکان دەدات کە بە خێرای خۆیان لەگەڵ هەڕەشە پەرەسەندووەکاندا بگونجێنن ، توانای پەرەپێدان و بڵاوکردنەوەی چارەسەری داهێنەرانە لە وەڵامی ئاستەنگە دینامیکیەکاندا و چالاکی و کاریگەری ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان بەرز دەکاتەوە .

١٠- بە خواستی خۆت و بەرگدروو / پرۆتۆتایپ ڕێگە بە خۆڕێکخستن و بەرگدرووی چارەسەرەکان دەدات بەپێی پێداویستیە تایبەتەکانی ئەرک ، ئەم نەرمیە دڵنیای دەدات لەوەی کە تەکنەلۆژیا سەربازیەکان بۆ سیناریۆی ئۆپەراسیۆنی جۆراوجۆر باشتر دەکرێن .

١١- کەمکردنەوەی مەترسی / پرۆتۆتایپکردن وەک ئامرازێک بۆ دەستنیشانکردن و کەمکردنەوەی مەترسیەکان لە سەرەتای پرۆسەی پەرەپێداندا کاردەکات ، بە تاقیکردنەوەی خێرای چەمکە جیاوازەکان دەتوانرێت پرسە ئەگەریەکان چارەسەر بکرێن پێش ئەوەی پابەندبن بە بەرهەمهێنانی بەرفراوان .

١٢- پراکتیزەکردنی داهێنانی کراوە / ڕێکخراوە سەربازیەکان زیاتر پراکتیکەکانی داهێنانی کراوە لە باوەش دەگرن و هاوکاری لەگەڵ هاوبەشە دەرەکیەکان و ئەکادیمیا و کەرتی تایبەت دەکەن ، ئەمەش ئاسانکاری بۆ ئاڵوگۆڕی بیرۆکە و تەکنەلۆژیاکان دەکات و سوڕی داهێنان خێراتر دەکات .

١٣- کێڵگەی کەمترین بەرهەمی بژاردەیی (MVPs) / چەمکی کەمترین بەرهەمی بژاردەیی بەکاردەهێنرێت بۆ بە خێرایی وەشانی سەرەتایی تەکنەلۆژیا نوێیەکان ، ئەم ڕێبازە ڕێگە بە هێزە سەربازیەکان دەدات زووتر دەست بکەن بە بەکارهێنان و هەڵسەنگاندنی داهێنانەکان لە هەمان کاتدا پاڵاوتنیان لەسەر بنەمای فیدباکەکانی جیهانی ڕاستەقینە .

١٤- دانانی تەکنەلۆژیا لە سیستەمی شوێنگرەوەدا / پرۆتۆتایپی خێرا ڕێگە بە تێکەڵکردنی تەکنەلۆژیا نوێیەکان دەدات لە سیستەمی شوێنگرەوە لە ئێستادا ، ئەم ڕێبازە تەمەن و تواناکانی پلاتفۆرمە سەربازیە دامەزراوەکان درێژدەکاتەوە بە تێکەڵکردنی داهێنانە پێشکەوتووەکان .

١٥- کلتووری باشترکردنی بەردەوام / کلتوری باشتربوونی بەردەوام لە ڕێگەی نموونەسازی خێرا پەروەردە دەکرێت، ئەو وانانەی کە لە هەر دووبارە کردنەوەیەکەوە فێر دەبن بەشدارن لە پاڵاوتنی پرۆسەکان و بەرزکردنەوەی تواناکان و هاندانی داهێنانی بەردەوام لەناو ڕێکخراوە سەربازیەکاندا .

نموونەسازی خێرا و داهێنان ڕۆڵێکی سەرەکی دەگێڕن لە پاراستنی باڵادەستی تەکنەلۆژیا و وەڵامدانەوەی هەڕەشە سەرهەڵداوەکان و دڵنیابوون لەوەی کە هێزە سەربازیەکان بە پێشکەوتووترین و کاریگەرترین ئامرازەکان بۆ ئەرکەکانیان تەیار دەکرێن .

تـــەكـــنـــەلـــۆژیـــای كـــوانـــتـــەم (كـەمــتــریــن بــڕ)

تەكنەلۆژیای كوانتەم لە بەكارهێنانە سەربازیەكاندا بریتیە لە بەكارهێنانی بنەماكانی میكانیكی كوانتەم بۆ پەرەپێدانی توانا پێشكەوتووەكان لە بوارەكانی وەك پەیوەندیكردن و كۆمپیوتەر و هەستكردن و كریپتۆگرافی (نهێنی نوس) ، تەكنەلۆژیا كوانتەمیەكان پۆتانسێلی (توانست)ی سوود و تەحەدای بێ وێنە لە بواری سەربازیدا پێشكەش دەكەن .

لایەنە سەرەكیەكانی پەیوەست بە تەكنەلۆژیای كوانتەم لە بواری سەربازیدا :

١- كۆمپیوتەری كوانتەم / كۆمپیوتەری كوانتەم توانای چارەسەركردنی كێشە ئاڵۆزەكانی هەیە بە شێوەیەكی خێراتر لە كۆمپیوتەرە كلاسیكیەكان لە بواری سەربازیدا ، كۆمپیوتەری كوانتەم دەتوانێت تواناكان لە بوارەكانی وەكو كریپتۆگرافی و باشكردن و هاوشێوەكردنی سیستەمی كوانتەمدا بەرز بكاتەوە .

٢- دابەشكردنی كلیلی كوانتەم (QKD) / پەیوەندی پارێزراو دەكات بە بەكارهێنانی بنەماكانی میكانیكی كوانتەم بۆ دیاریكردنی هەوڵەكانی گوێگرتن ، ڕێكخراوە سەربازیەكان بەدواداچوون بۆ (QKD) دەكەن بۆ بەرزكردنەوەی ئاسایشی تۆڕەكانی پەیوەندیكردنیان و پاراستنی زانیاریە هەستیارەكان .

٣- هەستەوەری کوانتەم / هەستەوەرە کوانتەمیەکان لە تایبەتمەندیە کوانتەمیەکان کەڵک وەردەگرن بۆ بەدەستهێنانی ئاستێکی بێ وێنەی وردبینی لە پێوانەکاندا ، ئەمەش دەتوانێت تواناکانی وێنەگرتن و ڕێکردن و دۆزینەوەی کوانتەمی بەرزکراوە بۆ بەکارهێنانە سەربازیەکانی وەک سیخوڕی و چاودێریکردن لەخۆبگرێت .

٤- کۆدکردنی کوانتەم / شێوازەکانی کۆدکردنی کوانتەم تایبەتمەندیە ناوازەکانی میکانیکی کوانتەم بەکاردەهێنن بۆ پاراستنی کەناڵەکانی پەیوەندیکردن ، ئەم تەکنیکانە بەرگری زیاتر لە بەرامبەر هێرشە کریپتۆگرافیەکان پێشکەش دەکەن ، ئەمەش نهێنی پەیوەندیە سەربازیەکان بەرز دەکاتەوە .

٥- تۆڕەکانی کوانتەمی پارێزراو / دەتوانرێت تەکنەلۆژیای کوانتەم بەکاربهێنرێت بۆ دروستکردنی تۆڕی کوانتەمی پارێزراو و دابینکردنی ئاستێکی بەرزتر لە بەرگریکردن لە بەرامبەر هەڕەشە ئەلیکترۆنیەکان و دڵنیابوون لە یەکپارچەیی سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان .

٦- ڕاداری کوانتەم / ڕاداری کوانتەم بەدواداچوون بۆ بەکارهێنانی تێکەڵبوونی کوانتەم دەکات بۆ بەرزکردنەوەی سیستەمی ڕادار ، ئەم تەکنەلۆژیایە توانای باشترکردنی کارای ڕاداری هەیە ، لەوانەش دۆزینەوەی فڕۆکەی دزێو و شوێنپێهەڵگرتن .

٧- جەنگی زانیاری کوانتەم / تەکنەلۆژیای کوانتەم ڕۆڵ دەگێڕێت لە بواری سەرهەڵدانی شەڕی زانیاری کوانتەمدا ، ئەمەش پەرەپێدانی شێواز و ستراتیژیەکانی کریپتۆگرافی بەرگری کوانتەم لەخۆدەگرێت بۆ بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشە ئەگەریەکانی بنەمای کوانتەم .

٨- کۆمپیوتەری ئیلهامبەخش لە کوانتەم / شێوازەکانی حیساباتی ئیلهامبەخشی کوانتەم بنەماکانی کوانتەم بۆ سیستەمی حیساباتی کلاسیک بەکاردەهێنن ، لە کاتێکدا کە کۆمپیوتەری کوانتەمی ڕاستەقینە نیە ، بەڵام ئەم سیستەمانە هێشتا دەتوانن سوود پێشکەش بکەن لە چارەسەرکردنی هەندێک کێشەی ئاڵۆز کە پەیوەندیان بە بەرنامە سەربازیەکانەوە هەیە .

٩- سەتەلایتەکانی پەیوەندی کوانتەم / مانگە دەستکردەکانی پەیوەندی کوانتەم تێکەڵبوونی کوانتەم بەکاردەهێنن بۆ پەیوەندی پارێزراو لە نێوان وێستگە زەمینیەکان ، ئەم مانگە دەستکردانە دەتوانن پەیوەندی پارێزراو بۆ هێزە سەربازیەکان بەرز بکەنەوە کە لە ناوچە دوورەکان یان ناوچە کێبڕکێکارەکاندا کاردەکەن .

١٠- شیکاری کریپتانالّی کوانتەم / ڕێکخراوە سەربازیەکان پێویستە ئاگاداری ئەو مەترسیە بن کە کۆمپیوتەری کوانتەم لەسەر سیستەمی کریپتۆگرافی کلاسیک دروستی دەکات ، شیکاری کریپتۆگرافی کوانتەم بەدواداچوون بۆ شێوازەکان دەکات بۆ پەرەپێدانی ئەلگۆریتمەکانی کریپتۆگرافی دوای کوانتەم کە بەرەنگاری هێرشەکانی کۆمپیوتەر کوانتەم دەبنەوە .

١١- پێوانەکردنی کوانتەم / پێوانەکردنی کوانتەم بریتیە لە بەکارهێنانی تەکنیکەکانی کوانتەم بۆ باشترکردنی وردی پێوانەکردن ، ئەمە دەتوانێت لە سیناریۆ سەربازیەکاندا بەکاربهێنرێت کە پێوانەکردنی زۆر ورد و زۆر گرنگە وەکو سیستەمی ڕێکردن یان ئامانجگرتن .

١٢- کریپتۆگرافی بەرگری کوانتەم / بەو پێیەی کۆمپیوتەری کوانتەم مەترسیەکی ئەگەری لەسەر شێوازە کریپتۆگرافیە هەبووەکان دروست دەکات ، ڕێکخراوە سەربازیەکان لێکۆڵینەوە و پەرەپێدانی ئەلگۆریتمەکانی کریپتۆگرافی بەرگری کوانتەم دەکەن بۆ دەستەبەرکردنی زانیاری هەستیار لە سەردەمی دوای کوانتەمدا .

١٣- وێنەگرتنی کوانتەم بەرزکراوە / تەکنیکەکانی وێنەگرتنی کوانتەم بەرزکراوەی تایبەتمەندیە کوانتەمیەکان بەکاردەهێنن بۆ باشترکردنی ڕوونی و هەستیاری سیستەمی وێنەگرتن ، ئەمەش دەتوانێت بۆ بەکارهێنانی سەربازی بەنرخ بێت ، لەوانەش سیخوڕی و چاودێری .

١٤- فێربوونی ئامێری کوانتەم / فێربوونی ئامێری کوانتەم بەدواداچوون بۆ بەکارهێنانی کۆمپیوتەری کوانتەم دەکات بۆ پرۆسێسکردن و شیکردنەوەی کۆمەڵە داتا گەورەکان ، ئەمە دەتوانێت لە هەواڵگری سەربازی و ناسینەوەی نەخشەو و سیستەمی پشتگیری بڕیاردا بەکارهێنانی هەبێت .

١٥- تۆڕەکانی پەیوەندی کوانتەمی جیهانی / پەرەپێدانی تۆڕەکانی پەیوەندی کوانتەمی جیهانی دیدێکی درێژخایەنە کە دەتوانێت شۆڕشێک لە پەیوەندیە پارێزراوەکانی نێوان قەوارە سەربازیەکان لە سەرانسەری جیهاندا دروست بکات ، ئەم جۆرە تۆڕانە پشت بە دابەشکردنی کلیلی کوانتەم دەبەستن بۆ گواستنەوەی پارێزراو .

تەکنەلۆژیای کوانتەم نوێنەرایەتی بوارێکی خێرا دەکات کە توانای دووبارە داڕشتنەوەی لایەنە جیاوازەکانی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکانی هەیە ، یەکخستنی تواناکانی کوانتەم پێویستی بە ڕەچاوکردنی وردی هەردوو دەرفەت و تەحەددیات هەیە ، لەوانەش پێویستی پەرەپێدان و وەرگرتنی تەکنەلۆژیای بەرگری کوانتەم لە بەرامبەر هەڕەشە پەرەسەندووەکاندا .

دیــاریــکــردنــی بــایــۆلــۆژی و کــیــمــیــای

دیاریکردنی بایۆلۆژی و کیمیای لە بەکارهێنانی سەربازیدا بریتیە لە پەرەپێدان و جێگیرکردنی ئەو تەکنەلۆژیایانەی کە بۆ دەستنیشانکردن و شیکردنەوەی مەترسیە بایۆلۆژی و کیمیایەکان دارێژراون ، ئەم تەکنەلۆژیایانە زۆر گرنگن بۆ دڵنیابوون لە سەلامەتی کارمەندانی سەربازی و هاوڵاتیانی مەدەنی لە بەرامبەر مەترسیە ئەگەریەکان .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە دۆزینەوەی بایۆلۆژی و کیمیای لە سەربازیدا :

١- بایۆسەنسەرەکان (زیندەهەستەوەر) / بایۆسەنسەرەکان ئەو ئامێرانەن کە مۆلیکولە (گەرد - گەردیلە) بایۆلۆژیەکان دیاری دەکەن کە ئاماژەن بۆ هەڕەشە تاییەتەکان لە سەربازیدا ، دەتوانرێت هەستەوەری زیندوو بۆ ناسینەوەی خێرای مادده بایۆلۆژیەکانی وەک ژەهر یان مادده نەخۆشخوازەکان یان نیشاندەری زیندوو کە پەیوەندیان بە نەخۆشیەکانەوە هەیە جێگیر بکرێت .

٢- هەستەوەری کیمیای / هەستەوەرە کیمیایەکان بۆ دیاریکردن و ناسینەوەی مادده کیمیایە جۆراوجۆرەکان دروستکراون ، لەوانە مادده ژەهراویەکان و مادده کیمیایەکانی جەنگ ، ئەم هەستەوەرانە دەتوانن لە ژینگە جیاوازەکاندا کاربکەن و ئاگادارکردنەوەی پێشوەختە و هۆشیاری دۆخەکە دابین دەکەن .

٣- دەستنیشانکردنی نەخۆشی لە خاڵی چاودێری / ئامێرەکانی دەستنیشانکردنی شوێنی چاوەدێری تاقیکردنەوەی خێرا لە شوێنی خۆیان بۆ هەڕەشە بایۆلۆژی و کیمیایەکان چالاک دەکەن ، ئەم سیستەمە پۆرتەبڵانە (ڕاگوێزراو - هەلگرتەنی) ڕێگە بە بڕیاردانی خێرا دەدەن لە بوارەکەدا بەتایبەتی لەو سیناریۆیانەی کە دۆزینەوەی لە کاتی خۆیدا زۆر گرنگە .

٤- سپێکترۆمێتری (شەبەنگپێوی) بارستەیی / سپێکترۆمێتری بارستای تەکنیکێکی شیکاری بەهێزە کە بۆ ناسینەوە و ژماردنی پێکهاتە کیمیایەکان بەکاردێت لە بەکارهێنانە سەربازیەکاندا ، دەتوانرێت سپێکترۆمێتری بارستەیی بۆ شیکاری خێرای نمونەکانی هەوا یان ئاو یان خاک بەکاربهێنرێت .

٥- سیستەمی دیاریکردنی ئەتۆمی و بایۆلۆژی و کیمیای (NBC) / سیستەمی دیاریکردنی (NBC) پلاتفۆرمی یەکگرتووە کە بۆ دەستنیشانکردنی هەڕەشە ئەتۆمی و بایۆلۆژی و کیمیایەکان لە یەک کاتدا داڕێژراون ، ئەم سیستەمانە توانای چاودێریکردنی گشتگیر بۆ بەرزکردنەوەی هۆشیاری دۆخی گشتی دابین دەکەن .

٦- تەکنەلۆژیاکانی هەستکردن لە دوورەوە / تەکنەلۆژیاکانی هەستکردن لە دوورەوە لەوانەش سپێکترۆمێتری و وێنەگرتنی هایپەرسپێکتراڵ (سەرو شەبەنگ) ، ڕێگە بە دۆزینەوەی ماددە کیمیای و بایۆلۆژیەکان لە دوورەوە دەدات، ئەم توانایە بۆ ڕووپێویکردنی ناوچە گەورەکان یان چاودێریکردنی شوێنە گەرمەکانی ئەگەری بەنرخە .

٧- چاودێری ئاسمانی / فڕۆکە بێ سەرنشینەکان (UAV) کە هەستەوەریان تێدایە دەتوانن چاودێری ئاسمانی ئەنجام بدەن بۆ دەستنیشانکردن و چاودێریکردنی هەڕەشە بایۆلۆژی و کیمیایەکان لەسەر ناوچە فراوانەکان یان دەستپێنەگەشتوەکان .

٨- دۆزینەوە لەسەر بنەمای نانۆتەکنەلۆژیا (تەکنەلۆژیای هەرە وورد) : نانۆتەکنەلۆژیا ڕۆڵی هەیە لە پەرەپێدانی سیستەمی دیاریکردنی هەستیاری بەرز ، دەتوانرێت هەستەوەرەکانی نانۆیی دیزاین بکرێت بۆ ئەوەی کارلێک لەگەڵ ماددە بایۆلۆژی یان کیمیایە تایبەتەکان بکەن ، ئەمەش ڕێگە بە ناسینەوەی خێرا و ورد دەدات .

٩- قوماشی زیرەک و کەلوپەلی لەبەرکردن / دەتوانرێت قوماشی زیرەک و شتە لەبەرکراوەکان کە هەستەوەرەکانیان تێدایە بۆ دیاریکردنی مەترسی کیمیای و بایۆلۆژی کەسی بەکاربهێنرێت ، ئەم تەکنەلۆژیایانە چاودێریکردنی کاتی ڕاستەقینە بۆ ژینگە و تاکەکەسی لەبەرکەرەکە دابین دەکەن .

١٠- سیستەمی دیاریکردنی ستاندارد / سیستەمی دیاریکردنی وەستاو و جێگیر تەکنەلۆژیای پێشکەوتووی وەک ((Light Detection and Ranging) (LIDAR) یان (RADAR) بەکاردەهێنێت بۆ دۆزینەوە و شیکردنەوەی ماددە کیمیای و بایۆلۆژیەکان لە دووریەکی سەلامەتەوە .

١١- بایۆئینفورماتیک (زانیاریناسی زیندەی) و شیکاری داتا / بایۆئینفورماتیک و شیکاری داتا بەکاردەهێنرێن بۆ پرۆسێسکردن و شیکردنەوەی کۆمەڵە داتا گەورەکان کە لەلایەن سیستەمی دۆزینەوەی بایۆلۆژی و کیمیایەوە دروستکراون ، ئەمەش لێکدانەوەی زانیاریە ئاڵۆزەکان ئاسان دەکات و بڕیاردان باشتر دەکات .

١٢- کیتی (خوار - لابەلا) وەڵامدانەوەی خێرا : کیتی وەڵامدانەوەی خێرای ئامێری دیاریکردنی گەورە و ئامێری پاراستن لەخۆدەگرێت ، کارمەندانی سەربازی دەتوانن ئەم کیتانە بەکاربهێنن بۆ هەڵسەنگاندن و وەڵامدانەوەی خێرا بۆ هەڕەشە بایۆلۆژی یان کیمیایە ئەگەریەکان لە مەیدانەکەدا .

١٣- یەکخستنی زیرەکی دەستکرد (AI) / ئەلگۆریتمەکانی (AI) لە سیستەمی دیاریکردندا یەکدەخرێن بۆ بەرزکردنەوەی وردی و خێرای لە ناسینەوەی مادده بایۆلۆژی و کیمیایەکان ، (AI) دەتوانێت نەخش و ڕەوتەکان لە داتاکان شی بکاتەوە و کاریگەری گشتی پرۆسەکانی دۆزینەوە باشتر دەکات .

١٤- سیستەمی دیاریکردنی تۆڕ / سیستەمی دیاریکردنی تۆڕکراو ڕێگە بە یەکخستنەوە و هەماهەنگی چەندین هەستەوەر دەدات لە سەرانسەری ناوچەیەکی جوگرافیدا ، ئەم ڕێبازە بەیەکەوە بەستراوە توانای دۆزینەوە و وەڵامدانەوەی هەڕەشەکان بە شێوەیەکی هاوبەش بەرز دەکاتەوە .

١٥- ڕاهێنان و هاوشێوەکردن / تەکنەلۆژیای ڕاهێنان و هاوشێوەکردن بەکاردەهێنرێت بۆ ئاشناکردنی کارمەندانی سەربازی بە کارپێکردنی ئامێرەکانی دیاریکردن و پرۆتۆکۆڵەکانی وەڵامدانەوە ، سیناریۆی ڕاهێنانی واقیعی یارمەتیدەرە بۆ بەرزکردنەوەی ئامادەیی بۆ هەڕەشە ئەگەریەکان .

تەکنەلۆژیاکانی دۆزینەوەی بایۆلۆژی و کیمیای ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە پاراستنی هێزە سەربازیەکان و دانیشتوانی مەدەنی لە مەترسیەکانی پەیوەست بە مادده مەترسیدارەکان ، پێشکەوتنی بەردەوامی ئەم تەکنەلۆژیایانە بەشدارە لە باشترکردنی تواناکان بۆ ئاگادارکردنەوەی پێشوەختە و وەڵامدانەوەی خێرا و کەمکردنەوەی کاریگەرانەی هەڕەشە ئەگەریەکان .

ژێــر دەریــای بــێ ســەرنــشــیــن (UUVs)

ژێر ئاوی بێ سەرنشین (UUVs) لە کارپێکردنی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ ژێردەریای سەربەخۆ یان لە دوورەوە کارپێکراو کە بۆ ئۆپەراسیۆنەکانی ژێر ئاو بەبێ بەشداریکردنی ڕاستەوخۆی مرۆڤ دیزاین کراون ، ئەوان ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە چالاکیە دەریایەکاندا ، تواناکانی وەک سیخوڕی و چاودێری و کۆکردنەوەی زانیاری لە ژینگەکانی ژێر ئاودا پێشکەش دەکەن ، ژێردەریای (UUVs) بە تایبەتی بۆ ئەرکەکانی وەک دۆزینەوەی مین و شوێنپێهەڵگرتنی ژێردەریای و چاودێریکردنی زەریا بۆ مەبەستی جۆراوجۆری زانستی یان بەرگری بەنرخی هەیە ، سەربەخۆی ئەوان ڕێگەیان پێدەدات لە بارودۆخی ژێر ئاوی چالاک و مەترسیداردا کاربکەن بەبێ ئەوەی ژیانی مرۆڤ بخەنە مەترسیەوە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە (UUVs) لە سەربازیدا :

١- کارکردنی سەربەخۆ / ژێردەریای (UUVs) توانای کارکردنی ئۆتۆنۆمی (خۆبەڕێوەبەری) هەیە ، واتە دەتوانن لە ژێر ئاودا بەبێ کۆنترۆڵی بەردەوامی مرۆڤ گەشت بکەن ، ئەم سەربەخۆیە ڕێگە بە جێبەجێکردنی ئەرکە پێشوەختە بەرنامە بۆ داڕێژراوەکان یان گونجاندن لەگەڵ گۆڕانی ژینگەکان دەدات .

٢- کارپێکردنی دوور / هەندێک لە ژێردەریای (UUVs)ەکان دەتوانرێت لە دوورەوە لەلایەن کارمەندانی مرۆڤەوە کاربکەن کە لە دوورەوە کۆنترۆڵی دەکەن، ئەم توانایە بڕیاردان و دەستێوەردان لە کاتی ڕاستەقینەدا لەسەر بنەمای پێداویستیەکانی ئەرکەکە چالاک دەکات .

٣- سیخوڕی ژێر ئاو / بۆ ئەرکەکانی سیخوڕی ژێر ئاو بەکاردەهێنرێن، کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر ژینگەی ژێر ئاو لەوانەش تۆپۆگرافیای (نەخشەکێشی - جیۆناسی) بنی دەریا و پێکهاتەی ژێر ئاو و مەترسیە ئەگەریەکان.

٤- ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی مین / ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی کانەکانی مین بە دۆزینەوە و بێلایەنکردنی کانەکانی مینی ژێر ئاو ، دەتوانرێت بە سۆنار و هەستەوەری دیکە تەیار بکرێن بۆ ناسینەوەی نەخشەی کێڵگەکانی مین .

٥- جەنگی دژە ژێردەریایی (ASW) / بەشداری دەکات لە شەڕی دژە ژێردەریایەکان بە ئەنجامدانی چاودێری ژێر ئاو و بەدواداچوون بۆ ژێردەریایەکان ، توانای چاودێریکردن و وەڵامدانەوەی هەڕەشەکانی ژێردەریایی لە ژینگە دەریایەکاندا بەرز دەکەنەوە .

٦- چاودێریکردنی ژینگە / بۆ چاودێریکردنی ژینگە و کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر پلەی گەرمی ئاو و شەپۆل و پارامێتەر (ڕاگەیێن - دیاریکەر)ەکانی تری ئۆقیانوس بەکاردەهێنرێت ، ئەم زانیاریانە بەنرخن بۆ تێگەیشتن لە بارودۆخی ژێر ئاو و پێشبینیکردنی گۆڕانکاریەکان .

٧- نەخشەکێشان و ڕووپێوی ژێر ئاو / کە بە ئامرازەکانی نەخشەسازی و ڕووپێوکردن تەیارکراون ڕێگە بە دروستکردنی نەخشەی وردی ژێر ئاو دەدەن ، ئەم توانایە بۆ ڕێکردن و گەڕان بەدوای سەرچاوە و لێکۆڵینەوەی زانستیدا بەسوودە .

٨- ناردن و گەڕاندنەوە / ژێردەریای (UUV) لە ئەرکەکانی ناردن و گەڕاندنەوەدا بەکاردەهێنرێت بۆ دۆزینەوە و وەرگرتنەوەی کەلوپەل یان داروپەردوو لە بنی دەریا ، دەتوانن لە ژینگە چالاکەکانی ژێر ئاودا کاربکەن کە غەواسەکانی مرۆڤ لەوانەیە ڕووبەڕووی سنووورداربوون ببنەوە .

٩- ڕێلەی پەیوەندی / ژێردەریای (UUV) دەتوانێت وەک ڕێلەی (یاریدەیی - یەدەکی) پەیوەندی لە ژێر ئاودا کار بکات ، ئەمەش درێژکردنەوەی ئاستی تۆڕەکانی پەیوەندی بۆ هێزە دەریایەکان و توانای هەماهەنگی و ئاڵوگۆڕی زانیاری لە کارەکانی ژێر ئاودا بەرز دەکاتەوە .

١٠- گەڕان لە ژێر سەهۆڵ / ژێردەریای (UUV) تایبەتمەندەکان بۆ گەڕان لە ژێر سەهۆڵدا لە ناوچە جەمسەریەکان دیزاین کراون ، ئەم ئۆتۆمبێلانە دەتوانن لە ژێر سەهۆڵبەندانەکاندا بڕۆن بۆ کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر ئەستووری سەهۆڵەکە و تایبەتمەندیەکانی ئاو و ئیکۆسیستەمی (ژینگەڕێکخستە) ژێر ئاو .

زانستی سەربازی, [٢٤/١٠/٠٢ ٩:١٤ PM]

١١- گەیاندنی باری سوودبەخش / دەتوانرێت ژێردەریای (UUVs) تەیار بکرێت بۆ گەیاندنی باری سوودبەخش وەک هەستەوەر یان فڕۆکەی بچووکی بێ سەرنشین بۆ شوێنی دیاریکراو لە ژێر ئاودا ، ئەم توانایە گشتگیری (UUVs) بۆ پێداویستیە جۆراوجۆرەکانی ئەرک بەرز دەکاتەوە .

١٢- توێژینەوەی ئۆقیانوس / (UUVs) بەشداری دەکەن لە توێژینەوەکانی ئۆقیانوسدا لە ڕێگەی کۆکردنەوەی نمونە و پێوانەکردنی تایبەتمەندی ئاو و لێکۆڵینەوە لە ژیانی دەریایی ، ئەوان داتای بەنرخ بۆ لێکۆڵینەوە زانستیەکان دەدەنە توێژەران .

١٣- ئۆپەراسیۆنی دزێو و نهێنی / ژێردەریای (UUVs) ئامرازێکی دزێو و شاراوە پێشکەش دەکات بۆ ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی ژێر ئاو ، قەبارەی تاڕادەیەک بچووکیان و سیستەمی پاڵنەرە بێدەنگەکانیان وایان لێدەکات کەمتر دەستنیشان بکرێن ، ئەمەش ڕێگە بە چاودێریکردن و سیخوڕیەکی وریا دەدات .

١٤- چاودێری بەردەوام / دەتوانێت بۆ ماوەیەکی درێژ کاربکات و توانای چاودێری بەردەوام دابین دەکات ، ئەمە بە تایبەتی بۆ چاودێریکردنی ناوچە تایبەتەکان یان بەدواداچوونی چالاکیەکانی ژێر ئاو بۆ ماوەی درێژخایەن بەنرخە .

١٥- یەکخستنی لەگەڵ سیستەمی ڕووکار و هەوا / دەتوانرێت ژێردەریای (UUVs) لە ئۆپەراسیۆنە دەریایە فراوانەکاندا یەکبخرێت بە هاوکاری لەگەڵ کەشتیەکان و ژێردەریایەکان و فڕۆکەوانی بێ سەرنشین (UAV) بۆ پێکهێنانی تۆڕێکی چاودێری و وەڵامدانەوەی دەریایی گشتگیر .

بەکارهێنانی (UUVs) لە بەکارهێنانی سەربازیدا بەردەوامە لە پەرەسەندن ، ئەمەش بەهۆی پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا و زیادبوونی دانپێدانان بە بەهای ستراتیژیان لە ئۆپەراسیۆنە دەریایەکاندا ، توانای کارکردنیان بە شێوەیەکی سەربەخۆ ، گونجاندن لەگەڵ پێداویستیە هەمەچەشنەکانی ئەرک و ڕێکردن بە ژینگە چالاکەکانی ژێر ئاو ، وایان لێدەکات ببنە پێکهاتەیەکی دانەبڕاو لە هێزە دەریایە مۆدێرنەکان .

چـاپکردنی سـێ ڕەهـەنـدی/بـەرهـەمـهـێـنـانـی زیـادە

چاپکردنی سێ ڕەهەندی- بەرهەمهێنانی زیادە لە کارپێکردنی سەربازیدا بریتیە لە بەکارهێنانی تەکنیکە پێشکەوتووەکان بۆ دروستکردنی شتە سێ ڕەهەندیەکان چین بە چین ، ئەم تەکنەلۆژیایە سوودی ناوازەی هەیە لە ڕووی نموونەسازی خێرا و خۆکارکردن و بەرهەمهێنانی پێکهاتە ئاڵۆزەکان لەسەر داواکاری .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە چاپی سێ ڕەهەندی و بەرهەمهێنانی زیادە لە سەربازیدا :

١- پرۆتۆتایپی (سەرنموونەیی) خێرا / چاپی سێ ڕەهەندی ڕێگە بە نموونەسازی خێرا و کەم تێچووی پێکهاتە سەربازیەکان دەدات ، ئەمەش پرۆسەی دووبارەکردنەوەی دیزاین خێراتر دەکات و تاقیکردنەوەی چەمک و داهێنانە نوێیەکان ئاسان دەکات .

٢- بە خواستی خۆت و بەرگدروو / زۆرجار ئەپڵیکەیشنە سەربازیەکان پێویستیان بە چارەسەری تایبەتمەند هەیە ، چاپی سێ ڕەهەندی ڕێگە بە بەرهەمهێنانی پێکهاتەی زۆر تایبەتمەند دەدات ، دیزاینەکان بۆ ئەرکە تایبەتەکان یان پێداویستیەکانی ئامێرەکان باشتر دەکات .

٣- بەرهەمهێنانی لەسەر داواکاری / بەرهەمهێنانی زیادە ڕێگە بە بەرهەمهێنانی پارچە و پێکهاتەکان دەدات لەسەر داواکاری ، ئەمەش پێویستی بە کۆگا و لۆجستیکی بەرفراوان کەمدەکاتەوە ، ئەمەش بە تایبەتی لە ژینگە دوورەکان یان ژینگە توندەکاندا سوودی هەیە .

٤- خۆڕاگری زنجیرەی دابینکردن / چاپی سێ ڕەهەندی دەتوانێت خۆڕاگری زنجیرەی دابینکردن بەرز بکاتەوە بە کەمکردنەوەی پشتبەستن بە زنجیرەی دابینکردنی تەقلیدی ، یەکە سەربازیەکان دەتوانن پێکهاتەی سەرەکی لە شوێنی خۆیان بەرهەم بهێنن ، ئەمەش کاریگەریەکانی پچڕان یان دواکەوتن کەمدەکاتەوە.

٥- ئەندازەیە ئاڵۆزەکان / بەرهەمهێنانی زیادە لە دروستکردنی ئەندازەیی ئاڵۆزدا سەرکەوتووە کە ڕەنگە بە شێوازەکانی بەرهەمهێنانی تەقلیدی چالاک بێت یان مەحاڵ بێت ، ئەم توانایە بۆ بەرهەمهێنانی پێکهاتە و پێکهاتەی سەربازی ئاڵۆز بەسوودە .

٦- پێکهاتە سووکەکان / چاپی سێ ڕەهەندی ڕێگە بە دروستکردنی پێکهاتەی سووک و لە هەمان کاتدا بەهێز دەدات ، ئەمە لە بواری فڕۆکەوانی و بەرگریدا بەنرخە کە کەمکردنەوەی کێش زۆر گرنگە بۆ بەرزکردنەوەی کارایی سووتەمەنی یان توانای مانۆڕکردن .

٧- پێکهاتەکانی فڕۆکەوانی / کەرتی فڕۆکەوانی لەناو سەربازیدا سوود لە چاپی سێ ڕەهەندی وەردەگرێت بۆ بەرهەمهێنانی پێکهاتەکانی وەک پارچەی بزوێنەر و پێکهاتەی سووک و تەنانەت تەواوی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ، ئەم تەکنەلۆژیایە بەشدارە لە باشترکردنی کارایی و کەمکردنەوەی تێچووی چاککردنەوە .

٨- بەکارهێنانی پزیشکی / بەرهەمهێنانی زیادە بۆ بەرهەمهێنانی ئامێری پزیشکی و دەستکرد و چاندن بۆ کارمەندانی سەربازی بەکاردێت ، ئەم تەکنەلۆژیایە ڕێگە دەدات بە خۆڕێکخستنی چارەسەرەکانی چاودێری تەندروستی لەسەر بنەمای پێداویستی تاکەکەسی .

٩- ئامراز و جێگیرکردن / چاپی سێ ڕەهەندی بەکاردێت بۆ بەرهەمهێنانی خێرای ئامێر و ئامێرە جێگیرەکان کە لە ئەرکەکانی چاککردنەوەدا بەکاردەهێنرێن ، ئەم نەرمیە ڕێگە بە یەکە سەربازیەکان دەدات خۆیان لەگەڵ گۆڕانی پێداویستیەکان لە مەیدانەکەدا بگونجێنن .

١٠- کەمبوونەوەی پاشماوە / پرۆسەی بەرهەمهێنانی کەمکەرەوەی تەقلیدی زۆرجار پاشماوەی بەرچاو دروست دەکات ، بەرهەمهێنانی زیادە کەمترین بەفیرۆدانی مادده بە دروستکردنی شتەکان چین بە چین ، ئەمەش وای لێدەکات ببێتە بژاردەیەکی بەردەوامتر .

١١- تەکنەلۆژیای دزێو / چاپی سێ ڕەهەندی ڕێگە بە دروستکردنی پێکهاتەکان دەدات کە شێوە و ڕووی ئاڵۆزیان هەیە ، ئەمەش بەشدارە لە پەرەپێدانی تەکنەلۆژیای دزێو ، ئەندازەیە ئاڵۆزەکان دەتوانن یارمەتیدەر بن لە کەمکردنەوەی بڕبڕەی ڕادار و بەرزکردنەوەی تواناکانی دزێوی گشتی .

١٢- پێکهاتەکانی ئۆتۆمبێلی سەربازی / پێکهاتەکانی ئۆتۆمبێلی سەربازی وەک زرێپۆش و تانک دەتوانرێت بە بەکارهێنانی بەرهەمهێنانی زیادە بەرهەم بهێنرێت ، ئەمەش ڕێگە بە دروستکردنی پارچەی یەدەگ و نوێکردنەوە دەدات کە بەپێی مۆدێلی تایبەتی ئۆتۆمبێلەکان بێت .

١٣- چاککردنەوە و ڕێکخستنەوە / بەرهەمهێنانی زیادە کارەکانی چاککردنەوە و ڕێکخستنەوە لەناو شانۆدا ئاسان دەکات ، لەبری ئەوەی چاوەڕێی گۆڕینی پارچە بکەن یەکە سەربازیەکان دەتوانن پێکهاتەکان لە شوێنی خۆیان بە شێوەی سێ ڕەهەندی چاپ بکەن بۆ ئەوەی بە خێرای کارایەکانیان بگەڕێننەوە .

١٤- پێکهاتەی ئەلیکترۆنی / چاپی سێ ڕەهەندی دەتوانرێت بەکاربهێنرێت بۆ دروستکردنی پێکهاتەی ئەلیکترۆنی لەوانەش تەختەی سووڕ ، ئەم توانایە سوودی هەیە بۆ دروستکردنی ئەلیکترۆنیاتی تایبەتمەند بۆ بەکارهێنانی سەربازی .

١٥- تێکەڵبوون لەگەڵ تەکنەلۆژیاکانی تر / چاپی سێ ڕەهەندی دەتوانرێت لەگەڵ تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکانی تردا تێکەڵ بکرێت وەک زیرەکی دەستکرد و ڕۆبۆتیک بۆ دروستکردنی سیستەمی سەربەخۆ کە توانای بەرهەمهێنان و چاککردنەوەی لەسەر داواکاری هەبێت .

وەرگرتنی چاپی سێ ڕەهەندی و بەرهەمهێنانی زیادە لە سەربازیدا ڕەنگدانەوەی گۆڕانکاریە بەرەو شێوازی بەرهەمهێنانی چالاکتر و گونجاوتر ، لەگەڵ بەردەوامبوونی پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا چاوەڕوان دەکرێت بەکارهێنانی چاپی سێ ڕەهەندی لە بەرگریدا فراوانتر بێت ، ئەمەش ئەگەری نوێ بۆ داهێنان و کارایی کارکردن پێشکەش دەکات.

چــەكــی وزەی ئــاراســتــەكــراو (DEWs)

چەكی وزەی ئاراستەكراو (DEWs) سیستەمێكی پێشكەوتووە كە وزەی زۆر چڕ لە شێوەی لەیزەر یان مایكرۆوەیڤ (وردەشەپۆل) یان تیشكی تەنۆلكەكاندا دەرئەدات ، ئەم چەكانە وزەی ئاراستەكراو بەكاردەهێنن بۆ بەئامانجگرتن و زیانگەیاندن یان لەناوبردنی شتەكانی دوژمن ، وەك مووشەك یان فڕۆكەی بێفڕۆكەوان یان ئۆتۆمبێلی دیكە ، سوودەكانی وەك ئامانجكردنی خێرای ڕووناكی و وردبینی و كەمكردنەوەی داواكاری و بارگرانی لۆجستی بە بەراورد بە چەكی جوڵەی تەقلیدی پێشكەش دەكات ، ئەوان لە سیناریۆ سەربازیەكاندا بەكارهێنانیان هەیە بۆ هەردوو مەبەستی بەرگری و هێرشبەر ، هەروەها بەكارهێنانی ئەگەری لە هێزی ناكوشندەدا بۆ كۆنترۆڵكردنی قەرەباڵغی و ئاسایش .

لایەنە سەرەكیەكانی پەیوەست بە چەكی وزەی ئاراستەكراو لە سەربازیدا:

١- چەكی لەیزەر : (DEWs) لەسەر بنەمای لەیزەر تیشكی چڕكراوی ڕووناكی یەكگرتوو بەكاردەهێنن بۆ ئامانگرتن و زیانگەیاندن یان لەناوبردنی ئامانجەكان ، دەتوانرێت لەیزەری سەربازی بۆ مەبەستی جۆراوجۆر بەكاربهێنرێت ، لەوانە لێدانی وردی ئۆتۆمبێل یان فڕۆكەی بێفڕۆكەوان یان مووشەك .

٢- چەکی مایکرۆوەیڤ / مایکرۆوەیڤ وەک سەرچاوەیەکی وزەی ئاراستەکراو بەکاردەهێنرێت بۆ تێکدان یان زیانگەیاندن بە سیستەمی ئەلیکترۆنی ، دەتوانرێت چەکی مایکرۆوەیڤ لە دژی پێکهاتە ئەلیکترۆنیەکانی سیستەمی ئاسمانی بێ سەرنشین (UAS) یان سیستەمی پەیوەندیکردن یان ئامێرە ئەلیکترۆنیەکانی تر بەکاربهێنرێت .

٣- خێرای پەیوەندی ڕووناکی / چەکی وزەی ئاراستەکراو بە خێرایی ڕووناکی دەڕۆن کە نزیکەی چرکەساتی پەیوەندی لەگەڵ ئامانجەکاندا دابین دەکات ، ئەم کاتە خێرا وەڵامدانەوەیە سوودێکی بەرچاوە لە بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشە خێراکان .

٤- وردی و کەمی زیانەکانی بارمتە / وردبینیەکی بەرز پێشکەش دەکات ، ڕێگە بە پەیوەندیە ئامانجدارەکان دەدات بە کەمترین زیانی بارمتە ، ئەم وردبینیە لەو بارودۆخانەدا بەنرخە کە کەمکردنەوەی زیانگەیاندن بە هاوڵاتیانی مەدەنی یان ژێرخان لە پێشینەی کارەکانە .

٥- توانای گەورەکردن / چەکی وزەی ئاراستەکراو دەتوانرێت قەبارەبکرێت واتە دەتوانرێت ڕێکبخرێت بۆ ئاستی جیاوازی کوشندەیی ، ئەم نەرمیە ڕێگە بە بەڕێوەبەران دەدات بڕی گونجاوی وزە بۆ ئامانجێکی دیاریکراو بەکاربهێنن لە کاریگەریە ناکوشندەکانەوە تا کاریگەریە کوشندەکان .

٦- بەشداریکردنی بەردەوام / (DEWs) دەتوانێت بە بەردەوامی ئامانجەکان بخاتە ناوەوە بە مەرجێک سەرچاوەی کارەبا هەبێت ، ئەمەش جیاوازە لەگەڵ تەقەمەنی تەقلیدی کە بەهۆی بڕی فیزیکیەوە سنووردارە و پێویستیان بە بارگاویکردنەوە هەیە .

٧- توانای دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان / چەکی وزەی ئاراستەکراو دەتوانێت لە دژی سیستەمی ئاسمانی بێ سەرنشین (UAS) و فڕۆکەی بێفڕۆکەوان کاریگەر بێت بۆ نموونە لەیزەر دەتوانێت بە خێرایی و بە وردی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان لە کاتی فڕیندا لەکاربخات یان لەناویان ببات .

٨- سیستەمی دژە موشەک و تۆپخانە و هاوەن (C-RAM) / دەتوانرێت (DEWs) وەک بەشێک لە سیستەمی (C-RAM) بەکاربهێنرێت بۆ ڕێگریکردن و لەناوبردنی موشەکی هاتوو یان تۆپخانە یان گولە هاوەنەکان ، ئەمەش چینێکی بەرگری زیادە لە بەرامبەر هەڕەشەکانی ئاگری ناڕاستەوخۆ دابین دەکات .

٩- سیستەمەکانی (Counter-IED) ئامێری تەقینەوەی خۆماڵی / دەتوانرێت چەکی وزەی ئاراستەکراو بەکاربهێنرێت بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئامێرە تەقەمەنیە چەسپاوەکان (IEDs) بە تێکدان یان بێلایەنکردنی ئەو پێکهاتە ئەلیکترۆنیانەی کە لە میکانیزمەکانی دەستپێکردنیاندا بەکاردەهێنرێن .

١٠- جەنگی ئەلیکترۆنی / (DEWs) دەتوانێت پێکهاتە ئەلیکترۆنیەکان تێکبدات یان زیانیان پێ بگەیەنێت ، ئەمەش وایان لێدەکات لە سیناریۆکانی شەڕی ئەلیکترۆنیدا بەسوود بن ، ئەم توانایە درێژدەبێتەوە بۆ لەکارخستنی یان تێکدانی کارایی سیستەمی پەیوەندیەکانی نەیار .

١١- کەمبوونەوەی بارگرانی لۆجستی / چەکی وزەی ئاراستەکراو بارگرانی لۆجستی کەمدەکاتەوە کە پەیوەندی بە تەقەمەنی تەقلیدیەوە هەیە ، پێویست بە گواستنەوە و هەڵگرتنی بڕێکی زۆر تەقەمەنی ناکات .

١٢- بەکارهێنانی ستراتیژی و تاکتیکی /(DEWs) هەم بەکارهێنانی ستراتیژی و هەم بەکارهێنانی تاکتیکی هەیە ، دەتوانرێت بۆ بەرگری ستراتیژی دامەزراوە سەربازیەکان و هەروەها لە سیناریۆی تاکتیکیدا بۆ لێدانی ورد بۆ سەر ئامانجە تایبەتەکان بەکاربهێنرێن .

١٣- داهێنان و توێژینەوە / توێژینەوە و داهێنانی بەردەوام لە چەکی وزەی ئاراستەکراودا بەردەوامە لە پێشخستنی تواناکانی ئەم سیستەمانە ، ئەمەش باشترکردنی بەرهەمهێنانی کارەبا و کۆنترۆڵکردنی تیشک و کارایی لەخۆدەگرێت.

١٤- بەرگری ئاسمانی و دەریایی / (DEWs) لە بەرگری ئاسمانی و دەریایدا کارپێکراوە بۆ نموونە دەتوانرێت چەکی لەیزەر بۆ بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشە ئاسمانیەکان یان بە ئامانجگرتنی کەشتیە دەریایە دوژمنکارەکان بەکاربهێنرێت .

١٥- کارەکانی دژە مانگی دەستکرد / دەتوانرێت (DEWs) بۆ کارەکانی دژە مانگی دەستکرد بەکاربهێنرێت بە تێکدان یان زیانگەیاندن بە پێکهاتە ئەلیکترۆنیەکانی مانگە دەستکردەکانی نەیار ، ئەم توانایە بەشێکە لە گفتوگۆکان لەسەر شەڕی بۆشایی ئاسمان .

پەرەپێدان و یەکخستنی چەکی وزەی ئاراستەکراو گۆڕانکاری لە توانا سەربازیەکان نیشان دەدات ، کە ڕێگەی نوێ پێشکەش دەکات بۆ بەرەنگاربوونەوەی هەڕەشە سەرهەڵداوەکان بە خێرای و وردبینی و کەمکردنەوەی ئالۆزیە لۆجستیکیەکان ، لەگەڵ پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا پێدەچێت (DEWs) ڕۆڵێکی بەرچاویان هەبێت لە ستراتیژیەکانی بەرگری مۆدێرن .

زيـــادكـــردنـــی تـــوانـــای ســـەربـــازەكـــان

زیادكردنی توانای سەربازەكان لە بەكارهێنانە سەربازیەكاندا بریتیە لە تێكەڵكردنی تەكنەلۆژیای پێشكەوتوو لەگەڵ جەستەی سەربازان بۆ بەرزكردنەوەی توانا جەستەیەكان یان مەعریفیەكان یان هەستیاریەكان، ئەم پێشكەوتنانە ئامانجیان باشتركردنی ئەدای كاركردن و توانای مانەوە و گونجاندنی كارمەندانی سەربازیە لە سیناریۆی ئۆپەراسیۆنە جیاوازەكاندا .

لایەنە سەرەكیەكانی پەیوەست بە زیادكردنی توانای سەربازان لە بواری سەربازیدا :

١- ئێسكەپەیكەری دەرەكی / ئێسكەپەیكەری دەرەكی بەهێز و بەرگەگرتنێكی بەرزتر دابین دەكات و یارمەتی سەربازەكان دەدات لە هەڵگرتنی باری قورس و گەشتكردن بە زەویە چالاكەكاندا و كەمكردنەوەی ماندوێتی جەستەیی لە كاتی ئەركە درێژخایەنەكاندا .

٢- بەرزكردنەوەی بایۆمیكانیكی (زیندەوەستاكاری) / بەرزكردنەوەی بایۆمیكانیكی بریتیە لە تێكەڵكردنی پێكهاتە میكانیكیەكان لەگەڵ جەستەی مرۆڤ بۆ باشتركردنی توانا جەستەیەكان ، وەك هێز و چالاكی و خۆڕاگری .

٣- بەرزکردنەوەی مەعریفی / زیادکردنی مەعریفی گرنگی بە باشترکردنی ئەرکە مەعریفیەکان دەدات لەوانە بیرەوەری و بڕیاردان و هۆشیاری بارودۆخ ، ئەمە دەتوانێت هاندانی دەمارەکان و دەرمانی نوترۆپیک (بەرزکردنەوەی یادگە) یان ڕووکارەکانی مێشک-کۆمپیوتەر لەخۆبگرێت .

٤- بەرزکردنەوەی هەستەکان / ئەو تەکنەلۆژیایانەی کە هەستکردن بە هەستەوەرەکان بەرز دەکەنەوە وەکو بینایی پێشکەوتوو و بینینی شەوانە و زیادکردنی بیستن ، هۆشیاری باشتر لە ژینگە جیاوازەکاندا بە کارمەندانی سەربازی دەبەخشن .

٥- واقیعی زیادکراو (AR) و شاشەی سەرەکی (HUDs) / تەکنەلۆژیاکانی (AR) و (HUDs) زانیاریە دیجیتاڵیەکان دەخەنە سەر جیهانی فیزیکی کە داتای کاتی ڕاستەقینە و یارمەتیدانی ڕێکردن و هۆشیاری دۆخ ڕاستەوخۆ لە بواری بینینیاندا دابین دەکەن .

٦- چاودێری بایۆمەتری (زیندەپێوی) / هەستەوەرەکانی بایۆمەتری چاودێری پارامێتەر (ژوورپێو)ەکانی فیزیۆلۆژی دەکەن وەک لێدانی دڵ و پلەی گەرمی و ئاستی ئاودان بۆ هەڵسەنگاندنی تەندروستی و باشی کارمەندانی سەربازی لە کاتی ڕاستەقینەدا .

٧- تەکنەلۆژیا چێنراوەکان / ئامێرە چاندنەکان وەک چیپی (RFID) یان چاندنی بایۆمەتری ، دەتوانن تواناکانی ناسینەوە و بەدواداچوون و پەیوەندیکردن بۆ کارمەندانی سەربازی بەرز بکەنەوە .

٨- سیستەمی پەیوەندی بەرزکراوە / تەکنەلۆژیاکانی پەیوەندیکردن لەوانەش سیستەمی ڕادیۆی پێشکەوتوو و ڕووکارە دەماریە ڕاستەوخۆکان ، پەیوەندی نێوان سەرباز و ناوەندەکانی فەرماندەی باشتر دەکەن و هەماهەنگی و وەڵامدانەوە بەرز دەکەنەوە .

٩- تەکنەلۆژیاکانی لەبەرکردن / ئامێرە لەبەرکراوەکان وەک یەکپۆشی زیرەک یان سیستەمی چاودێری تەندروستی یەکگرتوو ، داتا و پەیوەندی لە کاتی ڕاستەقینەدا دابین دەکەن بۆ پشتگیریکردن لە بڕیاردان و کاریگەری گشتی ئەرکەکان .

١٠- بەرزکردنەوەی بایۆپزیشکی / بەرزکردنەوەی بایۆپزیشکی بریتیە لە گۆڕینی بۆماوەی و پزیشکی دووبارە دروستکردنەوە یان دەستێوەردانی پزیشکی پێشکەوتوو بۆ بەرزکردنەوەی خۆڕاگری جەستەیی و چاکبوونەوە لە برینەکان .

١١- پرۆستێتیک (ئەندامی دەستکرد)ی پێشکەوتوو / ئەندام و پەیوەندیە دەستکردەکانی تەکنەلۆژیای بەرز دەتوانن توانا جەستەیەکان بۆ سەربازە برینداره‌کان یان براوه‌کان بگەڕێننەوە یان تەنانەت بەرز بکەنەوە ئەمەش ڕێگەیان پێدەدات ئەرکەکان بە زیادبوونی کارایی ئەنجام بدەن .

١٢- ڕووکارەکانی مرۆڤ و ئامێر (HMIs) / کارلێکی ڕاستەوخۆ لە نێوان مرۆڤ و ئامێرەکاندا دەکات ، ئەم ڕووکارانە دەتوانن ناسینەوەی ئاماژە یان فەرمانی دەنگ یان ڕووکارە دەماریەکان لەخۆ بگرن کە کۆنترۆڵی بێ کێشەی سیستەمی تەکنەلۆژی ئاسان دەکات .

١٣- ئامادەیی لە دوورەوە و کارکردن لە دوورەوە / تەکنەلۆژیاکانی تێلێپرێنس ڕێگە بە کارمەندانی سەربازی دەدات لە دوورەوە ئۆتۆمبێل یان فڕۆکەی بێفڕۆکەوان یان سیستەمی ڕۆبۆتی کارپێبکەن ، بەمەش دەستڕاگەیشتن و تواناکانیان بەبێ ئامادەبوونی فیزیکی درێژدەکاتەوە .

١٤- ڕاهێنان و بەرزکردنەوەی لێهاتووی / تەکنەلۆژیای واقیعی زیادکراو و واقیعی مەجازی بۆ مەبەستی ڕاهێنان بەکاردەهێنرێت ، دابینکردنی هاوشێوەکردن و سیناریۆی واقیعی بۆ بەرزکردنەوەی توانا سەربازیەکان و تواناکانی بڕیاردان .

١٥- ڕەچاوکردنی ئەخلاقی و یاسای / زیادکردنی مرۆیی ڕەچاوکردنی ئەخلاقی و یاسای دەوروژێنێت لەوانە نیگەرانیەکان سەبارەت بە ڕەزامەندی و تایبەتمەندی و ئەگەری دروستکردنی جیاوازی لە تواناکان لە نێوان کارمەندانی سەربازیدا .

یەکخستنی تەکنەلۆژیاکانی زیادکردنی مرۆیی لە سەربازیدا ڕەنگدانەوەی هەوڵە بەردەوامەکانە بۆ بەکارهێنانی پێشکەوتنەکانی زانست و تەکنەلۆژیا بۆ بەرزکردنەوەی توانا و سەلامەتی کارمەندانی سەربازی ، لەگەڵ بەردەوامبوونی پەرەسەندنی ئەم تەکنەلۆژیایانە زۆر گرنگە کە کاریگەریە ئەخلاقی و یاسایی و کۆمەڵایەتیەکان چارەسەر بکرێت بۆ دڵنیابوون لە بەکارهێنانی بەرپرسیارانە و دادپەروەرانە .

چــەكــی هــایــپــەرســۆنــیــک (ســەروو دەنــگــی)

چەکی هایپەرسۆنیک (سەروو دەنگی) لە کارپێکردنی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ چەکی خێرا کە بە خێرایی زیاتر لە ٥ ماک (پێنج هێندەی خێرایی دەنگ) یان زیاتر دەڕوات ، ئەم سیستەمە پێشکەوتووانە سوودی بەرچاو پێشکەش دەکەن ، لەوانە بەشداریکردنی خێرا گرتنی ئامانج و زیادکردنی توانای مانۆڕکردن و کەمکردنەوەی کاتی کاردانەوە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە چەکی هایپەرسۆنیک لە سەربازیدا :

١- خێرایی زۆر / چەکی هایپەرسۆنیک بە خێرایەکی زۆر بەرز دەڕۆن بە شێوەیەکی گشتی لە سەرووی (٥ ماك)ەوە ، ئەم خێرایە سوودێکی تاکتیکی بەرچاو دەدات ، ئەمەش وایکردووە کە ڕێگریکردن یان بەرگریکردنیان لە دژی نەیاران چالاک بێت.

٢- جۆرە جیاوازەکان / چەکی هایپەرسۆنیک بە شێوەی جۆراوجۆر دێت لەوانە ئۆتۆمبێلی گلاید (هاویشتن - خلیسک) هایپەرسۆنیک (HGVs) و مووشەکی کروز هایپەرسۆنیک ، هەر جۆرێک تایبەتمەندی و بەکارهێنانی تایبەتی هەیە بۆ ئەرکی جیاواز .

أ - ئۆتۆمبێلی گلاید : ئۆتۆمبێلی گلاید هایپەرسۆنیک لە سەرووی مووشەکێکی بالیستیکەوە هەڵدەدرێن و لە بەرزایە بەرزەکاندا جیا دەکرێنەوە ، پاشان بە خێرای هایپەرسۆنیک لەناو بەرگەهەوای زەویدا دەخلیسکن و مانۆڕی پێشبینینەکراو لە ڕێگادا بۆ ئامانجەکە دەکەن .

ب- مووشەکی کروز : مووشەکی کروز هایپەرسۆنیک سیستەمی پێشکەوتووی پاڵنەر بەکاردەهێنێت وەکو سکرامجێت (دەروازەی تێڕژاوی) بۆ پاراستنی خێرایی هایپەرسۆنیکی بەردەوام بە درێژایی تەواوی فڕینەکەیان ، دەتوانن لە بەرزایە نزمەکاندا مانۆڕ بکەن و گەشت بکەن بە بەراورد بە ئۆتۆمبێلی گلاید .

٣- کەمکردنەوەی کاتی ڕێکردن / خێرایی بەرزی چەکی هایپەرسۆنیک بە شێوەیەکی بەرچاو ئەو کاتە کەمدەکاتەوە کە پێویستە بۆ گەیشتن بە ئامانجێک ، کەمترین هۆشداری دەدات بە نەیاران ، ئەم توانایە خێرا لە شەڕکردندا کاریگەری ئەم چەکانە بەرز دەکاتەوە .

٤- بەکارهێنانی ستراتیژی و تاکتیکی / چەکی هایپەرسۆنیک هەم بەکارهێنانی ستراتیژی و تاکتیکی هەیە ، دەتوانرێت بۆ لێدانی ئامانجە بەها بەرزەکان و هەستیارەکان بە کات و بە وردی بەکاربهێنرێن ، هەروەها بۆ چوونە ناو سیستەمی بەرگری ئاسمانی ئاڵۆزیش .

٥- گەیشتنی جیهانی / چەکی هایپەرسۆنیک دەستڕاگەیشتنێکی جیهانی دابین دەکات کە هێزە سەربازیەکان دەتوانن لە مەودای درێژدا ئامانجەکان لێبدەن ، ئەم توانایە نەرمی و گەیشتن بە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان بەرز دەکاتەوە .

٦- توانای مانۆڕکردن / ئۆتۆمبێلە هایپەرسۆنیکەکان ئاستێکی بەرزی توانای مانۆڕکردنیان هەیە ، ئەمەش ڕێگەیان پێدەدات کردارەکانی خۆدزینەوە ئەنجام بدەن و ڕێڕەوی خۆیان بگۆڕن لە کاتی فڕیندا ، ئەمەش وایان لێدەکات زیاتر چالاک بن بۆ ڕێگریکردن و شوێنپێهەڵگرتن .

٧- دزەکردنی بەرگریەکان / خێرای و مانۆڕی چەکی هایپەرسۆنیک وایان لێدەکات بتوانن بچنە ناو سیستەمی بەرگری ئاسمانی پێشکەوتووەوە ، ئەم توانایە تەحەدای ستراتیژی بەرگری تەقلیدی دەکات و پێویستی بە پەرەپێدانی ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی نوێ هەیە .

٨- توانای فرە ئەرک / دەتوانرێت چەکی هایپەرسۆنیک بۆ توانای فرە ئەرک دیزاین بکرێت لەوانە لێدانی ورد بۆ سەر خاڵە گرنگەکانیدوژمن و ئۆپەراسیۆنی دژە کەشتی و ڕێگری ستراتیژی .

٩- تەکنەلۆژیای (Boost-Glide) پەرە پێدانی هاویشتن/ ئۆتۆمبێلە گلایدەکانی هایپەرسۆنیک لە تەکنەلۆژیای بووست-گلاید کەڵک وەردەگرن ، قۆناغی سەرەتایی بوستکردنی موشەکی بالیستیک لەگەڵ وردبینی و توانای مانۆڕی ئۆتۆمبێلی گلاید لە قۆناغی دابەزیندا تێکەڵ دەکات .

١٠- سکرامجێت پاڵنەر / هەندێک لە چەکی هایپەرسۆنیک بزوێنەری سکرامجێت بەکاردەهێنن ، کە بە شێوەیەکی کارا بە خێرایی هایپەرسۆنیک کاردەکەن بە پاڵەپەستۆکردنی هەوای هاتوو بەبێ ئەوەی پێویستیان بە ئامێری پاڵنەری موشەکی تەقلیدی هەبێت .

١١- ڕکابەری جیهانی / چەند وڵاتێک چالاکانە پەرە بە چەکی هایپەرسۆنیک دەدەن و تاقی دەکەنەوە ، ئەمەش دەبێتە هۆی سەردەمێکی نوێی کێبڕکێی جیهانی لەم دۆمەینە تەکنەلۆژییەدا .

١٢- تەحەددیاتی گەشەپێدان / پەرەپێدانی چەکی هایپەرسۆنیک تەحەدای ئەندازیاری پەیوەست بە کەرەستە و بەڕێوەبردنی گەرمی و سیستەمی کۆنترۆڵ دەخاتە ڕوو ، ئەم تەحەددایانە پێویستیان بە تەکنەلۆژیای پێشکەوتوو هەیە بۆ تێپەڕاندنی .

١٣- ڕێگری ستراتیژی / جێگیرکردنی چەکی هایپەرسۆنیک بەشدارە لە ڕێگریکردن لە ستراتیژی بە دابینکردنی توانایەکی باوەڕپێکراو و بەهێز ، کاریگەری لەسەر حسابی نەیارانی ئەگەری هەیە .

چەکی هایپەرسۆنیک نوێنەرایەتی پێشکەوتنێکی گۆڕانکاری لە تەکنەلۆژیای سەربازیدا دەکات کە دیمەنی توانا ستراتیژیەکان و ڕەچاوکردنەکان لە قاڵب دەدەنەوە ، خێرایی و توانای مانۆڕکردن و توانای چوونە ناو بەرگریەکانیان و تەحەدا و دەرفەتی نوێ بۆ پلاندانەرانی سەربازی لە سەرانسەری جیهاندا دروست دەکات.

سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان

سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان لە بەکارهێنانی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ ئەو تەکنەلۆژیا و ڕێوشوێنانەی کە بۆ دیاریکردن و بەدواداچوون و بێلایەنکردن یان کەمکردنەوەی ئەو مەترسیە داڕێژراون کە سیستەمی ئاسمانی بێ سەرنشین (UAS) یان فڕۆکەی بێفڕۆکەوان دروستی دەکەن ، لەگەڵ دەستڕاگەیشتن بە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان سیستەمی کاریگەری دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان گەشەی کردووە .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان لە بواری سەربازیدا :

١- تەکنەلۆژیاکانی دیاریکردن / سیستەمی دژە فڕۆکەوانی تەکنەلۆژیای جۆراوجۆری دیاریکردن بەکاردەهێنێت لەوانە ڕادار ، دۆزینەوەی فریکوێنسی ڕادیۆیی (RF) ، هەستەوەری دەنگی و کامێرای ئەلکترۆ-ئۆپتیکاڵ (کارەبای ڕووناکی) و ژێر سوور (EO/IR) بۆ ناسینەوە و دیاریکردنی شوێنی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان .

٢- سیستەمی ڕادار / سیستەمی ڕادار دەتوانێت فڕۆکەی بێفڕۆکەوان دەستنیشان بکات بە شیکردنەوەی بڕگەی بڕبڕەی ڕادار و تایبەتمەندی جوڵە ، هەندێک لە سیستەمی ڕادارەکان بە تایبەتی بۆ شوێنپێهەڵگرتنی تەنە بچوکەکان و نزم فڕین وەک فڕۆکەی بێفڕۆکەوان داڕێژراون .

٣- دیاریکردنی (RF) و (Jamming) / سیستەمی دیاریکردنی فرێکوێنسی ڕادیۆیی (RF) ئەو سیگناڵە ڕادیۆیانەی کە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان بۆ پەیوەندیکردن و کۆنترۆڵکردن بەکاریدەهێنن دەستنیشان دەکات ، ڕەنگە سیستەمی دژە فڕۆکە بێفڕۆکەوانەکان (RF) (Jamming - جامکردن) بەکاربهێنن بۆ تێکدانی پەیوەندی نێوان فڕۆکە بێفڕۆکەوانەکە و بەڕێوەبەرەکەی .

٤- هەستەوەری دەنگی / هەستەوەرە دەنگیەکان دەتوانن واژۆی دەنگی جیاوازی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان دەستنیشان بکەن ، ئەمەش چینێکی زیادەی دۆزینەوە دابین دەکات ، بە تایبەت لەو سیناریۆیانەی کە دۆزینەوەی بینراو یان (RF) ڕەنگە چالاک بێت .

٥- کامێراکانی (EO/IR) / کامێرای ئەلکترۆ-ئۆپتیکاڵ و ژێر سوور بەکاردێت بۆ ناسینەوەی بینراوی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ، ئەم کامێرایانە دەتوانن وێنەی ورد بۆ پشتڕاستکردنەوەی بینراو و بەدواداچوون دابین بکەن .

٦- نەرمەکاڵای دۆزینەوەی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان / چارەسەری نەرمەکاڵا پێشکەوتووەکان شیکاری داتاکانی هەستەوەر دەکەن بۆ دۆزینەوە و پۆلێنکردنی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ، ئەلگۆریتمەکانی فێربوونی ئامێر زیاتر بەکاردەهێنرێن بۆ باشترکردنی وردی دۆزینەوەی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان و کەمکردنەوەی پۆزەتیڤی ساختە .

٧- سیستەمی شوێنپێهەڵگرتنی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان / کاتێک فڕۆکەیەکی بێفڕۆکەوان دۆزراوەتەوە سیستەمی شوێنپێهەڵگرتن بەدوای جوڵەکەیدا دەگەڕێت ، زانیاری لە کاتی ڕاستەقینەدا لەسەر شوێن و بەرزی و بەرەوڕووی دەدات ، ئەم زانیاریە بەدواداچوونە بۆ ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی کاریگەر زۆر گرنگە .

٨- جامکردن و ساختەکردن / سیستەمی دژەفڕۆکە بێفڕۆکەوانەکان لەوانەیە تەکنیکەکانی جامکردن بەکاربهێنن بۆ تێکدانی پەیوەندی نێوان فڕۆکەیەکی بێفڕۆکەوان و بەڕێوەبەرەکەی ، سەرەڕای ئەوەش شێوازەکانی ساختەکردن دەتوانن فڕۆکەی بێفڕۆکەوان فریو بدەن بە پێدانی سیگناڵی جی پی ئێسی ساختە یان زانیاری چەواشەکارانەی تر .

٩- چەکی وزەی ئاراستەکراو / چەکی وزەی ئاراستەکراو وەک لەیزەر یان مایکرۆوەیڤ دەتوانرێت بەکاربهێنرێت بۆ لەکارخستنی یان لەناوبردنی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان بە ئامانجکردنی پێکهاتە گرنگەکانیان ، وەک هەستەوەرەکان یان سیستەمی پەیوەندیکردن .

١٠- سیستەمی تۆڕ / سیستەمی تۆڕکردن تۆڕ بڵاودەکاتەوە بۆ گرتن و لەکارخستنی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان بە شێوەیەکی فیزیکی ، ئەم شێوازە لە دژی فڕۆکە بێفڕۆکەوانە بچووکەکان کاریگەرە و زۆرجار لە ژینگە شاریەکان یان ئەو ناوچانەی کە سنووردارکردنی بەکارهێنانی چەکی وزەی جوڵەیی تێدایە بەکاردەهێنرێت .

١١- پلاتفۆرمی تایبەت بە دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان / هەندێک لە هێزە سەربازیەکان پلاتفۆرمی تایبەتی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان جێگیر دەکەن کە بە تێکەڵەیەک لە توانای دۆزینەوە و شوێنپێهەڵگرتن و بێلایەنکردن تەیارکراون بۆ پاراستنی گشتگیر لە هەڕەشەکانی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان .

١٢- یەکخستنی لەگەڵ سیستەمی بەرگری ئاسمانی / سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان لە تۆڕەکانی بەرگری ئاسمانی فراوانتردا یەکخراوە ئەمەش هەماهەنگی لەگەڵ سیستەمی دژە فڕۆکەی هەنووکەیی دەکات بۆ دابینکردنی بەرگریەکی چیندار لە بەرامبەر هەڕەشە ئاسمانیەکان .

١٣- دیاریکردن و کەمکردنەوەی مەودای فڕین / لەگەڵ سەرهەڵدانی ڕەوەی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان خۆی دەگونجێنێت بۆ دۆزینەوە و کەمکردنەوەی چەندین فڕۆکەی بێفڕۆکەوان کە پێکەوە کاردەکەن ، ئەمەش ئەلگۆریتم و تەکنەلۆژیای پێشکەوتوو دەگرێتەوە بۆ چارەسەرکردنی ئەو تەحەددایانەی کە بەهۆی تاکتیکەکانی ڕژانەوە دروست دەبن .

١٤- ڕەچاوکردنی یاسایی و ئەخلاقی / بەکارهێنانی سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ڕەچاوکردنی یاسایی و ئەخلاقی لەخۆدەگرێت ، لەوانە ئەو پرسانەی پەیوەستن بە ڕێساکانی ئاسمانی و نیگەرانیەکانی پاراستنی نهێنی و مەترسیەکانی پەکخستنی بێ مەبەست بۆ فڕۆکە بێفڕۆکەوانە نادوژمنکارەکان .

١٥- فراوانکردن و نەرمی / سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان پێویستی بە فراوانی و نەرم و نیانی هەیە بۆ ئەوەی لەگەڵ تەکنەلۆژیا و تاکتیکەکانی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان کە لە گەشەکردندان بگونجێت ، پێویستە ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی کاریگەر لە سەرانسەری کۆمەڵێک سیناریۆی هەڕەشەدا پێشکەش بکەن .

توانا کاریگەرەکانی بەرپەرچدانەوەی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان زۆر گرنگن بۆ هێزە سەربازیەکان بۆ پاراستنی ژێرخانی گرنگ و پاراستنی کارمەندان و پاراستنی کۆنترۆڵی ئاسمانی لە بەرامبەر هەڕەشە پەرەسەندووەکانی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ، لەگەڵ بەردەوامبوونی پێشکەوتنی تەکنەلۆژیای فڕۆکەی بێفڕۆکەوان سیستەمی دژە فڕۆکەی بێفڕۆکەوان ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕێت لە پاراستنی ئاسایش و کەمکردنەوەی مەترسیە ئەگەریەکان .

كــارايــی وزه و بــەردەوامی لە ئۆپەراسيۆنە ســەربازيەكان

١- سەرچاوەی وزەی نوێبووەوە / دامەزراوە سەربازیەکان زیاتر سەرچاوەی وزەی نوێبووەوە وەک وزەی خۆر و با و گەرمی زەوی وەردەگرن بۆ کەمکردنەوەی پشتبەستن بە سووتەمەنی بەردینی تەقلیدی و بەرزکردنەوەی بەردەوامی .

٢- تەکنەلۆژیای کارامەی وزە / جێبەجێکردنی تەکنەلۆژیای کارامەی وزە لە ئامێرە سەربازیەکان و ئۆتۆمبێلەکان و ژێرخانی ئابووریدا یارمەتیدەرە بۆ کەمکردنەوەی بەکارهێنانی وزە و تێچووی کارکردن .

٣- مایکرۆگریدز (ووردە ڕیشاڵی- تۆڕی) /سیستەمی مایکرۆگریدز چارەسەری وزەی لامەرکەزی و خۆڕاگر بۆ بنکە سەربازیەکان دابین دەکات ، ئاسایشی وزە بەرز دەکاتەوە و پشتگیری لە ئۆپەراسیۆنە گرنگەکانی ئەرک دەکات .

٤- هەڵگرتنی وزە / تەکنەلۆژیای پێشکەوتووی هەڵگرتنی وزە لەوانەش پاتری و سیستەمەکانی تری هەڵگرتنی وزە ، ڕێگە بە بەڕێوەبردنی کارا و هەڵگرتن و دابەشکردنی وزە دەدات لە بەرەکانی شەڕ و لە دامەزراوە سەربازیەکان .

٥- تۆڕی زیرەک / یەکخستنی تەکنەلۆژیاکانی تۆڕی زیرەک ڕێگە بە چاودێریکردن و کۆنترۆڵکردن و باشکردنی دابەشکردنی وزە باشتر دەدات کە دەبێتە هۆی زیادبوونی کارایی و متمانەپێکردن .

٦- ئۆتۆمبێلی هایبرید (دووڕەگ) و کارەبایی / بەلەمەکانی سەربازی دەگۆڕدرێن بۆ ئۆتۆمبێلی هایبرید و کارەبایی بۆ کەمکردنەوەی بەکارهێنانی سووتەمەنی و کەمکردنەوەی دەردانی گازی ژەهراوی و بەرزکردنەوەی جووڵە بە چارەسەری گواستنەوەی بەردەوامتر .

٧- پراکتیزەکردنی بیناسازی سەوز / پڕۆژەکانی بیناسازی سەربازی زۆرجار پراکتیکەکانی بیناسازی سەوز لەخۆدەگرن ، لەوانە دیزاینی کارامەی وزە و کەرەستەی بەردەوام و یەکخستنی وزەی نوێبووەوە .

٨- بەرنامەکانی کارایی سووتەمەنی / لقە سەربازیەکان بەرنامەی کارایی سووتەمەنی بۆ فڕۆکە و کەشتی و ئۆتۆمبێلی زەمینی جێبەجێ دەکەن ، بەکارهێنانی سووتەمەنی بە باشترین شێوە و کەمکردنەوەی کاریگەری لەسەر ژینگە .

٩- ڕووناکی کەم وزە / جێبەجێکردنی چارەسەری ڕووناکی کارامەی وزە ، وەک تەکنەلۆژیای (LED) بەکارهێنانی وزە لە دامەزراوە سەربازیەکان کەمدەکاتەوە و بینین لە ناوچەکانی ئۆپەراسیۆن باشتر دەکات .

١٠- ڕاهێنان و هۆشیاری / بەرنامەکانی ڕاهێنان و هەڵمەتەکانی هۆشیاری پەروەردەکردنی کارمەندانی سەربازی لەسەر گرنگی پاراستنی وزە و پراکتیزەکردنی بەردەوام بۆ چاندنی کولتوری کارایی وزە .

١١- خۆڕاگری لە کەشوهەوا / پلاندانانی سەربازی ڕەچاوکردنی خۆڕاگری کەشوهەوا لەخۆدەگرێت بۆ چارەسەرکردنی کاریگەریەکانی گۆڕانی کەشوهەوا لەسەر ئۆپەراسیۆنەکان و ژێرخان و لۆجستی .

١٢- پاراستنی ئاو / تەکنەلۆژیا و پراکتیکەکانی پاشەکەوتکردنی ئاو بەشدارن لە بەردەوامیی گشتی و سیستەمی کارامەی ئاو لە دامەزراوە سەربازیەکان و ئۆپەراسیۆنەکاندا یەکدەخرێن .

١٣- بایۆمیمیکری (خۆگۆڕین - ڕەنگ گیری یانە - لاسایی) / بە وەرگرتنی ئیلهام لە سروشت بنەماکانی بایۆمیمیکری بۆ تەکنەلۆژیا و دیزاینە سەربازیەکان بەکاردەهێنرێن ، پێشخستنی بەردەوامی و کارایی لە ڕێگەی تەقلیدکردنی پرۆسەی سروشتیەوە .

١٤- توێژینەوە و داهێنان / هەوڵەکانی توێژینەوە و پەرەپێدانی سەربازی سەرنج دەخەنە سەر تەکنەلۆژیا و ستراتیژیە داهێنەرەکان بۆ بەرزکردنەوەی کارایی وزە و کەمکردنەوەی کاریگەریە ژینگەیەکان و زیادکردنی بەردەوامی گشتی .

١٥- سیستەمی بەڕێوەبردنی ژینگە / جێبەجێکردنی سیستەمی بەڕێوەبردنی ژینگەیی (EMS) یارمەتی ڕێکخراوە سەربازیەکان دەدات بۆ هەڵسەنگاندن و چاودێریکردن و باشترکردنی ئەدای ژینگەیی خۆیان ، لەوانەش دەستپێشخەریەکانی پەیوەست بە وزە .

١٦- سووتەمەنی جێگرەوە / گەڕان و وەرگرتنی سووتەمەنی بەدیل وەک سووتەمەنی بایۆلۆجی و سووتەمەنی دەستکرد بەشدارن لە کەمکردنەوەی پشتبەستنی سەربازی بە سووتەمەنی بەردینی تەقلیدی و کەمکردنەوەی دەردانی کاربۆن .

١٧- تەکنەلۆژیاکانی پاشەڕۆ بۆ وزە / سیستەمی پاشماوە بۆ وزە کەرەستەی پاشماوە دەگۆڕێت بۆ وزەی بەکارهێنراو ئەمەش ڕێگەیەکی بەردەوام بۆ بەڕێوەبردنی پاشماوە دابین دەکات لە هەمان کاتدا کارەبا بۆ دامەزراوە سەربازیەکان بەرهەم دەهێنێت .

١٨- هەڵسەنگاندنی خولی ژیان / ئەنجامدانی هەڵسەنگاندنی سووڕی ژیان یارمەتی هەڵسەنگاندنی کاریگەریە ژینگەیەکانی ئامێر و ژێرخانی سەربازی دەدات بە درێژایی تەواوی سووڕی ژیانیان ، بڕیارەکان بۆ پراکتیزە بەردەوامەکان ئاگادار دەکاتەوە .

١٩- هاوكاری نێودەوڵەتی / هاوكاری لەگەڵ هاوبەش و ڕێكخراوە نێودەوڵەتیەكان ئاسانكاری دەكات بۆ هاوبەشكردنی باشترین پراكتیزەكان ، تەكنەلۆژیاكان ، ستراتیژیەكان بۆ باشتركردنی كارایی وزە و بەردەوامی لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەكاندا .

٢٠- یاسادانان و سیاسەت / پەسەندكردنی سیاسەتەكانی كارایی وزە و بەردەوامیی و پابەندبوون بە ڕێساكانی ژینگەیی بەشدارە لە هاوتەریبكردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەكان لەگەڵ ئامانجە فراوانە بەردەوامە نیشتمانی و نێودەوڵەتیەكان .

كارایی وزە و بەردەوامی لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەكاندا بەشێكی دانەبڕاوە بۆ بەرزكردنەوەی تواناكانی ئۆپەراسیۆن و كەمكردنەوەی كاریگەریە ژینگەیەكان و دڵنیابوون لە خۆڕاگری درێژخایەن لە بەرامبەر پەرەسەندنی تەحەددیاتی وزە و نیگەرانیە ژینگەیەكانی جیهانی .

دیزاینی ئیلهــامــبەخشی بایـۆلۆژی لە تەکنەلۆژیای ســەربازیدا

١- فریودان و خۆدزینەوە / دیزاینی ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی ئیلهام لە ئاژەڵ و ڕووەک وەردەگرێت بۆ تەکنەلۆژیای فریودەر و خۆدزینەوە ، ڕێگە بە ئامێرە سەربازیەکان دەدات بە شێوەیەکی کاریگەر تێکەڵ بە ژینگە بن .

٢- ئیرۆدایندەمیک (هەواجووڵەناسی) و فڕین / تەقلیدکردنی ئایرۆدایناميکەکانی باڵندە و مێرووەکان کاریگەری لەسەر دیزاینی فڕۆکە بێفڕۆکەوانەکان (UAV) و فڕۆکەکان هەیە ، ئەمەش چالاکی و کارای و توانای مانۆڕکردنیان باشتر دەکات .

٣- ڕۆبۆتیکی مەلە / ڕۆبۆتیکی ڕەوە ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی ئیلهام لە ڕەفتاری بەکۆمەڵی ئاژەڵەکانی وەک هەنگ یان مێروولە وەردەگرێت ، لە بەکارهێنانە سەربازیەکاندا ، دەتوانرێت ئەمە بۆ هەماهەنگی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان یان ئۆتۆمبێلی سەربەخۆ بۆ ئەرکە هاوبەشەکان بەکاربهێنرێت .

٤- ماددەی بایۆمیمیتیک (زیندەلاسایی) / ئەو مادانەی کە لە پێکهاتەی بایۆلۆژیەوە ئیلهامیان وەرگرتووە وەک پێکهاتە سووک و بەهێزەکان کە مۆدێلیان لە ئاوریشمی ئێسک یان جاڵجاڵۆکە وەرگرتووە ، بەشدارن لە پەرەپێدانی ئامێری سەربازی بەهێز و خۆڕاگر .

٥- سیستەمی بینین بەرزکراوە / سیستەمی بینینی ئاژەڵان ئیلهامبەخشە بۆ پەرەپێدانی تەکنەلۆژیای بینینی بەرزکراوە بۆ بەکارهێنانی سەربازی ، لەوانە بینینی شەوانە و وێنەگرتنی گەرمی و وێنەگرتنی فرە سپێکترالْ (شەبەنگی) .

٦- جووڵەی چالاکی / دیزاینە ئیلهامبەخشەکانی بایۆلۆژی بۆ سیستەمی ڕۆبۆتی و ئێسکەپەیکەری دەرەکی بنەماکانی جووڵەی ئاژەڵان لەخۆدەگرێت بۆ بەرزکردنەوەی چالاکی و توانای مانۆڕکردن لە ناوچە چالاکەکاندا .

٧- تەکنەلۆژیاکانی شوێنی دەنگدانەوە / بە وەرگرتنی ئیلهام لە شەمشەمەکوێرە تەکنەلۆژیا سەربازیەکان بنەماکانی شوێنی دەنگدانەوە بۆ بەکارهێنانەکانی وەک سیستەمی سۆنار لەخۆدەگرن ، کە یارمەتیدەرن لە گەشتکردن لە ژێر ئاو و دیاریکردنی هەڕەشە .

٨- هەستەوەرە بایۆلۆژیەکان / سیستەمی سەربازی بە تەقلیدکردنی هەستەوەرە بایۆلۆژیەکان کە لە ئاژەڵەکاندا دەبینرێن هەستەوەری پێشکەوتوو بەکاردەهێنن بۆ دیاریکردنی هەڕەشە کیمیای و بایۆلۆژی و تیشکی و ئەتۆمیەکان .

٩- کامۆفلاجی (خۆمەڵاس‌دان - هاوڕەنگی) گونجاو / سیستەمی کامۆفلاجی گونجاوی ئیلهامبەخشی بایۆلۆجی توانای هەندێک ئاژەڵ دووبارە دەکاتەوە بۆ گۆڕینی ڕەنگ یان نەخش بە پشتبەستن بە دەوروبەریان ، ئەمەش شاردنەوەی سەربازی بەرز دەکاتەوە .

١٠- پێکهاتەکانی مۆرفینگ (فرەشێوە) / پێکهاتەی مۆرفینگ کە لە بایۆ-ئیلهام وەرگیراوە کە لە ڕووەک و ئاژەڵەکانەوە نمونەی دروستکراوە کە دەتوانن شێوەی خۆیان بگۆڕن ، بۆ ئامێرە سەربازیەکان بەکاردەهێنرێن وەکو باڵەکانی مۆرفکردن لەسەر فڕۆکە یان ڕۆبۆتی شێوەگۆڕین بۆ زەویە جۆراوجۆرەکان .

١١- پزیشکی دووبارە دروستکردنەوە / تەکنیکەکانی پزیشکی دووبارە دروستکەرەوەی ئیلهامبەخشی بایۆلۆجی ، کە ئیلهامیان لە تواناکانی دووبارە دروستکردنەوەی هەندێک ئاژەڵ وەرگرتووە بەشدارن لە پەرەپێدانی تەکنەلۆژیای پزیشکی بۆ چارەسەرکردنی ئەو برینانەی کە لە شەڕدا تووشی دەبن .

١٢- تۆڕەکانی پەیوەندی خۆڕاگر / فێربوون لە پەیوەندیە کۆمەڵایەتیەکان لە نێوان ئاژەڵەکاندا تۆڕەکانی پەیوەندیکردن کە لە بایۆ-ئیلهام وەرگیراون ، خۆڕاگری و گونجاندنی سیستەمی پەیوەندیە سەربازیەکان بەرز دەکەنەوە .

١٣- ناسنامەی بایۆمەتری (زیندەپێوی) / بە تقلیدکردنی ناسینەوەی بایۆمەتری لە سروشتدا بەرنامە سەربازیەکان ڕێگەی ئیلهامبەخشی بایۆمەتری بەکاردەهێنن بۆ ناسینەوە و ڕەسەنایەتی و کۆنترۆڵکردنی دەستڕاگەیشتن .

١٤- کۆکردنەوەی وزە / تەکنەلۆژیاکانی کۆکردنەوەی وزە بە ئیلهامبەخشی بایۆلۆجی تەقلیدی پرۆسەکانی گۆڕینی وزەی کارامە دەکەن کە لە سروشتدا دەبینرێن ، بەشدارن لە پەرەپێدانی سیستەمی سەربازی خۆبەڕێوەبەر .

١٥- ماددەی خۆچارەسەر / مادده خۆچارەسەرکەرەکانی ئیلهامبەخشی بایۆلۆجی کە مۆدێلیان لە تواناکانی دووبارە دروستکردنەوەی زیندەوەرە زیندووەکانە و مانەوە و تەمەنی درێژی ئامێرە سەربازیەکان بەرز دەکەنەوە .

١٦- ڕێکردن و دۆزینەوەی ڕێگا / سیستەمی ڕێکردن کە لە بایۆ-ئیلهام وەرگیراوە سوود لە توانا ئاڵۆزەکانی ڕێکردنی ئاژەڵان وەردەگرێت ، ئەمەش وردبینی و وردی تەکنەلۆژیای ڕێکردنی سەربازی باشتر دەکات .

١٧- ئەندامی ڕۆبۆتی و دەستکرد / دیزاینکردنی ئەندامی ڕۆبۆتی و دەستکرد بە ئیلهام لە بایۆمیکانیکی ئاژەڵان یارمەتیدەرە لە پەرەپێدانی چارەسەری پێشکەوتوو و گونجاو بۆ کارمەندانی سەربازی بریندار .

١٨- گونجاندن لەگەڵ ژینگە توندەکان / لێکۆڵینەوە لە توندڕەوەکان و زیندەوەران کە لە ژینگە توندەکاندا گەشە دەکەن ، ئاگاداری دیزاینی ئامێرە سەربازیەکان دەکات کە توانای کارکردنیان هەیە لە بارودۆخی سەخت و دژواردا .

١٩- گەیاندنی باری سوودبەخش بە باشترین شێوە / ئەلگۆریتمەکانی ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی کە لە ڕەفتاری خۆراک دۆزینەوەی ئاژەڵەکانەوە ئیلهامیان وەرگرتووە ، گەیاندنی باری سوودبەخشی سەربازی لە ڕووی کارایی و دانانی ستراتیژیەوە باشتر دەکەن .

٢٠- کۆمپیوتەری مەعریفی / فێربوون لە توانا مەعریفیەکانی ئاژەڵان مۆدێلی کۆمپیوتەری مەعریفی بە ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی بەشدارن لە پەرەپێدانی سیستەمی زیرەکی دەستکردی پێشکەوتوو بۆ بەکارهێنانی سەربازی .

دیزاینی ئیلهامبەخشی بایۆلۆژی لە تەکنەلۆژیای سەربازیدا ئەو کارایی و گونجاندن و داهێنانە بەکاردەهێنێت کە لە سروشتدا بینراوە بۆ دروستکردنی چارەسەری پێشکەوتوو بۆ کۆمەڵێک تەحەدای بەرفراوان کە ڕووبەڕووی هێزە سەربازیەکان دەبنەوە ، ئەم ڕێبازەی نێوان زانست بەردەوامە لە هاندانی داهێنان لە

- سەرکردایەتی -

سەرکردایەتی سەربازی کاریگەر بۆ سەرکەوتنی ئەرک و خۆشگوزەرانی سەربازەکان زۆر گرنگە ، سیفەت و لێهاتووی تێکەڵ دەکات بۆ ڕێنمایکردن و ئیلهامبەخشین بە سەربازەکان و خۆگونجاندن لەگەڵ تەحەددیاتەکان و بەدەستهێنانی سەرکەوتنی ئەرکەکان لە ژینگەیەکی دینامیکی و زۆرجار پێشبینینەکراودا .

لایەنە سەرەکیەکانی سەرکردایەتی سەربازی :

یەکەم : بڕیاردان لە ژێر فشاردا

پێویستە سەرکردە سەربازیەکان لە دۆخە فشارە بەرزەکاندا بڕیاری خێرا و دروست بدەن، ئەمەش بریتیە لە هەڵسەنگاندنی سیناریۆ ئاڵۆزەکان و ڕەچاوکردنی مەترسیەکان و هەڵبژاردنی باشترین ڕێڕەوی کارکردن بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانی ئەرک .

دووەم : کارامەیی پەیوەندیکردن

پەیوەندیەکی ڕوون و پوخت زۆر پێویستە ، سەرکردەکان دەبێ ڕێنمای و ئامانج و زانیاری گرنگ بگەیەننە تیمەکانیان ، پەیوەندی کاریگەر و تێگەیشتن و یەکگرتووی و متمانە لەناو یەکەکەدا پەروەردە دەکات .

سێیەم : ئیلهام و پاڵنەر

سەرکردەکان ئیلهامبەخشن و پاڵنەرن بۆ سەربازەکان و هاندەرن بە نموونەکردنی پابەندبوون و خۆبەخشی و ئیتیکی (ئاکارناسی)ی کارکردنی بەهێز ، دانانی نموونەی ئەرێنی هاندەری هەستکردنە بە ئامانج و پەروەردەکردنی تیمێکی پاڵنەر و خۆڕاگرە .

چوارەم : گونجاندن

پێویستە سەرکردە سەربازیەکان خۆیان لەگەڵ بارودۆخە دینامیک (چالاک - پڕجموجۆڵ) و پێشبینینەکراوەکاندا بگونجێنن ، نەرمی لە ڕێکخستنی پلانەکان و ستراتیژیەکان و تاکتیکەکان زۆر گرنگە بۆ زاڵبوون بەسەر تەحەددیاتەکان و پاراستنی کاریگەریانەی کارکردن .

پێنجەم : بیرکردنەوەی ستراتیژی

سەرکردەکان بەشداری بیرکردنەوەی ستراتیژی دەکەن بۆ تێگەیشتن لە چوارچێوەی فراوانتری ئەرکەکانیان ، ئەمەش بریتیە لە ڕەچاوکردنی ئامانجە درێژخایەنەکان و هەڵسەنگاندنی تواناکانی دوژمن و دارِشتنی پلانێک کە لەگەڵ ئامانجە ستراتیژیە گشتیەکاندا بگونجێت .

شەشەم : بەڕێوەبردنی مەترسی

سەرکردەکان مەترسیەکان هەڵدەسەنگێنن و بەڕێوەی دەبەن بۆ ئەوەی کەمترین زیان بە سەربازەکانیان بگەیەنن ، ئەمەش تێگەیشتن لە هاوسەنگی نێوان گەیشتن بە ئامانجەکانی ئەرک و دڵنیابوون لە سەلامەتی کارمەندان دەگرێتەوە .

حەوتەم : سەرکردایەتی نموونەی

پێشەنگایەتیکردن لە پێشەوە و نیشاندانی هەمان خۆبەخشی و پابەندبوون کە لە ژێردەستەکان چاوەڕوان دەکرێت متمانە و دڵنیایی دروست دەکات ، ئەمەش کلتوری ڕێزگرتن و لێپرسینەوەی یەکتر پەروەردە دەکات .

هەشتەم : دروستکردنی تیم (دەستە)

دروستکردنی تیمی یەکگرتوو پێویستە بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیە کاریگەرەکان ، سەرکردەکان هەستی هاوڕێیەتی و متمانە و پشتگیری یەکتر لە نێوان ئەندامانی تیمەکەدا پەروەردە دەکەن بۆ بەرزکردنەوەی ئەدای گشتی یەکەکان .

نۆیەم : شاند

ڕادەستکردنی ئەرکەکان بە شێوەیەکی کاریگەر ڕێگە بە سەرکردەکان دەدات کە سوود لە خاڵە بەهێزەکانی ئەندامانی تیمەکە وەربگرن ، ئەمەش دڵنیای دەدات لەوەی کە لێهاتوویەکانی هەر ئەندامێک بەشدارن لە سەرکەوتنی گشتی ئەرکەکە .

دەیەم : بڕیاردانی ئەخلاقی

سەرکردەکان ستانداردێکی بەرزی ئەخلاق و دەستپاکی دەپارێزن ، بڕیاردانی ئەخلاقی متمانە لە نێوان ئەندامانی تیمەکەدا دروست دەکات و پابەندبوون بە بنەما ئەخلاقیەکان لە هەموو لایەنەکانی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکاندا مسۆگەر دەکات .

یانزەیەم : خۆڕاگری

سەرکردەکان دەبێت خۆڕاگری خۆیان لە بەرامبەر ناخۆشیەکاندا نیشان بدەن ، پاراستنی ئارامی و تەرکیز لە کاتی دۆخە تەحەدایەکاندا تۆنێکی ئەرێنی بۆ یەکەکە دادەنێت و هاندەری کۆڵنەدان دەبێت .

دووانزەیەم : بەڕێوەبردنی قەیرانەکان

سەرکردەکان لە بەڕێوەبردنی قەیرانەکاندا سەرکەوتوو دەبن بە ئارامگرتن و شیکردنەوەی دۆخەکان بە شێوەیەکی بابەتیانە و جێبەجێکردنی چارەسەری کاریگەر بۆ کەمکردنەوە و نەهێڵانی قەیرانەکان .

سیانزەیەم : فیدباک (بۆچوون - ڕا) و هەڵسەنگاندن

پێدانی فیدباکێکی بنیاتنەر و هەڵسەنگاندنی ئەدای تیمەکان زۆر گرنگە بۆ باشترکردنی بەردەوام ، سەرکردەکان خاڵە بەهێزەکان دیاری دەکەن ، چارەسەری خاڵە لاوازەکان دەکەن و بەشداری دەکەن لە پەرەپێدانی پیشەیی تیمەکەیان .

چواردەیەم : بەڕێوەبردنی سەرچاوە

بەڕێوەبردنی کاریگەرانەی سەرچاوەکان لەوانەش کارمەندان و ئامێرەکان و کات زۆر گرنگە لە لایەن سەرکردەکان ، تەرخانکردنی سەرچاوەکان بە باشترین شێوە بۆ بەدەستهێنانی سەرکەوتنی ئەرکەکان لە هەمان کاتدا دڵنیابوون لە خۆشگوزەرانی تیمەکانیان .

پانزەیەم : سەرکردایەتی نێوان کولتوورەکان
زۆرجار سەرکردە سەربازیەکان لە ژینگەی جۆراوجۆردا کاردەکەن ، سەرکردایەتی نێوان کولتوورەکان بریتیە لە تێگەیشتن و ڕێزگرتن لە جیاوازیە کولتووریەکان و پەروەردەکردنی گشتگیری و دروستکردنی پەیوەندی کاریگەر لەگەڵ هاوبەشە فرەنەتەوەیەکان .

شانزەیەم : لێپرسینەوە
سەرکردەکان خۆیان و ئەندامانی تیمەکەیان لێپرسینەوە لە کارەکانیان دەکەن ، وەرگرتنی بەرپرسیارێتی بڕیار و دەرئەنجامەکان بەشێکی دانەبڕاوەن بۆ دروستکردنی متمانە و پاراستنی دیسیپلین (ڕێکوپێکی - شێواز) لەناو یەکەکەدا.

حەفدەیەم : زیرەکی هەستی

ئەو سەرکردە سەربازیانەی کە زیرەکی سۆزداری بەرزیان هەیە دەتوانن ڕێبکەن و لە هەستەکانی خۆیان و ئەندامانی تیمەکەیان تێبگەن ، ئەم لێهاتوویە بۆ دروستکردنی پەیوەندی بەهێزی نێوان تاکەکان و بەڕێوەبردنی فشار و بڕیاردانی هاوسۆزی زۆر گرنگە .

هەژدەیەم : پەیوەندی ستراتیژی

لە دەرەوەی توانا سەرەتایەکانی پەیوەندیکردن سەرکردە سەربازیە کاریگەرەکان لە پەیوەندی ستراتیژیدا سەرکەوتوون ، ئەمەش بریتیە لە گونجاندنی پەیامەکان بۆ ئامادەبووانی جیاواز و گونجاندنی شێوازەکانی پەیوەندیکردن و گەیاندنی زانیاری بە ڕوونی و ئامانجەوە .

نۆزدەیەم : فێربوونی بەردەوام

سەرکردە سەربازیە سەرکەوتووەکان فێرخوازی تەواوی ژیانن ، ئەوان بەدوای دەرفەتەکاندا دەگەڕێن بۆ گەشەپێدانی پیشەیی ، ئاگادار دەمێننەوە لە پێشکەوتنەکانی ستراتیژی و تەکنەلۆژیای سەربازی و ڕێبازەکانی سەرکردایەتی ، خۆیان دەگونجێنن لەسەر بنەمای تەحەددیات و تێڕوانینە پەرەسەندووەکان .

بیستەم : سەرکردایەتی خزمەتکار

وەرگرتنی ڕێبازی سەرکردایەتی خزمەتکار بریتیە لە یەکەمایەتیدان بە پێداویستیەکانی ئەندامانی تیم ، سەرکردەکان بە خزمەتکردن و پشتگیریکردنی تیمەکەیان ژینگەیەکی ئەرێنی و هاوبەش پەروەردە دەکەن کە مۆڕاڵ (ئاکارێتی) و کاریگەری گشتی یەکەکان بەرز دەکاتەوە .

بیست و یەک : سەرکردایەتی بڕیار-سەنتەری

لە ژینگە سەربازیە خێرا و دینامیکیەکاندا زۆرجار سەرکردەکان بە زانیاری سنووردار بڕیار دەدەن ، سەرکردایەتی بڕیاردەر بریتیە لە یەکلاکەرەوە بوون و وەرگرتنی بەرپرسیارێتی هەڵبژاردنەکان و فێربوون لە هەردوو سەرکەوتن و شکستەکان .

بیست و دوو : بینای مۆڕاڵ (ئاکارێتی - ڕەوشتبەرزی)

سەرکردەکان ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕن لە پاراستنی مۆڕاڵی بەرز لەناو یەکەکانیاندا بەهێزکردنی ئەرێنی و ناسینی دەستکەوتەکان و پەروەردەکردنی هەستی شانازی لە ئەرکەکاندا بەشدارن لە تیمێکی پاڵنەر و یەکگرتوو .

بیست و سێ : سەرکردایەتی گونجاوی

توانای گونجاندنی سەرکردایەتی لەگەڵ بارودۆخ و تاکە جیاوازەکاندا زۆر گرنگە، سەرکردە گونجێنەرەکان دەتوانن لە کاتی پێویستدا دەسەڵاتدار بن و بەشداربن لە هەوڵە هاوبەشەکاندا یان نوێنەرایەتی بکەن کاتێک ئەندامانی تیمەکە بەهێز دەکەن بۆ دەستپێشخەری .

بیست و چوار : پێشەنگایەتیکردن لە ڕێگەی گۆڕانکاریەوە

زۆرجار سەرکردە سەربازیەکان لە ژینگەیەکدا کاردەکەن کە گۆڕانکاری و نادڵنیایی تێدا دیارە ، سەرکردایەتیکردنی کاریگەرانە لە ڕێگەی گۆڕانکاریەوە بریتیە لە بەڕێوەبردنی گواستنەوەکان و گەیاندنی دیدێکی ڕوون و دابینکردنی سەقامگیری لە کاتی گۆڕانکاریدا .

بیسە و پێنج : ڕاهێنەرایەتی و پەرەپێدان

سەرکردە کاریگەرەکان پەرە بە ڕاهێنەرایەتی و پەرەپێدانی کەسانی ژێردەستیان دەکەن ، ڕێنمایکردنی گەشەی پیشەیی ئەندامانی تیم نەک تەنها تواناکانی تاک بەرز دەکاتەوە بەڵکو بەشدارە لە بەهێزی گشتی یەکەکە .

بیست و شەش : یەکێتی هەوڵ

پێشخستنی یەکێتی هەوڵەکان بریتیە لە یەکخستنی ئامانج و کردارەکانی یەکە جیاوازەکان یان هاوبەشەکان بەرەو ئامانجێکی هاوبەش ، سەرکردەکان هاوکاری دروست دەکەن و سەرچاوەکان هەماهەنگ دەکەن و هەستی یەکێتی پەروەردە دەکەن بۆ ئەوەی سەرکەوتنی گشتی ئەرکەکە زۆرترین بێت .

بیست و حەوت : لێهاتویی کولتوری

کارکردن لە ژینگە جۆراوجۆرەکاندا پێویستی بە لێهاتویی کولتوری هەیە ، ئەو سەرکردانەی کە لە نۆرم (پێودانگ - پێوەر) و دیدگا کولتوریە جیاوازەکان تێدەگەن و ڕێزیان لێدەگرن دەتوانن هاوپەیمانی بەهێزتر دروست بکەن و پەیوەندیەکان بەرز بکەنەوە و هاوکاریە ئاڵۆزەکان بەڕێوەببەن .

بیست و هەشت : سەرکردایەتی خۆڕاگر

سەرکردە خۆڕاگرەکان لە پاشەکشەکان دەگەڕێنەوە و کۆڵنەدان و ئیرادە نیشان دەدەن ، ئەوان دیدێکی ئەرێنی دەپارێزن ، ئیلهام بەخشن بۆ تیمەکانیان بۆ زاڵبوون بەسەر ئاستەنگەکاندا و بەشداری دەکەن لە کلتوری خۆڕاگری لەناو یەکەکەدا .

بیست و نۆ : داهێنان و نوێکاری

سەرکردە سەربازیەکان کە هاندەری داهێنان و نوێکارین ، کلتوری گونجاندن و چارەسەرکردنی کێشەکان پەروەردە دەکەن ، وەرگرتنی بیرۆکە و ڕێبازی نویٚ توانای یەکەکە بەرز دەکاتەوە بۆ وەڵامدانەوەی هەڕەشە و تەحەددیاتی پەرەسەندو.

سیەم : پێشەنگایەتی بەپێی بەهاکان

ئەو سەرکردانەی کە بەردەوام بەها سەرەکیەکان دەپارێزن و نموونەیان بۆ دەهێننەوە بەشدارن لە کولتوری دەستپاکی و ڕەفتاری ئەخلاقی سەرکردایەتیکردن بە بەهاکان متمانە دروست دەکات و پابەندبوون بەو بنەمایانەی کە ڕێنمایی خزمەتکردنی سەربازی دەکەن بەهێز دەکات .

سروشتی فرەلایەنەی سەرکردایەتی سەربازی پێویستی بە تێکەڵەیەک لە لێهاتویی و سیفەت و ڕێباز هەیە ، سەرکردە کاریگەرەکان بەردەوام تواناکانیان وردتر دەکەنەوە ، خۆیان لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخەکاندا دەگونجێنن و خۆشگوزەرانی و سەرکەوتنی ئەندامانی تیمەکەیان لە پێشینەی کارەکانیان دادەنێن .

- لــــۆجـــســـتـــی -

لۆجستیکی (لەشکرگێڕی - ڕێکخستن)ی سەربازی ڕێچکەیەکی چالاک و فرەلایەنەیە کە کۆمەڵێک چالاکی بەرفراوان لەخۆدەگرێت بۆ بەردەوامبوون و بەرزکردنەوەی تواناکانی ئۆپەراسیۆنی هێزە سەربازیەکان ، پێویستی بە پلاندانانی ورد و گونجاندن و ڕێبازێکی گشتگیر هەیە بۆ چارەسەرکردنی پێداویستیە لۆجستیە جۆراوجۆرەکانی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان .

یەکەم : بەڕێوەبردنی زنجیرەی دابینکردن

بەڕێوەبردنی کاریگەرانەی زنجیرەی دابینکردن لە ناوەڕۆکی لۆجستیکی سەربازیدایە، بەدەستهێنان و هەڵگرتن و گواستنەوە و دابەشکردنی کاڵا و کەرەستەی پێویست بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لەخۆدەگرێت .

دووەم : پلانێکی ستراتیژی

سەرکردەکانی لۆجستی بەشداری لە پلاندانانی ستراتیژیدا دەکەن بۆ پێشبینیکردنی پێداویستیەکانی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان ، ئەمەش بریتیە لە پێشبینیکردنی پێداویستیەکان و هەڵسەنگاندنی ئاستەنگە ئەگەریەکان و پەرەپێدانی پلانەکان بۆ دڵنیابوون لە پشتیوانی گونجاو لە کاتی خۆیدا .

سێیەم : تۆڕەکانی گواستنەوە

پسپۆڕانی لۆجستی تۆڕەکانی گواستنەوە هەماهەنگ دەکەن بۆ گواستنەوەی کارمەندان و ئامێرەکان و پێداویستیەکان بە شێوەیەکی کارا ، ئەمەش بەکارهێنانی شێوازە جیاوازەکانی گواستنەوە دەگرێتەوە ، وەک ئاسمانی و دەریای و وشکانی بۆ دابینکردنی داواکاریەکانی کارکردن .

چوارەم : کۆنترۆڵی کۆگا

پاراستنی کۆنترۆڵی ورد و کارا لە کۆگادا زۆر گرنگە ، سەرکردەکانی لۆجستی چاودێری ئاستی کۆگاکان دەکەن ، بەدواداچون بۆ شێوازی بەکارهێنان دەکەن و ڕێوشوێنەکان جێبەجێ دەکەن بۆ ڕێگریکردن لە کەمی یان زیادەڕۆی .

پێنجەم : چاککردنەوە و ڕێکخستنەوە

لۆجستیک بریتیە لە چاککردنەوە و ڕێکخستنەوەی ئامێرەکان بۆ بەردەوامبوونی ئامادەیی کارکردن ، ئەمەش بریتیە لە دامەزراندنی دامەزراوەی چاککردنەوە و بەڕێوەبردنی پارچەی یەدەگ و دڵنیابوون لە چاککردنەوە لە کاتی خۆیدا بۆ ڕێگریکردن لە لەکارکەوتنی ئامێرەکان .

شەشەم : بنەماکانی کارکردنی پێشەوەختە (FOBs) زنجیرەکان

دامەزراندنی بنکەی کارکردنی پێشوەختە نزیک لە ناوچەکانی کارکردن ئەرکێکی سەرەکی لۆجستیە ، FOBs (زنجیرەکان) پشتگیریەکی بنەڕەتی پێشکەش دەکەن لەوانەش پێداویستیەکان و دامەزراوە پزیشکیەکان و تواناکانی پەیوەندیکردن .

حەوتەم : لۆجستیکی پزیشکی

لۆجستیک ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕێت لە پاڵپشتی پزیشکی بۆ کارمەندانی سەربازی ، ئەمەش بەڕێوەبردنی پێداویستیە پزیشکیەکان و گواستنەوەی سەربازە بریندارەکان و دڵنیابوون لە تەیارکردنی دامەزراوە پزیشکیەکان بە شێوەیەکی گونجاو دەگرێتەوە .

هەشتەم : پلاندانان بۆ ڕووداوی نائاسای

پسپۆڕانی لۆجستیکی بەشداری لە پلاندانانی فریاگوزاریدا دەکەن بۆ ئامادەکاری بۆ ڕووداوە پێشبینینەکراوەکان یان حاڵەتە فریاگوزاریەکان ، ئەمەش بریتیە لە پەرەپێدانی ڕێگاکانی دابینکردنی بەدیل و بژاردەکانی هەڵگرتن و ستراتیژیەکانی وەڵامدانەوە بۆ چارەسەرکردنی ئاستەنگە چاوەڕواننەکراوەکان .

نۆیەم : سیستەمی تەکنەلۆژیای زانیاری (IT)

لۆجستیک پشت بە سیستەمی ئایتی پێشکەوتوو دەبەستێت بۆ بەڕێوەبردنی کۆگا و بەدواداچوونی بارکردن و هەماهەنگی توخمە لۆجستیە جیاوازەکان ، یەکخستنی تەکنەلۆژیا وردبینی و کارای لە کارەکانی لۆجستیدا بەرز دەکاتەوە .

دەیەم : پێشوەختە دانانی خاڵە هەستیارەکان و پێداویستیە گرنگەکان

پێشوەختە دانانی خاڵە هەستیارەکان و پێداویستیە سەرەکیەکان لە شوێنە ستراتیژیەکان جێگیرکردن و وەڵامدانەوەی خێرا مسۆگەر دەکات ، سەرکردەکانی لۆجستیکی بە شێوەیەکی ستراتیژی ئامێرەکان و پێداویستیەکان و کارمەندان دادەنێن بۆ پشتگیریکردن لە دەستێوەردانی سەربازی خێرا و کاریگەر .

یانزەیەم : هەماهەنگی نێوان دەزگاکان

زۆرجار لۆجستیکی سەربازی بریتیە لە هەماهەنگی لەگەڵ دەزگا جیاوازەکان چ سەربازی و چ مەدەنی ، ئەم هاوکاریە ڕێبازێکی گشتگیر بۆ چارەسەرکردنی ئاستەنگە لۆجستیکیەکان و بەکارهێنانی سەرچاوە بەردەستەکان مسۆگەر دەکات.

دوانزەیەم : بەڕێوەبردنی سووتەمەنی و وزە

پیشەگەرەکانی لۆجستیکی بەڕێوەبەرن بۆ دابینکردن و دابەشکردنی سەرچاوەکانی سووتەمەنی و وزە بۆ پاڵپشتیکردنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان ، دڵنیابوون لە دابینکردنی وزەی پارێزراو و متمانەپێکراو بۆ ئەرکە بەردەوامەکان زۆر گرنگە .

سیانزەیەم : ڕەچاوکردنی ژینگەی

پلاندانانی لۆجستی ڕەچاوکردنی ژینگەی لەخۆدەگرێت بۆ کەمکردنەوەی کاریگەری چالاکیە سەربازیەکان ، ئەمەش لەناوبردنی پاشماوە و خۆپاراستن لە پیسبوون و پراکتیزەکردنی بەردەوام لە کارەکانی لۆجستیدا دەگرێتەوە .

چواردەیەم : جێگیرکردنی خێرا

لۆجستیک پشتگیری لە بڵاوکردنەوەی خێرا دەکات لە ڕێگەی ڕێکخستنی پرۆسەکان و باشکردنی تۆڕەکانی گواستنەوە ، ئەم توانایە بۆ وەڵامدانەوەی خێرا بۆ قەیرانەکان یان هەڕەشە سەرهەڵداوەکان زۆر گرنگە .

پانزەیەم : هاوبەشی گشتی و تایبەت

هاوکاری لەگەڵ دامەزراوەکانی کەرتی تایبەت تواناکانی لۆجستی بەرز دەکاتەوە، بەکارهێنانی گواستنەوەی بازرگانی و دامەزراوەی هەڵگرتن و شارەزایی دەتوانێت کارایی لۆجستیکی سەربازی زیاد بکات .

شانزەیەم : هاوکاری مرۆیی و فریاگوزاری کارەسات (HADR)

لۆجستیکی سەربازی درێژدەبێتەوە بۆ پاڵپشتیکردنی هەوڵە مرۆییەکان و فریاگوزاری کارەساتەکان ، هەماهەنگی سەرچاوەکان زۆر گرنگە بۆ پێشکەشکردنی یارمەتی لە کاتی خۆیدا بۆ دانیشتوانی زیانلێکەوتوو لە کاتی قەیرانەکاندا .

حەفدەیەم : یەکخستنی تەکنەلۆژیا

یەکخستنی تەکنەلۆژیا پێشکەوتووەکان وەک (Radio-Frequency Identification) (RFID) و سیستەمی سەربەخۆ ، وردی و کارای کارەکانی لۆجستی بەرز دەکاتەوە .

هەژدەیەم : کەمکردنەوەی مەترسی

پیشەیەکانی لۆجستی مەترسیەکانی پەیوەست بە پچڕانی زنجیرەی دابینکردن و تەحەددیاتی گواستنەوە و پرسە لۆجستیەکانی دیکە دەستنیشان دەکەن و کەمیان دەکەنەوە بۆ دڵنیابوون لە بەردەوامی پشتیوانی بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان .

جیۆپۆلەتیک (جوگرافیا - ڕامیاری)

جیۆپۆلەتیک لە زانستی سەربازیدا ئاماژەیە بۆ لێکۆڵینەوە و تێگەیشتن لەوەی کە چۆن فاکتەرە جوگرافیەکان وەک شوێن و سەرچاوە و زەوی کاریگەریان لەسەر ستراتیژی سەربازی و هاوپەیمانی و کردەوەکانی نەتەوەیەک لەسەر شانۆی جیهانی هەیە ، لێکۆڵینەوە لەوە دەکات کە نەتەوەکان چۆن خۆیان لە ڕووی ستراتیژیەوە بە پشتبەستن بە سوود یان تەحەددیە جوگرافیەکان جێگیر دەکەن و چۆن ئەم هۆکارانە پەیوەندی و ململانێ نێودەوڵەتیەکان لە قاڵب دەدەن .

یەکەم : شوێنە ستراتیژیەکان

جیۆپۆلەتیک لە گرنگی هەندێک شوێنی جوگرافی دەکۆڵێتەوە ، ئەو وڵاتانەی کە شوێنی جوگرافی گرنگیان هەیە وەک خاڵی خنکاندن (بۆ نموونە گەرووی هورمز) و بەندەر و سنوورەکان ، کە دەتوانێت کاریگەریەکی قووڵی لەسەر ڕێڕەوی بازرگانی و جوڵە سەربازیەکان و سەقامگیری ناوچەکە هەبێت و کاریگەری جیۆپۆلەتیکی گشتی هەبێت .

دووەم : سەرچاوە سروشتیەکان

دابەشکردنی سامانە سروشتیەکان وەک نەوت و کانزاکان و ئاو ڕۆڵێکی چارەنووسساز دەگێڕێت لە ڕەچاوکردنی جیۆپۆلەتیکیدا ، گەلان زۆرجار کێبڕکێ دەکەن بۆ کۆنترۆڵکردنی ئەو سەرچاوانەی کە دەبێتە هۆی هاوپەیمانی و ململانێی ستراتیژی .

سێیەم : سنوورە سیاسیەکان

جیۆپۆلەتیک شیکاری بۆ دروستبوون و کاریگەری سنوورە سیاسیەکان دەکات هەروەها دەرئەنجامەکانی ناکۆکی سنووریەکان لێکدەداتەوە .

چوارەم : ستراتیژی سەربازی

لێکۆڵینەوە لە جیۆپۆلیتیک بریتیە لە هەڵسەنگاندنی ستراتیژیە سەربازیەکان لە چوارچێوەی ڕەچاوکردنی جوگرافیدا ، ئەمەش ڕەچاوکردنی زەوی و نزیکایەتی لە نەیارانی ئەگەری و دامەزراندنی بنکەی سەربازی دەگرێتەوە ، بنکەکانی دەرەوەی وڵات سوودی ستراتیژی پێشکەش دەکەن کە پێشبینیکردنی دەسەڵات و وەڵامدانەوەی خێرا بۆ هەڕەشەکان و کاریگەری لە ناوچە سەرەکیەکان چالاک دەکات .

پێنجەم : گۆڕانکاریەکانی دەسەڵاتی جیهانی

شیکاری جیۆپۆلەتیکی بەدواداچوون بۆ سەرهەڵدان و دابەزینی گەلان و هاوپەیمانیەکان دەکات، لێکۆڵینەوە لەوە دەکات کە چۆن گۆڕانکاریەکانی دەسەڵاتی ئابووری و سیاسی و سەربازی نەزمی نێودەوڵەتی لە قاڵب دەدەنەوە ، وڵاتان هاوبەشی پێکدەهێنن لەسەر بنەمای بەرژەوەندی هاوبەش یان هەڕەشە یان ئامانجی جیۆپۆلەتیکی ئەم هاوپەیمانیانە دەتوانن توانا سەربازیەکانی نەتەوەیەک گەورە بکەن و نەیارانی ئەگەری ڕابگرن .

شەشەم : داینامیکی ناوچەیی

تێگەیشتن لە داینامیکی جیۆپۆلەتیکی لەناو ناوچە تایبەتەکاندا لەوانەش ململانێی ناوچەیی و هاوپەیمانی و هاوبەشی ئابووری .

حەوتەم : جیۆئابووری

یەکتربڕینی فاکتەرە ئابووری و جیۆپۆلیتیکیەکان کە بەرژەوەندی و ستراتیژیە ئابووریەکان وەک ئامرازی دەوڵەتسازی بۆ گەیشتن بە ئامانجە جیۆپۆلیتیکیەکان بەکاردەهێنرێن .

هەشتەم : نیگەرانی ئاسایش

جیۆپۆلەتیک ورد دەبێتەوە لە پرسە ئەمنیەکان وەک پێکهێنانی هاوپەیمانی سەربازی و بڵاوبوونەوەی چەکی ئەتۆمی و کاریگەری ململانێکان لەسەر سەقامگیری جیهانی .

لە بنەڕەتدا جیۆپۆلەتیک چوارچێوەیەک بۆ تێگەیشتن لە ئاڵۆزیەکانی پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان دەرەخسێنێت بە لێکۆڵینەوە لەوەی کە چۆن فاکتەرە جوگرافیەکان کاریگەریان لەسەر هەڵسوکەوتی دەوڵەتان و ئەکتەرەکانی دیکە لەسەر شانۆی جیهانی هەیە ، ئامرازێکی گرینگە بۆ دیپلۆماتکاران و داڕێژەرانی سیاسەت و شیکارەکان کە هەوڵدەدەن بەناو دیمەنە ئاڵۆزەکانی کاروباری جیهانیدا بگەڕێن .

جــــۆرەکـــانـــی جـــەنــــگ

هەر جۆرە جەنگێک تەحەدا و ڕەچاوکردنی ناوازە دەخاتە ڕوو ، ململانێ هاوچەرخەکان زۆرجار تێکەڵەیەک لەم شێوازانە لەخۆدەگرن ، تێگەیشتن لەم جۆرە جیاوازانەی جەنگ بۆ پلاندانەرانی سەربازی و داڕێژەرانی سیاسەت و زانایانی لێکۆڵینەوە لە داینامیکی جەنگی چەکداری زۆر گرنگە .

یەکەم : جەنگی چەتەکان

شەڕی گەریلا تایبەتمەندە بە گروپە بچووک و گەڕۆکەکان کە تاکتیکی ناتەقلیدی بەکاردەهێنن وەک بۆسەدان و هێرشی لێدان و ڕاکردن و تێکدان ، زۆرجار لەلایەن ئەکتەرە غەیرە دەوڵەتیەکانەوە لە دژی هێزە گەورەتر و ئاسایەکان بەکاردەهێنرێت .

دووەم : جەنگی ئەلیکترۆنی

شەڕی ئەلیکترۆنی بریتیە لە بەکارهێنانی تەکنیکە دیجیتاڵیەکان بۆ تێکدان و زیانگەیاندن یان دەستڕاگەیشتن بە سیستەمی کۆمپیوتەر بەبێ مۆڵەت ، ئەم جۆرە شەڕە لە دۆمەینی ئەلیکترۆنیدا ئەنجام دەدرێت و دەتوانێت ژێرخانی سەربازی یان حکومی یان مەدەنی بکاتە ئامانج .

سێیەم : جەنگی دەریایی

شەڕی دەریایی ململانێکانی سەر دەریا و زەریاکان دەگرێتەوە بریتیە لە بەکارهێنانی هێزی دەریایی لەوانەش کەشتیە جەنگیەکان و ژێردەریایی و فڕۆکە هەڵگرەکان بۆ کۆنترۆڵکردنی ڕێگا دەریایەکان و پاراستنی کەناراوەکان و بەشداریکردن لە شەڕە دەریایە ستراتیژیەکان .

چوارەم : جەنگی ئاسمانی

شەڕی ئاسمانی بریتیە لە ململانێ لە ئاسماندا ، کەڵکوەرگرتن لە فڕۆکە سەربازیەکانی وەک فڕۆکەی جەنگی ، بۆمب هاوێژ ، فڕۆکەی سیخوڕی و فڕۆکەی بێ سەرنشین (UAV) ، شەڕی ئاسمانی بە هێرشی ئاسمانی و بۆردومانی ستراتیژی و پشتیوانی ئاسمانی بۆ هێزە زەمینیەکان لەخۆدەگرێت ، میلیتاریزە (بە سەربازی)کردنی فەزا نیگەرانیەکی گەشەسەندووە لە گفتوگۆ ئەمنیەکانی هاوچەرخدا .

پێنجەم : جەنگی بایۆلۆژی

شەڕی بایۆلۆجی بریتیە لە بەکارهێنانی مادده نەخۆشخوازەکان یان ژەهرەکان بۆ زیانگەیاندن بە مرۆڤ یان ئاژەڵ یان ڕووەک ، جۆرێکە لە شەڕی ناتەقلیدی کە مەترسیەکی بەرچاو لەسەر تەندروستی گشتی و ژینگە دروست دەکات .

شەشەم : جەنگی کیمیای

شەڕی کیمیای بریتیە لە بەکارهێنانی ماددە کیمیایەکان وەک گازە ژەهراویەکان بۆ بێ تواناکردن یان زیانگەیاندن بە هێزەکانی دوژمن .

حەوتەم : جەنگی ئەتۆمی

شەڕی ئەتۆمی بریتیە لە بەکارهێنانی چەکی ئەتۆمی ، لەوانە بۆمبی ئەتۆمی و بۆمبی هایدرۆجینی ، هێزی وێرانکەری بێئەندازەی چەکی ئەتۆمی ئەم جۆرە شەڕە دەکاتە نیگەرانیەکی بەرچاوی جیهانی .

هەشتەم : جەنگی نارێک

شەڕی نارێک کۆمەڵێک تاکتیکی ناتەقلیدی لەخۆدەگرێت کە ئەکتەرە نادەوڵەتیەکان یان هێزە سەربازیە نارێکەکان بەکاریان دەهێنن ، لەوانەیە یاخیبوون و دژە یاخیبوون و ستراتیژی ناتەقلیدی بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان لەخۆبگرێت .

نۆیەم : جەنگی دەروونی

شەڕی دەروونی ئامانجی کاریگەری لەسەر بیروباوەڕ و هەست و ڕەفتاری تاکەکان یان گروپەکان هەیە ، پڕوپاگەندە و زانیاری هەڵە و هەوڵدان بۆ دروستکردنی فشاری دەروونی بۆ بەدەستهێنانی سوودێکی ستراتیژی لەخۆدەگرێت .

دەیەم : جەنگی ئابووری

شەڕی ئابووری بریتیە لە بەکارهێنانی ئامرازە ئابووریەکان بۆ لاوازکردنی نەیارێک ، ئەمەش دەتوانێت سزا و سنووردارکردنی بازرگانی و ڕێوشوێنی دارایی لەخۆبگرێت کە بۆ تێکدانی سەقامگیری ئابووری نەتەوەیەکی ئامانجدار دارێژراون .

یانزەیەم : جەنگی پرۆکسی (بریکاری)

شەڕی بە وەکالەت بریتیە لە ململانێی ناڕاستەوخۆ کە دەسەڵاتە دژبەرەکان پشتگیری یان دژایەتی گروپ یان دەوڵەتی لایەنی سێیەم دەکەن ، ئەم هێزە بە وەکالەت بەناوی زلهێزە گەورەکان و زۆرجار دەرەکیەکانەوە شەڕ دەکەن کە بەدوای بەرژەوەندیە ستراتیژیەکانیاندا دەگەڕێن .

دووانزەیەم : جەنگی ڕادار و سیگناڵەکان

شەڕی ئەلیکترۆنی بریتیە لە بەکارهێنانی سپێکتریمی کارۆموگناتیسی بۆ تێکدان یان ڕێگریکردن یان دەستکاریکردنی سیستەمی پەیوەندی و ڕادار ، ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی ئەلیکترۆنی و زیرەکی سیگناڵەکان لەخۆدەگرێت .

سیانزەیەم : جەنگی تێکەڵاو

شەڕی تێکەڵاو تاکتیکی ئاسای و نارێک و شەڕی ئەلیکترۆنی تێکەڵ دەکات بۆ گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەکان ، تێکەڵەیەک لە شێوازی سەربازی و نیمچە سەربازی و ناسەربازی لەخۆدەگرێت ، ئەمەش وایکردووە کە پۆلێنکردن لە چوارچێوەی پێناسە تەقلیدیەکانی شەڕدا چالاک بێت .

چواردەیەم : جەنگی دژە یاخیبوون (COIN)

دژە یاخیبوون بریتیە لە هەوڵی سەربازی و سیاسی و مەدەنی بۆ شکستهێنان یان بێلایەنکردنی بزووتنەوە یاخیبووەکان ، گرنگی بە بەدەستهێنانی پشتیوانی دانیشتوانی ناوچەکە و چارەسەرکردنی هۆکارە بنەڕەتیەکانی یاخیبوون و گەڕاندنەوەی سەقامگیری دەدات .

پانزەیەم : جەنگی دوورخراوە

شەڕی دوورخراوە بریتیە لە هەماهەنگیی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان کە لەسەر هەردوو زەوی و دەریایی ئەنجام دەدرێن ، هێرشی دوورخراوە و نیشتنەوە لە کەناراوەکان و ئۆپەراسیۆنەکان لە ژینگە کەناریەکان (هێڵی کەنار دەریاکان) لەخۆدەگرێت .

شانزەیەم : جەنگی مانۆڕ

شەڕی مانۆڕ جەخت لەسەر تەکتیک و جوڵەی خێرا و ئیستغلالکردنی لاوازیەکانی دوژمن دەکاتەوە ، هەوڵدەدات سیستەمی بڕیاردان و کۆنترۆڵکردنی نەیار تێکبدات و دەرفەت بۆ کردەوەی یەکلاکەرەوە دروست بکات .

حەفدەیەم : کۆبونەوە بۆ جەنگ

کۆبونەوەی گشتی بریتیە لە کۆکردنەوەی هەموو سەرچاوە کۆمەڵایەتیەکان ، بە دانیشتوانی مەدەنیشەوە بۆ هەوڵی جەنگ ، هێڵەکانی نێوان ئامانجە سەربازی و مەدەنیەکان کاڵ دەکاتەوە و پێویستی بە ڕێبازێکی هەمەلایەنە هەیە بۆ گەیشتن بە سەرکەوتن .

هەژدەیەم : جەنگی سنووردار

شەڕی سنووردار بریتیە لە سنووردارکردنی مەودا و قەبارەی شەڕە سەربازیەکان ، ئەمەش لەوانەیە دوورکەوتنەوە لە بەکارهێنانی هەندێک چەک ، کەمکردنەوەی قوربانیانی مەدەنی یان سنووردارکردنی ڕادەی جوگرافیای ململانێکان لەخۆبگرێت.

نۆزدەیەم : گەمارۆی دەریایی

ئابلۆقەی دەریایی ستراتیژێکە کە ئامانج لێی سنووردارکردنی هاتوچۆی دەریایی نەیارێکە بریتیە لە بەکارهێنانی هێزی دەریای بۆ ڕێگریکردن لە گواستنەوەی کاڵا یان کارمەندان یان سەروەت و سامانی سەربازی بۆ ناوچەیەکی دیاریکراو و لە ناوچەیەکی دیاریکراوەوە .

بیستەم : یاخیبوون

یاخیبوون ئاماژەیە بۆ ململانێیەکی درێژخایەن و نارێک کە تایبەتمەندە بە ئەکتەرە نادەوڵەتیەکان کە بەرەنگاری دەسەڵاتی حکومەتێک یان هێزێکی داگیرکەر دەبنەوە ، زۆرجار تاکتیکی ناهاوسەنگ و گرنگیدان بە بەدەستهێنانی پشتیوانی دانیشتوانی ناوچەکە لەخۆدەگرێت .

بیست و یەک : جەنگی گەمارۆدان

شەڕی گەمارۆدان بریتیە لە گەمارۆدان و گۆشەگیرکردنی شوێنێک بۆ ناچارکردنی تەسلیمبوون ، لە مێژوودا ڕۆڵێکی بەرچاوی هەبووە لە گرتنی شارەکان یان قەڵاکان لە کاتی شەڕەکاندا .

بیست و دوو : باڵادەستی ئاسمانی

باڵادەستی ئاسمانی بریتیە لە زاڵبوونی هێزێکی ئاسمانی بەسەر هێزێکی دیکەدا ، پێکهاتوە لە دامەزراندنی کۆنترۆڵی ئاسمانی و بێبەشکردنی توانای دوژمن بۆ ئەوەی بە ئازادی لە ئاسماندا چالاکی بکات ، وە پاراستنی هێزە دۆستەکان .

بیست و سێ : جەنگی ناوخۆ

شەڕی ناوخۆ بریتیە لە ململانێی نێوان گروپە جیاوازەکان لەناو یەک وڵاتدا ، زۆرجار دینامیکی کۆمەڵایەتی-سیاسی ئاڵۆز یان گرژیە نەتەوەیی یان ئایینیەکان و ئیدیعای کێبڕکێ لەسەر دەسەڵاتی سیاسی لەخۆدەگرێت .

بیست و چوار : جەنگی پەرتبوون

شەڕی پەرتبوون ململانێیەکی درێژخایەنە کە هەر لایەنێک ئامانجی ئەوەیە سەرچاوە و مۆراڵی ئەوی دیکە لەکاربخات ، زۆرجار شەڕی بەردەوام و کەم چڕی ئامانجی ماندووبوونی وردە وردە لەخۆدەگرێت .

بیست و پێنج : بلیتزکریگ (هێرشی کتوپڕ)

بلیتزکریگ یان "جەنگی ڕەشەبا" تاکتیکێکە کە پشت بە هێرشی خێرا و هەماهەنگ دەبەستێت بۆ دروستکردنی ژڵەژان لە نێوان هێزەکانی دوژمندا ، هەوڵدەدات خاڵە لاوازەکان بقۆزێتەوە و بە خێرای پێشڕەوی بکات بۆ ناو خاکی دوژمن .

بیست و شەش : جەنگی بێ بەرکەوتن

شەڕی بێ بەرکەوتن بریتیە لە بەکارهێنانی ئەو تەکنەلۆجیا و میتۆدانەی کە ڕێگە بە هێزە سەربازیەکان دەدەن بەبێ بەرکەوتنی فیزیکی ڕاستەوخۆ لەگەڵ دوژمندا ڕووبەڕوو ببنەوە ، ئەمەش ڕەنگە لێدانی وردبینی دوور مەودا و هێرشی ئەلیکترۆنی و سیستەمی بێ سەرنشین لەخۆبگرێت .

تێگەیشتن لە نوانسەکانی ئەم جۆرە شەڕانە بۆ ستراتیژیست و داڕێژەرانی سیاسەت و زانایانی سەربازی لە کاتی (شیکاری و پلاندانان) و وەڵامدانەوەی سروشتی پەرەسەندنی ململانێکان لە جیهانی مۆدێرن دا زۆر گرنگە .

دوكـــتـــوريـــنـــی (بـــنـــەمـــا - ڕێـــبـــاز)ی ســـەربـــازی

دوكتورينی سەربازی بريتيە لە كۆمەڵێک بنەما و باوەڕ و ڕێنمای كە ڕێكخستن و ستراتيژی و تاكتيكی هێزێكی سەربازی بەڕێوەدەبەن ، چوارچێوەيەک بۆ بڕياردان و پلاندانان و جێبەجێكردنی ئۆپەراسيۆنە سەربازيەكان دابين دەكات ، بە ڕەهايی دوكتورينی سەربازی توخمێكی بنەڕەتيە بۆ هێزە چەكدارەكان .

يەكەم : دوكتورينی ڕێكخراوەی

دوكتورينی ڕێكخراوەی پێكهاتە و ڕۆڵی يەكە جياوازەكان لەناو سەربازيەكدا دەخاتە ڕوو ، پلەبەندی و زنجيرەی فەرماندەی و بەرپرسيارێتی توخمە جياوازەكان دياری دەكات ، هەماهەنگی و فەرماندەی كاريگەر مسۆگەر دەكات .

دووەم : دوكتورينی ستراتيژی

دوكتورينی ستراتيژی گرنگی بە ئامانجە سەرتاسەريەكان دەدات ، باس لەوە دەكات كە چۆن سوپا بەنيازە ئامانجە درێژخايەنەكانی خۆی بەديبهێنێت بە لەبەرچاوگرتنی هۆكارەكانی وەک ڕەچاوكردنی جيۆپۆلەتيكی و هاوپەيمانی و ستراتيژی گشتی ئاسايشی نيشتمانی .

سێیەم : دوكتورینی تاكتیكی

دوكتورینی تاكتیكی پەیوەندی بەو شێواز و تەكنیكە تایبەتانە هەیە كە لە شەڕدا بەكاردەهێنرێن ، ڕێنمایی دەكات كە چۆن یەكە سەربازیەكان لەگەڵ دوژمندا بەشداری دەكەن و زەوی بەكاردەهێنن و جوڵەكان هەماهەنگ دەكەن و چەك بەكاردەهێنن بۆ بەدەستهێنانی سەركەوتن لە بەرەكانی شەڕدا .

چوارەم : دوكتورینی بەرگری

دوكتورینی بەرگری بنەماكانی پاراستنی خاك و بەرپەرچدانەوەی هێرشەكانی دوژمن دەخاتە ڕوو ، ستراتیژیەكانی قەڵادارکردن و هێرشی دژە هێرش و پاراستنی بەرگری خۆڕاگرانە لە بەرامبەر جۆرە جیاوازەكانی هەڕەشە لەخۆدەگرێت .

پێنجەم : دوكتورینی هێرشبەرانە

دوكتورینی هێرشبەری تیشک دەخاتە سەر ستراتیژیەكانی دەستپێشخەری و بەشداریكردنی چالاكانە لەگەڵ دوژمن ، بنەماكانی دەستپێكردنی هێرش و ئیستغلالكردنی خاڵە لاوازەكان و گەیشتن بە ئامانجە ستراتیژیەكان لە ڕێگەی كردەوەی هێرشبەرانە لەخۆدەگرێت .

شەشەم : دوکتورینی هاوبەش

دوکتورینی هاوبەش باس لە هەماهەنگی و هاوکاری نێوان لقە جیاوازەکانی هێزە سەربازیەکانی وڵاتێک دەکات ، دڵنیای دەدات لە یەکخستنی بێ کێشەی سوپا و هێزی دەریایی و هێزی ئاسمانی و پێکهاتەکانی تر لە کاتی ئۆپەراسیۆنە هاوبەشەکاندا .

حەوتەم : دوکتورینی دوورخراوەکان

دوکتورینی دوورخراوەکان ڕێنمایەکان بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان دابین دەکات کە هەردوو توخمە وشکانی و دەریایەکان لەخۆدەگرێت ، پلاندانان و جێبەجێکردنی ئەو ئۆپەراسیۆنانە دەگرێتەوە کە لە نێوان ژینگە دەریای و زەمینیەکاندا دەگوازرێنەوە .

هەشتەم : دوکتورینی شەڕی ئایرلاند

دوکتورینی شەڕی ئایرلاند جەخت لەسەر یەکخستنی هێزی ئاسمانی و زەمینی دەکاتەوە بۆ بەدەستهێنانی کاریگەریە هاوبەشەکان لە بەرەکانی شەڕدا ، ئامانجی تێکدانی ئۆپەراسیۆنەکانی دوژمن و ئیستغلالکردنی لاوازیەکانە لە ڕێگەی مانۆڕی ئاسمانی و زەمینی هاوئاهەنگەوە .

نۆیەم : دوکتورینی بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون

دوکتورینی دژە یاخیبوون باس لە ستراتیژی و تاکتیکەکانی مامەڵەکردن لەگەڵ یاخیبوونەکان دەکات ، بنەماکانی بەدەستهێنانی پشتیوانی دانیشتوانی ناوچەکە و گۆشەگیرکردنی یاخیبووان و چارەسەرکردنی ڕەگ و ڕیشەی یاخیبوون لەخۆدەگرێت .

دەیەم : دوکتورینی ئەتۆمی

دوکتورینی ئەتۆمی سیاسەت و ستراتیژی وڵاتێک سەبارەت بە پەرەپێدان و ئەگەری بەکارهێنانی چەکی ئەتۆمی دەخاتە ڕوو ، باس لە پرسەکانی وەک ڕێگریکردن و بڵاونەکردنەوەی چەکی ئەتۆمی و ئەو بارودۆخانە دەکات کە لەوانەیە چەکی ئەتۆمی لەژێردا بەکاربهێنرێت .

یانزەیەم : دوکتورینی ئەلیکترۆنی

دوکتورینی ئەلیکترۆنی بنەماکان بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لە دۆمەینی فەزای ئەلیکترۆنیدا دادەمەزرێنێت ، باس لە ستراتیژیەکانی شەڕی ئەلیکترۆنی و ڕێوشوێنی بەرگری و تواناکانی هێرشبردن و یەکخستنی توانا ئەلیکترۆنیەکان دەکات لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیە گشتیەکاندا .

دوانزەیەم : دوکتورینی شەڕی نارێک

دوکتورینی شەڕی نارێک ڕێنمای دەدات سەبارەت بە مامەڵەکردن لەگەڵ هەڕەشە ناتەقلیدیەکان وەک شەڕی گەریلا و یاخیبوون و ململانێی ناهاوسەنگ ، ستراتیژیەکانی خۆگونجاندن لەگەڵ دۆخە دینامیک و پێشبینینەکراوەکان لەخۆدەگرێت .

سیانزەیەم : دوکتورینی دەریایی

دوکتورینی دەریایی بنەماکانی ئۆپەراسیۆنە دەریایەکان دەخاتە ڕوو لەوانە ستراتیژیەکانی کۆنترۆڵکردنی ڕێگا دەریایەکان و پاراستنی بەرژەوەندیە دەریایەکان و بەشداریکردن لە شەڕی دەریایی ، ڕێنمای جێگیرکردن و بەکارهێنانی هێزی دەریایی دەکات .

چواردەیەم : دوکتورینی بۆشایی ئاسمان

دوکتورینی بۆشایی ئاسمان باس لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان دەکات لە بۆشای ئاسمان ، بنەماکانی جێگیرکردنی مانگی دەستکرد و چاودێریکردن لەسەر بنەمای بۆشای ئاسمان و پاراستنی سەروەت و سامانی بۆشای ئاسمان لەخۆدەگرێت .

دوکتورینی سەربازی لەسەر بنەمای ئەو وانانەی کە لە ململانێ مێژوویەکان و پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا و گۆڕانکاریەکانی دیمەنە جیۆپۆلیتیکیەکان فێربوون پەرەدەستێنێت ، وەک ئاماژەیەکی چارەنووسساز بۆ سەرکردە سەربازیەکان لە داڕشتنی هێزەکانیان و وەڵامدانەوەی کاریگەرانە بۆ ئاستەنگە جۆراوجۆرەکان .

مـــێــژووی ســـەربـــازی

مێژووی سەربازی بریتیە لە لێکۆڵینەوە لە ململانێ چەکداریەکان و پەرەسەندنی شەڕ بە درێژای سەدەکان ، کۆمەڵێک بابەتی بەرفراوان لەخۆدەگرێت لەوانە شیکاری شەڕەکان و ستراتیژیەکان و تاکتیکەکان و سەرکردە سەربازیەکان و تەکنەلۆژیا و کاریگەریەکانی شەڕ لەسەر کۆمەڵگاکان ، لایەنە سەرەکیەکانی مێژووی سەربازی :

یەکەم : لێکۆڵینەوە لە هەڵمەت و جەنگەکان

مێژووی سەربازی قووڵ دەبێتەوە بۆ هەڵمەت و شەڕە تایبەتەکان و بەدواداچوون دەکات بۆ ستراتیژیەکانی بەکارهێنراو و بڕیارەکانی فەرماندەکان و ئەو دەرەنجامانەی کە ڕەوتی ململانێکانیان داڕشتووە .

دووەم : شیکاری ستراتیژی و تاکتیکی سەربازی

بریتیە لە پشکنینی ستراتیژیە سەربازیە سەرتاسەریەکان کە لەلایەن گەلانەوە بەکاردەهێنرێن و ئەو بڕیارە تاکتیکیانەی کە لە بەرەکانی شەڕدا دەدرێن ، ئەم شیکاریە تێڕوانینێک دەدات بۆ کاریگەری ڕێبازە جیاوازەکان لە چوارچێوەی مێژووی جیاوازدا .

سێیەم : پەرەسەندنی تەکنەلۆژیای جەنگ

مێژووی سەربازی بەدواداچوون بۆ گەشەکردن و کاریگەریەکانی تەکنەلۆژیای سەربازی دەکات ، لە چەکی کۆن و بزوێنەری گەمارۆدانەوە تا دەگاتە فڕۆکەی مۆدێرن و تانک و توانا ئەلیکترۆنیەکان ، زۆرجار پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان کاریگەریان لەسەر سروشت و دەرئەنجامی ململانێکان هەیە .

چوارەم : ژیاننامەی سەرکردە سەربازیەکان

ژیاننامەی سەرکردە سەربازیەکان تێڕوانینێک بۆ کەسایەتی و پرۆسەی بڕیاردان و شێوازی سەرکردایەتیکردنی کەسایەتیە سەرەکیەکان بە درێژایی مێژوو پێشکەش دەکات ، خوێندنی ژیانامەی سەرکردەکان وانەی بەنرخ بۆ تێگەیشتن لە فەرماندەی سەربازی و ستراتیژی دەرەخسێنێت .

پێنجەم : کاریگەری کۆمەڵایەتی جەنگ

مێژووی سەربازی بەدواداچوون بۆ کاریگەریە کۆمەڵایەتیە فراوانەکانی شەڕ دەکات ، لەوانەش کاریگەریە ئابووری و سیاسی و کولتووریەکان لەسەر گەلان و شارستانیەتەکان ، شەڕەکان سنوورەکانیان لە قاڵب داوە و کاریگەریان لەسەر پێکهاتە سیاسیەکان هەبووە و گۆڕانکاری کۆمەڵایەتیان هێناوەتە ئاراوە .

شەشەم : شیکاری بەراوردکاری هەڵمەتە سەربازیەکان

شیکاری بەراوردکاری بریتیە لە پشکنینی هەڵمەتە سەربازیە جیاوازەکان بۆ دەستنیشانکردنی نەخشەکان و تەحەددای هاوبەش و ڕێبازە ناوازەکان ، ئەمەش یارمەتی مێژوونوسان و ستراتیژیستەکان دەدات وانەیەک وەربگرن کە دەتوانرێت بۆ پلاندانانی سەربازی هاوچەرخ بەکاربهێنرێن .

حەوتەم : پشکنینی دوکتۆرینی سەربازی

مێژووی سەربازی بریتیە لە پشکنینی عەقیدەی سەربازی و چۆنێتی پەرەسەندنیان بە تێپەڕبوونی کات ، زۆرجار گۆڕانکاری لە عەقیدەکاندا گۆڕانکاری لە بیرکردنەوەی ستراتیژی و پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا و وانەکانی فێربوو لە ململانێکانی پێشوودا ڕەنگدەداتەوە .

هەشتەم : وانە فێربوون لە شکستە سەربازیەکان

دۆڕان و شکستەکان لە مێژووی سەربازیدا وانەی بەنرخ پێشکەش دەکەن ، شیکاری بۆچی هەندێک ستراتیژی شکستیان هێنا یان بۆچی هەندێک هەڵمەت سەرکەوتوو نەبوون یارمەتیدەرە بۆ تێگەیشتنێکی قووڵتر لە پلاندانانی سەربازی کاریگەر .

نۆیەم : کاریگەری جوگرافیا لەسەر جەنگ

مێژوونوسانی سەربازی کاریگەری جوگرافیا لەسەر ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لەبەرچاو دەگرن ، زەوی و کەشوهەوا و تایبەتمەندیە جوگرافیەکان ڕۆڵێکی بەرچاو دەگێڕن لە دارشتنی ستراتیژی و دەرئەنجامەکانی شەڕ و هەڵمەتەکان .

دەیەم : مێژووی دیپلۆماسی و سیاسی

مێژووی سەربازی تێکەڵ بە مێژووی دیپلۆماسی و سیاسیە ، زۆرجار شەڕەکان سەرچاوەی سیاسیان هەیە و بڕیارنامەکانیان کاریگەری لەسەر پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان و هاوپەیمانیەکان و هاوسەنگی هێز لە نێوان گەلاندا هەیە .

یانزەیەم : لایەنە کولتووریەکانی جەنگ

لێکۆڵینەوە لە مێژووی سەربازی بریتیە لە پشکنینی لایەنە کولتووریەکانی شەڕ وەک ئەو کولتوور و داب و نەریت و بەهایانەی کە بەڕێوەچوونی شەڕە چەکداریەکان لە چوارچێوەی کۆمەڵگا جیاوازەکاندا لە قاڵب دەدەن .

دوانزەیەم : کاریگەری داهێنانە سەربازیەکان

داهێنانەکان لە بواری تەکنەلۆژیای سەربازی و تاکتیک و ڕێکخستن کاریگەری قووڵیان لەسەر ڕەوتی مێژوو هەبووە و لێکۆڵینەوە لە مێژووی سەربازی لە کاریگەری داهێنانەکان و ڕۆڵی ئەوان لە دارشتنی دەرئەنجامی ململانێکاندا دەکۆڵێتەوە .

سیانزەیەم : پەرەسەندنی دامەزراوە سەربازیەکان

مێژووی سەربازی شوێنپێی گەشەسەندنی دامەزراوە سەربازیەکان دەگرێتەوە لە سوپای کۆنەوە تا هێزی چەکداری مۆدێرن ، گۆڕانکاری لە پێکهاتەی ڕێکخراوەیی و شێوازەکانی ڕاهێنان و ڕۆڵی سەربازی پیشەگەردا دەکات .

چواردەیەم : ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە جەنگدا

مێژووی سەربازی پرسیاری ئەخلاقی پەیوەست بە بەڕێوەبردنی شەڕ دەوروژێنێت لەوانە پرسەکانی تیۆری شەڕی دادپەروەرانە و یاساکانی شەڕکردن و مامەڵەکردن لەگەڵ دیلەکانی جەنگ ، هاندەری بیرکردنەوە لە ڕەهەندە ئەخلاقیەکانی ململانێ چەکداریەکانە .

بە لێکۆڵینەوە لە مێژووی سەربازی زانایان و پیشەگەرە سەربازیەکان و ئارەزومەندان تێڕوانینێک بۆ ئاڵۆزیەکانی ململانێی مرۆڤایەتی بەدەستدەهێنن ، لە سەرکەوتن و شکستەکان فێردەبن لە ئاگادارکردنەوەی بیرکردنەوە و ستراتیژی سەربازی هاوچەرخ .

ژیـــانـــنـــامـــەی سـەرکــردە سـەربــازیــەکــان

ژیاننامەی سەرکردە سەربازیەکان تێڕوانینێکی قووڵ لە ژیان و ئەزموون و بەشداریەکانی ئەو کەسانە دەدات کە ڕۆڵی سەرەکیان لە دارشتنی مێژووی سەربازیدا هەبووە .

یەکەم : شێوازەکانی سەرکردایەتی

ژیاننامەکان بەدواداچوون بۆ شێوازی سەرکردایەتی فەرماندە سەربازیەکان دەکەن، ڕۆشنایی دەخەنە سەر ڕێبازەکانیان بۆ بڕیاردان و پەیوەندیکردن و بەڕێوەبردنی کارمەندان .

دووەم : بڕیاردان لە قەیراندا

زۆرجار سەرکردە سەربازیەکان لە کاتی قەیرانەکاندا ڕووبەڕووی بڕیاری گرینگ دەبنەوە ، ژیاننامەکان تیشک دەخەنە سەر ئەوەی کە چۆن سەرکردەکان لە دۆخە تەحەددایەکاندا دەڕۆن و هەڵبژاردەی ستراتیژی دەکەن و مامەڵە لەگەڵ فشارەکانی بڕیاردان لە کاتی جەنگدا دەکەن .

سێیەم : پێشینەی کەسی و کاریگەریەکانی

تێگەیشتن لە پاشخانی کەسی سەرکردەیەکی سەربازی و پەروەردە و کاریگەریەکانی زەمینە بۆ بڕیاردانیان دابین دەکات ، زۆرجار ژیاننامەکان قووڵ دەبنەوە لە ئەزموونەکانی سەرەتای ژیان کە دیدگای سەرکردەکانیان لە قاڵب داوە .

چوارەم : پەروەردە و ڕاهێنانی سەربازی

ژیاننامەکان وردەکاری پەروەردە و ڕاهێنانی سەربازی سەرکردەکان دەخەنە ڕوو، لەوانەش ئەزموونەکانیان لە ئەکادیمیاکان و کۆلێژەکانی جەنگ و فێربوون لەسەر زەوی لە کاتی ململانێ ڕاستەقینەکاندا .

پێنجەم : تاکتیک و ستراتیژی سەنگەرەکان

زۆرجار سەرکردە سەربازیەکان بەهۆی تاکتیک و ستراتیژیە داهێنەرەکانیانەوە دەناسرێنەوە ، ژیاننامە بەدواداچوون بۆ پەرەپێدان و جێبەجێکردنی پلان و شەڕ و هەڵمەتە سەربازیە سەرەکیەکان دەکات کە ئەم کەسانە سەرکردایەتیانیان کردوە .

شەشەم : گونجاندن و نەرمی

سەرکردە سەربازیە کاریگەرەکان لە وەڵامی گۆڕانی بارودۆخەکاندا توانای گونجاندن و نەرمی نیشان دەدەن ، ژیاننامە ئەو نموونانە پیشان دەدەن کە سەرکردەکان ستراتیژی و تاکتیکەکانیان ڕێکخستووە بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی ئاستەنگە پەرەسەندووەکان .

حەوتەم : پەیوەندی لەگەڵ پلەنزمەکان و هاوتەمەنەکان

ژیاننامە تێڕوانینێک دەدات بۆ ئەو پەیوەندیانەی کە سەرکردە سەربازیەکان لەگەڵ ژێردەستەکانیان و هاوتەمەنەکانیاندا دەیچێنن ، ئەمەش توانای ئیلهامبەخشین و پاڵنەر و بەدەستهێنانی ڕێزی ئەو کەسانە دەگرێتەوە کە سەرکردایەتی دەکەن .

هەشتەم : دیپلۆماسی و پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان

بەشێک لە سەرکردە سەربازیەکان خەریکی دیپلۆماسی دەبن و ڕۆڵی بەرچاو لە پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان دەگێڕن ، ژیاننامەکان لێکۆڵینەوە لەوە دەکەن کە چۆن سەرکردەکان تەحەددای دیپلۆماسی بەڕێوەدەبەن و بەشداری دەکەن لە دەرئەنجامە جیۆپۆلیتیکیە فراوانەکاندا .

نۆیەم : میرات و کاریگەری

پشکنینی میراتی سەرکردە سەربازیەکان بریتیە لە هەڵسەنگاندنی کاریگەریە بەردەوامەکانیان لەسەر دوکتۆرینی سەربازی و پێکهاتەی ڕێکخراوەیی و چوارچێوەی مێژوویی فراوانتر ، ژیاننامە دیدگاکان و بۆچۆنەکان لەبارەی کاریگەریە بەردەوامەکانی ئەم سەرکردانە پێشکەش دەکەن .

دەیەم : قوربانیدانی شەخسی

زۆرجار سەرکردە سەربازیەکان لە خزمەتی نەتەوەکانیاندا قوربانی شەخسی دەدەن، ڕەنگە ژیاننامەکان زیانە کەسیەکانی سەرکردایەتی ئاشکرا بکەن ، لەوانەش فشارەکانی سەر ژیانی خێزانی و تەحەددای جەستەی و سۆزداری و بارگرانیەکانی فەرماندەی .

یانزەیەم : داهێنانەکان لە جەنگدا

ئەو سەرکردانەی کە داهێنانەکان لە تەکنەلۆژیای سەربازی یان تاکتیک یان ڕێکخستن دەکەن جێپەنجەیەکی بەردەوام لەسەر مێژووی سەربازی بەجێدەهێڵن، ژیاننامەکان لێکۆڵینەوە لەوە دەکەن کە چۆن ئەم داهێنانانە چەمکسازی و جێبەجێکردن و کاریگەریان لەسەر ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان هەبووە .

دووانزەیەم : دانپێدانان و ڕەخنە

ژیاننامەکان دیدێکی هاوسەنگ بۆ پیشەی سەرکردەیەک دەبەخشن و دان بە سەرکەوتنەکانیاندا دەنێت و هەم بوارەکانی ڕەخنەش ، ئەم دیدگایە نوانسە یارمەتی خوێنەران دەدات لە ئاڵۆزیەکانی سەرکردایەتی لە سەربازیدا تێبگەن .

سیانزەیەم : وانەن بۆ سەرکردەکانی داهاتوو

ژیاننامەی سەرکردە سەربازیەکان وەک سەرچاوەیەکی بەنرخی وانە بۆ سەرکردەکانی ئێستا و داهاتوو دەبینرێن ، بە لێکۆڵینەوە لە ئەزموونی سەرکردەکانی ڕابردوو پیشەگەرە سەربازیەکانی هاوچەرخ دەتوانن تێڕوانینەکان کۆبکەنەوە و بۆ ڕۆڵی خۆیان بەکاریبهێنن .

چواردەیەم : زەمینەی کولتووری و مێژوویی

ژیاننامەکان سەرکردە سەربازیەکان دەخەنە ناو چوارچێوەی کولتووری و مێژووی خۆیانەوە ، تێگەیشتن لەو سەردەمەی کە سەرکردەکان تێیدا ژیاون و کاریان کردووە قووڵایی بۆ شیکاری بڕیار و کردارەکانیان زیاد دەکات .

پانزەیەم : بیرکردنەوە لە ئەخلاق و ڕەوشت

ژیاننامە هاندەری بیرکردنەوە لە ڕەهەندە ئەخلاقیەکانی سەرکردایەتی سەربازیە ، پابەندبوونی سەرکردەکان بە بنەماکانی ئەخلاق و دادپەروەری و یاساکانی شەڕ زۆرجار لە گێڕانەوەی ژیاننامەییدا جێگەی لێکۆڵینەوەیە .

خوێنەران بە پشکنینی ژیانی سەرکردە سەربازیەکان لە ڕێگەی ژیاننامەدا تێگەیشتنێکی نوانس لە ئاڵۆزیەکانی فەرماندەی سەربازی و ئەو تەحەددایانەی کە سەرکردەکان ڕووبەڕووی دەبنەوە و کاریگەریە قووڵەکانی بڕیارە تاکەکەسیەکان لەسەر ڕەوتی مێژوو بەدەستدەهێنن .

شــيــكــردنــەوەی شــکــســتــە ســەربــازیــەکان

شیکردنەوەی شکستە سەربازیەکان تێڕوانینێکی بەنرخ دەدات کە دوکتۆرین و ستراتیژی و بڕیاردان لە ململانێکانی دواتردا لە قاڵب دەدات ، وانە سەرەکیەکان کە لە شکستە سەربازیەکانەوە فێربووین :

١- بەکەم سەیرکردنی دوژمن / یەکێک لە وانە باوەکان لە شکستە سەربازیەکان مەترسی بەکەم سەیرکردنی تواناکان یا تاکتیکەکان یان چارەسەری دوژمنە ، گریمانەکان سەبارەت بە هێز یان مەبەستی نەیارێک دەتوانێت ببێتە هۆی حیساباتی هەڵەی ستراتیژی و پاشەکشە .

٢- هەواڵگری و سیخوڕی ناتەواو / زۆرجار شکستەکان تیشک دەخەنە سەر بۆشایەکانی کۆکردنەوەی زانیاری و سیخوڕی و نەبوونی زانیاری دروست سەبارەت بە جوڵە یان توانا یان مەبەستەکانی دوژمن دەتوانێت ببێتە هۆی بڕیاردانی کەموکوڕی و شکستی ئۆپەراسیۆن .

٣- پلانی ستراتیژی خراپ / شکستە سەربازیەکان جەخت لەسەر گرنگی پلاندانانی ستراتیژی بەهێز دەکەنەوە ، هەڵسەنگاندنی ناتەواوی ئامانجەکان یان پشتگیری لۆجستیکی ناتەواو یان پلانی ئۆپەراسیۆنی کەموکوڕی دەتوانێت ببێتە هۆی شکستی ئەرک و قوربانی ناپێویست .

٤- پەیوەندی و هەماهەنگی ناکاریگەر / شکستەکانی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان زۆرجار تیشک دەخاتە سەر تێکچوونی پەیوەندی و هەماهەنگی ناکاریگەری نێوان یەکەکان یان لقەکان یان هێزە هاوپەیمانەکان ، سیستەم و ڕێکارە کاریگەرەکانی پەیوەندیکردن بۆ کارەکانی یەکگرتوی زۆر گرنگن .

٥- خۆگونجاندن و نەرمی / ڕەقبوون و بێتوانایی لە گونجاندن لەگەڵ گۆڕانی بارودۆخەکاندا بەشدارن لە شکستی سەربازی ، هەڵمەتە سەربازیە سەرکەوتووەکان پێویستی بە نەرمی و داهێنان و توانای ڕێکخستنی تاکتیک و ستراتیژیەکان هەیە لە وەڵامی تەحەددیاتی پەرەسەندودا .

٦- لاوازیەکانی لۆجستی و زنجیرەی دابینکردن / زۆرجار شکستی سەربازی لاوازیەکان لە بواری لۆجستی و بەڕێوەبردنی زنجیرەی دابینکردندا ئاشکرا دەکات ، دابینکردنی ناتەواو یان کەمی دابینکردن یان شکستی لۆجستی دەتوانێت ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان پەک بخات و ئامانجە ستراتیژیەکان تێکبدات .

٧- زیاد بڵاوکردنەوە و چڕکردنەوەی سەرچاوەکان / زۆر درێژکردنەوەی سەرچاوە سەربازیەکان لەوانەش کارمەندان و ئامێرەکان و پێداویستیەکان دەتوانێت ببێتە هۆی شکستی ئۆپەراسیۆنەکان ، چڕکردنەوەی هەوڵەکان لەسەر بەرەیەک یان ئامانجێک بەبێ سەرچاوەی پێویست دەتوانێت ببێتە هۆی شکست .

٨- شکستهێنان لە پاراستنی پشتگیری / لەدەستدانی پشتیوانی دانیشتوانی ناوچەکە یان هاوپەیمانان یان سەرکردایەتی سیاسی دەتوانێت بەشداربێت لە شکستی سەربازی ، پاراستنی پشتیوانی پێویستی بە حوکمڕانی کاریگەر و ڕێزگرتن لە دانیشتوانی مەدەنی و گەیاندنی ڕوونی ئامانجەکان هەیە .

٩- پشتگوێخستنی وانەکان لە ململانێکانی ڕابردوو / کەمتەرخەمی لە فێربوون لە شکستە سەربازیە مێژوویەکان دەتوانێت ببێتە هۆی دووبارەبوونەوەی هەڵەکانی ڕابردوو ، لێکۆڵینەوە لە ململانێکانی پێشوو و تێگەیشتن لە هۆکارە بنەڕەتیەکانی شکستەکان و جێبەجێکردنی وانە فێربووەکان بۆ باشترکردنی بەردەوام زۆر گرنگن .

١٠- ڕەچاوکردنی ئەخلاقی / شکستی سەربازی لەوانەیە لە ئەنجامی هەڵەی ئەخلاقی یان پشتگوێخستنی بنەما ئەخلاقیەکان بێت ، بەرزڕاگرتنی ستانداردە ئەخلاقیەکان و پابەندبوون بە ڕێساکانی بەشداریکردن و ڕێزگرتن لە یاساکانی شەڕ بۆ شەرعیەت و سەرکەوتنی درێژخایەن زۆر گرنگن .

١١- هەڵە ڕێکخستنی ئامانج و ئامرازەکان / پچڕانی پەیوەندی نێوان ئامانجە ستراتیژیەکان و سەرچاوە یان تواناکان یان هێڵی کاتی بەردەست دەتوانێت ببێتە هۆی شکستی سەربازی ، دڵنیابوون لە هاوئاهەنگی نێوان ئامانج و ئامرازەکان بۆ پلاندانان و جێبەجێکردنی واقیعی زۆر گرنگە .

١٢- نەزانی کولتووری و جوگرافی / نەزانی یان پشتگوێخستنی داینامیکی کولتووری و جوگرافی و کۆمەڵایەتی ژینگە ئۆپەراسیۆنیەکان دەتوانێت ببێتە هۆی شکستی سەربازی ، تێگەیشتن لە داب و نەریتی ناوخۆی و زەوی و ئاڵۆزیە کۆمەڵایەتی-سیاسیەکان بۆ ئۆپەراسیۆنە سەربازیە کاریگەرەکان زۆر گرنگە .

١٣- زۆر پشت بەستن بە تەکنەلۆژیا / پشتبەستنی زۆر بە تەکنەلۆژیا بەبێ مەشق و ڕاهێنان یان چاککردنەوە یان یەکخستنی پێویست دەتوانێت ببێتە هۆی شکستی سەربازی ، هاوسەنگکردنی پێشکەوتنە تەکنەلۆژیەکان لەگەڵ هۆکارە مرۆیەکان و واقیعە ئۆپەراسیۆنیەکان بۆ سەرکەوتن زۆر گرنگە .

١٤- زۆر متمانە بەخۆبوونی ستراتیژی / متمانەی زۆر بە توانا سەربازیەکان یان ستراتیژیەکان یان هەڵسەنگاندنی هەواڵگری دەتوانێت ببێتە هۆی خۆڕازیبوون و شکستی دواتر ، پاراستنی هەڵسەنگاندنێکی واقیعی بۆ مەترسیەکان و لاوازیەکان و نادڵنیایەکان زۆر گرنگە بۆ دوورکەوتنەوە لە تەڵە ستراتیژیەکان .

بە شیکردنەوەی شکستە سەربازیەکان و دەرهێنانی وانە بەسوودەکان هێزە چەکدارەکان دەتوانن تواناکانیان بەرز بکەنەوە و پرۆسەی بڕیاردان باشتر بکەن و مەترسیەکان لە ململانێکانی داهاتوودا کەم بکەنەوە ، بیرکردنەوە لە هەڵەکانی ڕابردوو و جێبەجێکردنی ڕێوشوێنی چاکسازی بەشدارە لە فێربوونی ڕێکخراوەی و خۆڕاگری لە ژینگە ئەمنیەکانی داینامیکیدا .

ڕەچــاوکــردنــی ئــەخــلاقــی لــە جــەنــگــدا

ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە شەڕدا لە پێش هەموو شتێکەوەیە چونکە ململانێ چەکداریەکان لە بنەڕەتدا دووریان و دەرئەنجامە ئەخلاقیە قووڵەکان لەخۆدەگرن .

لایەنە سەرەکیەکانی پەیوەست بە ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە شەڕدا:

١- تیۆری جەنگی دادپەروەرانە / تیۆری جەنگی دادپەروەرانە چوارچێوەیەک بۆ هەڵسەنگاندنی پاساوی ئەخلاقی چوونە شەڕ و بەڕێوەبردنی شەڕ دابین دەکات، بنەماکانی وەک هۆکاری دادپەروەرانە و دەسەڵاتی ڕەوا و نیەتی ڕاست ئەگەری سەرکەوتن و ڕێژەیی و دوا ڕێگا لەخۆدەگرێت .

٢- پاراستنی خەڵکی ناسەرباز (سڤیل) / بەرزڕاگرتنی بنەمای جیاکاری پێویستی بە جیاکردنەوەی سەربازان و ناسەربازان هەیە ، هەڵسوکەوتی ئەخلاقی لە شەڕدا کەمترین زیان بە هاوڵاتیانی مەدەنی و کارمەندانی پزیشکی و کەسانی دیکەی غەیرە شەڕکەر دەگەیەنێت .

٣- قەدەغەکردنی تاوانی جەنگ / تاوانەکانی جەنگ وەکو جینۆساید و ئەشکەنجەدان و هێرشی بێ جیاوازی و بەئامانجکردنی بە ئەنقەستی هاوڵاتیانی مەدەنی قەدەغەن ، بەرزڕاگرتنی ستانداردە ئەخلاقیەکان بریتیە لە لێپرسینەوە لە تاوانباران لە بەرامبەر پێشێلکردنی یاساکانی شەڕ .

٤- مامەڵەکردن لەگەڵ دیلەکانی جەنگ / ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە شەڕدا بریتیە لە مامەڵەی مرۆڤانە لەگەڵ دیلەکانی جەنگ و دڵنیابوون لە چاودێریەکی دروست و پاراستنیان لە زیان بۆ دەستگیرکراوانی جەنگ .

٥- بەکارهێنانی چەک بە شێوەیەکی ئەخلاقی / بەکارهێنانی ئەخلاقی چەک بریتیە لە ڕەچاوکردنی ڕێژەیی و پێویستی و جیاکاری ، دوورکەوتنەوە لەو چەکانەی کە دەبنە هۆی ئازاری ناپێویست یان زیانێکی بێ جیاوازی یان زیانێکی درێژخایەنی ژینگەیی مەگەر لە حاڵەتی زۆر ناچاریدا نەبێت .

٦- هەستیاری و ڕێزگرتنی کولتووری / شەڕی ئەخلاقی پێویستی بە هەستیاری کولتووری و ڕێزگرتن لە موڵک و میراتی کولتووری و شوێنە ئاینیەکان و نەریتەکان هەیە بەمەرجێ دژبەری شەرع نەبێت .

٧- لێپرسینەوە و شەفافیەت / ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە شەڕدا بریتیە لە میکانیزمەکانی لێپرسینەوە و شەفافیەت لە ئۆپەراسیۆنەکاندا و میکانیزمەکانی چاکسازی ، دڵنیابوون لە چاودێری و لێکۆڵینەوە لە پێشێلکاریە گوماناویەکان و لێپرسینەوە لە هەڵسوکەوتی نادروست ستانداردە ئەخلاقیەکان دەپارێزن .

٨- بەرپرسیارێتیەکانی دوای ململانێ / ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە دەرەوەی بەرەکانی شەڕ درێژدەبێتەوە بۆ بەرپرسیارێتیەکانی دوای ململانێ لەوانەش ئاوەدانکردنەوە و ئاشتەوای و چارەسەرکردنی کاریگەریە درێژخایەنەکانی شەڕ لەسەر کۆمەڵگاکان ، بەرزڕاگرتنی پابەندبوونە ئەخلاقیەکان لە دوای ململانێکان سەقامگیری و دادپەروەری و بنیاتنانی ئاشتی بەرەوپێش دەبات .

٩- کاریگەری دەروونی و ڕەچاوکردنی ئەخلاقی / داننان بە کاریگەری دەروونی شەڕ لەسەر کارمەندانی سەربازی زۆر گرنگە ، ڕەچاوکردنی ئەخلاقی بریتیە لە پێشکەشکردنی پشتگیری و ڕاوێژکاری و سەرچاوە بۆ چارەسەرکردنی ئەو تەحەدایە سۆزداری و ئەخلاقیانەی کە تاکەکان لە شەڕدا ڕووبەڕوویان دەبێتەوە .

١٠- سەرکردایەتی ئەخلاقی و پیشەیی / سەرکردایەتی ئەخلاقی و پیشەیی بوون بنەمای پاراستنی یەکپارچەی و متمانە و شەرعیەتە لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکاندا ، سەرکردەکان دەبێ نموونەی ڕەفتاری ئەخلاقی بن و بەها سەرەکیەکان بپارێزن و کولتوری لێپرسینەوە لەناو ڕێکخراوە سەربازیەکاندا پەروەردە بکەن .

بە یەکەمایەتیدان بە ڕەچاوکردنی ئەخلاقی لە شەڕدا ، گەلان و هێزە چەکدارەکان و تاکەکان هەوڵدەدەن بۆ کەمکردنەوەی زیانەکان و بەرزکردنەوەی کەرامەتی مرۆڤ و پێشخستنی دادپەروەری و پابەندبوون بە بنەما ئەخلاقیە گشتگیرەکان ، ڕەفتاری ئەخلاقی لە شەڕدا بۆ پاراستنی شەرعیەت و پەرەپێدانی هاوکاری نێودەوڵەتی و پاراستنی مافەکانی مرۆڤ لە ژینگە ئەمنیە ئاڵۆزەکاندا زۆر گرنگە .

ســوودەكــانــی زانـــســتـــی ســەربــازی

زانستی سەربازی سوودی جۆراوجۆر پێشكەش دەكات كە لە دەرەوەی كایەی شەڕی چەكداری درێژدەبێتەوە ، چەند سوودێكی سەرەكی پەیوەست بە لێكۆڵینەوە و بەكارهێنانی زانستی سەربازی :

یەكەم : ئاسایش و بەرگری نیشتمانی

زانستی سەربازی توانای میللەتێك بەرز دەكاتەوە بۆ بەرگریكردن لە سەروەری خۆی و پاراستنی هاووڵاتیانی و ڕێگریكردن لە دەستدرێژكارە ئەگەریەكان ، بەشدارە لە پلاندانانی ستراتیژی و تواناكانی بەرگری و پاراستنی هەڵوێستێكی بەهێزی ئاسایشی نیشتمانی .

دووەم : بەڕێوەبردنی قەیرانەكان و ئامادەكاری

زانستی سەربازی حكومەت و دامەزراوەكان بە زانیاری و ئامرازی پێویست تەیار دەكات بۆ بەڕێوەبردنی قەیرانەكان بە شێوەیەكی كاریگەر ، ئامادەكاری بۆ حاڵەتە فریاگوزاریەكان و كارەساتی سروشتی و هەڕەشەی تیرۆریستی و ئاستەنگە پێشبینینەكراوەكانی دیكە بەرز دەكاتەوە .

سێیەم : داهێنان و پێشکەوتنی تەکنەلۆژی

توێژینەوە و پەرەپێدانی سەربازی دەبێتە هۆی داهێنانی تەکنەلۆژی لە بوارە جیاوازەکاندا ، لەوانە فڕۆکەوانی و پەیوەندیەکان و ئاسایشی ئەلیکترۆنی و پزیشکی و ئەندازیاری ، پێشکەوتنەکان لە تەکنەلۆژیای سەربازیدا زۆرجار بەکارهێنانی مەدەنیان هەیە کە سوود بە کۆمەڵگا دەگەیەنن .

چوارەم : سەرکردایەتی و بەڕێوەبردنی ڕێکخراوەیی

زانستی سەربازی پەرەپێدانی سەرکردایەتی و بەڕێوەبردنی ڕێکخراوەیی و توانای بیرکردنەوەی ستراتیژی پەروەردە دەکات ، ڕاهێنانی سەربازی دیسیپلین و کاری تیمی و بڕیاردان و خۆڕاگری دەچێنێت کە لە شوێنە پیشەیە جۆراوجۆرەکاندا بەنرخن .

پێنجەم : دیپلۆماسی و پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان

تێگەیشتن لە زانستی سەربازی هەوڵە دیپلۆماسیەکان و هاوکاری نێودەوڵەتی و چارەسەرکردنی ناکۆکیەکان بەرز دەکاتەوە ، بەشداری دەکات لە دروستکردنی هاوپەیمانیەکان و پێشخستنی دەستپێشخەریەکانی ئاشتیپارێزی و گەشتکردن بە دیمەنە جیۆپۆلیتیکیە ئاڵۆزەکان .

شەشەم : شیکاری هەواڵگری و زانیاری

زانستی سەربازی بریتیە لە کۆکردنەوەی زانیاری هەواڵگری و شیکردنەوە و لێکدانەوە بۆ ئاگادارکردنەوەی بڕیاردان و پلاندانانی ستراتیژی ، بەشداری دەکات لە هەڵسەنگاندنی ئاسایشی نیشتمانی و هەڵسەنگاندنی هەڕەشە و داڕشتنی سیاسەت .

حەوتەم : هاوکاری مرۆیی و ئاشتیپارێزی

زانستی سەربازی پاڵپشتی هاوکاری مرۆیی و فریاگوزاری کارەسات و ئۆپەراسیۆنەکانی ئاشتیپارێزی دەکات ، زۆرجار هێزە چەکدارەکان بۆ دابینکردنی هاوکاری و پاراستنی هاوڵاتیانی مەدەنی و ئاسانکاری بۆ ڕێڕەوی مرۆیی و گەڕاندنەوەی سەقامگیری لە ناوچە زیانلێکەوتووەکانی ململانێدا جێگیر دەکرێن.

هەشتەم : بەڕێوەبردنی ژێرخان و لۆجستی

زانستی سەربازی لۆجستی و بەڕێوەبردنی زنجیرەی دابینکردن و پەرەپێدانی ژێرخانی لەخۆدەگرێت ، بەشداری دەکات لە تەرخانکردنی سەرچاوەی کارا و سیستەمی گواستنەوە و پشتگیری پزیشکی و ئامادەیی کارکردن لە چوارچێوەی جیاوازدا .

نۆیەم : ئاسایشی ئەلیکترۆنی و شەڕی زانیاری

زانستی سەربازی باس لە تەحەددیاتی ئاسایشی ئەلیکترۆنی و شەڕی زانیاری و هەڕەشە سەرهەڵداوەکان دەکات لە دۆمەینی دیجیتاڵیدا ، تواناکانی بەرگریکردن لە هێرشە ئەلیکترۆنیەکان و پاراستنی ژێرخانی گرنگ و پاراستنی سیستەمی زانیاری بەرز دەکاتەوە .

دەیەم : هۆشیاری و هەستیاری کولتووری

زانستی سەربازی جەخت لەسەر هۆشیاری کولتووری و شارەزای ناوچەی و هەستیاری بەرامبەر کۆمەڵگا و ژینگە جۆراوجۆرەکان دەکاتەوە ، بەشدارە لە پەیوەندی و هاوکاری کاریگەر لە ئۆپەراسیۆنە فرەنەتەوەیەکان و ژینگە ئاڵۆزەکاندا .

یانزەیەم : ئەخلاق و یاسا و مافی مرۆڤ

زانستی سەربازی ئەخلاق و یاساکان و بنەماکانی مافی مرۆڤ لە ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان و پرۆسەی بڕیاردان تێکەڵ دەکات ، پێوەرەکانی ئەخلاقی و پابەندبوون بە چوارچێوە یاسایەکان و ڕێزگرتن لە کەرامەتی مرۆڤ دەپارێزێت .

دووانزەیەم : گەشەپێدانی ئابووری و پیشەسازی

زانستی سەربازی کاریگەری لەسەر گەشەسەندنی ئابووری و پیشەسازی هەیە لە ڕێگەی خەرجکردنی بەرگری و داهێنانی تەکنەلۆژی و ڕەخساندنی هەلی کار ، هاندەری توێژینەوە و بەرهەمهێنان و داهێنانە لە پیشەسازیەکانی پەیوەست بە بەرگری کە بەشدارە لە گەشەی ئابووری و توانای کێبڕکێ .

سیانزەیەم : پەروەردە و گەشەپێدانی پیشەیی

زانستی سەربازی پشتگیری لە پەروەردە و پەرەپێدانی پیشەیی و فێربوونی تەواوی ژیان دەكات بۆ كارمەندانی سەربازی و پیشەیەكانی بەرگری و هاوڵاتیانی مەدەنی ، پەروەردەی شارەزایی و پسپۆڕی و پێشكەوتنی بەردەوام لە بوارەكانی پەیوەست بە بەرگریدا دەكات .

بە بەكارهێنانی بنەما و میتۆدۆلۆژیا و تێڕوانینەكانی زانستی سەربازی گەلان و دامەزراوەكان و تاكەكان دەتوانن چارەسەری ئاستەنگە ئاڵۆزەكان بكەن و بەرژەوەندیە ئەمنیەكان بپارێزن و سەقامگیری بەرەوپێش ببەن و بەشداری بكەن لە ئاشتی و خۆشگوزەرانی لە جیهانیدا ، سوودە فرەلایەنەكانی زانستی سەربازی لە سەرانسەری ڕەهەندە ستراتیژی و ئۆپەراسیۆنی و تەكنەلۆژی و ئەخلاقی و كۆمەڵایەتیەكاندا درێژدەبنەوە ، كە ژینگە ئەمنیەكانی هاوچەرخ و تواناكانی.

فــەرهــەنــگــۆک

دیسپلین / بەندوبەست ، ڕێک‌وپێکی ، نەزم .

لۆجستی / ئەرتەش گێڕی ، لەشکرگێڕی ، ڕێکخستن ، ئامادەکاری .

ستراتیژی / شەڕڕێکخەری ، ڕێ‌وشوێن ، پلان‌دانان (شارەزایانە) .

تاکتیک / ڕاپەڕاندن ، شێوازی جێبەجێ کردن ، نەخشەسازی ، کارزانی ، شەڕزانی.

لۆژیک / ژیربێژی ، بەڵگە و هۆ .

مۆراڵ / پێبەندی ئاکار ، بنەما ، بنچینە ، دروستی .

فۆرمۆلە / ڕێگاچارە ، دەستوور ، یاساوڕێسا .

مۆدێرن / نوێ ، تازەباو ، نوێخواز ، هاوچەرخ ، سەردەم ، ئەوڕۆکە .

تەکنەلۆژیا / زانستی پیشەسازی ، تەکنیکزانی ، پیشەزانی ، ڕێبازی هونەری .

دینامیک / هێزی بزواندن یان جووڵاندن ، سەربە هێزی گەڕێنەر ، بەکار .

سیسەتماتیک / دەزگای خۆکار ، ڕێکخستەی خۆبەخۆ .

تەحەددیات / بەرەنگارخوازی ، بەگژداچوون ، لەڕووداوێستان ، بەرپەرچدانەوە .

سیاسی / ڕامیاری .

مانۆڕ / مەشقی ڕێکخراوەی .

دوکتورین / بیروباوەڕ ، بنەماکان ، ڕێسا .

دیبلۆماسی / داوستان ، چارەدۆزی ، کارزانی ، لێهاتوی .

سیناریۆ / فیلمنامە ، پلان نامە .

دۆمەینی دیجیتاڵی / پاوانی ڕەنووسی ، قەڵەمڕەوی هێژمار .

سۆشیال میدیا / تۆڕی کۆمەڵایەتی .

ئیستغلال / قۆزتنەوەی بێهەڵویستی ، کەڵکلێوەرگرتن ، ڕەتاندن .

ئیرادە / ویست ، خواست ، نیاز .

ئەخلاق / ڕەوشت ، ئاکار .

بارمتە / دەستبەسەر .

میکانیزم / ئەدا ، هۆکار ، هونەر ، شێوازی کار .

تیۆری / بۆچوون ، بیر ، دیتن ، ڕوانست ، گەلاڵەیەک کە ڕەوایەتیەکەی بە ئارگیومێنتێک یان بەڵگەیەک یان بەرچاو ڕوونیەک دەسەلمێنرێت .

جیۆپۆڵەتیک / جوگرافیای ڕامیاری ، ڕوانگەی زەویناسی .

ئۆپەڕاسیۆن / لێشاو ، پرۆسە ، بەڕێوەبردن ، کاریگەری ، باندۆر ، هەڵسووڕاندن ، کردەگەری .

مەدەنی / باژێروانی ، ناسەربازی .

داتا / زانیاری وورد ، کۆمەڵێک زانیاری ، زانیارییەکان .

فیزیای / بەدەنی ، بەرجەستەی .

بایۆلۆجی / زیندەوەرزانی ، زیندەناسی ، زانستیژیان ، بوونەوەرناسی .

/ PTSD (Post Traumatic stress disorder)

تێکچوونی فشاری دەروونی دوای زەبر .

سیگناڵ / پەیام ، نیشانە ، ئاگاداری .

cimic (Civil-military co-operation

دەستەی ئەرکی هاوکاری مەدەنی-سەربازی .

پۆستۆر / دۆخ ، هەڵوێست ، باری لەش ، ڕوانگە .

پرۆتۆکۆڵ / داب‌ودەستوور ، ڕێکەوتن‌نامە ، کۆنووس .

ستاندارد / پێوانە ، پێودانگ ، پەسندکراو .

کۆنترۆڵ / ڕاگیرکاری ، جڵەوگرتن ، پشکنین .

پرەنسیپ / بنەما ، بنچینە ، بنەڕەت ، ڕێسا ، ئاکاری .

پارامێتەر / ژوورپێو ، ڕاگەیێن ، دیاریکەر ، ڕێژەی دیاریکراو .

لامەرکەزی / خۆبەڕێوەبەر ، خۆسەر .

واقعی / ڕوونبینی ، ڕاستی بینی ، ڕاستی گەر .

فیدباک / هەڵسەنگاندن ، سەرنج ، بۆگەڕانەوە ، کاردانەوە ، پەرچەکردار ، ڕەنگدانەوە .

/ psyop (Psychological operations)

ئۆپەراسیۆنە دەروونیەکان .

/ EW (Electronic Warfare)

جەنگی ئەلیکترۆنی .

/ CI (counter-intelligence)

دژە هەواڵگری ، پاڵەپەستۆ بەتین ، هەڵکردنی گڕ .

coin (Counter-insurgency) / دژە یاخیبوون .

بلیتزکریگ / هێرشی کت‌وپڕ ، پەلاماری ناکاو ، تەپدانەسەر ، شەڕی تروسکەئاسا.

/ (Command Control and Communication) ٣C

کۆنترۆڵکردنی فەرماندەی و پەیوەندیەکان .

/ UAV (UNMANNED AERIAL VEHICLE)

فڕۆکەی بێ سەرنشین ، سیستەمی فڕۆکەی بێفڕۆکەوان .

/ AI (Artificial intelligence)

ژیری دەستکرد .

فلانکینگ / لەتەنیشتجێگرتوو ، لاهەڵکەوتە ، لابەند ، تەنیشتبەند ، لاپاڵگیر ،

لایەنگری .

فریودان / واخۆنواندن ، فێڵ .

سیگناڵی ساختە / شەپۆلی درۆ یان چەواشەکارانە .

/ OPSEC (Operations security)

ئاسایشی چالاکیەکان ، دڵنیای هێرش

/ CQB (close-quarters battle)

شەڕی چارەکی نزیک .

/ CQC (Close-quarters combat)

بەرەنگاری کردنی چارەکی نزیک .

/ IEDs (improvised explosive device)

تەقەمەنی خۆماڵی ، بۆمبی چێنراو ،

ئامێری تەقەمەنی دروستکراوی ماڵەوە .

زانستی سەربازی بەشی سێیەم, [٢٤/١٦/٠٢ ١٢:٤٩ PM]

کامۆفلاج / خۆمەڵاسدان ، خۆماتدان ، ڕەنگ گرتن ، خۆداپۆشین ، خۆشاردنەوە ،

خۆحەشاردان .

جل و بەرگی گیلی / بەدلەی خۆ دزینەوە .

٣) three-dimensional imaging) D /

وێنەگرتنی سێ ڕەهەندی .

(tunnel boring machine) TBM /

ئامێری تونێل لێدان .

RF _ IR (Radio Frequency, InfraRed) /

شەپۆلی ڕادیۆی ، شەپۆلی بێتەل ، شەپۆلی ژێر سوور ، شەپۆلی بێ تەل .

(Vehicle Borne Improvised Explosive Device) VBIEDs /

ئامێری هەڵگرتنی تەقینەوەی خۆماڵی ، ئۆتۆمبیلی بۆمڕێژکراو ، ئۆتۆمبیلی چێنراو بەتەقەمەنی .

(Home made explosive) HME /

تەقەمەنی دروستکراوی ماڵەوە .

(Trinitrotoluene) TNT /

سێیە نتراتی تولووین ، ئەمین سێیەی لۆرین .

(identify friend or foe) IFF /

قەیرانی ناسینەوەی دۆست و دوژمن .

(Intelligence Surveillance and Reconnaissance) ISR /

چاودێری و سیخوڕی هەواڵگری .

(Global Positioning System) GPS /

ڕێکخستەی شوێندۆزی جیهانی .

/ UUVs (Unmanned underwater vehicles)

ئامێری گواستنەوە ژێر ئاوی بێ سەرنشین

زانستی سەربازی بەشی سێیەم, [٢٤/١٦/٠٢ ١٢:٥٧ PM]

/ DEWs (Directed energy weapons)

چەکی وزەی ئاراستەکراو .

ڕۆبۆتی سوارم / ڕەوە یان دەستە یان پۆلێک لە ڕۆبۆت .

فایبەر ئۆپتیک / ڕیشاڵی بینایی ، ڕووناکیناسی ڕیشاڵی ، ڕۆشنە ڕیشاڵ .

سیستەمی ئەنتێنەی / سیستەمی هەوایی ، ڕێکخستەی هەوایی .

/ DAS (distributed antenna system)

سیستەمی (دەزگا)ی هەوا دابەشکەر .

/ ECCM _ ECM (electronic counter counter measures eccm)

ڕێوشوێنی بەرپەرچدانەوەی ئەلیکترۆنی ، لێکۆڵینەوەی پێچەوانەی دژە ئێلیکترۆنی .

/ Manets (Mobile Ad-hoc Networks)

تۆڕە تایبەتەکانی مۆبایل ، مانێتس .

سپێکتریمی دینامیک / شەبەنگی ڕووناکی چالاک .

/ DSM (Dynamic Spectrum Management)

ئیدارەدانی مەودای چالاکی ، بەڕێوەبەرایەتی شەبەنگی بزۆک (جوڵەدار) .

ڕۆبۆتیک / ڕۆبۆتناسی .

سیستەمی ئۆتۆنۆم / سیستەمی سەربەخۆ ، دەزگای خۆبەڕێوبەر .

/ USV (Unmanned Surface Vessel)

کەشتی ڕوکەشی بێ سەرنیشین ، پاپۆڕ (فڕۆکە)ی ڕواڵەت خۆکارکردوو .

ڕۆبۆتی کۆبۆتس / ڕۆبۆتی هاوکاری ، هاوبەشە ڕۆبۆت .

/ ASAT (Anti-satellite weapons)

چەکی دژە مانگی دەستکرد .

/ ELINT (Electronic Intelligence)

هەواڵگری ئەلیکترۆنی ، زیرەکی ئەلیکترۆنی .

/ RCS (Rich Communiction Services)

خزمەتگوزاری پەیوەندی دەوڵەمەند ، پەیوەندیە بەرینەکانی ڕاژە .

کارۆموگناتیسی / دیاردەی پێوەند بە مەیدانە مەگناتیک و ئێلیکتریکەکان و کارلێککردنیان لەگەڵ یەکتر و لەگەڵ بارگە ئێلیکتریکییەکان و تەوژم و تەزووەکان .

پڕۆتۆتایپی خێرا / نمونەسازی خێرا .

/ MVPs (most valuable product)

بەنرخترین بەرهەم ، زۆرترین بەرهەمی پڕبایەخ .

کوانتەم / بچوکترین بڕ ، ڕێژە ، ڕادە ، بڕ ، گوژمە ، بڕێکی کەم ، پشک .

کلیلی کوانتەم (QKD) / دابەشکردنی کلیلی ڕێژە .

کریپتۆگرافی / نهێنی نووسی ، کۆدکردن .

کریپتانالی کوانتەم / شیکردنەوەی کۆدکراوە ڕێژەییەکان ، لێکۆڵینەوەی تیغەکانی ڕادە .

ئەلگۆریتم / شێوازی ژمێریاری ، ژمێریارناسی ، ڕێچکەی ژمێریاری .

بایۆسەنسەریەکان / زیندەهەستەوەر .

/ NBC (Nuclear, Biological, Chemical)

ئەتۆمی (ناوەکی) ، زیندەزانی (زیندەوەرناسی) ، کیمیایی (شیمیایی) .

هایپەرسپێکتراڵ / وێنەگری دیقەبەرزی ڕوونی ، وێنەی سەروو شەبەنگی .

سپێکترۆمێتری / پێوانەی ڕوونی ، شەبەنگپێو .

نانۆتەکنەلۆژیا / تەکنەلۆژیای زیاد بچووک ، زانستێ کە پەرە بە دەزگا و ماشێنی یەکجار چکۆلانە و بەڵام زۆر بەهێز دەدا و دروستیشیان دەکا .

/ LIDAR (Light Detection And Ranging)

پشکنەری ڕووناکی ، دۆزینەوە و مەودای ڕووناکی .

/ RADAR (RAdio Detection And Ranging)

ناسەرەوە ، ئاشکراکەر ، دۆزەرەوە .

بایۆئینفورماتیک / زانیاری زانستی زیندەوەرزانی .

/ ASW (Anti-submarine warfare)

جەنگی دژە ژێردەریای .

چەکی مایکرۆوەیڤ / چەکی شەپۆلی وورد (ووردە شەپۆل) .

/ C-RAM (Counter rocket, artillery, and mortar)

دژە مووشەک و تۆپخانە و هاوەن .

counter-IED (counter improvised explosive device)

دژە ئامێری تەقینەوەی خۆماڵی ، پێچەوانەکردنی کەرەستەی پێشخستنی تەقەمەنی.

نوترۆپیک / بەرزکەرەوەی یادگە ، چالاککەری هزر .

/ HUDs = AR (Head-up display)

شاشەی نیشاندان لە ئاستی سەر ، ڕووکاری نیشاندان لەسەر جامی پێشەوە .

مەعریفی / زانین ، ناسین ، لێوردبونەوە ، درکپێکردن ، ئاگای ، تێگەشتن .

RFID چیپی چاندن

/ (Radio Frequency Identification)

چیپی ناسینەوەی فرێکوێنسی ڕادیۆی ، تەلاشی ناسنامەی شەپۆلی بێ تەل .

/ HMIs (Human-machine interface)

ڕووی هاوبەشی مرۆڤ و ئامێر ، دەزگای ڕووکار ، نێوانەڕوو یان ناوبەستە ئامێر.

ماک / بنچینەو بناغەی هەر شتێک ، چاوگ .

گلاید هایپەرسۆنیک / هاوێژەری سەروو دەنگی ، پاڵنەری ژوور دەنگی .

/ HGVs (heavy goods vehicle)

ئۆتۆمبێلی باری قورس ، بارهەڵگری گواستنەوەی قورس .

جەنگی پڕۆکسی / شەڕی بە وەکالەت ، جەنگی لەبری ، شەڕی نوێنەرایەتی .

بەهێزکردنی هاویشتن .

سکرامجێت / scramjet (supersonic combustion ramjet) ، بزوێنەری ڕژێنەری خێرای ، بزوێنەری سوتاندنی سەروو .

تەشویش / (Jamming) ، تێکەڵکردن ، تێکدان ، قەرەباڵغکردن ، ژاوەژاودانان .

کامێرای ئەلکترۆ-ئۆپتیکاڵ / کامێرای کارەبای ڕووناکی .

پلاتفۆڕم / سەکۆ ، دوانگە .

ئۆتۆمبیلی هایبرید / ئۆتۆمبیلی تێکەڵاو ، ماشێنی دووڕەگ .

/ LED (light-emitting diode)

دایۆدی ڕووناکی دەرهێنەر ، دایۆدی پڕشنگدەرەوە .

بایۆمیمیکری / هاوشێوەکردنی سروشت .

/ EMS (environmental management system)

سیستەمی بەڕێوەبردنی ژینگە .

ئایرۆدایناميک / زانستی جوڵەی هەوا ، هەواجووڵەناسی .

بایۆمیمیتیک / تاقیکردنەوەی زیندەیی ، زیندەلاسایی‌یانە .

سپێکتراڵ / شەبەنگی ، شەپۆلی سەروبنەوشەیی .

مۆرفینگ / ڕاگوازتن ، ڕەوانەکردن ، گواستنەوە ، گۆڕین .

مۆڕاڵ / بەهاکان ، بنەما ، ئاکارێتی .

/ FOBs (Free on Board)

دەرەچەی بارکردن ، فرۆشیار بەرپرسیارە لە کاڵاکان تا دەخرێنە سەر کەشتی کڕیار.

/ IT (Information technology)

تەکنەلۆجیای زانیاری .

جیۆئابووری / جوگرافیای ئابووری ناسی .

زنجیرەی زانستی بەسوود 1

خـودای گەورە لە کـتـێبە بەڕێـزەکەیدا فـەرموویەتـی:
وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن قُوَّةٖ وَمِن رِّبَاطِ ٱلۡخَيۡلِ تُرۡهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمۡ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمۡ لَا تَعۡلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعۡلَمُهُمۡۚ خـودای گـەورە فـەرمـانـی پـێـکـردوویـن

تا دەتوانین ئامادەکاری بکەین لەوانەش ئامادەکاری جەستەیی و سەربازی هەروەها ئەسپ سواری کە هاوتای ئێستای تانک و فڕۆکە و ئۆتۆمبێل و ئالەتەکانی تری سەربازیە ، وەبۆیە ئامادەکاری فەرمانی خوای گەورەیە ،وە شێخ ئیسلام ئیبن تەیمیە دەفەرموێت ئامادەکاری پێویستە بۆ جیهاد وە واجبەکە بەدی نایەت هەتا بەوەی کە پێویستە ، وەبۆیە پێویستە لەسەرمان هەموو ئەو شتانە فێرببین کە دەچێتە ناو ئامادەکاری بۆ بەگژداچونی دوژمنانی الله و تورەکردنیان .

1445